

Č. j.: 141204/01092025	Typ dokumentu:	Počet stran: 296
Platnost od 1. 9. 2025	Dokument:	Počet příloh: 0

Obor vzdělání

Kód a název oboru: **53–41–M/03 Praktická sestra**

Školní vzdělávací program

Platnost od 1. září 2025 počínaje 1. a 2. ročníkem

PRAKTICKÁ SESTRA

Obsah

1	Identifikační údaje školy	3
2	Profil absolventa	5
2.1	Identifikační údaje školy	5
2.2	Uplatnění absolventa	5
2.3	Kompetence absolventa	5
2.4	Způsob ukončení vzdělávání	13
3	Charakteristika školního vzdělávacího programu	14
3.1	Identifikační údaje školy	14
3.2	Popis celkové pojetí vzdělávání v ŠVP	14
3.3	Organizace výuky	20
3.4	Odborná praxe	22
3.5	Začlenění kompetencí	22
3.6	Začlenění průřezových témat	23
3.7	Další vzdělávací aktivity	33
3.8	Hodnocení žáků	35
3.9	Podmínky pro přijetí ke vzdělávání	35
3.10	Způsob ukončení vzdělávání – maturitní zkouška	36
4	Učební plán	41
5	Přehled rozpracování oblastí vzdělávání z RVP do ŠVP	44
6	Učební osnovy	46
7	Podmínky realizace ŠVP	292
7.1	Materiální a technické zabezpečení výuky	292
7.2	Personální zabezpečení	293
7.3	Organizační podmínky	294
7.4	Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při vzdělávací činnosti	295
8	Spolupráce se sociálními partnery při realizaci ŠVP	297

1 Identifikační údaje školy

<i>Název:</i>	Vyšší odborná škola a střední škola Boskovice, příspěvková organizace
<i>Adresa:</i>	Hybešova 53, 680 01 Boskovice
<i>Identifikátor právnické osoby:</i>	600 171 779, IČ: 62 073 516
<i>Zřizovatel:</i>	Jihomoravský kraj, Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno
<i>Právní forma:</i>	kraj, IČ: 70 888 337
<i>Název ŠVP:</i>	Praktická sestra
<i>Kód a název oboru vzdělání:</i>	53–41–M/03 Praktická sestra
<i>Stupeň poskytovaného vzdělání:</i>	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
<i>Kvalifikační úroveň</i>	EQF 4
<i>Délka a forma vzdělávání:</i>	4 roky denního studia
<i>Platnost ŠVP:</i>	od 1. září 2025 počínaje 1. a 2. ročníkem

(Pozn.: Žákyně a žáci, kteří byli v 1. ročníku vzdělávání ve školním roce 2024/2025 podle ŠVP platného od 1. 9. 2022 budou od 1. 9. 2025 vzdělávání podle tohoto upraveného ŠVP. Oba programy mají vzdělávání v prvním ročníku shodné)

Razítko a podpis ředitele školy:

*Mgr. Josef Sychra
tel.: 511 123 111
e-mail: Sychra.Josef@vassboskovice.cz
www.vosassboskovice.cz*

Charakteristika školy

Vyšší odborná škola a střední škola Boskovice, příspěvková organizace zaujímá v celém regionu významné místo. Výuka středního odborného vzdělávání na této škole byla zahájena v roce 1887.

Od poloviny 90. let 20. století poskytuje škola vyšší odborné vzdělávání.

Výuka v jednotlivých oborech vzdělání se uskutečňuje na dvou místech v Boskovicích, a to Hybešova 53, Komenského 1.

Obrázek 1 - Pracoviště Hybešova 53

Obrázek 2 - Pracoviště Komenského 1

2 Profil absolventa

2.1 Identifikační údaje školy

<i>Název:</i>	Vyšší odborná škola a střední škola Boskovice, příspěvková organizace
<i>Adresa:</i>	Hybešova 53, 680 01 Boskovice
<i>Identifikátor právnické osoby:</i>	600 171 779, IČ: 62 073 516
<i>Zřizovatel:</i>	Jihomoravský kraj, Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno
<i>Právní forma:</i>	kraj, IČ: 70 888 337
<i>Název ŠVP:</i>	Praktická sestra
<i>Kód a název oboru vzdělání:</i>	53–41–M/03 Praktická sestra
<i>Stupeň poskytovaného vzdělání:</i>	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
<i>Délka a forma vzdělávání:</i>	4 roky denního studia
<i>Platnost ŠVP:</i>	od 1. září 2025 počínaje 1. a 2. ročníkem

2.2 Uplatnění absolventa

Absolvent se uplatní ve zdravotnických zařízeních lůžkového i ambulantního charakteru a při poskytování komunitní nebo domácí zdravotní péče i jako zdravotnický pracovník v zařízeních sociálních služeb, zejména v léčebnách dlouhodobě nemocných, v zařízeních geriatrické péče a v zařízeních hospicové a respitní péče.

Absolvent je způsobilý vykonávat povolání praktická sestra v rozsahu stanoveném vyhláškou č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

2.3 Kompetence absolventa

Vzdělávání v oboru Praktická sestra směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili klíčové (obecné) a odborné kompetence (požadavky) odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům.

2.3.1 Klíčové kompetence absolventa

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn., že absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn., že absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit je, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn., že absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;

- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn., že absolventi by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn., že absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn., že absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;

- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn., že absolventi by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymežit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT, a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn., absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učit se používat nové aplikace;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky on-line a off-line komunikace;

- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

2.3.2 Odborné kompetence absolventa

Odborné kompetence jsou stanoveny podle vyhlášky č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

Poskytovat nebo zajišťovat bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem základní ošetrovatelskou péči a podílet se pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovatelské péče

Tzn., aby absolventi byli schopni zejména:

- poskytovat ošetrovatelskou péči v souladu s danými postupy, právními předpisy a standardy;
- sledovat a zaznamenávat fyziologické funkce pacienta za použití zdravotnických prostředků, jeho fyzický a psychický stav a schopnost příjmu potravin;
- provádět komplexní hygienickou péči, včetně prevence proleženin a opruzenin, sledovat poruchy celistvosti kůže;
- rozdělovat stravu pacientům podle diet a dbát na jejich dodržování, dohlížet na dodržování pitného režimu, sledovat bilanci tekutin pečovat o vyprazdňování;
- aplikovat zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury;
- provádět sociální aktivizaci zejména v rámci péče o seniory;
- pečovat o zajištění psychické pohody pacienta, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu;
- vykonávat činnosti při zajištění herních aktivit dětí;
- provádět ve spolupráci s fyzioterapeutem, ergoterapeutem, všeobecnou sestrou, dětskou sestrou a porodní asistentkou rehabilitační ošetrovatelství včetně metod bazální stimulace;

- pečovat o močové katetry pacientů starších 3 let (péči o močové katetry se rozumí zejména hygiena genitálu, dezinfekce katetru, výměna močového sáčku);
- ošetřovat periferní žilní vstupy;
- zajišťovat činnosti spojené s přijetím, přemísťováním a propuštěním pacientů;
- poskytovat a zajišťovat psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým a po stanovení smrti lékařem zajišťovat péči o tělo zemřelého a činnosti spojené s úmrtím pacienta;
- vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých prostředků a činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků vč. prádla, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajišťování jejich dostatečné zásoby;
- vykonávat činnosti při stálé připravenosti pracoviště včetně jeho vybavení a funkčnosti zdravotnických prostředků;
- při všech činnostech dbát na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu s právními předpisy;
- provádět zápisy do zdravotnické dokumentace a vykonávat administrativní činnosti související s poskytováním zdravotní péče, pracovat s informačním systémem pracoviště;
- poskytovat pacientovi informace v souladu se svou odbornou způsobilostí a pokyny lékaře, dbát na ochranu osobních údajů;
- motivovat a edukovat jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe;
- při komunikaci s pacienty a dalšími osobami jednat v souladu se společenskými pravidly a profesní etikou, zohledňovat jejich osobnostní, sociální a kulturní specifika; zvládat základní komunikaci s pacienty v cizím jazyce;
- spolupracovat v rozsahu své odborné způsobilosti při řešení následků mimořádné události nebo krizové situace, poskytnout neodkladnou první pomoc;
- pracovat jako člen zdravotnického týmu, dbát na dodržování pracovněprávních norem a interních předpisů zařízení.

Vykonávat bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo zubního lékaře jednoduché výkony při poskytování zdravotní péče

Tzn., aby absolventi byli schopni zejména:

- podávat léčivé přípravky s výjimkou radiofarmak v rozsahu stanoveném vyhláškou č. 55/2011 Sb., odst. 2 a), ve znění pozdějších předpisů,

- provádět odsávání sekretů z horních cest dýchacích u pacientů při vědomí starších 10 let a zajišťovat jejich průchodnost;
- zavádět a udržovat inhalační a kyslíkovou terapii, odebírat kapilární a žilní krev a jiný biologický materiál;
- provádět vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve;
- provádět ošetření nekomplikovaných chronických ran, ošetřovat stomie;
- podávat potraviny pro zvláštní lékařské účely.

Pod odborným dohledem zubního lékaře zpracovávat dentální materiály v ordinaci a vykonávat činnost zubní instrumentářky

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

Tzn., aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. pacientů, klientů, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem;
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s přístroji a u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik;
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce).

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce a zdravotních služeb

Tzn., aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména pracoviště, tj. zdravotnického nebo sociálního zařízení;
- dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality poskytovaných služeb, zohledňovali požadavky pacientů a jiných klientů.

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje

Tzn., aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) také možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- nakládali se zdravotnickými prostředky i materiálem, energiemi, odpady, vodou a jinými pracovními prostředky ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

2.4 Způsob ukončení vzdělávání

Závěrečné zkoušky mohou konat žáci 3.ročníků zařazení do PO (pokusné ověřování), kteří uspěli ze všech povinných vyučovacích předmětů. Hodnocení žáků bude dokončeno před zahájením závěrečných zkoušek v období od 31. května do 15. června. Úspěšným vykonáním závěrečné zkoušky nepřestávají být žáci žáky školy; období školního vyučování končí žákům 3. ročníků ve stejný den jako žákům 1. a 2. ročníků. V posledním vyučovacím dnu období školního vyučování se předá žákům vysvědčení za 3. ročník a žákům, kteří úspěšně složili závěrečnou zkoušku, také výuční list a vysvědčení o závěrečné zkoušce.

Kompetence závazné pro vykonání závěrečné zkoušky v oboru 53-41-H/01 Ošetřovatel žák oboru vzdělání 53-41-M/03 Praktická sestra získá v rámci PO H, M, N – obory 53 v předmětech zařazených do oblasti odborného vzdělávání a rozpracovaných v ŠVP 1. - 3. ročníku v oboru vzdělání 53-41-M/03 Praktická sestra.

Písemná zkouška z odborných předmětů a ústní zkouška z odborných předmětů

Obsah písemné a ústní zkoušky z odborných předmětů oboru vzdělání 53-41-H/01 Ošetřovatel v rámci PO H, M, N – obory 53 odpovídá kompetencím (obsahu učiva) získaným v předmětu Ošetřovatelství 1. - 3. ročníku oboru vzdělání 53-41-M/03 Praktická sestra

Praktická zkouška

Obsah praktické zkoušky oboru vzdělání 53-41-H/01 Ošetřovatel v rámci PO H, M, N – obory 53 odpovídá kompetencím (obsahu učiva) získaným v předmětu Ošetřování nemocných ve 2. a 3. ročníku včetně souvislé praxe oboru vzdělání 53-41-M/03 Praktická sestra.

Žák, který nevykoná závěrečnou zkoušku úspěšně nebo ji nekoná vůbec, může pokračovat ve vzdělávání ve 4. ročníku.

Ve čtvrtém ročníku je studium je ukončeno maturitní zkouškou;

- žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, pokud úspěšně vykonal obě části maturitní zkoušky, společnou i profilovou část;
- dokladem o dosažení středního vzdělání je vysvědčení o maturitní zkoušce;
- obsah a organizace maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a vyhláškou o ukončování studia ve středních školách;
- obsah a podoba společné části maturitní zkoušky jsou stanoveny dokumenty MŠMT.

Dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Identifikační údaje školy

Název:	Vyšší odborná škola a střední škola Boskovice, příspěvková organizace
Adresa:	Hybešova 53, 680 01 Boskovice
Identifikátor právnické osoby:	600 171 779, IČ: 62 073 516
Zřizovatel:	Jihomoravský kraj, Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno
Právní forma:	kraj, IČ: 70 888 337
Název ŠVP:	Praktická sestra
Kód a název oboru vzdělání:	53–41–M/03 Praktická sestra
Stupeň poskytovaného vzdělání:	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělávání:	4 roky denního studia
Platnost ŠVP:	od 1. září 2025 počínaje 1. a 2. ročníkem

3.2 Popis celkové pojetí vzdělávání v ŠVP

Školní vzdělávací program oboru Praktická sestra je vypracován na základě rámcového vzdělávacího programu, což jsou státem vydané pedagogické dokumenty, které vymezují závazné požadavky na vzdělávání v jednotlivých stupních a oborech. Jsou závazným dokumentem pro všechny školy poskytující střední odborné vzdělávání, které jsou povinny jej respektovat a rozpracovat do svých školních vzdělávacích programů.

3.2.1 Cíle školního vzdělávacího programu

Koncepce středního vzdělávání, tedy i odborného, vychází z celoživotně pojatého a na principu znalostní společnosti vybudovaného konceptu vzdělávání, ve kterém je vzdělávání cestou i nástrojem rozvoje lidské osobnosti. Jako teoretické východisko pro koncipování struktury cílů středního vzdělávání byl použit známý a respektovaný koncept čtyř cílů vzdělávání pro 21. století.

V souladu s tím je záměrem (obecným cílem) středního odborného vzdělávání připravit žáka na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa, tzn.:

a) Učit se poznávat, tj. osvojit si nástroje pochopení světa a rozvinout dovednosti potřebné k učení se, prohloubit si v návaznosti na základní vzdělání poznatky o světě a dále je rozšiřovat.

Vzdělávání směřuje k:

- rozvoji základních myšlenkových operací žáků (analýza, syntéza, indukce, dedukce, generalizace, abstrakce, konkretizace, srovnávání, uspořádání, třídění aj.), jejich paměti a schopnosti koncentrace;
- osvojení obecných principů a strategií řešení problémů (praktických i teoretických), stejně jako dovedností potřebných pro práci s informacemi;
- vytvoření – na základě osvojení podstatných faktů, pojmů a generalizací – takové struktury poznání žáků v jednotlivých oblastech středoškolského odborného vzdělávání, na jejímž základě lépe porozumí světu, ve kterém žijí, a pochopí nezbytnost udržitelného rozvoje;
- prohloubení a rozšíření vědomostí žáků o světě, který je obklopuje;
- porozumění potřebným vědeckým, technickým a technologickým metodám, nástrojům a pracovním postupům z různých oborů lidské činnosti a poznání (které tvoří obsah středoškolského vzdělávání) a k rozvíjení dovedností jejich aplikace;
- osvojení poznatků, pracovních postupů a nástrojů potřebných pro kvalifikovaný výkon povolání a pro uplatnění se na trhu práce;
- rozvoji dovednosti žáků učit se a být připraven celoživotně se vzdělávat.

b) Učit se pracovat a jednat, tj. naučit se tvořivě zasahovat do prostředí, které žáky obklopuje, vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech, být schopen vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které byl připravován.

Vzdělávání směřuje k:

- formování aktivního a tvořivého postoje žáků k problémům a k hledání jejich různých řešení;

- adaptabilitě žáků na nové podmínky, k jejich schopnosti tvořivě do těchto podmínek zasahovat, tj. k flexibilitě a kreativitě žáků;
- rozvoji aktivního přístupu žáků k pracovnímu životu a profesní kariéře včetně schopnosti přizpůsobovat se změnám na trhu práce;
- zodpovědnému, tj. cílevědomému, soustředěnému, vytrvalému a pečlivému přístupu žáků k týmové i samostatné práci;
- vytváření odpovědného přístupu žáků k plnění povinností a k respektování stanovených pravidel;
- tomu, aby žáci uměli správně odhadovat své možnosti a schopnosti, zvažovali a respektovali možnosti a schopnosti jiných lidí;
- rozvoji dovedností potřebných k vyjednávání, diskusi, případnému kompromisu, k obhájení svého stanoviska i přijímání stanoviska jiných;
- tomu, aby chápali práci a pracovní činnosti jako příležitost k seberealizaci.

c) Učit se být, tj. rozumět vlastní osobnosti a jejímu utváření, jednat v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami, se samostatným úsudkem a osobní zodpovědností.

Vzdělávání směřuje k:

- rozvoji tělesných i duševních schopností a dovedností žáků;
- prohlubování dovedností potřebných k sebereflexi, sebepoznání a sebehodnocení;
- utváření adekvátního sebevědomí a aspirací žáků;
- utváření a kultivaci svobodného, kritického a nezávislého myšlení žáků, k rozvoji jejich úsudku a rozhodování;
- přijímání odpovědnosti žáků za vlastní myšlení, rozhodování, jednání, chování a cítění;
- kultivaci emočního prožívání žáků, včetně prožívání a vnímání estetického;
- rozvoji kreativity a imaginace žáků;
- rozvoji volných vlastností žáků;
- rozvoji specifických schopností a nadání žáků.

d) Učit se žít společně, učit se žít s ostatními, tj. umět spolupracovat s ostatními, být schopen podílet se na životě společnosti a nalézt v ní své místo.

Vzdělávání směřuje k:

- tomu, aby žáci respektovali lidský život a jeho trvání jako vysokou hodnotu;
- vytváření úcty k živé i neživé přírodě, k ochraně a zlepšování přírodního a ostatního životního prostředí a k chápání globálních problémů světa;

- prohlubování osobnostní, národnostní a občanské identity žáků, jejich připravenosti tuto identitu chránit, ale současně také respektovat identitu jiných lidí;
- tomu, aby se žáci ve vztahu k jiným lidem oprostili od předsudků, xenofobie, intolerance, rasismu, agresivního nacionalismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti;
- utváření slušného a odpovědného chování žáků v souladu s morálními zásadami a pravidly společenského chování;
- tomu, aby žáci cítili potřebu aktivně se zapojit do občanského života a spolupracovat na zachování demokracie a jejím zdokonalování, aby jednali v souladu se strategií udržitelného rozvoje;
- rozvoji komunikativních dovedností žáků a dovedností potřebných pro hodnotný partnerský život i pro život v širším (pracovním, rodinném, zájmovém aj.) kolektivu.

3.2.2 Charakteristika obsahu vzdělávání

Obsah studia tvoří tři skupiny vyučovacích předmětů:

Všeobecně vzdělávací předměty

Rozšiřují a prohlubují znalosti žáků ze základní školy a vytvářejí předpoklady jak pro rozvoj osobnosti žáků, tak pro jejich další odborné vzdělávání. Všeobecné vzdělávání je rozčleněno do několika oblastí:

- *Jazykové vzdělávání:*
  - Vzdělávání a komunikace v českém jazyce – Vychovává žáky ke sdělnému, kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života.
  - Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce – podílí se na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti. Vede k efektivní účasti přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům.
- *Společenskovědní vzdělávání:*
  - Dějepis, Občanská nauka – Vede žáky k historickému vědomí (především v dějinách 20. století) nikoliv s důrazem na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život a celoživotní vzdělávání. Vede ke kultivaci politického, sociálního, právního a ekonomického vědomí a k posilování jejich mediální a finanční gramotnosti.
- *Estetické vzdělávání:*
  - Literatura – Literární výchova kromě výchovy ke čtenářství, rozboru a interpretace uměleckých děl vede i k celkovému přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře. Prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.
- *Přírodovědné vzdělávání:*
  - Fyzika – Pro obor praktická sestra je zvolena varianta C s nízkými nároky na fyzikální vzdělávání.
  - Chemie – Pro obor praktická sestra je zvolena varianta B s nižšími nároky na chemické vzdělávání.
  - Biologie a Ekologie
- *Vzdělávání pro zdraví:*
  - Tělesná výchova – Vybavuje žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak rozvinout jejich postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví.
  - Ochrana člověka za mimořádných událostí prostupuje celým ŠVP. Realizuje se podle vzdělávacích modulů zpracovaných pro jednotlivé

ročníky, které se zařazují do výuky v prosinci (u všech ročníků), v březnu (u prvních ročníků téma První pomoc) a v červnu (u všech ročníků).

- *Matematické vzdělávání*
  - Matematika – Výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, budoucím zaměstnání, ve volném čase apod.).
- *Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích*
  - Informační a komunikační technologie – Vybavuje žáky k efektivnímu zvládnutí práce s informacemi (zejména s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií) a komunikovat pomocí internetu. Rozšiřuje také o aktuální vzdělávací potřeby, jejichž příčinou mohou být změny na trhu práce, vývoj informačních a komunikačních technologií a specifika oboru, v němž je žák připravován.
- *Ekonomické vzdělání*
  - Ekonomika – Vybavuje žáky základními znalostmi pro ekonomické chování jak v profesním, tak osobním životě. Výsledkem vzdělávání nejsou pouze znalosti, ale hlavně praktické dovednosti žáků.

Odborné vzdělávání

Skupina povinných odborných předmětů poskytuje žákům vědomosti v průřezových oblastech oboru praktická sestra. Výuka probíhá v odborných učebnách a laboratoři a žáci jsou děleni na skupiny podle platných předpisů. Výuka zahrnuje tyto oblasti:

- *Základ pro poskytování ošetrovatelské péče* – Poskytuje žákům nezbytný odborný základ z vědních disciplín, které jsou potřebné pro poskytování ošetrovatelské péče a pro práci kvalifikovaného zdravotnického pracovníka.
- *Ošetrovatelství a ošetrování nemocných* – Umožňuje žákům získat odborné znalosti a praktické dovednosti z ošetrovatelských postupů v péči o nemocné potřebné pro poskytování komplexní ošetrovatelské péče v rámci ošetrovatelského procesu.
- *Sociální vztahy a dovednosti* – Formuje vztah žáků k povolání a rozvíjí jejich profesní a sociální kompetence, zejména vztah k nemocným. Pozornost je věnována také osobnostnímu rozvoji žáků a prevenci syndromu vyhoření.

Metodické přístupy

Metody výchovně vzdělávací práce zahrnují činnosti učitele a činnosti žáka. Jsou způsobem realizace obecných didaktických principů na stanovený obsah učiva a se zaměřením na cíle studijního oboru a zaměření.

Při volbě metod je nutno co nejvíce omezovat popisné metody. Přednost je třeba dávat problémovým a kreativním úkolům, které umožňují soustavně rozvíjet pracovní aktivitu žáků. Z moderních výukových metod je kladen důraz na samostatnou práci žáků především na ročníkových projektech a rovněž individuální či týmovou práci na výukových projektech s mezipředmětovými vztahy.

V závislosti na obsahu a zvolené metodě je střídáno hromadné vyučování se skupinovým.

Metodické přístupy jsou uvedeny u jednotlivých předmětů.

3.3 Organizace výuky

Škola byla zařazena do projektu pokusného ověřování v rámci, kterého obsah vzdělávání umožní žákům po úspěšném ukončení 3. ročníku studia oboru vzdělání 53-41-M/03 *Praktická sestra* vykonat závěrečnou zkoušku v oboru vzdělání 53-41-H/01 *Ošetrovatel* podle jednotného zadání v souladu s ustanovením § 74 a § 75, s výjimkou ustanovení 75 odst.3 věta první a druhá školského zákona a podle ustanovení § 2 až § 6 vyhlášky č.47/2005 Sb., o ukončování vzdělávání ve středních školách závěrečnou zkouškou.

Výuka žáků probíhá jednak v kmenových učebnách (běžné frontální vyučování), jednak v učebnách odborných (jazykové učebny, odborné učebny zdravotnické, učebna psychologie a komunikace, učebna informačních technologií, tělocvična a laboratoře). Pro výuku jazyků a odborné předměty se žáci dělí do skupin.

Klasická výuka je doplněna projektovou výukou, odbornou praxí, exkurzemi a dalšími vzdělávacími aktivitami.

Metody a formy výuky

Vzdělávací formy pro obor *Praktická sestra* zahrnují frontální, individuální, skupinové vyučování. Mezi stěžejní metody školní výuky využívané v rámci teoretického a praktického vyučování na naší škole patří dle pramene poznání metody slovní, názorné a praktické a dle samotné struktury vyučovacího procesu metody motivační, expoziční, fixační a diagnostické. Využíváme také metody autodidaktické, tzn., učíme žáky technikám samostatného učení a práce. K tomuto účelu je na naší škole zřízena knihovna se studovnou.

Metody a postupy výuky se vyvíjejí v závislosti na úrovni žáků, zkušenostech pedagogů, nových poznatcích pedagogické vědy a spolupráci se sociálními partnery.

Je neustále uplatňován individuální přístup k žákům, který respektuje jejich individuální vloh a potřeby a snaží se o jejich rozvoj.

Výuka je realizována z velké části systémem vyučovacích hodin. Kromě toho jsou do vyučování začleněny i další organizační formy. V rámci tělesné výchovy je to hlavně lyžařský výcvikový kurz, vodácký kurz a každoroční sportovní dny. V rámci odborných předmětů se jedná o odbornou praxi.

Výuka je v průběhu studia doplněna plánovaným systémem exkurzí a dalších aktivit, které doplňují běžnou výuku a zprostředkovávají poznávání reality, což vede k lepšímu naplnění vzdělávacích cílů. V oblasti estetické výchovy se jedná o plánované návštěvy filmových představení, divadelních představení, muzeí, výstav a organizujeme exkurze do kulturně významných míst České republiky.

Ve výuce společenských věd kladou naši vyučující důraz převážně na řízené rozhovory, diskuse a besedy s žáky.

Ve čtvrtém ročníku v prvním pololetí žáci zpracovávají „ODBORNOU PRÁCI“, v rámci předmětu Ošetřování nemocných a využijí přitom svých teoretických poznatků i praktických zkušeností a dovedností. Témata k odborné práci si žáci zvolí již ve druhém pololetí třetího ročníku. Témata budou zaměřena na problematiku ošetrovatelské praxe v návaznosti na výuku odborných zdravotnických předmětů včetně psychologie a komunikace.

Odborné práce budou vypracovány v písemné formě.

V posledním týdnu před vánočními prázdninami si žáci svoji odbornou práci obhájí také ústně před odbornou komisí.

Hodnocení bude formou bodů.

Výsledné hodnocení Odborné práce bude součástí klasifikace předmětu Ošetřování nemocných v prvním pololetí 4. ročníku.

Důležité je optimální zapojení a využití všech žáků včetně těch se specifickými vývojovými poruchami učení (SVPU). Cílem těchto metod je zaujmout žáky, podnítit jejich aktivitu a angažovanost, vzájemnou spolupráci, usnadnit procesy učení, poskytnout prostor pro individuální tvořivost, rozvíjet u žáků jejich samostatnost a vlastní zodpovědnost, komunikativní, personální a interpersonální kompetence, které jim usnadní rozhodování v pracovně lidských problémech.

Pro zvýšení motivace k učení cizím jazykům a jejich využití v praxi žáci každoročně navštěvují v rámci exkurzí nejznámější místa a města okolních států např. Vídeň, Berlín, Londýn, Benátky atd.

Metodické přístupy k výuce v jednotlivých třídách a ročnících jsou průběžně vyhodnocovány a přizpůsobovány konkrétním cílům vzdělávání a úrovni žáků.

3.4 Odborná praxe

V rámci učebního plánu je do výuky od 2. do 4. ročníku zařazena odborná praxe v rámci předmětu Ošetřování nemocných. Odborná praxe je organizována v souladu s platnými právními předpisy (např. uzavření písemné smlouvy, pojištění a evidence docházky). Tato odborná praxe probíhá individuálně ve vybraném zdravotnickém zařízení s odpovídající náplní práce. Cílem je získání nových poznatků a dovedností z praktického provozu, ověření studiemi získaných vědomostí v reálném pracovním procesu a získání pracovních návyků.

3.5 Začlenění kompetencí

3.5.1 Klíčové kompetence

Vedle vědomostí a dovedností zahrnuje komplex klíčových, tedy obecně použitelných a přenosných kompetencí také postoje, návyky a způsoby jednání. Osvojují se při výuce různého obsahu učiva po celou dobu studia a prolínají v různé míře do všech předmětů – odborných i všeobecných. Jejich rozvíjení je záležitostí celého pedagogického kolektivu.

Vzdělání v oboru směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili následující klíčové kompetence.

Klíčové kompetence:

- *Kompetence k učení* – vzdělání směřuje k tomu, aby absolvent byl schopen se efektivně učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání.
- *Kompetence k řešení problémů* – vzdělání směřuje k tomu, aby absolvent byl schopen samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy.
- *Komunikační kompetence* – vzdělání směřuje k tomu, aby absolvent byl schopen vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích.
- *Personální a sociální kompetence* – vzdělání směřuje k tomu, aby absolvent byl připraven stanovovat si přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů.
- *Občanské kompetence a kulturní povědomí* – vzdělání směřuje k tomu, aby absolvent uznával hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti, jednal v souladu s udržitelným rozvojem a podporoval kulturní hodnoty.
- *Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám* – vzdělání směřuje k tomu, aby absolvent byl schopen optimálně využívat svých osobnostních

a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění v pracovním procesu, pro budování a rozvoj své profesní kariéry.

- *Matematické kompetence* – vzdělání směřuje k tomu, aby absolvent byl schopen využívat matematické dovednosti v různých životních situacích.
- *Kompetence k využívání prostředků ICT a pracovat s informacemi* – vzdělání směřuje k tomu, aby absolvent pracoval s počítačem a jeho základním aplikačním programovým vybavením a efektivně pracoval s informacemi.

3.5.2 Odborné kompetence

Odborné kompetence se vztahují k výkonu pracovních činností a vyjadřují profesní profil absolventa oboru vzdělání, jeho způsobilosti pro výkon povolání. Odvíjejí se od kvalifikačních požadavků na výkon konkrétního povolání a charakterizují způsobilost absolventa k pracovní činnosti. Tvoří je soubor odborných vědomostí, dovedností, postojů a hodnot potřebných pro výkon pracovních činností daného povolání nebo skupiny příbuzných povolání.

Odborné kompetence pro absolventa oboru **Praktická sestra**:

- Poskytovat nebo zajišťovat bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem základní ošetrovatelskou péči a podílet se pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovatelské péče.
- Vykonávat bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo zubního lékaře jednoduché výkony při poskytování zdravotní péče.
- Pod odborným dohledem zubního lékaře zpracovávat dentální materiály v ordinaci a vykonávat činnost zubní instrumentářky.
- Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci.
- Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce a zdravotních služeb
- Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje.

3.6 Začlenění průřezových témat

Průřezové téma představuje významnou oblast vzdělávání, která prostupuje celým vzdělávacím programem a ve které se odráží i celkové klima školy. V ŠVP Praktická sestra jsou zařazena čtyři průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti
- Člověk a svět práce
- Člověk a životní prostředí
- Informační a komunikační technologie

3.6.1 Občan v demokratické společnosti

Charakteristika tématu

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího programu

K odpovědnému a demokratickému občanství je třeba mít dostatečně rozvinuté klíčové kompetence (komunikativní kompetence, personální asociální kompetence, kompetence k řešení problémů a k práci s informacemi...), proto je jejich rozvíjení při výchově k demokratickému občanství velmi významné.

Kromě toho jsou žáci vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- byli připraveni si klást základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou asociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- orientovali se v mediálních sděleních, kriticky je vyhodnocovali a využívali masová a síťová média pro své různorodé potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Obsah tématu a jeho realizace

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- osobnost a její rozvoj;
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů;
- společnost – jednatelce a společenské skupiny, kultura, náboženství;
- historický vývoj (především v 19. a 20. století);
- stát, politický systém, politika, soudobý svět;
- masová a síťová média;
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita;
- potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život.

Těžiště realizace průřezového tématu se předpokládá:

- v důsledně a promyšleně prováděné etické výchově, vedoucí k občanským ctnostem (humanita, láska klidem, soucítění, přátelství, pomoc, odpovědnost, spolupráce, aktivita pro dobré věci...). Občanské ctnosti úzce souvisí s tím, jaký je člověk ve svém soukromí – v neveřejné oblasti svého prožívání a jednání. Ke skutečnému lidství a dobré morálce, projevující se v prosociálním chování, by měly vést všechny vyučovací předměty – všechny složky školního kurikula, a to především použitím prožitkové výukové strategie, která obsahuje přijetí žáka učitelem i skupinou žáků, pozitivní motivaci, prožitek žákova úspěchu. Cílem je kladný přístup žáka k sobě samému a z toho pramenící jeho kladný přístup k životu, k ostatním lidem, k živé i neživé přírodě, ke kulturním a jiným hodnotám, které lidé vytvářejí;
- ve vytvoření demokratického klimatu školy (včetně zajištění efektivního fungování žákovské samosprávy);
- v náležitém rozvržení prvků průřezového tématu do jednotlivých částí školního vzdělávacího programu včetně plánované činnosti žáků mimo vyučování;
- v cílevědomém úsilí odborné znalosti, dovednosti a postoje žáků, které jsou nezbytně potřebné pro informované a odpovědné občanské a jiné rozhodování a jednání; tyto vědomosti a dovednosti budou žáci nejvíce získávat ve vyučovacích předmětech zaměřených na výchovu k občanství a společenskovední vzdělávání, tedy např. v občanské nauce nebo v dějepisu;
- v promyšleném a funkčním používání strategií výuky, např. používání aktivizujících metod a forem práce ve výuce, jako je problémové a projektové učení, kooperativní učení, různé diskusní a simulační metody, metody směřující k rozvoji prosociálního chování, k rozvoji funkční gramotnosti žáků (tj. schopnosti číst textový materiál s porozuměním, interpretovat jej, hodnotit a používat pro různé účely) atp.;
- v realizaci mediální výchovy.

3.6.2 Člověk a životní prostředí

Charakteristika tématu

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU, včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho naplnění je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů. Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího programu

Přínos průřezového tématu tkví ve třech rovinách:

- informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení;

- formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);
- sociálně-komunikativní, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí.

Obsah tématu a jeho realizace

Průřezové téma je začleněno v rámcovém vzdělávacím programu do cílů vzdělávání a výsledků vzdělávání v různých souvislostech. Získané vědomosti a dovednosti se v průřezovém tématu propojují a doplňují tak, aby vznikl ucelený obraz ukazující složitost souvislostí v přírodě, ve společnosti, mezi přírodou a člověkem a jeho životním prostředím.

Ve složce všeobecného vzdělávání je průřezové téma začleněno především do přírodovědného vzdělávání v tématech ekologie a člověk a životní prostředí, dále je začleněno ve společenskovedním vzdělávání, estetickém vzdělávání a vzdělávání pro zdraví.

V odborné složce je průřezové téma diferencovaně integrováno do obsahových okruhů podle charakteru oborů vzdělání. Zaměřuje se zejména na materiálové a energetické zdroje, na kvalitu pracovního prostředí, vlivy pracovních činností na prostředí a na zdraví, na technické a technologické procesy a řídicí činnosti.

Obsah průřezového tématu Člověk a životní prostředí zahrnuje témata:

- biosféra v ekosystémovém pojetí (znalosti o abiotických podmínkách života, o ekologické přizpůsobivosti, o vzájemných vztazích organismů a prostředí, o struktuře a funkci ekosystémů, o významu biodiverzity a ochrany přírody a krajiny);
- současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví);
- možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje vdaném oboru vzdělání a v občanském životě (např. nástroje právní, ekonomické, informační, technické, technologické, organizační, prevence negativních jevů, principy udržitelnosti rozvoje).

Průřezové téma je vhodné realizovat ve školním vzdělávacím programu kombinací tří základních způsobů:

- komplexně – v samostatném ekologickém vyučovacím předmětu (modulu) nebo v uceleném bloku ekologického učiva zahrnutého do některého vhodného předmětu (modulu), který umožňuje integraci a doplnění poznatků o ekologii a životním prostředí, komplexní pohled na udržitelnost rozvoje v občanském životě a v daném oboru vzdělání a uvědomění si vlastní odpovědnosti za kvalitu životního prostředí;
- rozptýleně (difúzně) – v logických souvislostech v jednotlivých vyučovacích předmětech (modulech) všeobecně vzdělávací i odborné složky vzdělávání, v praktickém vyučování;
- nadpředmětově – v žákovských projektech.

Průřezové téma lze provádět různými metodami a formami v rámci teoretického a praktického vyučování a mimoškolními aktivitami. V praktickém vyučování je vhodné vést žáky ke správnému nakládání s odpady, využívat úsporné spotřebiče a postupy, dodržovat požadavky na bezpečnost a hygienu práce. Problémově zadávané otázky, úkoly nebo situace mají žákům umožnit nejen pochopení a procvičování probíraného učiva, ale i uplatnění jejich dalších znalostí z různých oblastí vzdělávání i z mimoškolního prostředí. Vzdělávací a výchovný význam mají žákovské projekty s environmentální problematikou propojenou s odborným učivem a s odbornou praxí.

Při realizaci environmentálního vzdělávání a výchovy doporučujeme spolupracovat se středisky a centry ekologické výchovy a s dalšími ekologickými institucemi a pracovišti.

3.6.3 Člověk a svět práce

Charakteristika tématu

Cílem průřezového tématu Člověk a svět práce je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a s ním měnící se požadavky. Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti, a především dovednosti pro řízení své kariéry a života (Career Management Skills), které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech. Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího programu

Téma Člověk a svět práce přispívá k naplňování cílů vzdělávání zejména rozvojem těchto kompetencí:

- Identifikace a formulování vlastních priorit a cílů;

- aktivní a tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry;
- přijetí osobní odpovědnosti při rozhodování;
- vyhledávání a kritické hodnocení kariérových informací;
- komunikační dovednosti a sebe prezentace;
- otevřenost vůči celoživotnímu učení.

Uskutečňování tohoto cíle předpokládá:

- vést žáka k osobní odpovědnosti za vlastní život;
- naučit žáka formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností;
- motivovat žáka k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj;
- seznámit žáka s globalizovaným světem práce a rozvojem pracovních příležitostí;
- naučit žáka vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání;
- naučit žáka efektivní sebe prezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli;
- seznámit žáka se základními aspekty pracovního vztahu, právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů i aspekty soukromého podnikání, včetně klíčových právních předpisů;
- představit žákům služby kariérového poradenství a služby zaměstnanosti.

Obsah tématu a jeho realizace

Obsah kariérového vzdělávání je možné rozdělit do několika tematických okruhů:

- Individuální příprava na pracovní trh
  - sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi z informálního učení;
  - písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce
  - formy aktivního hledání práce, zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů a jejich vytvoření, praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení;
  - vyhledávání zaměstnání, informační zdroje a jejich vyhodnocení;
  - aktivní plánování a projektování profesní kariéry, dosahování cílů podle stanoveného plánu.
- Svět vzdělávání

- význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart;
  - formální a neformální vzdělávací příležitosti, možnosti vzdělávání v zahraničí, návaznosti vzdělávání po absolvování střední školy, rekvalifikace;
  - ověřené kariérové informace jako podmínka při rozhodování o profesních a vzdělávacích záměrech
  - informační zdroje, posuzování informací o vzdělávání, pracovních nabídkách, trhu práce.
- Svět práce
    - trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomiky, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů;
    - nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, možnosti zaměstnání v zahraničí;
    - technologický rozvoj v činnostech lidské práce, základní charakteristiky pracovních činností;
    - pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností;
    - zákoník práce, formy pracovního vztahu, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele.
  - Podpora státu ve sféře zaměstnanosti
    - služby kariérového poradenství;
    - zprostředkovatelské služby při hledání práce, pracovní agentury, služby úřadu práce.

Jednotlivé tematické okruhy průřezového tématu Člověk a svět práce se začlení ve školním vzdělávacím programu do všeobecné i odborné složky. Kariérové vzdělávání není jednorázovým tématem. Je třeba věnovat se této oblasti systematicky po celou dobu vzdělávání, a to nejen v rámci vyučovacího procesu, ale i s využitím jiných forem.

Výuka tematických okruhů musí být koncipována tak, aby měl žák praktické příležitosti k sebereflexi a objevování vlastního potenciálu, učil se řešit konkrétní situace, se kterými se může potkat na pracovním trhu a pracoval s konkrétními kariérovými informacemi. Při výuce lze využívat různé techniky, např. rolové hry, pracovní listy k sebepoznávání a vytváření osobního portfolia, simulační hry v rámci odborné praxe nebo odborného výcviku (ideálně v reálném pracovním prostředí), týmová i individuální práce, besedy s podporou sociálních partnerů, pracovních agentur, úřadů práce, odborníků z praxe apod., exkurze v organizacích se zaměřením na odborné činnosti, organizační strukturu, celkový provoz, práce s informacemi aj.

3.6.4 Informační a komunikační technologie

Charakteristika tématu

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.

V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblastí práce s informacemi, ale i do oblastí služeb obecně. Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních.

Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího programu

Dovednosti v oblasti informačních a komunikačních technologií mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula.

Cílem je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání. Rovněž je důležité naučit žáky pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky. Je zřejmé, že s rozvojem vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích na základní

škole bude úkolem střední školy mj. vyrovnání úrovně připravenosti žáků na určitý standard a poskytování hlubšího vzdělání v závislosti na potřebách jednotlivých oborů vzdělání.

Obsah tématu a jeho realizace

Obsah průřezového tématu vymezuje příslušná výše uvedená klíčová kompetence a vzdělávací oblast. Oblast vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích svým obsahem a rozsahem splňuje požadavky (základní úrovně) systému ICDL (International Computer Driving Licence).

Průřezové téma je zpravidla prováděno v samostatném vyučovacím předmětu převážně všeobecně vzdělávacího charakteru, žádoucí je však jeho pronikání i do předmětů ostatních.

Rozšíření využívání prostředků informačních a komunikačních technologií při výuce předpokládá především vybavení škol odpovídající výpočetní technikou. Je třeba, aby školy měly počítačové učebny vybaveny dostatečným počtem pracovních stanic, tvořených moderními multimediálními počítači, zapojenými v dostatečně propustné lokální síti, umožňující sdílení případných síťových prostředků (tiskárny, skenery, DVD-ROM, disky...) a s rychlým přístupem na internet. V hodinách výuky by měl počet pracovních stanic odpovídat počtu žáků. Učebny musí být budovány se zřetelem na zachování pravidel hygieny a bezpečnosti práce.

Softwarové vybavení škol by kromě dostatečně široké nabídky výukových programů podporujících výuku v jednotlivých vzdělávacích oblastech mělo zahrnovat balík tzv. kancelářského software, tj. textový, tabulkový a databázový procesor, software pro tvorbu prezentací, dále software pro práci s grafikou, prohlížeč webových stránek, organizační a plánovací software, e-mailového klienta a další komunikační software a podle oborů vzdělání vyučovaných na škole též aplikace používané v příslušné profesní oblasti, která je předmětem vzdělání (např. účetní software, CAD systémy apod.).

Přístup k výuce informačních a komunikačních technologií se odvíjí od postavení tohoto tématu v celkové koncepci vzdělávání. Obvykle je do učebního plánu začleněn samostatný vyučovacím předmět poskytující žákům základní všeobecné dovednosti a vědomosti.

Stanovení hodinových dotací a časového zařazení jednotlivých tematických celků je v kompetenci školy, která si sestaví konkrétní posloupnost probírané látky v jednotlivých ročnících. Tato posloupnost by měla zachovávat vhodné návaznosti učiva a podporovat výuku v ostatních předmětech (mezipředmětové vazby). Současně je třeba splnit další dvě podmínky – žáci musí nejprve pochopit základní

principy informačních a komunikačních technologií a musí být schopni se orientovat ve výpočetním systému. Z důvodu faktické provázanosti témat se budou jednotlivé tematické celky neustále prolínat a jejich výuka bude mnohdy probíhat v několika cyklech tak, aby žáci k náročnějším tématům přešli teprve po zvládnutí základů. Některé tematické celky tak budou během studia zařazeny několikrát, ovšem vždy na vyšší úrovni a s vyšší náročností tak, aby znalosti a dovednosti gradovaly v nejvyšším ročníku. Další učivo lze řadit podle aktuálních vzdělávacích potřeb, jejichž příčinou mohou být specifika oboru, podpora výuky v jiných vyučovacích předmětech, změny na trhu práce a vývoj v oblasti informačních a komunikačních technologií.

Stěžejní formou výuky je cvičení v odborné učebně výpočetní techniky. Třída se při výuce dělí na skupiny tak, aby na každé pracovní stanici pracoval jeden žák. Těžiště výuky informačních a komunikačních technologií spočívá v provádění praktických úkolů. Je-li použita metoda výkladu, je vhodné, aby ihned následovalo praktické procvičení vyloženého učiva. Proces seznamování se s metodami a prostředky informačních a komunikačních technologií (ukázka nových činností, jejich praktické vyzkoušení na počítači a následné pochopení nové látky) je často jen úvodem do problematiky, stále častěji však bude navazovat na znalosti žáků ze základní školy (či obecněji z předchozího vzdělávání). Praktické úlohy by neměly chybět v žádné vyučovací hodině. Mohou být prováděny formami různých cvičení, samostatných prací, souhrnných prací, projektů, testů s použitím počítače. V rámci výuky práce s počítačem je vhodné uplatnit projektový přístup. Projekt je komplexní praktickou úlohou, při níž je aplikováno široké spektrum dovedností žáka. Projekt by měl být týmovou prací. Rozsah a náročnost projektu by měly gradovat ve vyšších ročnících, kdy jsou znalosti žáků na nejvyšší úrovni.

3.7 Další vzdělávací aktivity

Stmelovací pobyty: pro usnadnění přechodu žáků ze základních škol a pro vytvoření fungujícího školního kolektivu je pro žáky pořádán v prvním ročníku stmelovací pobyt s environmentálním zaměřením. Kurzu se zúčastňují i třídní učitelé.

Semináře zaměřené na přípravu k maturitní zkoušce: ve 4. ročníku si žáci mohou vybrat z nabídky seminářů z ČJ, AJ,, PaK nebo Soma.

Matematické soutěže: žáci mají, v případě zájmu, možnost zúčastnit se matematických soutěží.

Soutěže v cizím jazyce: sestávají z písemné a ústní části.

Soutěže s odborným zaměřením: žáci mají, v případě zájmu, možnost zúčastnit se vyhlášených soutěží ve zdravotních dovednostech.

Středoškolská odborná činnost (SOČ): dobrovolná zájmová činnost. Výsledkem je vypracovaná odborná práce nebo názorná pomůcka s dokumentací, která se předkládá k odbornému posouzení a následně je obhájena před odbornou porotou. V rámci SOČ je nabízeno sedmnáct soutěžních oborů, které zahrnují oblast přírodních, technických, humanitních a společenských věd.

Projekty: spolupráce žáků na přípravě, realizaci a vyhodnocení projektů, které jsou realizovány v rámci výuky i v rámci spolupráce s jinými obory školy nebo i mezi školami, včetně jejich propagace a dalších souvisejících aktivit.

Mezioborové projekty: mají vždy jednotné téma a zapojují se do nich všechny obory střední školy (obory ukončené maturitní zkouškou i výučním listem). Každý obor využije v projektu znalosti a praktické dovednosti, které vychází z charakteristiky daného oboru. Žáci propojí znalosti z teoretického vyučování s praxí, učí se spolupráci, přijímají a odpovědně plní svěřené úkoly, aplikují klíčové kompetence v rámci průřezových témat. Výstupy z projektu se využívají při propagaci školy.

Kariérové poradenství: úřad práce, veletrh VŠ Gaudeamus, dny otevřených dveří VŠ, besedy s akademickými funkcionáři a zástupci organizací a zdravotnických zařízení.

Další kurzy a certifikáty: žákům bude umožněno získání certifikátu ICDL.

Exkurze: odborné exkurze – veletrhy (např. REHAPROTEX, Medicalo.), exkurze do zdravotnických zařízení.

Kulturní akce: filmová a divadelní představení probíhají jednak v rámci výuky, jednak jsou nabízena i vybraná divadelní představení ve večerních hodinách. Žákům je umožněna i návštěva výstav a vzdělávacích programů zaměřených na umění.

Prezentační akce: žáci prezentují školu na veletrzích vzdělávání, na dnech otevřených dveří naší školy a na základních školách. Na tyto prezentace se žáci připravují ve svém volném čase pod vedením vyučujících odborných předmětů.

Prevence sociálních a patologických jevů: účast na besedách a přednáškách (témata přednášek se přizpůsobují požadavkům školy, případně samotných žáků), testy sociálního klimatu třídy a školy.

Sportovní aktivity: v rámci ŠVP mají žáci možnost zúčastnit se v druhém ročníku lyžařského výchovně vzdělávacího zájezdu (LVK), ve třetím ročníku sportovně turistického pobytu v přírodě, který je zaměřen na vodácký výcvik, turistiku nebo cykloturistiku. Každoročně se pořádají turnaje zejména ve florbalu, volejbalu, sálové kopané, ringu.

M.R.K.E.V.: Škola zapojená v síti MRKEV – Metodika a Realizace Komplexní Ekologické Výchovy usiluje o kvalitní a trvale se zlepšující zařazení ekologické (environmentální) výchovy do výuky i do celkového života školy.

3.8 Hodnocení žáků

V oblasti hodnocení a diagnostiky jsou dodržovány tyto zásady:

- Motivační charakter hodnocení
- Zpětná vazba
- Práce s chybou
- Předem stanovit pravidla klasifikace

Smyslem hodnocení vzhledem k žákovi je:

- informovat žáka, do jaké míry zvládl požadavky osnov,
- informovat žáka, jak by měl dále pracovat a postupovat,
- motivovat, povzbudit a podnítit žáka k další práci.

Způsob hodnocení spočívá v kombinaci klasifikace, slovního hodnocení, využívání bodového systému a procentuálního vyjádření.

Uplatňované formy prověřování a zkoušení:

- ústní zkoušení a prověřování
- písemné prověřování a zkoušení
- testy

Hodnocení průběžné se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků žáka v průběhu klasifikačního období v jednotlivých vyučovacích předmětech.

Celkové hodnocení žáka v jednotlivých předmětech se uskutečňuje formou klasifikace na konci prvního a druhého pololetí.

Přesná pravidla hodnocení jsou uvedena ve školním řádu v Pravidlech pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

Rodiče žáků jsou o studijních výsledcích informováni prostřednictvím elektronické žákovské knížky, na třídních schůzkách a při individuálních pohovorech.

3.9 Podmínky pro přijetí ke vzdělávání

Obor Praktická sestra je určen pro žáky a další uchazeče, kteří splnili povinnou školní docházku a podmínky přijímacího řízení.

Žáci jsou přijímáni na základě stanovených kritérií. Kritéria hodnocení jsou vždy zveřejněna v souladu s platnou legislativou.

Škola nabízí možnost studia i žákům speciálními vzdělávacími potřebami. V těchto případech je nezbytné doložit lékařské potvrzení.

3.10 Způsob ukončení vzdělávání – maturitní zkouška

Maturitní zkouška má podle školského zákona dvě části:

- společnou část maturitní zkoušky,
- profilovou část maturitní zkoušky.

Žák získá střední vzdělání s maturitou, jestliže úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky.

Společná část maturitní zkoušky.

Společná část maturitní zkoušky je vykonávána podle příslušných právních a prováděcích předpisů platných v době maturitní zkoušky.

Profilová část maturitní zkoušky

Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky a ze zkoušky z cizího jazyka konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky, pokud si žák z povinných zkoušek společné části maturitní zkoušky zvolil cizí jazyk, a z dalších dvou zkoušek - jedné ústních a jedné praktické.

Ústní zkoušky prokáží obecné znalosti absolventa v předmětu Ošetřovatelství.

Praktická zkouška se koná z předmětu Ošetřování nemocných.

Profilová část maturitní zkoušky se může skládat z dalších dvou nepovinných zkoušek:

- Somatologie, forma: ústní.
- Psychologie a komunikace, forma: ústní.

Obsah, formu, témata a termíny profilové části maturitní zkoušky stanovuje ředitel školy.

Žáci, kteří získají určitý jazykový certifikát na požadované úrovni, mohou být osvobozeni od povinnosti skládat školní část maturitní zkoušky z daného cizího jazyka.

Všechny uznávané certifikáty musí žáci předložit řediteli školy v originále nebo úředně ověřené kopii do 31. 3. daného školního roku, v němž konají maturitní zkoušku.

3.11 Vzdelávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpurných opatření. Podpurná opatření realizuje škola a domov mládeže.

Podpurná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpurná opatření prvního stupně lze uplatnit i bez doporučení školského poradenského zařízení. Podpurná opatření druhého až pátého stupně může škola nebo školské zařízení uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ) a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Různé druhy nebo stupně podpurných opatření lze kombinovat za podmínek daných ŠZ a vyhláškou.

Pro žáky s přiznanými podpurnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování plánu pedagogické podpory (PLPP) a pro žáky s přiznanými podpurnými opatřeními od druhého stupně je podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP). PLPP a IVP zpracovává škola.

Při poskytování podpurných opatření je možné zohlednit § 67 odst. 2 ŠZ, který uvádí, že ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka na žádost zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu. Žák uvedený v § 16 odst. 9 ŠZ může být uvolněn, nebo nemusí být hodnocen také z provádění některých činností, ovšem nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa. Tzn., že žák nemůže být uvolněn z odborných teoretických i praktických předmětů (tj. příslušných cvičení, učební a odborné praxe) nezbytných pro dosažení odborných kompetencí a výsledků vzdělávání vymezených RVP a ŠVP, z předmětů nebo obsahových částí propedeutických pro odborné vzdělávání a pro získání požadovaných gramotností nebo předmětů a obsahových částí maturitní zkoušky.

V případě potřeby škola nabídne žákovi taková podpurná opatření, která mu umožní zvládnout odborné vzdělávání v celém rozsahu a úspěšně vykonat maturitní zkoušku (úpravu podmínek závěrečné a maturitní zkoušky pro žáky se SVP stanoví příslušné prováděcí předpisy vč. vyhlášky č. 27/2016 Sb.).

Žákovi, který nemůže zvládnout vzdělávání v daném oboru vzdělání z vážných zdravotních nebo jiných důvodů, škola nabídne po poradě se ŠPZ a zástupci nezletilého žáka, popř. s jinými institucemi, jiný, pro něj vhodnější obor vzdělání (tato nabídka je učiněna žákovi včas, jakmile škola zjistí závažné překážky ke vzdělávání žáka v daném oboru vzdělání).

Žákům mohou být poskytnuty podle jejich potřeb a na doporučení ŠPZ i další druhy podpurných opatření, např. využití asistenta pedagoga, speciálního pedagoga a dalších odborníků (tlumočnicka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící aj.), poskytnutí kompenzačních pomůcek a speciálních didaktických prostředků, úprava materiálních a organizačních podmínek výuky nebo úprava podmínek přijímání a ukončování vzdělávání. Pro žáky s přiznanými podpurnými

opatřeními může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ pedagogická intervence.

Ve výjimečných případech může ředitel školy vzdělávání prodloužit, nejvýše však o dva školní roky (§ 16 odst. 2b) ŠZ).

3.12 Vzdělávání nadaných žáků

V souladu se zněním ŠZ § 17 škola vytváří podmínky pro rozvoj nadání žáků.

Za nadaného žáka se podle § 27 odst. 1 vyhlášky považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za žáka mimořádně nadaného se pak považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zjišťování mimořádného nadání a vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka provádí ŠPZ ve spolupráci se školou. Žákovi s mimořádným nadáním může škola povolit vzdělávání podle IVP nebo ho přeradit na základě zkoušek do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku.

Nadání, případně mimořádné nadání žáka. Může se jednat například o nadání vztahující se k výkonům speciálních manuálních nebo kognitivních činností. Škola věnuje těmto žákům zvýšenou pozornost a využívá pro rozvoj jejich nadání také podpurná opatření vymezená pro vzdělávání těchto žáků ŠZ a vyhláškou. Jedná se nejen o vzdělávání podle IVP u žáků s diagnostikovaným mimořádným nadáním, ale také o možnost rozšířit obsah vzdělávání, popř. i výstupy vzdělávání, nad RVP a ŠVP, umožňuje žákům účastnit se výuky ve vyšším ročníku, popř. se paralelně vzdělávat formou stáží na jiné škole včetně VOŠ (popř. na vysoké škole) nebo na odborných pracovištích, účastnit se studijních a jiných pobytů v zahraničí (např. v rámci programu ERASMUS+), zapojení se do různých projektů (školních i projektů sociálních partnerů), soutěží, SOČ a jiných aktivit rozvíjejících nadání žáků s ohledem na oblasti vzdělávání v oboru. Těmito aktivitami si žáci ověřují teoretické vědomosti a praktické dovednosti a současně reprezentují školu i zřizovatele.

Schopnosti a dovednosti žáků nadaných a nadaných je možno rozvíjet dle následující nabídky:

- certifikát ICDL – European Computer Driving Licence je mezinárodně uznávaná, objektivní a standardizovaná metoda pro ověřování počítačové gramotnosti. Zařazením testů do osnov výuky se zjišťuje, zda je žák schopen využívat základní informační a komunikační technologie alespoň na takové úrovni, která odpovídá mezinárodně dohodnuté definici počítačové gramotnosti (ICDL Syllabus). Úspěšní absolventi ICDL testů získávají ICDL certifikát, který má mezinárodní platnost.
- Státní zkouška z kancelářského psaní na klávesnici.

3.13 *Systém péče o žáky se SVP a žáky nadané ve škole*

Škola má stanovena:

- pravidla, postup tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP;
- pravidla, postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP pro žáky se SVP i pro žáky mimořádně nadané;
- škola má v některých budovách bezbariérový přístup.

Škola podporuje vzdělávání žáků e-learningovým systémem Moodle a komunikaci prostřednictvím Teams, obě tyto platformy slouží žákům k získání probírané látky vyučovacích hodin. Online výuka slouží také jako archiv vyučovacích hodin a pracovních listů. Mohou ji využívat i žáci, kteří v hodině chyběli, nebo jsou dlouhodobě nemocní. Současně připravuje žáky na práci v prostředí, které je běžně využíváno na podporu výuky na vysokých školách.

Škola má školní poradenské pracoviště (psycholog, výchovný poradce, metodik prevence a kariérový poradce) a určeného pracovníka (školní psycholog), který se komplexně věnuje vzdělávání žáků se SVP, sleduje využívání a vyhodnocování poskytovaných podpůrných opatření, komunikuje se ŠPZ, žáky a rodiči nezletilých žáků, s dalšími pracovníky školy (např. s učiteli příslušných vyučovacích předmětů, koordinátory a instruktory praktického vyučování u zaměstnavatelů, výchovným poradcem), popř. s dalšími institucemi.

Pro dosažení úspěšnosti při vzdělávání těchto žáků:

- povzbuzujeme žáky při případných neúspěších a posilujeme jejich motivaci k učení;
- uplatňujeme formativní hodnocení žáků;
- poskytujeme pomoc při osvojování si vhodných učebních způsobů a postupů se zřetelem k individuálním obtížím jednotlivců;
- věnujeme pozornost začleňování těchto žáků do běžného kolektivu a vytváření pozitivního klimatu ve třídě a ve škole;
- spolupracujeme s odbornými institucemi, tj. se ŠPZ a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby také s odborníky mimo oblast školství (odbornými lékaři nebo pracovníky z oblasti sociálně právní ochrany žáka apod.);
- spolupracujeme s dalšími sociálními partnery školy, zejména s rodiči žáků (jak žáků se SVP při řešení individuálních zdravotních či učebních obtíží žáků, tak s ostatními rodiči) a také se základními školami, ve kterých žáci plnili povinnou školní docházku (zjišťujeme, jaká podpora byla žákovi poskytována na základní škole);
- spolupracujeme se zaměstnavateli při zajišťování praktické části přípravy na povolání a odborné praxe nebo při hledání možností prvního pracovního uplatnění absolventů se zdravotním postižením;

- realizujeme další vzdělávání učitelů všech předmětů zaměřené na vzdělávání žáků se SVP i žáků nadaných a uplatňujeme adekvátních metody a formy výuky, hodnocení a komunikaci s těmito žáky.

4 Učební plán

Název:	Vyšší odborná škola a střední škola Boskovice, příspěvková organizace
Adresa:	Hybešova 53, 680 01 Boskovice
Identifikátor právnické osoby:	600 171 779, IČ: 62 073 516
Zřizovatel:	Jihomoravský kraj, Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno
Právní forma:	kraj, IČ: 70 888 337
Název ŠVP:	Praktická sestra
Kód a název oboru vzdělání:	53–41–M/03 Praktická sestra
Stupeň poskytovaného vzdělání:	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělávání:	4 roky denního studia
Platnost ŠVP:	od 1. září 2025 počínaje 1. a 2. ročníkem

Kategorie a názvy vyučovacích předmětů	Minimální počet týdenních vyučovacích hodin								
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem				
Povinné vyučovací předměty									
Vyučování dle rozpisu (týdny)	37	36	32	29					
	Počty hodin týdně								
Český jazyk a literatura	3	3	3	3	12	402			
Anglický jazyk	3	4	3	3	13	438			
Dějepis	2	0	0	0	2	74			
Občanská nauka	0	1	1	1	3	97			
Biologie a ekologie	2	0	0	0	2	74			
Fyzika	1	1	0	0	2	73			
Chemie	1	1	0	0	2	73			
Matematika	2	2	2	1	7	239			
První pomoc	2	0	0	0	2	74			
Tělesná výchova	2	2	2	2	8	268			
Informační a komunikační technologie	2	2	0	0	4	146			
Ekonomika	0	2	0	0	2	72			
Klinická propedeutika	0	2	0	0	2	72			
	Minimální počet týdenních vyučovacích hodin								

Kategorie a názvy vyučovacích předmětů	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem	
Povinné vyučovací předměty						
Vyučování dle rozpisu (týdny) →	37	36	32	29		
	↓	↓Počty hodin týdně↓		↓		
Odborná latinská terminologie	1	0	0	0	1	37
Ochrana a podpora veřejného zdraví	1	0	0	0	1	37
Somatologie	4	0	0	0	4	148
Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena	0	1	0	0	1	36
Ošetřovatelství	4	4	10	8	26	844
Ošetřování nemocných	0	4	12	12	28	876
Psychologie a komunikace	0	2	2	1	5	165
Povinně volitelné předměty						
Seminář z psychologie a komunikace	0	0	0	1	1	29
Seminář ze somatologie	0	0	0			
Týdenní počet hodin	30	31	35	32	128	4274
Odborná praxe – týdny	0	0	4	0	4	160
Sportovní kurzy – týdny	0	1	1	0	2	0

Poznámky k učebnímu plánu:

Anglický jazyk odpovídá minimálně úrovni komunikačních jazykových kompetencí B1. Jazyk se po celou dobu studia vyučuje po skupinách v souladu s bezpečností, hygienou a zvyšováním odborné úrovně vzdělávání.

Předmět český jazyk a literatura je tvořen českým jazykem, který spadá do jazykového vzdělávání a je dotován pěti hodinami týdně, a literaturou, která spadá do estetického vzdělávání a je dotována deseti hodinami týdně. Celková hodinová dotace předmětu český jazyk a literatura je patnáct hodin týdně.

Přírodovědné vzdělávání v ŠVP vychází z varianty C fyzikální složky a z varianty B chemické složky RVP.

Odborná praxe je zařazena v rámci učebnímu plánu do výuky ve 3. v rozsahu 4 pracovní týdny. Odborná praxe je organizována v souladu s platnými právními

předpisy (např. uzavření písemné smlouvy, pojištění a evidence docházky). Odborná praxe probíhá individuálně ve vybraném zdravotnickém zařízení s odpovídající náplní práce. Cílem je získání nových poznatků a dovedností z praktického provozu, ověření studiem získaných vědomostí v reálném pracovním procesu a získání pracovních návyků.

Realizace odborné praxe se také promítá do obsahových okruhů ve výuce odborných předmětů. Osvojení praktických dovedností a činností probíhají formou cvičení, samostatných prací odborných prací s využíváním odborných učeben, laboratoří, případně dalšího vybavení školy.

Kurzy – probíhají jako sportovně turistické výcvikové akce. Ve 2. ročníku absolvují žáci lyžařský výcvikový kurz, ve 3. ročníku pak vodácký, cyklistický nebo turistický výcvikový kurz. V návaznosti na možnosti školy při organizování sportovních kurzů a v souvislosti s časovou náročností pro vykonání závěrečné zkoušky v oboru Ošetřovatel, je případně možné přesunout sportovní kurzu ze 3. ročníku do 1. ročníku podle zkušeností v průběhu vzdělávání v rámci pokusného ověřování.

Ve 4. ročníku druhého pololetí v období mezi ukončením 4. ročníku a ústní maturitní zkouškou probíhá vyučování podle rozpisu učiva především formou blokove výuky, seminářů, konzultací a samostudia žáků.

Nepovinné volitelné předměty nejsou nabízeny

Přehled využití týdnů září–červen školního roku

Činnost	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vyučování dle rozpisu učiva	37	36	32	29
Odborná praxe			4	
Maturitní zkouška				2
Časová rezerva (opakování učiva, výchovně vzdělávací akce, exkurze, projektový týden, sportovní kurzy, jednotná závěrečná zkouška apod.)	3	4	4	5
Celkem týdnů	40	40	40	36

5 Přehled rozpracování oblastí vzdělávání z RVP do ŠVP

Název:	Vyšší odborná škola a střední škola Boskovice, příspěvková organizace
Adresa:	Hybešova 53, 680 01 Boskovice
Identifikátor právnické osoby:	600 171 779, IČ: 62 073 516
Zřizovatel:	Jihomoravský kraj, Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno
Právní forma:	kraj, IČ: 70 888 337
Název ŠVP:	Praktická sestra
Kód a název oboru vzdělání:	53–41–M/03 Praktická sestra
Stupeň poskytovaného vzdělání:	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělávání:	4 roky denního studia
Platnost ŠVP:	od 1. září 2025 počínaje 1. a 2. ročníkem

Škola:	Vyšší odborná škola a střední škola Boskovice, příspěvková organizace					
Kód a název RVP:	53–41–M/03					
Název ŠVP:	Praktická sestra					
RVP				ŠVP		
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Minimální počet vyučovacích hodin za studium		Vyučovací předmět	Počet vyučovacích hodin za studium		
	týdenních	celkový		týdenních	celkový	z toho disponibilní hodiny
Jazykové vzdělávání:						
český jazyk	5	160	Český jazyk a literatura	12	402	
cizí jazyk ¹	10	320	Anglický jazyk	13	438	5
Společenskovední vzdělávání	5	160	Dějepis	2	74	
			Občanská nauka	3	97	
Přírodovědné vzdělávání	4	128	Fyzika	2	73	2
			Chemie	2	73	
			Biologie a ekologie	2	74	
Matematické vzdělávání	7	224	Matematika	7	239	
Estetické vzdělávání ²	5	160				
Vzdělávání pro zdraví	8	256	První pomoc	2	74	2
			Tělesná výchova	8	268	
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	4	128	Informační a komunikační technologie	4	148	
Ekonomické vzdělávání	2	64	Ekonomika	2	72	

Škola:	Vyšší odborná škola a střední škola Boskovice, příspěvková organizace						
Kód a název RVP:	53–41–M/03						
Název ŠVP:	Praktická sestra						
RVP				ŠVP			
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Minimální počet vyučovacích hodin za studium		Vyučovací předmět	Počet vyučovacích hodin za studium			
	týdenních	celkový		týdenních	celkový	z toho disponibilní hodiny	
Odborné vzdělávání							
Základ pro poskytování ošetrovatelské péče	8	256	Klinická propedeutika	2	72	1	
			Odborná latinská terminologie	1	37		
			Ochrana a podpora veřejného zdraví	1	37		
			Somatologie	4	148		
			Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena	1	36		
Ošetrovatelství a ošetrování nemocných	54	1728	Ošetrovatelství	26	844		
			Ošetrování nemocných	28	876		
			Odborná praxe ⁴		160		
Sociální vztahy a dovednosti ³	5	160	Psychologie a komunikace	5	165		
			Seminář z psychologie a komunikace*	1	29	1	
			Seminář ze somatologie*				
Disponibilní hodiny	11	352					
Celkem	128	4096		128	4274	11	
Odborná praxe	4 týdny		Odborná praxe	4 týdny			
Kurzy			Kurzy	2 týdny			

¹ Anglický jazyk, německý jazyk, ruský jazyk

² Estetické vzdělávání – hodinová dotace převedena do vzdělávací oblasti jazykové vzdělávání, předmětu Český jazyk a literatura

³ Sociální vztahy a dovednosti – 1 hodina přesunuta do obsahového okruhu Základ pro poskytování ošetrovatelské péče, do předmětu Ochrana a podpora veřejného zdraví.

⁴ Celkový počet hodin odborné praxe přepočítán na vyučovací hodiny

* Povinně volitelné předměty

6 Učební osnovy

Český jazyk	45
Anglický jazyk	62
Dějepis.....	77
Občanská nauka.....	84
Tělesná výchova	94
Ekonomika.....	109
Fyzika	113
Matematika.....	119
Chemie	125
Biologie a ekologie	130
Informační a komunikační technologie.....	135
Ochrana a podpora veřejného zdraví.....	143
První pomoc	149
Somatologie.....	158
Klinická propedeutika	167
Odborná latinská terminologie	174
Ošetrovatelství.....	180
Ošetřování nemocných.....	229
Psychologie a komunikace	258
Základy mikrobiologie,imunologie,epidemiologie a hygieny	270
Seminář z psychologie a komunikace.....	278
Seminář ze somatologie.....	286

Učební osnova předmětu

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Obor středního vzdělávání s maturitní zkouškou

Studijní obor: 53-41-M/03 Praktická sestra

Název ŠVP: **Praktická sestra**

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2025

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 402 (111-108-96-87)

A) Pojetí vyučovacého předmětu

Obecný cíl vyučovacého předmětu

Obecným cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační kompetenci žáků a naučit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí. Jazykové vzdělávání se rovněž podílí na rozvoji personálních a sociálních kompetencí žáků.

Obecným cílem literárního vzdělávání je rozvíjet komunikační a estetické kompetence žáků. Literární vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a přispívá ke kultivaci jazykových projevů. Celkově celé vzdělávání utváří kladný vztah žáků ke kulturním hodnotám.

Charakteristika učiva

V předmětu se žáci učí aplikovat znalosti a dovednosti jazykové i slohové v praktickém životě, vyjadřovat se srozumitelně a souvisle, formulovat svá stanoviska, obhajovat své názory, aplikovat poznatky z oblasti zvukové stránky textu i znalosti pravopisné. Získávají informace z různých zdrojů, kriticky je hodnotí. Učivo je rozděleno do čtyř ročníků, v každém je věnována pozornost všem složkám lingvistiky: gramatice, lexikologii i stylistice.

Předmět poskytuje žákům znalosti z literární teorie i historie, poskytuje orientaci v kultuře. Žáci se učí číst literární text s porozuměním, umí ho reprodukovat a interpretovat, aplikují literární znalosti a dovednosti v praktickém životě, vyjadřují se srozumitelně a souvisle, formulují svá stanoviska, obhajují své názory. Získávají informace z různých zdrojů, kriticky je hodnotí. Seznamují se s kulturou v širším slova smyslu – prostřednictvím návštěv divadelních a filmových představení, výstav, kulturních památek, jsou vedeni ke čtenářství.

Cíle v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žáci jsou vedeni k samostatnosti, odpovědnosti za svou práci, k motivaci ke zvyšování vzdělávání, k respektování morálních zásad.

Pojetí výuky:

- 7 hromadná výuka,
- 8 skupinová výuka,
- 9 problémové vyučování.

Kritéria hodnocení výsledků žáků:

Hodnocení vychází z Klasifikačního řádu VOŠ a SŠ Boskovice.

- 10 ústní i písemné zkoušení,
- 11 didaktické testy,
- 12 samostatné práce,
- 13 hodnocení klasifikační, slovní,
- 14 hodnocení aktivity,
- 15 sebehodnocení žáka,
- 16 hodnocení třídy, skupiny.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Předmět český jazyk a literatura se podílí na rozvoji komunikativních kompetencí žáků, s tím souvisí i rozvoj personálních a sociálních kompetencí. Žák se vyjadřuje přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných, formuluje srozumitelně a souvisle své myšlenky, názory a postoje, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, aktivně se účastní diskusí, v nichž obhájí své postoje a respektuje názory druhých. Zpracovává jednoduché texty na běžná i odborná témata, dokáže zaznamenat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí. Vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování. Reálně posuzuje své možnosti, podle svých schopností si stanoví cíle a priority. Přijímá hodnocení svých výsledků a je připraven dále se vzdělávat, protože se musí adaptovat na měnící se životní a pracovní podmínky. Učí se pracovat v týmu, přijímat a odpovědně plnit úkoly a snažit se přispět práci týmu vlastními návrhy.

K průřezovému tématu *Člověk a svět práce* přispívá předmět tím, že se žák dokáže prezentovat písemně i ústně při vstupu na trh práce, sestaví žádost o zaměstnání, umí sestavit profesní životopis. Dokáže vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli. Umí vyhledávat a posuzovat informace o vzdělávací nabídce, orientovat se v ní a posuzovat ji z hlediska svých předpokladů a profesních cílů.

K průřezovému tématu *Občan v demokratické společnosti* přispívá předmět tím, že se žák orientuje v médiích, využívá je, je schopen odolávat myšlenkové manipulaci,

dovede jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, učí se hledat kompromisní řešení.

Téma *Člověk a životní prostředí* se realizuje průběžně tak, že se žák učí poznávat svět a lépe mu rozumět, respektovat život jako nejvyšší hodnotu, vytvářet úctu k živé i neživé přírodě, k ochraně a zlepšování životního a ostatního prostředí a k chápání globálních problémů světa.

Předmět se podílí na naplňování cílů tématu *Informační a komunikační technologie* tak, že se žáci především učí pracovat s informacemi.

Vyučovacím předmětem se prolínají průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti – vytváření demokratického prostředí ve třídě a ve škole, které je založeno na vzájemném respektování, spolupráci, účasti a dialogu.

Informační a komunikační technologie – dosažení připravenosti využívat prostředky informačních a komunikačních technologií.

Člověk a životní prostředí – pochopení základního významu přírody a životního prostředí pro člověka.

Člověk a svět práce – budování a rozvíjení uplatnitelnosti absolventů, orientovat se v nabídce profesních a vzdělávacích možností a schopnosti kriticky je posuzovat.

B) Rozpis učiva a realizace kompetencí

1. ročník – 3 hodiny týdně (111 hodin)

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar, ▪ sestaví jednoduché útvary, ▪ vyjadřuje se věcně správně, srozumitelně a jasně, ▪ ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky 	<p>Komunikační a slohová výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sloh, slohotvorní činitele objektivní a subjektivní, funkční styly, slohové postupy a útvary, ▪ základní znaky, postupy a prostředky jednotlivých funkčních stylů, ▪ komunikační situace a komunikační strategie, 	21

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<p>a vhodně formulovat odpovědi,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary, ▪ má přehled o slohových postupech uměleckého stylu, ▪ sestaví vypravování, ▪ správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky, ▪ mluvený a psaný projev, monologické i dialogické vyjadřování, ▪ vyjadřování formální i neformální, připravené i nepřípravené, ▪ projevy prostě sdělovací, ▪ krátké informační útvary, zpráva, oznámení, pozvánka, nabídka, osobní dopis, blahopřání, kondolence, ▪ grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů. ▪ vypravování, osnova. 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci, ▪ orientuje se v soustavě jazyků, ▪ řídí se zásadami spisovné výslovnosti, využívá poznatky z lexikologie, morfologie a syntaxe, ▪ vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny, ▪ uplatňuje v písemném projevu znalosti českého pravopisu, 	<p>Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ jazykověda a její disciplíny, ▪ jazyk národní – jeho spisovné a nespisovné útvary, ▪ postavení češtiny mezi evropskými jazyky, vývoj spisovné češtiny, ▪ zvukové prostředky a ortoepické normy, ▪ hlavní principy českého pravopisu. 	22

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka, ▪ rozlišuje jednotlivé vrstvy slovní zásoby, a to z hlediska spisovnosti, dobového výskytu i expresivity, ▪ volí vhodné prostředky ve svých projevech, ▪ samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné a jiné informace, ▪ dokáže sestavit osnovu textu, ▪ pořizuje výtah, výpisek, konspekt, poznámky, ▪ zaznamenává bibliografické údaje, 	<p>Lexikologie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ slovo a jeho význam, ▪ rozvrstvení slovní zásoby, ▪ slovníky, ▪ význam slov. <p>Práce s textem a získávání informací:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ texty všech funkčních stylů, ▪ příručky pro školu a veřejnost ve fyzické i elektronické podobě ▪ techniky a druhy čtení (s důrazem na čtení studijní), ▪ orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu, ▪ druhy a žánry textu, získávání, zpracování informací z textu, ▪ zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby. 	25
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje literární žánry, ▪ zařadí literární dílo k literárnímu žánru, ▪ rozpozná obrazná pojmenování a rozezná jejich druhy (využívá znalosti z gramatické oblasti – přenášení slovního významu), tyto poznatky aplikuje a rozšiřuje postupně tak, jak je jednotlivé texty nabízejí, 	<p>Literatura a ostatní druhy umění:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ umění jako specifická výpověď o skutečnosti, ▪ aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého v tradiční i mediální podobě. <p>Práce s literárním textem:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základy literární vědy, ▪ literární druhy a žánry, 	11

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ postihne a vyjádří hlavní ideu díla, ▪ charakterizuje postavy, ▪ chápe kompoziční výstavbu textu, ▪ rozumí čtenému textu, ▪ text interpretuje, ▪ uvažuje o textu, ▪ vyjadřuje vlastní názory, ▪ aplikuje poznatky z literární teorie. ▪ orientuje se v nabídce užité tvorby, oděvů, předmětů pro bydlení, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ četba a interpretace literárního textu, ▪ metody interpretace textu, ▪ tvořivé činnosti. <p>Kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ lidové umění a užitná tvorba, ▪ kultura odívání, bydlení. 	11
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období, ▪ uvede hlavní literární směry, jejich hlavní představitele, objasní principy tvorby směrů, ▪ pochopí souvislosti literární a společenské v konkrétních historických podmínkách, ▪ zhodnotí význam daného autora i dílo pro dobu, v níž žil, pro příslušný umělecký směr a žánr i pro další generace, ▪ vyjádří vlastní prožitky z daných děl. 	<p>Literární historie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech, ▪ nejstarší literatury světa, ▪ středověká literatura, ▪ humanismus a renesance, ▪ baroko, ▪ klasicismus, osvícenství, preromantismus, ▪ konkrétní umělecká díla v jednotlivých etapách historického vývoje. 	20

2. ročník – 3 hodiny týdně (108 hodin)

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje znalosti českého pravopisu, využívá poznatky z lexikologie, morfologie a syntaxe, ▪ sestaví základní projevy administrativního stylu, ▪ odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech administrativního stylu, ▪ sestaví charakteristiku, líčení, ▪ má přehled o slohových postupech jednotlivých stylů, ▪ správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva 	<p>Komunikační a slohová výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ projevy odborné (popis osoby, věci, odborný popis, popis pracovního postupu, charakteristika), ▪ projevy administrativní (žádost, životopis, zápis z porady, pracovní hodnocení, inzerát a odpověď na něj, jednoduché úřední, popř. podle charakteru oboru odborné dokumenty), motivační dopis, ▪ grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů. ▪ projevy umělecké – líčení , ▪ základní znaky, postupy a prostředky jednotlivých funkčních stylů. 	14
<ul style="list-style-type: none"> ▪ odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby, ▪ používá znalosti o přenesených významech při interpretaci textu, ▪ využívá znalosti z oblasti tvorby slov při tvorbě textů, ▪ rozezná jednotlivé slovní druhy, ▪ určuje mluvnické kategorie, ▪ využívá poznatky při výstavbě vlastních projevů mluvených i psaných, 	<p>Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností:</p> <p>Lexikologie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ přenášení slovního významu, ▪ tvoření slov, stylové rozvrstvení a obohacování slovní zásoby, ▪ slovní zásoba vzhledem k příslušnému oboru vzdělání, terminologie. 	16

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
	<p>Morfologie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ gramatické tvary a konstrukce a jejich sémantická funkce, ▪ morfologické členění tvaru slova, ▪ jednotlivé slovní druhy, ▪ mluvnické kategorie. 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné a jiné informace, ▪ dokáže sestavit osnovu textu, ▪ pořizuje výtah, výpisek, konspekt, poznámky, 	<p>Práce s textem a získávání informací:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ texty všech funkčních stylů, ▪ příručky pro školu a veřejnost ve fyzické i elektronické podobě, ▪ druhy a žánry textu, získávání, zpracování informací z textu, ▪ zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby. 	14
<ul style="list-style-type: none"> ▪ postihne a vyjádří hlavní ideu díla, ▪ charakterizuje postavy, ▪ chápe kompoziční výstavbu textu, ▪ rozumí čtenému textu, ▪ text interpretuje, ▪ uvažuje o textu, ▪ vyjadřuje vlastní názory, ▪ aplikuje poznatky z literární teorie, ▪ chápe literaturu jako součást umění a vnímá i ostatní druhy umění – filmová tvorba, hudební... 	<p>Literatura a ostatní druhy umění:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ umění jako specifická výpověď o skutečnosti, ▪ aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého v tradiční i mediální podobě, <p>Práce s literárním textem:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základy literární vědy, ▪ literární druhy a žánry, ▪ četba a interpretace literárního textu, 	33

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše vhodné společenské chování v dané situaci, ▪ chová se podle norem kulturního chování, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ metody interpretace textu, ▪ tvořivé činnosti. <p>Kultura:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ společenská kultura – principy a normy kulturního chování, společenská výchova. 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede hlavní literární směry, jejich hlavní představitele, objasní principy tvorby směrů, ▪ pochopí souvislosti literární a společenské v konkrétních historických podmínkách, ▪ zhodnotí význam daného autora i dílo pro dobu, v níž žil, pro příslušný umělecký směr a žánr i pro další generace, ▪ vyjádří vlastní prožitky z daných děl. 	<p>Literární historie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech, ▪ české národní obrození, ▪ romantismus a realismus ve světové literatuře, ▪ česká literatura ve 40. – 90. letech 19. století, ▪ konkrétní umělecká díla v jednotlivých etapách historického vývoje. 	32

3. ročník – 3 hodiny týdně (96 hodin)

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ samostatně zpracovává informace, ▪ sestaví nejdůležitější slohové útvary, 	<p>Komunikační a slohová výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ projevy odborné – odborný referát, výklad, návod k činnosti, osnova, 	12

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ pořizuje z odborného textu výtah, ▪ rozlišuje typy mediálních sdělení a jejich funkci, identifikuje jejich typické postupy, jazykové a jiné prostředky ▪ uvede příklady vlivu médií a digitální komunikace na každodenní podobu mezilidské komunikace, ▪ je schopen přednést krátký projev, sestaví jednoduchou reportáž, fejeton, ▪ sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary (zpráva, pozvánka, nabídka), ▪ odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, ▪ správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ média a mediální sdělení – zpráva, oznámení, projev, reportáž, fejeton, recenze ▪ grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů, ▪ základní znaky, postupy a prostředky jednotlivých funkčních stylů. 	

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje druhy vět, rozpozná jednotlivé větné členy, graficky umí větu znázornit, rozliší větu jednoduchou a souvětí, souvětí jednoduché a složité, souvětí podřadné a souřadné, znázorní graf souvětí, rozliší poměry mezi větnými členy, větami hlavními i větami vedlejšími, ▪ uplatňuje znalosti ze skladby ve svém logickém uvažování, ▪ na příkladech doloží druhy mediálních produktů, ▪ uvede základní média působící v regionu, ▪ zhodnotí význam médií pro společnost a jejich vliv na jednotlivé skupiny uživatelů, ▪ samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné a jiné informace, ▪ dokáže sestavit osnovu textu, ▪ pořizuje výtah, výpisek, konspekt, poznámky, 	<p>Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností:</p> <p>Syntax – větná skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ věta, výpověď, druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska, ▪ větné členy a větné vztahy, ▪ souvětí. <p>Práce s textem a získávání informací:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ texty všech funkčních stylů, ▪ příručky pro školu a veřejnost ve fyzické i elektronické podobě, ▪ druhy a žánry textu, získávání, zpracování informací z textu, ▪ zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby. 	<p>10</p> <p>12</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ postihne a vyjádří hlavní ideu díla, ▪ charakterizuje postavy, ▪ chápe kompoziční výstavbu textu, 	<p>Literatura a ostatní druhy umění:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ umění jako specifická výpověď o skutečnosti, ▪ aktivní poznávání různých druhů umění našeho 	<p>31</p>

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí čtenému textu, ▪ text interpretuje, ▪ uvažuje o textu, ▪ vyjadřuje vlastní názory, ▪ aplikuje poznatky z literární teorie, ▪ vyjádří vlastní prožitky z uměleckých děl, ▪ chápe literární dílo v spol. souvislostech. ▪ orientuje se v nabídce předmětů ▪ používaných v běžném životě, ▪ chápe vliv reklamy a propagačních prostředků na spotřebitele, 	<p>i světového, současného i minulého v tradiční i mediální podobě,</p> <p>Práce s literárním textem:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základy literární vědy, ▪ literární druhy a žánry, ▪ četba a interpretace literárního textu, ▪ metody interpretace textu, ▪ tvořivé činnosti. <p>Kultura:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě, ▪ funkce reklamy a propagačních prostředků a její vliv na životní styl. 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede hlavní literární směry, jejich hlavní představitele, objasní principy tvorby směrů, ▪ pochopí souvislosti literární a společenské v konkrétních historických podmínkách, ▪ zhodnotí význam daného autora i dílo pro dobu, v níž žil, pro příslušný umělecký směr a žánr i pro další generace, ▪ vyjádří vlastní prožitky z daných děl. 	<p>Literární historie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech, ▪ literatura na přelomu 19. a 20. století, ▪ literatura od 1. do konce 2. světové války, ▪ konkrétní umělecká díla v jednotlivých etapách historického vývoje. 	31

4. ročník – 3 hodiny týdně (87 hodin)

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjadřuje se věcně správně, srozumitelně a jasně, rozumí obsahu textu, ▪ pořizuje z odborného textu výtah, výpisky, konspekt, anotaci, samostatně zpracovává informace, ▪ reprodukuje text, ▪ přednese krátký projev, ▪ sestaví úvahu, kritiku, ▪ posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu, ▪ vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska, ▪ využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, 	<p>Komunikační a slohová výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ odborný styl – anotace, výpisek, konspekt, úvaha a kritika. ▪ řečnický styl, ▪ druhy řečnických projevů, ▪ literatura faktu a umělecká, ▪ základní znaky, postupy a prostředky jednotlivých funkčních stylů, ▪ grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů. 	9
<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se ve výstavbě textu, ▪ ovládá a uplatňuje základní principy výstavby textu, ▪ používá adekvátní slovní zásobu včetně odborné terminologie, ▪ nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak, ▪ samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné a jiné informace, ▪ kriticky přistupuje k informacím 	<p>Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ stavba tvorba komunikátu, ▪ aktuální členění výpovědi, ▪ vybočení z větné vazby. <p>Práce s textem a získávání informací:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ infromatická výchova, knihovny a jejich služby, média, jejich produkty a účinky, 	10
		10

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<p>z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů apod.),</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ má přehled o zdrojích informací, o knihovnách a jejich službách, ▪ má přehled o denním tisku a tisku své zájmové oblasti, ▪ rozumí obsahu textu, ▪ dokáže sestavit osnovu textu, ▪ pořizuje výtah, výpisek, konspekt, poznámky, ▪ správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ texty všech funkčních stylů, ▪ příručky pro školu a veřejnost ve fyzické i elektronické podobě, ▪ druhy a žánry textu, získávání zpracování informací z textu, ▪ zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby. 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ postihne a vyjádří hlavní ideu díla, ▪ charakterizuje postavy, ▪ chápe kompoziční výstavbu textu, ▪ rozumí čtenému textu, ▪ text interpretuje, ▪ uvažuje o textu, ▪ vyjadřuje vlastní názory, ▪ aplikuje poznatky z literární teorie, ▪ vyjádří vlastní prožitky z uměleckých děl, ▪ chápe literární dílo v společenských souvislostech, ▪ orientuje se v nabídce kulturních institucí, 	<p>Literatura a ostatní druhy umění:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ umění jako specifická výpověď o skutečnosti, ▪ aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého v tradiční i mediální podobě. <p>Práce s literárním textem:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základy literární vědy, ▪ literární druhy a žánry, ▪ četba a interpretace literárního textu, ▪ metody interpretace textu, ▪ tvořivé činnosti. 	29

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území, 	<p>Kultura:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kulturní instituce v ČR a v regionu, ▪ kultura národností na našem území, ▪ ochrana a využívání kulturních hodnot. 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede hlavní literární směry, jejich hlavní představitele, objasní principy tvorby směrů, ▪ pochopí souvislosti literární a společenské v konkrétních historických podmínkách, ▪ zhodnotí význam daného autora i dílo pro dobu, v níž žil, pro příslušný umělecký směr a žánr i pro další generace, ▪ vyjádří vlastní prožitky z daných děl. 	<p>Literární historie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech, ▪ literatura druhé poloviny 20. století, ▪ konkrétní umělecká díla v jednotlivých etapách historického vývoje. 	29

Mezipředmětové vztahy: předmět navazuje na tyto předměty a úzce s nimi souvisí: občanská nauka, dějepis, anglický jazyk, německý jazyk, informační a komunikační technologie.

Učební osnova předmětu

ANGLICKÝ JAZYK

Obor středního vzdělávání s maturitní zkouškou

Studijní obor: 53-41-M/03 Praktická sestra

Název ŠVP: **Praktická sestra**

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2025

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 438 (111-144-96-87)

A) Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Cílem vzdělávání v předmětu je rozšíření schopnosti komunikace v osobním, společenském i odborně profesním životě. Cílem je rovněž lepší uplatnění absolventa na trhu práce nebo při následném vyšším vzdělávání. Cílem výuky na střední škole je dosažení minimální úrovně **B1** podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Charakteristika obsahu učiva

Celkový předpokládaný rozsah slovní zásoby činí minimálně 2300 lexikálních jednotek za studium (cca 580 lexikálních jednotek za školní rok), z toho obecně odborná a odborná terminologie tvoří minimálně 20 %. Přírozeným cílem je rovněž úspěšné zvládnutí maturitní zkoušky, s výhledem na získání mezinárodně uznávaných jazykových certifikátů. Obsahem výuky, která je zaměřena k plnění komunikativního vzdělávacího cíle, je systematické rozšiřování a prohlubování znalostí, dovedností a návyků, které si žáci osvojili v učivu základní školy. Jedná se o řečové dovednosti (produktivní, receptivní, interaktivní ústní i písemné) a jazykové prostředky, orientované na základní tematické okruhy všeobecné i odborné.

Učivo obsáhne tematické okruhy v následujících oblastech komunikace:

- rodina, přátelství a vztahy mezi lidmi,
- bydlení,
- vzdělání, škola, systém vzdělávání v anglicky mluvících zemích a v České republice,
- počasí,
- místo a region, v kterém žijí,
- oblékání a móda,
- volný čas, koníčky, zábava,
- kultura a sport,
- literatura,
- kriminalita, drogy a boj proti těmto jevům,
- jídlo, pití, stravovací návyky, zlovyky a zdravá výživa,

- peníze a bankovníctví,
- nakupování,
- lidské tělo, péče o zdraví a zdravý životní styl,
- příroda a ochrana přírody,
- cestování,
- tradice a zvyklosti,
- člověk a média,
- veřejný život,
- umění,
- věda a technika v každodenním životě,
- Česká republika, Praha a další významná města,
- anglicky mluvící země, Londýn a další významná města
- Evropská unie,
- zaměstnání a práce,
- média a informační technologie,
- věda a technika v každodenním životě,
- zdravotní systém – symptomy nemocí, druhy onemocnění, léčba pacientů, hospitalizace, zdravotní péče, komunikace s pacientem.

Výsledky vzdělávání

Žáci dovedou:

- komunikovat v cizím jazyce v různých situacích každodenního osobního nebo veřejného života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata; volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky; efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností,
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky, včetně odborných ze svého oboru, využívat ke komunikaci, chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, uplatňovat je ve vztahu k představitelům jiných kultur,
- pracovat s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce včetně internetu nebo softwaru používajícího anglický jazyk, se slovníky, jazykovými aj. cizojazyčnými příručkami, využívat tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností.

Pojetí výuky

Při výuce používáme kombinace tradiční frontální výuky s prací ve skupinách (při interakci žák – žák, učitel – žák, žák – učitel). Využíváme audiovizuální, výpočetní, multimediální a digitální techniku (používáme například prezentací v programu Power Point při výuce v učebnách). Nedílnou součástí výuky jsou poslechová cvičení. Od úvodních hodin učitel vede vyučování v anglickém jazyce, žáci používají

angličtinu při komunikaci s učitelem (úvodní hlášení, datum na tabuli, žádost o opuštění učebny v průběhu hodiny) i mezi sebou. Žáci jsou soustavně připravováni k maturitní zkoušce. K podpoře výuky jazyků používáme moderní učebnice, výukový časopis Bridge, celou škálu didaktických pomůcek, multimediální výukové programy a internet. Žáci jsou motivováni k účasti v jazykových soutěžích a projektech na školní, krajské i národní úrovni. Do výuky je integrován odborný jazyk.

Klíčové kompetence a mezipředmětové vztahy

Přínosem studia bude především posílení a rozvinutí komunikativní kompetence – absolvent bude schopen v anglickém jazyce vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání, bude schopen komunikovat s určitou mírou plynulosti a spontánnosti, takže bude moci normálně konverzovat s rodilými mluvčími. Dokáže se aktivně účastnit diskuse ve známých souvislostech a vysvětlovat a zdůvodňovat své názory. V oblasti kompetence personální a sociální bude schopen reálně si stanovit cíle v dalším jazykovém vzdělávání.

Bude schopen řešit pracovní i mimopracovní problémy, byť omezeně, v prostředí, kde jednacím řečím je angličtina. Výrazně posílí své kompetence k práci s informacemi a využívání prostředků informačních a komunikačních technologií.

Průřezová témata:

- *Občan v demokratické společnosti* – vytváření demokratického prostředí ve třídě a ve škole, které je založeno na vzájemném respektování, spolupráci, účasti a dialogu.
- *Člověk a životní prostředí* – pochopení základního významu přírody a životního prostředí pro člověka.
- *Člověk a svět práce* – v budování a rozvíjení uplatnitelnosti absolventů, orientovat se v nabídce profesních a vzdělávacích možností a schopnosti kriticky je posuzovat.
- *Informační a komunikační technologie* – v dosažení připravenosti využívat prostředky informačních a komunikačních technologií.

Hodnocení výsledků žáků

- ústní i písemné zkoušení,
- didaktické testy,
- samostatná práce,
- hodnocení klasifikační i slovní,
- hodnocení aktivity,
- hodnocení třídy, skupiny.

V oblasti hodnocení jsou dodržovány tyto zásady:

- motivační charakter hodnocení
- zpětná vazba

- práce s chybou
- předem stanovit pravidla klasifikace
- důležitou roli hraje i slovní hodnocení

Způsob hodnocení spočívá v kombinaci klasifikace, slovního hodnocení, využívání bodového hodnocení / procentuálního vyjádření.

B) Rozpis učiva a realizace kompetencí

1. ročník – 3 hodiny týdně (111 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí frázím a nejběžnější slovní zásobě vztahující se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají; ▪ dokáže pochopit smysl krátkých jasných a jednoduchých zpráv a hlášení; ▪ odhaduje význam neznámých výrazů dle kontextu a způsobu tvoření; ▪ rozumí školním a pracovním pokynům; ▪ nalezne v promluvě hlavní myšlenky a důležité informace; ▪ uplatňuje různé techniky čtení textu; ▪ čte s porozuměním krátké jednoduché texty, orientuje se v textu, umí vyhledat konkrétní informace v jednoduchých každodenních materiálech; ▪ umí komunikovat v jednoduchých běžných situacích vyžadujících 	<p>Řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ receptivní dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, ▪ receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem včetně odborného, ▪ produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně a tematicky, ▪ produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě krátkého neformálního dopisu / mailu / pohlednice, popisu, krátkého příběhu, apod., ▪ jednoduchý překlad, ▪ interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností, ▪ interakce ústní, ▪ interakce písemná. 	27

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>jednoduchou přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ získá a poskytne informace; ▪ zprostředkuje informaci dalším lidem; ▪ požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace; ▪ používá stylisticky vhodné fráze a obraty, aby jednoduchým způsobem popsal svou rodinu, bydlení, denní program, sportovní a jiné volnočasové aktivity, zážitky z cestování, oblíbené destinace, své zaměstnání apod.; ▪ vyřídí krátký a jednoduchý telefonní hovor; ▪ zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky; ▪ umí napsat jednoduché texty, týkající se základních potřeb; ▪ napíše jednoduchý osobní dopis, popis, pohlednici; ▪ vytvoří jednoduchou prezentaci; ▪ přeloží text a používá slovníky i elektronické; ... ▪ vyslovuje správně jednotlivé hlásky, správně redukuje 	<p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ výslovnost (zvukové prostředky jazyka), ▪ slovní zásoba a její tvoření: žák by si měl osvojit min. 580 lexikálních jednotek za rok, z toho obecně odborná a odborná terminologie tvoří min. 20 %, ▪ gramatika (tvarosloví a větná skladba) – časování sloves, vybraná modální slovesa, přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý a průběhový, vybraná příslovce, vazba There is / There are, vybrané předložky časové a místní, ▪ grafická podoba jazyka a pravopis. <p>Tematické okruhy, obecné komunikační situace a jazykové funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ tematické okruhy: osobní údaje, dům a domov, každodenní život, volný čas, sportovní aktivity, cestování (vybrané státy a národnosti), práce a povolání, kultura, lidské tělo, ▪ komunikační situace: získávání a předávání informací, ▪ jazykové funkce: obraty při zahájení a ukončení 	<p style="text-align: center;">27</p> <p style="text-align: center;">29</p>

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>a rozumí redukované výslovnosti;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ respektuje přízvuk slovní a větný, zbaví se případných nesprávných návyků; ▪ aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života; ▪ používá opisné prostředky v neznámých situacích; ▪ uplatňuje základní způsoby slovtvorby; ▪ správně aplikuje prezentovaná gramatická pravidla; ▪ dodržuje základní pravopisné normy a opravuje chyby; ▪ prokazuje základní faktické znalosti o geografických a kulturních aspektech anglicky mluvících zemí a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země; ▪ má přehled o významných místech, městech, známých osobnostech; ▪ má povědomí o způsobu oslav různých svátků; ▪ ... ▪ vyjadřuje se zřetelně, vhodně používá osvojenou 	<p>rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, radosti, zklamání apod.</p> <p>Poznatky o zemích</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání anglicky mluvících zemí, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí, ▪ informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice. <p>Odborné komunikační situace a témata</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ přijímání pacienta (zjištění základních osobních údajů, příznaků onemocnění a jiných nezbytných informací), zjišťování potřeb pacienta, komunikace s příbuznými nemocného. 	<p>17</p> <p>11</p>

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>obecnou i odbornou slovní zásobu;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ řeší jednoduché komunikační situace související s poskytováním zdravotní péče cizincům; ▪ v komunikaci s nemocným dodržuje společenské a profesní zásady, zohledňuje pokud možno kulturní původ cizince 		

2. ročník – 4 hodiny týdně (144 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích vyslovených spisovným jazykem o běžných tématech, se kterými se setkává se škole, v práci a ve volném čase; ▪ odhaduje význam neznámých výrazů dle kontextu a způsobu tvoření; ▪ čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty; ▪ sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; ▪ sdělí a stručně odůvodní svůj názor; ▪ domluví se v běžných každodenních situacích, získá a poskytne informace; 	<p>Řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ receptivní dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, ▪ receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem včetně odborného, ▪ produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně a tematicky, ▪ produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě neformálního / formálního dopisu a mailu, vytvoření vzkazu, žádosti, pozvánky, apod., ▪ jednoduchý překlad, ▪ interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností, ▪ interakce ústní, 	<p>34</p>

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ používá opisné prostředky v neznámých situacích; ▪ správně aplikuje prezentovaná gramatická pravidla; ▪ uplatňuje základní způsoby slovtvorby; ▪ dodržuje základní pravopisné normy a opravuje chyby; ▪ ... ▪ prokazuje základní faktické znalosti o geografických, demografických a kulturních aspektech anglicky mluvících zemí a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země; ▪ ... ▪ řeší jednoduché komunikační situace související s poskytováním zdravotní péče cizincům; ▪ vyjadřuje se zřetelně, vhodně používá osvojenou obecnou i odbornou slovní zásobu; <p>v komunikaci s nemocným dodržuje společenské a profesní zásady, zohledňuje pokud možno kulturní původ cizince</p>	<p>objednání služby (jídla v restauraci), fráze spojené s nakupováním, vyjednávání (navrhnout/přijmout/odmítnout řešení), vyjádření žádosti, prosby, pozvání, radosti, zklamání,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ důležité fráze pro popis obrázku, ▪ obraty využívané při tvorbě žákovské prezentace. <p>Poznatky o zemích</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání anglicky mluvících zemí, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí, ▪ informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice. <p>Odborné komunikační situace a témata</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Přijímání a propouštění pacienta (zjištění základních osobních údajů, příznaků onemocnění aj. nezbytných informací), příprava na vyšetření nebo léčebný výkon, poskytování základní ošetrovatelské péče, komunikace s příbuznými nemocného zvl. s rodiči dětí. 	<p style="text-align: center;">24</p> <p style="text-align: center;">14</p>

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ umí přiblížit obsah knihy nebo filmu a vylíčit své reakce; ▪ používá opisné prostředky v neznámých situacích a při vyjadřování složitých myšlenek; ▪ umí napsat jednoduché souvislé texty na témata, která dobře zná nebo která ho osobně zajímají; ▪ vyjádří písemně svůj názor na text; ▪ používá vhodné fráze a obraty při psaní formálního / neformálního dopisu; ▪ vytvoří správně strukturovanou prezentaci ▪ dodržuje základní pravopisné normy a opravuje chyby; ▪ uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce, např. správně používá záporné předpony, chápe rozdíl mezi bored x boring; ▪ správně aplikuje prezentované gramatické jevy; ▪ orientuje se se ve vybraných frázových slovesech; ▪ orientuje se ve slovesných časech; ▪ ... ▪ prokazuje faktické znalosti o České republice a anglicky mluvících zemích (USA, 	<p>podstatná jména, přídavná jména končící na –ing × -ed,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ žák by si měl osvojit min. 580 lexikálních jednotek za rok, z toho obecně odborná a odborná terminologie tvoří min. 20 %, <ul style="list-style-type: none"> gramatika (tvarosloví a větná skladba) – vybraná frázová slovesa, přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas, předpřítomný čas, vztažné věty, podmínková souvětí, vyjadřování budoucnosti, vybraná modální slovesa, výrazy „ some, any, a lot of, a few, a little“, stupňování, too, enough, atd., <ul style="list-style-type: none"> ▪ grafická podoba jazyka a pravopis. <p>Tematické okruhy, obecné komunikační situace a jazykové funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ tematické okruhy: člověk a život, rodina, kriminalita, cestování, lidské tělo, zdraví, zdravý životní styl, nemoci člověka, různé zdravotní problémy, první pomoc, média, ▪ komunikační situace: získávání a předávání informací, ▪ jazykové funkce: vyjádření omluvy, žádosti o informací, popis obrázků, vyjednávání, argumentace, apod. 	25

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Kanada, Austrálie, Nový Zéland, Velká Británie) – geografické, demografické, kulturní faktory;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje v komunikaci vybraná sociokulturní specifika daných zemí; ▪ ... ▪ vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné problematiky; ▪ řeší komunikační situace související s poskytováním ošetrovatelské péče; ▪ vhodně používá osvojenou obecnou i odbornou slovní zásobu 	<p>Poznatky o zemích</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání anglicky mluvících zemí, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí, ▪ informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice. <p>Odborné komunikační situace a témata</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poskytování základní zdravotní / ošetrovatelské péče, základní zdravotnická edukace, informace týkající se pobytu ve zdravotnickém zařízení nebo poskytování zdravotních služeb cizincům – např. hrazení výkonů a léků, pojištění, ambulantní zdravotní péče, apod. 	<p>10</p> <p>10</p>

4. ročník – 3 hodiny týdně (87 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášených ve standardním hovorovém tempu; 	<p>Řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ receptivní dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, 	<p>15</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje různé techniky čtení textu, orientuje se v textu a řeší typově různé úkoly; ▪ vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích; ▪ řeší pohotově a vhodně standartní řečové situace, které mohou nastat v cizojazyčném prostředí; získá a poskytne informaci; ▪ dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; ▪ klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele; ▪ vyslovuje srozumitelně a co nejbližší přirozené výslovnosti; ▪ komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů; ▪ používá vhodné obraty při popisu a srovnání obrázků; ▪ používá stylisticky vhodné fráze a obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci; ▪ zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu; ▪ zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem včetně odborného, ▪ produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně a tematicky, ▪ produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě neformálního / formálního dopisu a mailu, žádosti o místo, stížnosti, vypravování, vytvoření vzkazu, pozvánky, apod., ▪ jednoduchý překlad, ▪ interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností, ▪ interakce ústní, ▪ interakce písemná. <p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ výslovnost (zvukové prostředky jazyka), ▪ slovní zásoba a její tvoření: složená podstatná jména, tvorba podstatných jmen (přípony -ness, -ship, -dom), ▪ žák by si měl osvojit min. 580 lexikálních jednotek za rok, z toho obecně odborná a odborná terminologie tvoří min. 20 %, <p>gramatika (tvarosloví a větná skladba) – vybraná frázová slovesa, způsobová slovesa a jejich opisy, vyjádření budoucnosti, modální slovesa, podmínková souvětí,</p>	<p>15</p>
---	--	------------------

<ul style="list-style-type: none"> ▪ řeší komunikační situace související s poskytováním zdravotní péče cizincům; ▪ v komunikaci s nemocným dodržuje zásady efektivní komunikace, společenské a profesní zásady; ▪ vyjadřuje se zřetelně a vhodně používá osvojenou obecnou i odbornou slovní zásobu; ▪ zvládá řešit typy úloh, které se vyskytují u maturitní zkoušky 	<p>v kontextu znalostí o České republice.</p> <p>Odborné komunikační situace a témata</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Poskytování základní zdravotní péče, základní zdravotnická edukace, informace týkající se pobytu ve zdravotnickém zařízení nebo poskytování zdravotních služeb cizincům – např. hrazení výkonů a léků, pojištění, ambulantní zdravotní péče, apod. 	<p>16</p>
--	---	------------------

Mezipředmětové vztahy:

Předmět navazuje na předměty český jazyk a literatura, dějepis, biologie a ekologie, občanská nauka, informační a komunikační technologie.

Učební osnova předmětu

DĚJEPIS

Obor středního vzdělávání s maturitní zkouškou

Studijní obor: 53-41-M/03 Praktická sestra

Název ŠVP: **Praktická sestra**

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2025

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 74 (74-0-0-0)

A) Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu je připravit žáky na aktivní občanský život v demokratické společnosti, pozitivně ovlivnit jejich hodnotovou orientaci. Žáci by si měli osvojit odpovědné jednání nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejný zájem. Cílem hodin dějepisu je kultivovat historické vědomí u žáků, vytvářet u nich kritické myšlení. Žáci by měli být hrdí na tradice a hodnoty svého národa.

Charakteristika učiva

V předmětu se žáci učí aplikovat společenskovědní znalosti a dovednosti v praktickém životě.

Předmět poskytuje žákům znalosti z oblasti historického vědomí. Učivo je rozděleno do jednoho ročníku. Jedná se o systémový výběr nejdůležitějších událostí světových, československých a českých dějin, na jehož základě žáci nejnáze pochopí mechanismus působení zákonitostí společenského vývoje. Důraz bude kladen na podrobné osvojení dějin 20. století.

Cíle v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

V předmětu jsou žáci vedeni k respektování morálních hodnot a zásad, jsou vedeni ke spolupráci s ostatními žáky a motivováni k odpovědnosti za výsledky své práce. Jsou vedeni k samostatnému řešení úkolů pomocí odborné literatury a internetu a ke stálému zvyšování svého vzdělání.

Pojetí výuky:

V hodinách dějepisu jsou využívány následující metody a formy práce:

- výklad pomocí textů z učebnic a odborné literatury,
- řízený rozhovor,
- aktivizační metody: skupinová práce, analýza dokumentu, referáty,
- samostatná práce s textem a mapou,
- prezentace výsledků individuální i týmové práce, ústní nebo písemnou formou,
- samostatné vyhledávání informací (knihovna, archivy, internet),
- exkurze: historické památky regionu a České republiky, návštěva muzea,
- kooperativní učení.

Dále bude učivo upevňováno fixačními metodami, ústním opakováním, procvičováním. Předmět úzce navazuje na ostatní společenskovední obory, mezipředmětové vztahy má k předmětu česká jazyk a literatura.

Kritéria hodnocení výsledků žáků:

Při hodnocení žáků jsou využívány standardní metody podle školních kritérií. Základem je ústní a písemné zkoušení dílčí a souhrnné. Při hodnocení se bere v úvahu také aktivita v hodinách, zájem žáka o daný předmět a jeho snaha o samostatné získávání dalších nových odborných poznatků.

V dějepisu se hodnotí práce s historickou mapou a dokumentem a aplikace obecných poznatků na dějiny regionu. Přihlíží se také ke kultivovanosti verbálního projevu, samostatnému, správnému a logickému vyjadřování.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Absolvent předmětu by měl být schopen:

- rozvíjet své vyjadřovací schopnosti,
- vést diskuzi a formulovat vlastní stanovisko,
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- efektivně se učit a pracovat,
- rozvíjet svoji funkční gramotnost,
- uplatňovat různé metody myšlení,
- porozumět zadání úkolu, určit jádro problému,
- získat potřebné informace, kriticky je hodnotit a užívat pro řešení úloh a problémů,
- zpracovat jednoduchý text,
- přijímat hodnocení svých výsledků, radu i kritiku,
- poznat význam vzdělávání,
- vést aktivní pracovní život,

- používat základního a aplikačního vybavení počítače pro uplatnění v praxi a během dalšího vzdělávání,
- naučit se využívat nové informace ve prospěch svůj i celé společnosti.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti:

- úcta k materiálním a duchovním hodnotám,
- vědomí nutnosti zachování těchto hodnot pro budoucí generace,
- tolerance odlišných názorů,
- orientace v globálních problémech současného světa.

B) Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník – 2 hodiny týdně (celkem 74 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní smysl poznávání minulosti a variabilitu jejího výkladu, 	Úvod do dějepisu <ul style="list-style-type: none"> ▪ člověk v dějinách, ▪ poznání dějin, význam poznání dějin, variabilita výkladů dějin. 	1
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede příklady přínosu starověkých civilizací, ▪ vysvětlí rozdíl mezi judaismem a křesťanstvím, 	Starověk <ul style="list-style-type: none"> ▪ starověké civilizace. 	3
<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje středověk a jeho kulturu, dále dovede vysvětlit roli jednotlivých stavů při vytváření států, ▪ popíše základní – revoluční změny ve středověku, 	Středověk <ul style="list-style-type: none"> ▪ stát a společnost, ▪ církve, ▪ kultura. 	3
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí významné změny v historii, ▪ objasní nerovnoměrnost vývoje, ▪ objasní význam osvícenství, ▪ charakterizuje renesanci, baroko a klasicismus, 	Raný novověk <ul style="list-style-type: none"> ▪ humanismus a renesance, ▪ zámořské objevy, ▪ český stát, ▪ reformace a protireformace, ▪ západní a východní Evropa, ▪ absolutismus a parlamentarismus, 	4

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí rozdíl mezi merkantilismem a fyziokratismem, ▪ popíše základní – revoluční změny v raném novověku, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ osvícenství. 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ na příkladu občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti. 	Novověk 19. století Velké občanské revoluce: <ul style="list-style-type: none"> ▪ USA, ▪ Velká francouzská revoluce, ▪ rok 1848. 	3
<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci, ▪ popíše česko-německé vztahy, postavení Židů a Romů v 18. století, ▪ objasní způsob vzniku národních států, 	Společnost a národy <ul style="list-style-type: none"> ▪ národní hnutí v Evropě a Čechách, ▪ česko-německé vztahy, ▪ minority v Evropě, ▪ dualismus v habsburské monarchii, ▪ vznik Německa a Itálie. 	3
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí proces modernizace, společnosti a ekonomické teorie s ním spojené, ▪ objasní roli dělnického hnutí v Evropě a českých zemích, ▪ uvede příklady z regionu, ▪ vysvětlí rozdíly mezi různými sociálními a ekonomickými teoriemi 19. století. 	Modernizace společnosti <ul style="list-style-type: none"> ▪ technická, průmyslová a komunikační revoluce, ▪ průmyslová revoluce v Čechách, ▪ ekonomická teorie, ▪ urbanizace, ▪ demografický vývoj, ▪ vznik dělnického hnutí, ▪ evropská koloniální expanze. 	4
<ul style="list-style-type: none"> ▪ na konkrétních příkladech i z regionu charakterizuje umění 19. století, ▪ popíše evropskou koloniální expanzi, 	Modernizovaná společnost a jedinec <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj dělnického hnutí v 19. století, ▪ sociální a ekonomické teorie 19. století, 	4

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sociální struktura společnosti, ▪ postavení žen v 19. století, ▪ vzdělání a věda, ▪ umělecké směry. 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní změny ve světě, koloniální expanzi, ▪ vysvětlí rozdělení světa, rozpory mezi velmocemi, ▪ popíše dopad války na obyvatelstvo, ▪ popíše první světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce, 	<p>Novověk 20. století</p> <p>Vztahy mezi velmocemi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vznik a vývoj koloniální soustavy, ▪ kolonie 19. století, ▪ mezinárodní vztahy před válkou, ▪ příčiny 1. světové války, ▪ průběh války, ▪ české země během první světové války, ▪ první odboj, ▪ vznik ČSR, ▪ budování demokracie v ČSR, ▪ poválečné uspořádání světa a Evropy, ▪ pokus o revizi rozdělení světa první světovou válkou, ▪ vývoj v Rusku. 	20
<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje a srovná demokracii v ČSR první a druhé republiky, ▪ objasní vývoj česko-německých vztahů, ▪ vysvětlí důsledky hospodářské krize, ▪ charakterizuje fašismus, nacismus, frankismus, ▪ vysvětlí dopad odboje na poválečný vývoj, 	<p>Demokracie a diktatura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech, ▪ ČSR v meziválečném období, ▪ autoritativní a totalitní režimy v Evropě, ▪ nacismus v Německu, komunismus v Rusku a SSSR, ▪ hospodářská krize, ▪ růst napětí a cesta k válce, 	16

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše mezinárodní vztahy v době mezi 1. a 2. světovou válkou, ▪ objasní cíle válčících stran, její totální charakter, ▪ charakterizuje válečné zločiny, ▪ popíše průběh války a osvobození regionu, ▪ vysvětlí projevy a důsledky hospodářské krize, ▪ charakterizuje fašismus a nacismus, srovná nacistický a komunistický totalitarismus, ▪ objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR, ▪ charakterizuje válečné zločiny, včetně holocaustu, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2. světová válka, ▪ Československo za války, ▪ druhý čs. odboj, ▪ válečné zločiny včetně holocaustu, ▪ důsledky války. 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní uspořádání světa a jeho důsledky pro ČSR, ▪ objasní pojem studená válka, ▪ popíše projevy a důsledky studené války, ▪ charakterizuje režim v ČSR a jeho vývoj v souvislostech celého východního bloku, ▪ popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a ekonomickou integraci, ▪ vysvětlí rozdíl mezi tržní a centrálně řízenou ekonomikou, ▪ popíše dekolonizaci a problémy třetího světa, ▪ vysvětlí rozpad sovětského bloku, 	<p>Svět v blocích</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poválečné uspořádání světa a Evropy, ▪ studená válka, ▪ třetí svět a dekolonizace, ▪ poválečné Československo, ▪ komunistická diktatura v Československu a její vývoj, ▪ demokratický svět, USA – světová supervelmoc, ▪ sovětský blok, SSSR – soupeřící supervelmoc, ▪ konec bipolarity Východ – Západ. 	16

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století, 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ se orientuje v historii svého oboru, uvede její významné mezníky a osobnosti. 	Dějiny studovaného oboru	1

Mezipředmětové vztahy:

Předmět navazuje na předměty český jazyk a literatura, anglický jazyk a občanská nauka.

Učební osnova předmětu

OBČANSKÁ NAUKA

Obor středního vzdělávání s maturitní zkouškou

Studijní obor: 53-41-M/03 Praktická sestra

Název ŠVP: **Praktická sestra**

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2025

Celkový počet vyučovacích hodin: 97 (0-36-32-29)

A) Pojetí vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět žáky hlouběji a komplexněji seznamuje se společenskými, hospodářskými, politickými a kulturními aspekty současného života a psychologickými, etickými a právními kontexty mezilidského styku. Přípravuje žáky na soukromý a občanský život, k odpovědnému převzetí sociálních rolí, rozvíjí jejich způsobilost k mravně odpovědnému jednání a k lepšímu poznávání sama sebe i druhých, pěstuje u nich žádoucí míru sebereflexe a seberegulace.

Tematické okruhy tvoří didaktické soubory – Soudobý svět, Člověk v lidském společenství, Člověk jako občan, Člověk a svět. Umožňuje žákům utvořit si vlastní názor na společenský vývoj, aby byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci a byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy. Vede žáky k efektivní práci s poznatky společenských věd, aby uměli získávat a kriticky vyhodnocovat informace. Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni ocenit všelidské hodnoty jako je humanita, svoboda, demokracie, tolerance a kulturnost vztahů mezi lidmi a národy.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu směřuje k:

- k pozitivnímu ovlivnění hodnotové orientace žáků tak, aby byli ve svém životě slušnými lidmi a informovanými aktivními občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě a odpovědně vůči sobě i občanské komunitě,
- naučení žáky kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce rozumět světu, v němž žijí,
- pomoci utvářet vztahy žáků ke skutečnosti, formování jejich vnitřního postoje k důležitým oblastem lidského života, k utváření pozitivní hodnotové orientace a žádoucím modelům chování,
- utváření a rozvíjení způsobilosti žáků k mravně odpovědnému jednání, formování vědomí odpovědnosti za vlastní život a další životní dráhu,

za důsledky svého rozhodování, za kvalitu svěřené práce, mezilidských vztahů a životního prostředí,

- otevření cesty k sebepoznávání a k přijímání pozitivních životních hodnot,
- tomu, že žák dovede hledat a nalézat adekvátní způsoby řešení rozmanitých situací a dokáže přiměřeně vyjadřovat, zdůvodňovat a obhajovat vlastní názory a prosazovat své oprávněné zájmy s ohledem na potřeby, názory, zájmy a práva druhých lidí,
- k respektování hodnot a postojů ve vztahu ke vědě, kultuře, umění, náboženství, morálky a způsobu života,
- k odpovědnému rozhodování a uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život a ostatních občanů.

Vyučovací předmět občanská nauka je úzce spjat s (mezipředmětové vztahy):

- dějepis,
- český jazyk a literatura,
- efektivní komunikace,
- informační a komunikační technologie,
- ekologie,
- ekonomika,
- základy přírodních věd.

Doporučené metody výuky

Expoziční metody:

- motivační vyprávění,
- motivační skupinová diskuse.

Metody osvojování nového učiva

Metody slovního projevu:

- výklad,
- popis,
- vysvětlení,
- skupinová diskuse.

Metody práce s odborným textem:

- vyhledávání informací,
- studium odborné literatury,
- práce s Internetem.

Fixační metody:

- ústní opakování učiva,
- procvičování,
- vypracování odborné práce.

Doporučené metody prověřování a hodnocení žákovských výkonů

Klasické diagnostické metody:

- písemné zkoušení dílčí,
- písemné zkoušení souhrnné,
- odborné práce.

Metody získávání diagnostických údajů:

- pozorování.

Vyučovacím předmětem se prolínají průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku,
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- poznávali svět a lépe mu rozuměli,
- efektivně pracovali s informacemi, tj. uměli je získávat a kriticky vyhodnocovat,
- se naučili vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech, orientovat se v nich, a aby si o nich vytvářeli základní představu.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- si uvědomovali zodpovědnost za vlastní životy, význam vzdělání pro život,
- byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a úspěšné kariéře,
- se písemně i verbálně prezentovali při jednání s potencionálními zaměstnavateli, formulovali svá očekávání a své priority.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- používali základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání,
- pracovali s informacemi a komunikačními prostředky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Občanské kompetence

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- jedná odpovědně, samostatně, aktivně nejen ve vlastním zájmu, ale i pro zájem veřejný,

- jedná v souladu s morálními principy, přispívá k uplatňování hodnot demokracie,
- vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- uvědomuje si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých lidí,
- chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje,
- je hrdý na tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu,
- umí myslet kriticky – tj. dokáže zkoumat věrohodnost informací, tvoří si vlastní úsudek a je schopen o něm diskutovat s jinými lidmi.

Klíčové kompetence

Komunikativní kompetence

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- se vyjadřuje přiměřeně v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje,
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje, respektuje názory druhých,
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- pracuje s běžným základním a aplikačním programovým vybavením,
- komunikuje elektronickou poštou a využívá další prostředky online a offline komunikace,
- získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet.

Odborné kompetence

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- osvojuje si poznatky o vývoji ekonomických principů v průběhu dějin a jejich vlivu na vývoj lidského společenství a současnou politickou situaci,
- je vybaven základními dovednostmi a sociálními návyky pro styk s lidmi,
- zná základní morální normy naší společnosti,
- je poučen o důležitosti zodpovědné volby životního partnera a významu rodinného zázemí,

- je poučen o riziku sociálně patologických jevů a jejich vlivu na utváření společnosti,
- uvažuje o otázkách životní spokojenosti a životního stylu,
- je vybaven základními poznatky o úloze náboženské víry a je si vědom potřeby tolerance k lidem jiné víry,
- je schopen pracovat s příslušnou odbornou literaturou,
- orientuje se ve sdělovacích prostředcích,
- uvědomuje si, jak je důležité využívat volný čas pro všestranný rozvoj osobnosti.

B) Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

2. ročník – 1 hodina týdně (36 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje základní světová náboženství, ▪ objasní postavení církví a věřících v ČR, vysvětlí, čím jsou nebezpečné náboženské sekty a náboženský fundamentalismus, ▪ vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědní jiným lidem, ▪ debatuje o pozitivěch i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí, ▪ kriticky přistupuje k masovým médiím a pozitivně využívá jejich nabídky, 	Soudobý svět: <ul style="list-style-type: none"> ▪ soudobý svět – nejvýznamnější světová náboženství. 	5
	Člověk v lidském společenství: <ul style="list-style-type: none"> ▪ víra a ateismus, náboženství a církve, náboženská hnutí, sekty, náboženský fundamentalismus. ▪ rasy, etnika, národy a národnosti, majorita a minority ve společnosti, multikulturní soužití, migrace, migranti, azylanti. 	5
	Člověk jako občan: <ul style="list-style-type: none"> ▪ svobodný přístup k informacím, masová média (tisk, televize, rozhlas, internet) a jejich funkce, kritický přístup k médiím, maximální využití potenciálu médií. 	4

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů ▪ popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství, ▪ vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost, ▪ popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, a na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek, ▪ dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace, ▪ popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi, popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů, ▪ popíše, co má obsahovat pracovní smlouva a vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance, ▪ objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání atd. 	<p>Člověk a právo:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ právo a spravedlnost, právní stát ▪ právní řád, právní ochrana občanů, právní vztahy, ▪ soustava soudů v České republice, ▪ vlastnictví, právo v oblasti duševního, ▪ vlastnictví, smlouvy, odpovědnost za škodu, ▪ rodinné právo, ▪ pracovní právo, ▪ správní řízení, ▪ trestní právo – trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení, ▪ kriminalita páchaná na dětech a mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými, ▪ notáři, advokáti a soudci. 	<p>22</p>

3. ročník – 1 hodina týdně (32 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita, ...), ▪ objasní význam práv, která jsou zakotvena v českých zákonech, a ví, co dělat, kam se obrátit, když jsou lidská práva ohrožena, ▪ dovede kriticky přistupovat k masovým médiím a pozitivně využívat jejich nabídky, ▪ charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb, ▪ uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy, ▪ vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem (rasismem, neonacismem, ...), ▪ vysvětlí, proč je nepřijatelné užívat neonacistickou symboliku a jinak propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí, ▪ uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností; debatuje o vlastnostech, 	<p>Člověk jako občan:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní hodnoty a principy demokracie, ▪ lidská práva, jejich obhajování a možné zneužívání, veřejný ochránce práv, práva dětí, ▪ stát, státy na počátku 21. století, český stát, státní občanství v ČR, ▪ Ústava, politický systém v ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva, ▪ politika, politické ideologie, ▪ politické strany, volební systémy a volby, ▪ politický radikalismus a extremismus, současná česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus, ▪ teror, terorismus, ▪ občanská participace, občanská společnost, ▪ občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití. 	<p>26</p>

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>kte­ré by měl mít občan demokratického státu.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dovede rozlišit legální a zřejmě nelegální postupy získávání majetku, ▪ rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti, ▪ navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti, včetně zajištění na stáří, ▪ navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční, ▪ produkt pro jejich investování, ▪ dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavami a jejich možná rizika, ▪ posoudí způsoby zajištění úvěrů a vysvětlí, jaké jsou důsledky předlužení a jak řešit tíživou finanční situaci, ▪ doloží způsoby ovlivňování veřejnosti, ▪ na příkladu objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě, ▪ vysvětlí, proč jsou obě pohlaví rovnocenná, a posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována. 	<p>Člověk v lidském společenství:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ majetek a jeho nabytí, rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, ▪ rozpočtu domácnosti, ▪ zodpovědné hospodaření, ▪ řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů, ▪ komunita, dav, publikum, veřejnost, ▪ postavení mužů a žen, genderové problémy. 	<p style="text-align: center;">6</p>

4. ročník – 1 hodina týdně (29 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, ▪ vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách, ▪ objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě, ▪ charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku, ▪ popíše cíle a funkci OSN a NATO, ▪ uvede příklady projevů globalizace v různých oblastech (v kultuře, hospodářství) a debatuje o názorech na jejich důsledky, <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje současnou českou společnost a její strukturu, ▪ vysvětlí funkce kultury, doloží význam vědy a umění, ▪ vysvětlí sociální nerovnost a chudobu, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy; popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace, 	<p>Soudobý svět:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ soudobý svět – civilizační sféry, civilizace, velmoci, vyspělé státy, rozvojové země a jejich problémy, konflikty v soudobém světě, ▪ evropská integrace, ▪ NATO, OSN, bezpečnost obyvatelstva ČR, ▪ globální problémy soudobého světa, ▪ globalizace a její důsledky. <p>Člověk v lidském společenství:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ společnost, společnost tradiční a moderní, pozdně moderní společnost, ▪ hmotná kultura, duchovní kultura, ▪ současná česká společnost, společenské vrstvy, elity a jejich úloha, sociální role, ▪ sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti, 	<p>10</p> <p>5</p>

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie a filozofická etika, ▪ dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva, ▪ dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty, ▪ debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe, z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění), ▪ vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědni jiným lidem. 	<p>Člověk a svět (praktická filozofie):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ co řeší filozofie a filozofická etika ▪ význam filozofie a etiky v životě člověka, jejich smysl pro řešení životních situací ▪ etika a její předmět, základní pojmy etiky, morálka, mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost ▪ životní postoje a hodnotová orientace, člověk mezi touhou po vlastním štěstí a angažováním se pro obecné dobro a pro pomoc jiným lidem. 	14

Mezipředmětové vztahy: Český jazyk a literatura, Dějepis, Ekonomika, Informační a komunikační technologie, Biologie a ekologie.

Učební osnova předmětu

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Obor středního vzdělávání s maturitní zkouškou

Studijní obor: 53-41-M/03 Praktická sestra

Název ŠVP: **Praktická sestra**

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2025

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 268 (74-72-64-58)

A) Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

V souladu s vývojovými předpoklady a s individuálními zvláštnostmi žáků směřuje výuka k uvědomění si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot a cílevědomě jej chránit a současně pojmát zdraví a tělesnou zdatnost jako hodnoty potřebné ke kvalitnímu prožívání života. Naznačené cíle by měly na výstupu ze střední odborné školy ústít do pozitivního vztahu k pravidelným pohybovým aktivitám ve vlastním denním režimu jako k přirozené a nezbytné součásti zdravého životního stylu moderního člověka.

Charakteristika učiva

Základní učivo z hlediska uvedených kritérií tvoří teoretické poznatky, průpravná, kondiční, relaxační a jiná cvičení, gymnastika, úpoly, atletika, pohybové a sportovní hry, lyžování a turistika. Poslední dvě jmenované činnosti se nevyučují v hodinách určených učebním plánem v týdenním rozvrhu, pro lyžování a turistiku je vyhrazen jeden celý týden, přičemž lyžování absolvují žáci druhého ročníku a turistický kurz žáci třetího ročníku.

Pojetí výuky

Tělesná výchova je v učebním plánu zařazována v rozsahu 2 vyučovacích hodin v týdnu. Obsah předmětu je koncipován v návaznosti na obsah výuky na ZŠ do deseti tematických okruhů, v jejich rámci je pak učivo členěno na poznatky, potřebné návyky a pohybové činnosti. Obsah učiva je prostředkem pro dosažení cílů jednotlivých etap vzdělání. Učivo je členěno do ročníků, ale učitel je vybírá v souladu s celkovou koncepcí daného předmětu, s konkrétními podmínkami školy (prostorové, materiální), konkrétní úroveň žáků (skupin, jednotlivců), jejich převažujícími pohybovými zájmy i vzhledem ke svému případnému speciálnímu pohybovému zaměření. Učitel by měl všem žákům nabídnout k osvojení základní učivo, které vychází ze standardu vzdělávání. Konkrétní úroveň osvojení závisí především na individuálních předpokladech žáků. Pro uspokojení zájmu, dovednosti i pohybového

nadání jednotlivců, skupin, případně celé třídy slouží učivo rozšiřující. Toto učivo je nezávazné. Učitel ve vyšší etapě vzdělávání se musí při realizaci jednotlivých témat přesvědčit, do jaké míry si žáci osvojili učivo nižší etapy, v případě potřeby se k němu vrátit nebo ho využít k opakování a upevňování pohybových dovedností, k rozvoji pohybových schopností atd. z výše naznačeného vyplývá, že zařazení rozšiřujícího učiva nebo vypuštění některého námětu základního učiva je v kompetenci učitele, který nejlépe zná předpoklady žáků a konkrétní podmínky školy.

Kritéria hodnocení výsledků žáků

Rozhodující pro vzdělání je směřování k dílčím a celkovým cílům a respektování individuálních předpokladů žáků. Proto hodnocení žáků vychází z diagnostiky žáků, z poznání jejich předpokladů, aktuálních možností, zdravotního stavu a pohybových zájmů. Rozhodující pro hodnocení žáků je přístup k předmětu, aktivita při jednotlivých činnostech a individuální změny (dovednostní, výkonové, postoje).

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Komunikativní kompetence

Absolventi by měli být schopni:

- vyjadřovat se přiměřenou odbornou terminologií,
- vyvozovat a interpretovat závěry na základě pozorovaných dějů,
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální kompetence

Absolventi by měli být připraveni:

- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok,
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku,
- pečovat o své fyzické i duševní zdraví.

Sociální kompetence

Absolventi by měli být schopni:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- aktivně se zapojovat do týmové práce,
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky.

Informační a komunikační technologie

Absolventi by měli umět:

- pracovat s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, pracovat s informacemi.

Vyučovacím předmětem se prolínají průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

Člověk a životní prostředí

- Výuka je zaměřena především na péči o zdraví a bezpečnosti zdraví při jakékoli pohybové činnosti. Žáci si také osvojují zásady bezpečného pobytu v různých přírodních prostředích, a to bez jakýchkoli zásahů do ekologické rovnováhy těchto prostředí.

Člověk a svět práce

- Předmět tělesná výchova rozvíjí znalosti a dovednosti žáků, které jsou potřebné pro odpovědný přístup k vlastnímu tělu a zdraví. Žáci jsou vedeni k tomu, aby se pohybovým činnostem věnovali i ve svém volném čase, aby je chápali jako prostředek relaxace a nápravy negativních důsledků vysokého pracovního zatížení.

B) Rozpis učiva a realizace kompetencí

1. ročník – 2 hodiny týdně (74 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí významu přípravy organismu před pohybovou činností i významu péče o tělo po skončení pohybové činnosti ▪ rozliší a vysvětlí pojmy zátěž, únava, odpočinek, jednostranná zátěž, příčiny svalové nerovnováhy	Teoretické poznatky: <ul style="list-style-type: none"> ▪ význam pohybu pro zdraví, ▪ odborném názvosloví, ▪ výstroj, výzbroj, údržba, ▪ hygiena a bezpečnost, zásady chování, regenerace.	8
<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže zaujmout postavení v daném tvaru, ▪ používá základní povely a správně na ně reaguje	Pořadová cvičení <ul style="list-style-type: none"> ▪ pořadová, všestranně rozvíjející, ▪ kondiční, koordinační, ▪ kompenzační.	5

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu ▪ popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí ▪ zdůvodní význam zdravého životního stylu ▪ popíše vliv fyzického a psychického zatížení ▪ orientuje se v zásadách zdravé výživy ▪ dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení konfliktních situací ▪ objasní důsledky sociálně patologických závislostí jednotlivce ▪ diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, vhodných partnerech, odpovědnému přístupu k partnerskému životu ▪ dovede posoudit vliv médií ▪ popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví ▪ prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným 	<p>Činitelé ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ duševní zdraví a rozvoj osobnosti, ▪ odpovědnost za zdraví své i druhých, péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci, práva a povinnosti v případě úrazu a nemoci, ▪ partnerské vztahy, lidská sexualita, ▪ prevence úrazů a nemocí, ▪ mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama, ▪ mimořádné události, ▪ základní úkoly ochrany obyvatelstva, ▪ úrazy a náhlé zdravotní příhody, ▪ poranění při hromadném zasažení obyvatel, ▪ stavy bezprostředně ohrožující život. ▪ osobní život a zdraví ohrožující situace 	8
<ul style="list-style-type: none"> ▪ volí sportovní vybavení odpovídající příslušné činnosti, přizpůsobuje je klimatickým podmínkám, ▪ zvládá správnou techniku běhu a startů, 	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ běhy, starty, ▪ skoky do výšky, skoky do dálky, ▪ hody, vrh koulí. 	16

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ prokáže jistou úroveň rychlostních a vytrvalostních schopností při testování, ▪ porovná ukazatele své zdatnosti s ostatními žáky a s předloženými tabulkami norem výkonů, ▪ dokáže technicky správně provést skok do dálky, ▪ rozlišuje hody a vrhy, 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a vybrat si vhodné rozvíjející činnosti a nabídky pohybových aktivit, ▪ umí technicky správně kotoul vpřed a vzad, aplikuje tyto dovednosti na obměny kotoulu vpřed a vzad, ▪ dokáže bezpečně provést stoj na ruku u stěny, ve volném prostoru s dopomocí, ▪ zvládá základy přemetu stranou, ▪ bez obav zvládá přeskok přes zvýšené nářadí – s odrazovým můstkem i bez něho, ▪ umí dávat dopomoc jiným žákům bez něho, ▪ na kruzích dovede z klidové polohy – svis vznesmo – provést cvik překot vzad snožmo a zpět, ▪ bezpečně zvládá komíhání ve svisu, případně komíhání s obratem, 	<p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ cvičení s náčiním, cvičením na nářadí, ▪ akrobacie, šplh, ▪ rytmická gymnastika, pohybové činnosti, kondiční programy, cvičení s hudebním doprovodem, tanec. 	10

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ umí seskočit v zákmihu a dát dopomoc při seskoku jiným žákům, ▪ cvičení na kruzích. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ správně pádovou techniku – pád vzad, vpravo, vlevo, ▪ posuzuje vhodnost použití pádových technik, 	Úpoly <ul style="list-style-type: none"> ▪ pády a základní sebeobrana. 	4
<ul style="list-style-type: none"> ▪ volí sportovní vybavení odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám, dovede je udržovat a ošetřovat, ▪ (odbíjená) umí technicky správně základní herní činnosti jednotlivce v míčových hrách, ▪ (pro všechny hry) dokáže použít získané dovednosti v herních situacích, ▪ rozlišuje správné postavení hráče v poli a chápe jeho význam na dané pozici, ▪ rozumí základním pravidlům hry, ▪ (netradiční hry) používá základní náčiní specifické pro danou hru, zná základní pravidla hry, 	Pohybové hry <ul style="list-style-type: none"> ▪ pohybové hry, ▪ odbíjená, základní herní činnosti, pravidla, ▪ netradiční hry, základní náčiní. 	19
<ul style="list-style-type: none"> ▪ prokáže úroveň své tělesné zdatnosti s pomocí standardizovaných testových baterií, ▪ porovná své výsledky s tabulkovými hodnotami a s výsledky jiných žáků, 	Testování tělesné zdatnosti <ul style="list-style-type: none"> ▪ motorické testy, porovnávání výsledků s tabulkovými hodnotami. 	4

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ koriguje vlastní pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji. 		

2. ročník – 2 hodiny týdně (72 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí a umí používat základní terminologické výrazy běžně používané při pohybových činnostech, ▪ chápe význam pojmů aktivní zdraví a zdravý životní styl a dokáže stanovit, které pohybové činnosti jsou zdraví prospěšné a které jsou zdraví škodlivé, ▪ rozumí významu hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v různém prostředí a různých podmínkách, ▪ dokáže rychle reagovat a poskytnout první pomoc při drobných i závažnějších poraněních, zejména při úrazech vzniklých při pohybové činnosti, 	<p>Teoretické poznatky:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní terminologie ▪ aktivní zdraví, aktivní životní styl, ▪ hygiena a bezpečnost, ▪ první pomoc, předcházení úrazům. 	4

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zvládá správnou techniku běhu, ▪ umí uplatňovat zásady sportovního tréninku s cílem vylepšit své výkony z prvního ročníku, ▪ zvládá správnou techniku hodů, zejména dokáže spojit rozběh s odhadem, ▪ dodržuje zásady bezpečnosti při veškeré své činnosti, 	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ technika běhu, zásady sportovního tréninku, ▪ technika hodů, rozběh s odhadem, ▪ zásady bezpečnosti. 	16
<ul style="list-style-type: none"> ▪ umí využívat pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti, ▪ zvládá základní akrobatické cviky ve zdokonalené formě, ▪ zvládá správnou techniku výmyku, přešvihů únožmo a seskoků odkmihem, chápe význam dopomoci při cvičení na hrazdě a dokáže ji sám poskytnout, ▪ uplatňuje osvojené způsoby přeskoků přes zvýšené nářadí, ▪ koriguje podmínky pro přeskok, ▪ zvládá správnou techniku šplhu na tyči i na laně, 	<p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zvyšování tělesné zdatnosti, ▪ akrobatické cviky, ▪ cvičení na nářadí, cvičení s náčiním, ▪ šplh, kondiční programy. 	20

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ umí technicky správně herní činnosti jednotlivce v míčových hrách a tyto uplatňuje v mírně ztížených podmínkách, ▪ dokáže použít získané dovednosti takovým způsobem, že hra je plynulá, bez vážnějších rozporů s pravidly ▪ prokáže úroveň své tělesné zdatnosti s pomocí standardizovaných testových baterií, ▪ porovná své výsledky s tabulkovými hodnotami, s výsledky jiných žáků a se svými výsledky z předchozího roku,	<p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ míčové hry, technika, pravidla ▪ zásady bezpečnosti. <p>Testování tělesné zdatnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ standardizované testové baterie.	26
<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže se orientovat v horském prostředí, je si vědom nástrah vyplývajících z charakteru horského prostředí, ▪ chová se v přírodě ekologicky, ▪ respektuje příkazy horské služby, dokáže se s ní spojit v případě nouze, ▪ rozliší stupeň závažnosti poranění při pobytu v horském prostředí, v lehčích případech dokáže poskytnout první pomoc, ▪ posoudí technický stav lyžařské výzbroje a pravidelně provádí základní údržbu,	<p>Lyžařský výcvikový kurz</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ orientace v krajině, ekologické chování, ▪ chování při pobytu v horském prostředí, ▪ první pomoc, ▪ základy sjezdového lyžování.	6

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ bezpečně manipuluje s výzbrojí, ▪ zvládne sjezd šikmo svahem v základním postoji a plynule navazuje odšlapování ke svahu, umí zastavit na bezpečném místě, ▪ dokáže bezpečně nastoupit a vystoupit z různých druhů lanovek, ▪ provede dlouhý a střední oblouk s přihlédnutím k technické vyspělosti lyžaře, ▪ zvládne jízdu v různém terénu a sněhu, ▪ pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu, ▪ nepřeceňuje vlastní síly a schopnosti při činnosti v horském terénu, ▪ (výcvik na snowboardu) – bezpečně manipuluje s výzbrojí, zvládá základní techniku stoje, skluzu, zastavení, obratu a zatáčení na snowboardu, umí nastoupit, vyjet a vystoupit z lanovky, dokáže zhodnotit kvalitu výkonu, ▪ (výcvik na běžeckých lyžích) – dokáže připravit výzbroj na výcvik, umí se pohybovat s lyžemi na nohou, zvládá základní techniky běhu na 		

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
lyžích (běh dvoudobý střídavý, běh soupažný).		

3. ročník – 2 hodiny týdně (64 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> ▪ umí uplatnit pravidla her při hře i při rozhodování ▪ sestaví soubory cvičení ▪ navrhne kondiční program ▪ dokáže sledovat, rozhodovat a hodnotit výkony jednotlivců i týmů ▪ umí vyhledat informace týkající se tělesné kultury 	Teoretické poznatky: <ul style="list-style-type: none"> ▪ pravidla her, závodů a soutěží ▪ rozhodování, zásady sestavování a vedení sestav ▪ pohybové testy ▪ zdroje informací. 	4
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje zásady sportovního tréninku s cílem vylepšit své výkony z předchozích ročníků, ▪ dokáže vhodně sestavit družstvo pro štafetový běh, včetně dodržování závodních pravidel dané disciplíny, ▪ zvládá správnou techniku skoku, je si vědom zásad bezpečnosti při skoku vysokém, ▪ dokáže přizpůsobit běh podmínkám daného terénu, 	Atletika <ul style="list-style-type: none"> ▪ technika běhu, zásady sportovního tréninku, ▪ technika hodů, rozběh s odhadem, ▪ zásady bezpečnosti. 	14
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje zásady přípravy organismu před pohybovou činností, 	Gymnastika <ul style="list-style-type: none"> ▪ zvyšování tělesné zdatnosti, ▪ akrobatické cviky, 	18

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá vhodné posilovací cviky pro zvyšování své tělesné zdatnosti, ▪ zvládá základní akrobatické cviky naučené v předchozích ročnících ve zdokonalené formě, dokáže spojit akrobatické cviky ve složitější akrobatické řady s využitím doplňujících cviků, ▪ zvládá správnou techniku šplhu na tyči i na laně, ▪ zná a poskytuje pomoc při činnostech, kde hrozí nebezpečný úrazu, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ cvičení na náradí, cvičení s náčiním, ▪ šplh, kondiční programy. 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá získaných dovedností a vědomostí při hře, snaží se odstraňovat své nedostatky, snaží se o dodržování zásad fair play, ▪ dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci, ▪ ovládá pravidla hry, dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu, 	<p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ míčové hry, technika, pravidla, ▪ zásady bezpečnosti. 	24

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže se orientovat v daném prostředí, ▪ chová se v přírodě ekologicky, rozliší stupeň závažnosti poranění při pobytu v přírodě, v lehčích případech dokáže poskytnout první pomoc, ▪ posoudí technický stav používané výzbroje a pravidelně provádí základní údržbu, ▪ dbá vlastní bezpečnosti a bezpečnosti ostatních účastníků silničního provozu ▪ zná základní pravidla manipulace s lodí, pohybu na klidné a tekoucí vodě, umí předvídat nebezpečí, spolupracuje s ostatními účastníky kurzu, 	<p>Sportovně – turistický kurz</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ orientace v krajině, ekologické chování, ▪ chování při pobytu v přírodě, ▪ první pomoc, ▪ pravidla silničního provozu, dodržování bezpečnosti, ▪ orientační běh, ▪ manipulace s lodí, bezpečnost při kurzu, ▪ zásady střelby. 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ prokáže úroveň své tělesné zdatnosti s pomocí standardizovaných testových baterií, ▪ porovná své výsledky s tabulkovými hodnotami, s výsledky jiných žáků a se svými výsledky z předchozího roku. 	<p>Testování tělesné zdatnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ standardizované testové baterie. 	4

4. ročník – 2 hodiny týdně (58 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu, dovede o nich diskutovat, analyzovat je a hodnotit, ▪ rozumí významu pohybových činností (zejména kondičních, kompenzačních a relaxačních) pro zdraví, ▪ umí sestavit soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, umí si připravit kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotit jej, ▪ ovládá kompenzační cvičení k vlastní regeneraci, a to zejména vzhledem k požadavkům budoucího povolání, ▪ uplatňuje osvojené způsoby relaxace, 	<p>Teoretické poznatky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ význam pohybových činností pro zdraví, informace o zdraví, ▪ zdravotně zaměřené cvičení, kondiční programy, regenerace, relaxace. 	4
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje zásady sportovního tréninku s cílem vylepšit své výkony z předchozích ročníků, 	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ technika běhu, zásady sportovního tréninku, ▪ technika hodů, rozběh s odhadem, ▪ zásady bezpečnosti. 	14

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje zásady přípravy organismu před pohybovou činností a zásady uklidnění organismu po skončení pohybové činnosti, ▪ využívá vhodné protahovací a posilovací cviky pro zvyšování své tělesné zdatnosti a pro kompenzaci nevhodných pohybových návyků a nevhodné pracovní zátěže, ▪ vylepšuje své výkony při cvičení všeho druhu, 	Gymnastika <ul style="list-style-type: none"> ▪ zvyšování tělesné zdatnosti, ▪ akrobatické cviky, ▪ cvičení na nářadí, cvičení s náčiním, ▪ šplh, kondiční programy. 	15
<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže se v souladu s pravidly zapojit do jakékoli prováděné herní činnosti v rámci osvojené hry, ▪ uplatňuje techniku a základy taktiky dané hry, participuje na týmových herních činnostech družstva, 	Pohybové hry <ul style="list-style-type: none"> ▪ míčové hry, technika, pravidla, ▪ zásady bezpečnosti. 	21
<ul style="list-style-type: none"> ▪ prokáže úroveň své tělesné zdatnosti. 	Testování tělesné zdatnosti <ul style="list-style-type: none"> ▪ standardizované testové baterie, ▪ porovnání vývoje. 	4

Mezipředmětové vztahy:

Předmět navazuje na předměty biologie, fyzika, občanská nauka, informační technologie.

Učební osnova předmětu

EKONOMIKA

Obor středního vzdělávání s maturitní zkouškou

Studijní obor: 53-41-M/03 Praktická sestra

Název ŠVP: **Praktická sestra**

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2025

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 72 (0-72-0-0)

A) Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem je vybavit žáky základními znalostmi pro ekonomické chování jak v profesním, tak osobním životě.

Charakteristika učiva

V předmětu se žáci učí aplikovat získané znalosti a dovednosti v běžném životě. Vyučuje se ve druhém ročníku. Předmět poskytuje žákům znalosti z podnikání, finančního vzdělávání a daní, tedy nejdůležitějších oblastí ekonomiky pro život v ekonomicky vyspělé společnosti.

Cíle v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žáci jsou vedeni k samostatnosti, odpovědnosti za svou práci, k motivaci ke zvyšování vzdělávání, k respektování morálních zásad, aby dovedli jednat s lidmi, byli sebevědomí, orientovali se v masových médiích a nových informacích, aby se naučili využívat informace ve prospěch svůj i celé společnosti, a svým jednáním přispívali k péči o životní prostředí.

Pojetí výuky:

V hodinách ekonomiky budou využívány následující metody a formy práce:

- Výklad, kdy jsou využívány texty učebnic a odborná literatura (Zákon o obchodních kooperacích, Občanský zákoník, Zákoník práce, Živnostenský zákon, daňové zákony...)
- Diskuze na téma
- Práce s aktuálními formuláři a doklady

Kritéria hodnocení výsledků žáků:

Při hodnocení žáků jsou využívány standardní metody, podle školních kritérií. Důraz je kladen na schopnost vysvětlit a použít daný pojem v logické souvislosti a návaznosti na problematiku v praxi.

- Ústní zkoušení
- Písemné zkoušení
- Aktivita žáka v hodinách

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V předmětu ekonomika jsou rozvíjeny následující kompetence:

- prohlubování občanských kompetencí zájmem o politické dění u nás i ve světě a jeho dopad na naši společnost,
- komunikativní kompetence je rozvíjena souvislou formulací myšlenek a schopnosti diskutovat a obhájit svůj názor,
- personální kompetence je rozvíjena snahou o vyšší vzdělávání efektivním studiem,
- sociální kompetence jsou rozvíjeny prací ve skupinách, v týmu se spolužáky řešit samostatné problémy při získávání a zpracování nových informací a jejich vyhodnocování a uplatňování různých metod myšlení.

Předmětem se prolínají všechna průřezová témata – Občan v demokratické společnosti, Člověk a životní prostředí, Člověk a svět práce, Informační a komunikační technologie.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- dovedli jednat s lidmi, byli sebevědomí a odpovědní, orientovali se v masových médiích a nových informacích,
- naučili se využívat informace ve prospěch svůj i celé společnosti, svým jednáním přispívali k péči o životní prostředí,
- k uvědomění odpovědnosti za své jednání a chování,
- k poznání významu vzdělání a k aktivnímu pracovnímu životu.

Komunikativní kompetence

- je rozvíjena souvislou formulací myšlenek a schopností diskutovat, obhajovat svůj názor

Personální a sociální kompetence

- jsou rozvíjeny snahou o vyšší vzdělávání, efektivním studiem,
- jsou rozvíjeny prací ve skupinách, v týmu se spolužáky

B) Rozpis učiva a realizace kompetencí

2. ročník – 2 hodiny týdně (72 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky ▪ Vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet ▪ Na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu ▪ Stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období ▪ Rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů ▪ Vypočítá výsledek hospodaření ▪ Provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění ▪ Vypočítá čistou mzdu ▪ Vysvětlí zásady daňové evidence	<p>Podnikání</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Formy podnikání ▪ Podnikatelský záměr ▪ Povinnosti podnikatele vůči státu ▪ Cena ▪ Náklady ▪ Výnosy ▪ Hospodářský výsledek ▪ Mzdy ▪ Daňová evidence	32
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Orientuje se v platebním styku a směně ▪ Vysvětlí, co jsou to kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory ▪ Vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální	<p>Finanční vzdělávání</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bankovníctví ▪ Platební karty ▪ Pojišťovnictví ▪ Inflace	20

<p>výši úrokových sazeb na trhu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby ▪ Vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům ▪ Charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství ▪ Charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát ▪ Proveďte jednoduchý výpočet daní ▪ Vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob ▪ Vyhotoví a zkontroluje daňový doklad 	<p>Daně</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Úloha státu v NH ▪ Jednotlivé daně ▪ Daňová přiznání ▪ Daňové doklady 	<p>20</p>

Mezipředmětové vztahy:

Předmět navazuje na předměty Občanská nauka, Matematika, Informační a komunikační technologie, Dějepis, Anglický jazyk.

Učební osnova předmětu

FYZIKA

Obor středního vzdělávání s maturitní zkouškou

Studijní obor: 53-41-M/03 Praktická sestra

Název ŠVP: **Praktická sestra**

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2025

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 73 (37-36-0-0)

A) Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu: Výuka fyziky navazuje na fyzikální poznatky získané v základním vzdělávání a ty pak dále rozvíjí. Předmět fyzika má za úkol rozvíjet chápání přírodních jevů a jejich souvislosti v přírodě, a především v každodenním životě, učí žáky klást si otázky o okolním světě a vyhledávat k nim relevantní, na důkazech založené odpovědi.

Fyzikální vzdělání směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí,
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy,
- pozorovat a zkoumat přírodu, provádět experimenty a měření, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje,
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice,
- porozumět základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě a zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje,
- posoudit chemické látky z hlediska nebezpečnosti a vlivu na živé organismy.

V afektivní oblasti směřuje přírodovědné vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti,
- pozitivní postoj k přírodě,
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Charakteristika učiva

Učební osnova je zpracována v rozsahu 64 vyučovacích hodiny za studium, což je jedna vyučovací hodina v prvním ročníku a jedna vyučovací hodina ve druhém ročníku. Z hlediska klíčových kompetencí klademe důraz zejména na:

- dovednost analyzovat a řešit problémy,
- aplikovat získané poznatky v běžném životě,
- schopnost pracovat ve skupině, umět prosadit vlastní názory, přijmout myšlenky ostatních,
- posílení pozitivních rysů osobnosti (pracovitost, přesnost, důslednost, sebekontrola, odpovědnost, vytrvalost a schopnost překonávat překážky),
- zhodnocení výhod a nevýhod technického pokroku.

Hloubka probíraného učiva je variabilní, ovlivňují ji zejména vstupní vědomosti a dovednosti žáků. Vyučující může provést podle svého uvážení úpravy obsahu i rozsahu učiva s přihlédnutím k úrovni konkrétní třídy. Změny nesmějí narušit logickou návaznost učiva.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

- žák je veden k respektování morálních postojů,
- žák je veden k odpovědnosti za svoji práci,
- žák je veden k motivaci ke zvyšování vzdělání,
- žák je veden k samostatnému řešení daných problémů.

Strategie výuky

Ve fyzice je využíváno tradičních metod, což jsou především výkladové hodiny, dále pak moderních výukových metod, především práce s PC a dataprojektorem. Je nutné zohlednit jednak individuální vzdělávací potřeby žáků a také jejich intelektuální úroveň. Žák by měl probrané jevy a zákony pochopit ve vzájemných souvislostech a tak, aby byl schopen si další potřebné poznatky samostatně vyhledávat a doplňovat. Důraz je kladen na sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování (diskuse, týmová práce, kooperace). Je zde také kladen důraz na zásady poskytování první pomoci, a na pravidla bezpečného zacházení s technickými prostředky.

Kritéria hodnocení žáků

Při hodnocení výsledků žáků jsou používány standardní metody podle školních kritérií ústní a písemné zkoušení. Důraz je kladen na schopnosti žáka vysvětlit daný pojem v logické souvislosti s dalšími získanými poznatky a zohlednit i aktuální události. Při hodnocení se bere v úvahu schopnost obhajovat svůj názor a postoj,

samostatnost a aktivita v hodinách, pečlivost v písemných testech, schopnost výstižné formulace s využitím odborné terminologie.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikací průřezových témat

Vyučovací předmět přispívá k rozvoji klíčových a občanských kompetencí, aby žák byl schopen:

- najít vhodnou míru sebevědomí a odpovědnosti za své jednání,
- prosadit a zdůvodnit vlastní názor a zároveň přijímat kompromisy,
- rozvíjet vyjadřovací schopnosti,
- přijímat hodnocení svých výsledků, přijímat radu i kritiku,
- vystihnout jádro problému,
- rozvíjet dovednost aplikovat získané poznatky,
- dbát na bezpečnost práce a ochranu při práci,
- pracovat s informacemi a kriticky je vyhodnocovat.

Uplatnění průřezových témat

V předmětu fyzika se objevují téměř všechna průřezová témata:

- *Člověk a svět práce* – výuka fyziky vede žáky k odpovědnosti za vlastní život a zdraví, učí žáky vyhledávat informace a vyhodnocovat je.
- *Environmentální výchova* – učí žáky lépe poznávat svět, vytvářet úctu k živé i neživé přírodě, vážit si života, vytvářet si citlivý vztah k přírodě, dbát na bezpečnost práce, znát způsoby zneškodňování jaderných odpadů.
- *Informační a komunikační technologie* – žák umí pracovat s internetem, vyhledávat důležité informace a vyhodnocovat je.
- *Občan v demokratické společnosti* – vážit si materiálních a duchovních hodnot, tolerovat odlišné názory, orientuje se v globálních problémech současného světa.

B) Rozpis učiva a realizace kompetencí

1. ročník – 1 hodina týdně (37 hodin) varianta C

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu, ▪ určí síly, které působí na tělesa a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají, 	Mechanika <ul style="list-style-type: none"> ▪ pohyby přímočaré, pohyb rovnoměrný po kružnici, ▪ Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě, gravitace, ▪ mechanická práce a energie, 	12

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly, ▪ vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie, ▪ určí výslednici sil působících na těleso, ▪ aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ posuvný a otáčivý pohyb, skládání sil, ▪ tlakové síly a tlak v tekutinách. 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a technické praxi, ▪ vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny, ▪ popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů, ▪ popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi, 	<p>Termika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ teplota, teplotní roztažnost látek, ▪ teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa, ▪ tepelné motory, ▪ struktura pevných látek a kapalin, přeměny skupenství. 	14
<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj, ▪ řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona, ▪ popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN, ▪ určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem, ▪ popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice. 	<p>Elektřina a magnetismus</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, kapacita vodiče, ▪ elektrický proud v látkách, zákony elektrického proudu, polovodiče, ▪ magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, elektromagnetická indukce, ▪ vznik střídavého proudu, přenos elektrické energie střídavým proudem. 	11

2. ročník – 1 hodina týdně (36 hodin)

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření, ▪ charakterizuje základní vlastnosti zvuku, ▪ chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu, ▪ charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích, ▪ řeší úlohy na odraz a lom světla, ▪ řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami, ▪ vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad, ▪ popíše význam různých druhů elektromagnetického záření, 	<p>Vlnění a optika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mechanické kmitání a vlnění, ▪ zvukové vlnění, ▪ světlo a jeho šíření, ▪ zrcadla a čočky, oko, ▪ druhy elektromagnetického záření, rentgenové záření. 	<p>16</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu, ▪ popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony, ▪ vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením, ▪ popíše princip získávání energie v jaderném reaktoru, 	<p>Fyzika atomu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ model atomu, laser, ▪ nukleony, radioaktivita, jaderné záření, ▪ jaderná energie a její využití. 	<p>10</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje Slunce jako hvězdu, ▪ charakterizuje Slunce jako hvězdu 	<p>Vesmír</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Slunce, planety a jejich pohyb, komety, ▪ hvězdy a galaxie. 	<p>10</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše objevy ve sluneční soustavě, ▪ zná příklady základních typů hvězd.		
---	--	--

Mezipředmětové vztahy:

Předmět navazuje na předměty matematika, biologie a ekologie, chemie.

Učební osnova předmětu

MATEMATIKA

Obor středního vzdělávání s maturitní zkouškou

Studijní obor: 53-41-M/03 Praktická sestra

Název ŠVP: **Praktická sestra**

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2025

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 239 (74-72-64-29)

A) Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět matematika má za úkol vychovávat přemýšlivého člověka, který bude používat matematiku v různých životních situacích, především pro potřeby daného oboru, v budoucím zaměstnání či studiu. Matematika se významně podílí na rozvoji intelektuálních schopností žáků, především v jejich logickém myšlení, vytváření úsudků a schopnosti abstrakce.

Charakteristika učiva

Učební osnova je zpracována pro vyučování v rozsahu 239 hodin za studium. Učivo je rozloženo do čtyřech ročníků, a to s roční dotací pro první až třetí ročník 2 hodiny za týden a pro čtvrtý ročník 1 hodina za týden. Z hlediska klíčových kompetencí klademe důraz zejména na:

- dovednost analyzovat a řešit problémy,
- aplikace poznatků v běžném životě,
- posílení rysů osobnosti (pracovitost, přesnost, důslednost, sebekontrola, odpovědnost, vytrvalost, schopnost překonávat překážky),
- schopnost pracovat individuálně i ve skupině, umět přijmout myšlenky ostatních.

Hloubka probíraného učiva je variabilní, ovlivňují ji zejména vstupní vědomosti a dovednosti žáků. Vyučující může provést podle svého uvážení úpravy obsahu učiva s přihlédnutím k úrovni konkrétní třídy. Změny nesmějí narušit logickou návaznost učiva.

Cíle v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

- žák je veden k respektování morálních postojů,
- žák je veden k samostatnosti,
- žák je veden k odpovědnosti za svoji práci,
- žák je veden k motivaci ke zvyšování vzdělání,

- žák je veden k samostatnému řešení daných problémů.

Pojetí výuky

Ve výuce matematiky zůstává základní metodou výuky frontální způsob, ovšem zpravidla problémově, tj. metodou řízeného rozhovoru, kdy žáci sami navrhnou řešení problému.

Dalšími metodami je procvičování. Žák by měl probrané pojmy a zákony pochopit ve vzájemných souvislostech a tak, aby je byl schopen dále používat.

Kritéria hodnocení výsledků žáků:

Při hodnocení výsledků žáků jsou používány standardní metody podle školních kritérií, a to ústní a písemné zkoušení. Klasifikaci ovlivňují tři základní faktory, a to písemné pololetní práce, kontrolní písemné zkoušky zaměřené na aktuální učivo a hodnocení ústního projevu, které zahrnuje nejen zkoušení u tabule, ale i celkový projev a aktivní přístup při vyučování. Písemné pololetní práce se zadávají 2 ve školním roce. Jednotlivá hodnocení se provádějí klasickou stupnicí 1–5. V hodnocení písemných zkoušek se ve vhodných případech uplatňuje bodovací systém.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se stručně a srozumitelně, odborně a jazykově správně, aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory, respektovat názory druhých.

Personální a sociální kompetence

- spolupracovat, nabídnout pomoc a nabízenou pomoc přijmout,
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- přijímat hodnocení svých výsledků, přiměřeně na ně reagovat,
- být schopen sebehodnocení, sebekritiky a analýzy svých chyb,
- posilovat pozitivní rysy osobnosti (pracovitost, přesnost, důslednost, sebekontrola a odpovědnost, vytrvalost a schopnost překonávat překážky),
- mít pozitivní postoj k matematice a zájem o ni a její aplikace,
- mít důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci.

Vyučovacím předmětem se prolínají průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

Jednat odpovědně, samostatně a aktivně, dbát na dodržování pravidel chování, respektovat práva a osobnost jiných lidí, vážit si materiálních a duchovních hodnot.

Mít vztah k matematice jako součásti kultury (připomínáním významných osobností a mezníků historie vědy).

Člověk a životní prostředí

Matematika přispívá k výchově k péči o životní prostředí jen nepřímo.

Přínos matematiky spočívá v zařazování slovních úloh, které dokumentují jednotlivé problémy životního prostředí (otázky energetických zdrojů, vliv dopravy na životní prostředí, ochrana lesních porostů apod.). V úlohách je vhodné využívání údajů různých statistických výzkumů, které mají vztah k životnímu prostředí, a pomáhají tak utvářet kladný vztah k životnímu prostředí a nutnosti jeho ochrany.

Člověk a svět práce

Matematika dává žákům základ ke studiu na VŠ, učitel pomáhá žákům orientovat se v nabídce VŠ. Žák si vytváří reálnou představu nejen o svých schopnostech, ale i o svém uplatnění po absolvování příslušného typu studia.

Informační a komunikační technologie

Počítač je využíván žáky individuálně pro opakování a prohlubování učiva, pro hledání informací týkajících se jejich dalšího studia a při tvorbě různých referátů.

B) Rozpis učiva a realizace kompetencí

1. ročník – 2 hodiny týdně (74 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> ▪ provádí aritmetické operace v $\mathbb{R}$, ▪ používá různé zápisy reálného čísla, ▪ používá absolutní hodnotu, ▪ zapíše a znázorní interval; provádí operace s intervaly (sjednocení, průnik), ▪ řeší praktické úlohy za použití procentového počtu, ▪ provádí operace s mocninami a odmocninami, 	Operace s čísly a opakování ZŠ <ul style="list-style-type: none"> ▪ číselné obory – reálná čísla a jejich vlastnosti, ▪ absolutní hodnota reálného čísla, ▪ intervaly jako číselné množiny, ▪ operace s číselnými množinami (sjednocení, průnik), ▪ užití procentového počtu, ▪ mocniny s exponentem přirozeným, celým a racionálním, 	38

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny. 	Výrazy s proměnnými <ul style="list-style-type: none"> ▪ algebraické výrazy, ▪ mnohočleny, lomené výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami. 	36

2. ročník – 2 hodiny týdně (72 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, sestrojí jejich grafy a určí jejich vlastnosti, ▪ řeší lineární a kvadratické rovnice a jejich soustavy, lineární a kvadratické nerovnice, ▪ třídí úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní, ▪ převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě, ▪ znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel, používá jejich vlastností a vztahů při řešení jednoduchých goniometrických rovnic i k řešení rovinných i prostorových útvarů. 	Funkce a její průběh. Řešení rovnic a nerovnic <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní pojmy – funkce, definiční obor a obor hodnot funkce, graf funkce, vlastnosti funkce, ▪ lineární rovnice a nerovnice, ▪ racionální funkce, ▪ kvadratická rovnice a nerovnice, ▪ exponenciální a logaritmická funkce, logaritmus, ▪ goniometrie a trigonometrie – orientovaný úhel, goniometrické funkce ostrého a obecného úhlu, řešení pravoúhlého a obecného trojúhelníku, věta sinová a kosinová, ▪ goniometrické rovnice. 	72

3. ročník – 2 hodiny týdně (64 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ provádí operace s vektory (součet vektorů, násobení vektorů reálným číslem, skalární součin vektorů); ▪ řeší analyticky polohové a metrické vztahy bodů a přímek, ▪ užívá různá analytická vyjádření přímky, 	<p>Analytická geometrie v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vektory, ▪ přímka a její analytické vyjádření. 	20
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce, ▪ určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky, ▪ rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost, ▪ provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky funkce, 	<p>Posloupnosti a její využití</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ aritmetická posloupnost, ▪ geometrická posloupnost, ▪ finanční matematika. 	18
<ul style="list-style-type: none"> ▪ užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací bez opakování, ▪ počítá s faktoriály a kombinačními čísly, ▪ určí pravděpodobnost náhodného jevu kombinatorickým postupem, ▪ užívá pojmy: statistický soubor, absolutní a relativní četnost, variační rozpětí, ▪ čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji. 	<p>Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika v praktických úlohách 28</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ variace, permutace a kombinace bez opakování, ▪ náhodný jev a jeho pravděpodobnost, nezávislost jevů, ▪ základy statistiky. 	26

4. ročník – 1 hodina týdně (29 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> ▪ řeší úlohy na polohové i metrické vlastnosti rovinných útvarů, ▪ užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách, ▪ rozlišuje základní druhy rovinných obrazců, určí jejich obvod a obsah, 	Planimetrie <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní planimetrické pojmy, polohové a metrické vztahy mezi nimi, ▪ shodnost a podobnost trojúhelníků, ▪ Euklidovy věty, ▪ množiny bodů dané vlastnosti, ▪ shodná a podobná zobrazení, ▪ rovinné obrazce. 	12
<ul style="list-style-type: none"> ▪ určuje vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, vzdálenost bodu od roviny, ▪ určuje povrch a objem základních těles s využitím funkčních vztahů a trigonometrie, 	Stereometrie <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní polohové a metrické vlastnosti v prostoru, ▪ tělesa. 	12
<ul style="list-style-type: none"> ▪ řeší úlohy z praxe, ▪ procvičuje, prohlubuje a upevňuje získané znalosti a dovednosti. 	Opakování a upevňování učiva <ul style="list-style-type: none"> ▪ řešení úloh z různých témat matematiky, aplikace poznatků a dovedností. 	5

Mezipředmětové vztahy:

Předmět navazuje na fyziku, chemii, biologii a ekologii, informační a komunikační technologii, ekonomiku, základy epidemiologie a hygieny.

Učební osnova předmětu

CHEMIE

Obor středního vzdělávání s maturitní zkouškou

Studijní obor: 53-41-M/03 Praktická sestra

Název ŠVP: **Praktická sestra**

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2025

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 73 (37-36-0-0)

A) Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu:

Cílem chemického vzdělávání je naučit žáky využívat chemické poznatky v profesním i běžném životě, klást si otázky o významu chemických látek pro člověka a jejich využití v odborné praxi. Přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení chemických a přírodních dějů, které probíhají v přírodě a lidském organismu.

Chemické vzdělání směřuje k tomu, aby žák:

- využíval chemických poznatků a dovedností v praktickém životě,
- logicky uvažoval, analyzoval a řešil jednoduché chemické problémy,
- vyhledával a interpretoval informace z oblasti chemie a vytvořil si vlastní názor,
- posoudil chemické látky z hlediska nebezpečnosti a vlivu na živé organismy.
-

V afektivní oblasti směřuje chemické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k přírodě,
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti,
- komunikativní znalosti,
- motivaci k samostatnému řešení problémů.

Charakteristika učiva

Učivo vychází z RVP varianta B obsahového okruhu chemie tak, aby navazovalo na poznatky a dovednosti, které žáci získali na základní škole, prohlubuje je a přispívá k pochopení učiva odborných předmětů studovaného oboru. Vyučovací předmět chemie má poskytnout žákům co nejvíce příležitostí k tomu, aby začali chápat, že bez základních znalostí o chemických látkách a jejich reakcích se dnes člověk neobejde téměř v žádné oblasti své činnosti. Poukazuje také na význam chemie pro život.

Z hlediska klíčových kompetencí klademe důraz zejména na:

- dovednost analyzovat a řešit problémy,
- aplikaci poznatků v běžném životě,
- využívání poznatků při řešení konkrétních problémů a úloh,
- posílení pozitivních rysů osobnosti (přesnost, důslednost, pracovitost, odpovědnost).

Hloubka probíraného učiva je variabilní, ovlivňují ji zejména vstupní vědomosti a dovednosti žáků. Vyučující může upravit obsah i rozsah učiva s přihlédnutím k úrovni konkrétní třídy. Změny nesmějí narušit logickou návaznost učiva.

Cíle v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

- žák je veden k odpovědnosti za svoji práci,
- žák je veden k respektování morálních postojů,
- žák je veden k motivaci ke zvyšování vzdělání,
- žák je veden k samostatnému řešení problémů.

Pojetí výuky

V chemii je využíváno tradičních metod (výkladové metody) i moderních výukových metod (práce s PC). Je nutné zohlednit individuální vzdělávací potřeby žáků a také jejich intelektuální úroveň. Žák by měl probrané pojmy, jevy a zákony pochopit ve vzájemných souvislostech, aby byl schopen si další potřebné poznatky samostatně vyhledávat a doplňovat. Důraz je kladen na sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování (diskuse, týmová spolupráce, kooperace). Vyučující zdůrazňuje zásady poskytování první pomoci a pravidla bezpečného zacházení s chemickými látkami používaných v běžném životě. Žáci mají možnost praktické výuky v rámci laboratorních cvičení, ve kterých se třída dělí na skupiny v souladu s požadavky BOZP. Počet těchto cvičení je stanoven vyučujícím v závislosti na podmínkách výuky.

Kritéria hodnocení výsledků žáků:

K hodnocení žáků se používá ústní a písemné zkoušení. Hodnotí se schopnost výstižné formulace s využitím odborné terminologie, správnost a pečlivost v písemných testech, schopnost obhajovat vlastní názor a postoj. Při hodnocení se také bere v úvahu samostatnost a aktivita v hodinách.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat:

Vyučovací předmět chemie přispívá k rozvoji klíčových a občanských kompetencí, aby žák byl schopen:

- vytvořit si vlastní názor na základě získaných informací a diskutovat o něm,
- obhájit vlastní názor, přijmout radu i kritiku,

- srozumitelně a souvisle formulovat myšlenky,
- vystihnout podstatu problému a samostatně jej řešit,
- učit se, pracovat a soustavně se vzdělávat,
- chápat postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život,
- efektivně využívat komunikační technologie v průběhu vzdělávání a následné praxi nebo v povolání.

Uplatnění průřezových témat – v předmětu chemie se objevují tato průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti,
- Člověk a životní prostředí,
- Informační a komunikační technologie,
- Člověk a svět práce.

B) Rozpis učiva a realizace kompetencí

1. ročník – 1 hodina týdně (37 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek, ▪ popíše stavbu atomu a vznik chemické vazby, ▪ zná názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin, ▪ popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků, ▪ popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi, ▪ vyjádří složení roztoku a připraví roztok požadovaného složení, ▪ vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše 	<p>Obecná chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ chemické látky a jejich vlastnosti, ▪ částicové složení látek (atom, molekula, ion), ▪ chemická vazba, ▪ chemické prvky, sloučeniny ▪ chemická symbolika, ▪ periodická soustava prvků, ▪ směsi a roztoky, ▪ chemické reakce, chemické rovnice, ▪ výpočty v chemii. 	<p>23</p>

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi, 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí vlastnosti anorganických látek, ▪ tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických látek, ▪ charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí. 	<p>Anorganická chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ anorganické látky, oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli, ▪ vybrané prvky a anorganické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi, ▪ názvosloví anorganických sloučenin. 	14

2. ročník – 1 hodina týdně (36 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty a tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy ▪ uvede významné zástupce organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí, 	<p>Organická chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vlastnosti atomu uhlíku, ▪ základ názvosloví organických sloučenin, ▪ organické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi. 	18
<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny, 	<p>Biochemie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ chemické složení živých organismů, 	18

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje nejdůležitější přírodní látky, ▪ popíše vybrané biochemické děje. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ přírodní látky, bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory, ▪ biochemické děje. 	

Mezipředmětové vztahy:

Pro předmět chemie se nejvíce uplatňují mezipředmětové vztahy s biologií, fyzikou, matematikou, informačními technologiemi a odbornými předměty jako například somatologie.

Učební osnova předmětu

BIOLOGIE A EKOLOGIE

Obor středního vzdělávání s maturitní zkouškou

Studijní obor: 53-41-M/03 Praktická sestra

Název ŠVP: **Praktická sestra**

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2025

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 74 (74-0-0-0)

A) Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu biologie a ekologie by mělo splňovat tři hlavní cíle. Prvním z nich je poskytnout žákům komplexní pohled na existenci a vývoj živých organismů. Umožnit jim pochopení základních projevů živé hmoty a procesů, které v ní probíhají. Druhým cílem je pochopení souvislostí vztahu člověka k přírodě a životnímu prostředí, a tím formovat postoje k problémům souvisejícím s udržitelným rozvojem. Třetím cílem je oblast vzdělávání pro zdraví. Cílem je vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k prevenci a aktivní péči o vlastní zdraví a zdraví všech ostatních. Celý tento soubor znalostí a dovedností pak poskytuje racionální zdůvodnění aktivních celospolečenských postojů k ekologii a globálním problémům současného světa.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu biologie a ekologie je odvozeno z RVP z oblasti přírodovědného vzdělávání a je rozděleno do několika tematických celků jako základy biologie, ekologie a člověka životní prostředí. Tento předmět dává ucelené základy vědomostí a znalostí, které jsou nutné ke zvládnutí přístupu a pohledu na ekologické chování a myšlení. Vysvětluje a charakterizuje základní pojmy, poskytuje ucelený náhled na ekosystémy, složky životního prostředí, nakládání s odpady. Vede k chápání důsledků, které způsobuje člověk svojí neuváženou činností, například, které vedou ke vzniku skleníkového efektu a z toho vyplývajícího globálního oteplování planety, vzniku přívalových srážek s následnou erozí půdy, znečišťování povrchových vod a jejich eutrofizaci a ohrožování zdrojů pitné vody, kdy celosvětové zásoby neustále klesají.

Z hlediska klíčových kompetencí klademe důraz zejména na:

- dovednost analyzovat a řešit jednoduché problémy,
- aplikaci poznatků v běžném životě,

- využívání poznatků při řešení konkrétních problémů a úloh,
- posílení pozitivních rysů osobnosti (přesnost, důslednost, pracovitost, odpovědnost).

Hloubka probíraného učiva je variabilní, ovlivňují ji zejména vstupní vědomosti a dovednosti žáků. Vyučující může upravit obsah i rozsah učiva s přihlédnutím k úrovni konkrétní třídy. Změny nesmějí narušit logickou návaznost učiva.

Cíle v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

- žák je veden k odpovědnosti za svoji práci,
- žák je veden k respektování morálních postojů,
- žák je veden k motivaci ke zvyšování vzdělání,
- žák je veden k samostatnému řešení problémů.

Pojetí výuky

V biologii a ekologii je využíváno tradičních metod (výkladové metody) i moderních výukových metod (práce s PC). Je nutné zohlednit individuální vzdělávací potřeby žáků a také jejich intelektuální úroveň. Žák by měl probrané pojmy, jevy a zákony pochopit ve vzájemných souvislostech, aby byl schopen si další potřebné poznatky samostatně vyhledávat a doplňovat. Důraz je kladen na sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování (diskuse, týmová spolupráce, kooperace). Žáci se mohou dále realizovat pomocí vlastních prezentací a využívat různé didaktické pomůcky, jako jsou například nástěnné obrazy, modely a přírodniny. Žáci mají možnost osvojit si jednoduché laboratorní techniky a práci s mikroskopem při řešení jednoduchých experimentů nebo laboratorních prací.

Kritéria hodnocení výsledků žáků:

K hodnocení žáků se používá ústní a písemné zkoušení. Hodnotí se schopnost výstižné formulace s využitím odborné terminologie, správnost a pečlivost v písemných testech, schopnost obhajovat vlastní názor a postoj. Při hodnocení se také bere v úvahu samostatnost a aktivita v hodinách.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat:

Vyučovací předmět biologie a ekologie přispívá k rozvoji klíčových a občanských kompetencí, aby žák byl schopen:

- vytvořit si vlastní názor na základě získaných informací a diskutovat o něm,
- obhájit vlastní názor, přijmout radu i kritiku,
- srozumitelně a souvisle formulovat myšlenky,
- vystihnout podstatu problému a samostatně jej řešit,
- učit se, pracovat a soustavně se vzdělávat,

- chápat postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život,
- efektivně využívat komunikační technologie v průběhu vzdělávání a následné praxi nebo v povolání.

Uplatnění průřezových témat – v předmětu chemie se objevují tato průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti,
- Člověk a životní prostředí,
- Informační a komunikační technologie,
- Člověk a svět práce.

B) Rozpis učiva a realizace kompetencí

1. ročník – 2 hodiny týdně (74 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi, ▪ vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav, ▪ popíše buňky jako základní stavební a funkční jednotku života, ▪ vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou, ▪ charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly, ▪ uvede základní skupiny organismů a porovná je, ▪ objasní význam genetiky, ▪ vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu, ▪ uvede příklady bakteriálních, virových 	<p>Základy biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vznik a vývoj života na Zemi, ▪ vlastnosti živých soustav, ▪ typy buněk, ▪ rozmanitost organismů a jejich charakteristika, ▪ dědičnost a proměnlivost, ▪ biologie člověka, ▪ zdraví a nemoc. 	<p>44</p>

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
a jiných onemocnění a možnosti prevence,		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí základní ekologické pojmy, ▪ charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy), ▪ charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu, ▪ uvede příklad potravního řetězce, ▪ popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického, ▪ charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem, 	<p>Ekologie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní ekologické pojmy, ▪ ekologické faktory prostředí, ▪ potravní řetězce, ▪ koloběh látek v přírodě a tok energie, ▪ typy krajiny. 	15
<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody, ▪ hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí, ▪ charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví, ▪ charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí, ▪ popíše způsoby nakládání s odpady, 	<p>Člověk a životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím, ▪ dopady činnosti člověka na životní prostředí, ▪ přírodní zdroje energie a surovin ▪ odpady, ▪ globální problémy, ▪ ochrana přírody a krajiny, ▪ nástroje společnosti na ochranu životního prostředí, ▪ zásady udržitelného rozvoje, ▪ odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí. 	15

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje globální problémy na Zemi, ▪ uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě vyhledá informace o aktuální situaci, ▪ uvede příklady chráněných území v ČR a regionu, ▪ uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí, ▪ vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí, ▪ zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí, ▪ na konkrétním případu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému. 		

Mezipředmětové vztahy:

Pro předmět biologie a ekologie se nejvíce uplatňují mezipředmětové vztahy s chemií, fyzikou a informačními technologiemi. Poznatky z biologie a ekologie jsou využívány ve všech zdravotnických odborných předmětech, ekologická témata jsou využívána především v občanské nauce.

Učební osnova předmětu

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Obor středního vzdělávání s maturitní zkouškou

Studijní obor: 53-41-M/03 Praktická sestra

Název ŠVP: **Praktická sestra**

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2025

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 146 (74-72-0-0)

A) Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět má za úkol naučit žáky pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií, zpracování dat a používání informací. Cílem předmětu je pak aplikovat informační technologie při řešení praktických odborných úloh, vyhotovování písemností, vyhledávání a zpracování informací a použití elektronické komunikace.

Charakteristika učiva

V předmětu se žáci učí aplikovat znalosti a dovednosti s programovým vybavením kancelářských aplikací a v prostředí Internetu.

Předmět poskytuje žákům znalosti a dovednosti ke zvládnutí obecné informační gramotnosti, základní orientaci v oblasti hardware a software osobních počítačů a práci v počítačové síti.

Cíle v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žáci jsou vedeni k samostatnosti, odpovědnosti za svou práci, k motivaci ke zvyšování vzdělávání, k respektování morálních zásad. Jsou vedeni k tomu, aby se dovedli prezentovat na veřejnosti, diskutovat, hledat kompromisní řešení.

Pojetí výuky:

Výuka probíhá v učebnách vybavených výpočetní technikou jen se skupinou žáků, kteří jsou vedeni k aktivní práci s počítačovou technikou a programovým vybavením. Vzhledem k převážně praktickému charakteru potřebných kompetencí je výuka organizována ve vysoké míře formou cvičení v odborných učebnách výpočetní techniky.

Při výuce jsou uplatňovány následující výukové postupy a metody:

- metody slovního projevu (výklad, vysvětlení, přednáška, rozhovor, skupinová diskuse),

- metody práce s odborným textem (vyhledávání informací, práce s Internetem),
- metody nácviku dovedností (demonstrace, didaktická hra, samostatná práce),
- fixační metody (opakování učiva, procvičování, praktické upevňování dovedností, vypracování odborné práce).

Kritéria hodnocení výsledků žáků:

- písemné zkoušení,
- praktické zkoušení.

Při hodnocení se bere v úvahu aktivita v hodinách, samostatnost, schopnost obhajovat svůj názor a obecný přehled.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Předmět Informační a komunikační technologie rozvíjí klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu

- získává pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládá různé techniky učení,
- umí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky.

Kompetence k řešení problémů

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu

- získává schopnost porozumět zadání úkolu nebo určitě jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení,
- učí se pracovat v týmu, uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení.

Komunikativní kompetence

Žák prostřednictvím tohoto předmětu:

- je veden k tomu, aby dodržoval jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,
- umí formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, účastní se aktivně diskusí,
- vyjadřuje se přiměřeně v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje,
- obhajuje své názory a postoje, respektuje názory druhých.

Personální a sociální kompetence

Žák prostřednictvím tohoto předmětu:

- umí reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí,
- učí se přijímat kritiku, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu

- pracuje s běžným základním a aplikačním programovým vybavením,
- komunikuje elektronickou poštou a využívá další prostředky komunikace,
- získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet.

Vyučovacím předmětem se prolínají průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

- občanské demokratické postoje a hodnotové orientace žáků.

Informační a komunikační technologie

- vzdělávání v této oblasti je nezbytnou podmínkou k profesnímu uplatnění absolventa

Člověk a životní prostředí

- žáci jsou připravováni k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Člověk a svět práce

- zodpovědnost žáků za vlastní životy a vědomí významu vzdělání pro život. Motivace k aktivnímu pracovnímu životu a úspěšnému prosazení na trhu práce.

B) Rozpis učiva a realizace kompetencí

1. ročník – 2 hodiny týdně (74 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ používá počítač a jeho periferie (obsluhuje je, detekuje chyby, vyměňuje spotřební materiál); ▪ je si vědom možností a výhod, ale i rizik (zabezpečení dat před zneužitím, ochrana dat před zničením, porušování autorských práv) a omezení (zejména technických a technologických) spojených s používáním výpočetní techniky; ▪ aplikuje výše uvedené – zejména aktivně využívá prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením; ▪ pracuje s prostředky správy operačního systému, na základní úrovni konfiguruje operační systém, nastavuje jeho uživatelské prostředí; ▪ orientuje se v běžném systému – chápe strukturu dat a možnosti jejich uložení, rozumí a orientuje se v systému adresářů, ovládá základní práce se soubory (vyhledávání, kopírování, přesun, mazání), odlišuje a rozpoznává základní typy souborů a pracuje s nimi; ▪ ovládá principy algoritmizace úloh a sestavuje algoritmy řešení konkrétních úloh 	<p>Práce s počítačem, operační systém, soubory, adresářová struktura, souhrnné cíle</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hardware, software, osobní počítač, principy fungování, části, periferie ▪ základní a aplikační programové vybavení ▪ operační systém, jeho nastavení ▪ data, soubor, složka, souborový manažer ▪ komprese dat ▪ prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením ▪ ochrana autorských práv ▪ algoritmizace ▪ nápověda, manuál 	<p>16</p>

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>(dekompozice úlohy na jednotlivé elementárnější činnosti za použití přiměřené míry abstrakce);</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware; ▪ má vytvořeny předpoklady učit se používat nové aplikace, zejména za pomoci manuálu a nápovědy, rozpoznává a využívá analogií ve funkcích a ve způsobu ovládání různých aplikací; ▪ má vytvořeny předpoklady učit se používat nové aplikace, zejména za pomoci manuálu a nápovědy, rozpoznává a využívá analogií ve funkcích a ve způsobu ovládání různých aplikací, ▪ vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů; 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokumenty (ovládá typografická pravidla, formátování, práce se šablonami, styly, objekty, hromadnou korespondenci, tvoří tabulky, grafy, makra); ▪ používá běžné základní a aplikační programové vybavení (aplikace dodávané s 	<p>Práce se standardním aplikačním programovým vybavením</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ textový procesor ▪ další aplikační programové vybavení 	37

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>operačním systémem, dále pracuje zejména s aplikacemi tvořícími tzv. kancelářský SW jako celkem);</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pracuje s dalšími aplikacemi používanými v příslušné profesní oblasti; 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ chápe specifika práce v síti (včetně rizik), využívá jejich možností a pracuje s jejími prostředky; ▪ komunikuje elektronickou poštou, ovládá i zaslání přílohy, či naopak její přijetí a následné otevření; ▪ využívá další funkce poštovního klienta (organizování, plánování...); ▪ ovládá další běžné prostředky online a offline komunikace a výměny dat; 	<p>Práce v lokální síti, elektronická komunikace, komunikační a přenosové možnosti Internetu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ počítačová síť, server, pracovní stanice ▪ připojení k síti a její nastavení ▪ specifika práce v síti, sdílení dokumentů a prostředků ▪ e-mail, 	13
<ul style="list-style-type: none"> ▪ volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky k jejich získávání, ▪ získává a využívá informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet. ▪ rozumí běžným i odborným graficky ztvárněným informacím (schémata, grafy apod.). 	<p>Informační zdroje, internet</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ informace, práce s informacemi, ▪ informační zdroje, ▪ Internet. 	8

2. ročník – 2 hodiny týdně (72 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vytváří jednoduché multimediální dokumenty (tedy dokumenty, v nichž je spojena textová, zvuková a obrazová složka informace) v některém vhodném formátu (HTML dokument, dokument textového procesoru, dokument vytvořený specializovaným SW pro tvorbu prezentací atp.); ▪ ovládá běžné práce s tabulkovým procesorem (editace, matematické operace, vestavěné a vlastní funkce, vyhledávání, filtrování, třídění, tvorba grafu, databáze, kontingenční tabulky a grafy, příprava pro tisk, tisk); ▪ ovládá základní práce v databázovém procesoru (editace, vyhledávání, filtrování, třídění, relace, tvorba sestav, příprava pro tisk, tisk); ▪ zná základní typy grafických formátů, volí odpovídající programové vybavení pro práci s nimi a na základní úrovni grafiku tvoří a upravuje; 	<p>Práce se standardním aplikačním programovým vybavením</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ textový editor, ▪ tabulkový procesor, ▪ databáze, ▪ spolupráce částí balíku kancelářského software (sdílení a výměna dat, import a export dat...), ▪ software pro tvorbu prezentací, ▪ další aplikační programové vybavení. ▪ základy tvorby maker a jejich použití ▪ grafika (rastrová, vektorová, formáty, ▪ komprese, základy práce v SW nástrojích) 	42
<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá další funkce poštovního klienta (organizování, plánování,...), ▪ ovládá další běžné prostředky online a off-line komunikace a výměny dat, 	<p>Komunikační možnosti Internetu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ e-mail, poštovní klienti, ▪ organizace času a plánování, ▪ chat, messenger, ▪ videokonference, telefonie, FTP.. 	14

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje, vyhodnocuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává, ▪ zaznamenává a uchovává textové, grafické i numerické informace způsobem umožňujícím jejich rychlé vyhledání a využití, ▪ uvědomuje si nutnost posouzení validity informačních zdrojů a použití informací relevantních pro potřeby řešení konkrétního problému ▪ správně interpretuje získané informace a výsledky jejich zpracování následně prezentuje vhodným způsobem s ohledem na jejich další uživatele. 	<p>Informační zdroje, internet:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ práce s informacemi, ▪ informační zdroje. 	16

Mezipředmětové vztahy:

Předmět se prolíná do předmětů somatologie, ošetrovatelství, ošetrování nemocných, ekonomika, matematika.

Učební osnova předmětu

OCHRANA A PODPORA VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ

Obor středního vzdělávání s maturitní zkouškou

Studijní obor: 53-41-M/03 Praktická sestra

Název ŠVP: Praktická sestra

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2025

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 37 (37-0-0-0)

A) Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu Ochrana a podpora veřejného zdraví je umožnit žákům získat odborné teoretické znalosti v oblasti zdravotní politiky, v preventivní péči o zdraví jedince i společnosti a také schopnosti aktivně podporovat a chránit zdraví své i v rámci širší komunity. Podporovat a upevňovat vytváření žádoucích postojů ke zdravému způsobu života. Vede ke k větší zodpovědnosti péči o zdraví. Podporuje zájem o zdravotnickou profesi, zároveň rozvíjí sociální dovednosti, kultivuje chování a vede ke zdravým životním návykům.

Charakteristika učiva

Obecným cílem předmětu je získání znalostí a dovedností z oblasti ochrany veřejného zdraví a prevence nemocí. Žák si uvědomí důsledky poškozování zdraví, porozumí realizaci programů pro podporu zdraví ve společnosti. Učivo prohloubí jeho znalosti o prostředcích ochraňujících zdraví, o zdravém životním stylu. Důraz se klade na výchovu proti závislostem (na alkoholu, tabákových výrobcích, drogách, hracích automatech a počítačových hrách), významu ochrany v sexuálním životě a prevenci sociálně patologických jevů.

Cíle v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žáci jsou vedeni k samostatnosti, odpovědnosti za svou práci, k motivaci ke zvyšování vzdělávání, k respektování morálních zásad a k aktivnímu přístupu k dané problematice. Aktivita žáků je podněcována sledováním a analýzou aktuálních společenských trendů.

Pojetí výuky:

- frontální výuka,
- výklad doplněn využitím názorně demonstračních pomůcek, příklady z praxe
- řešením modelových situací

- samostatné a skupinové práce žáků

Kritéria hodnocení výsledků žáků:

- průběžné ústní i písemné zkoušení,
- didaktické testy,
- hodnocení klasifikační,
- samostatné práce,
- hodnocení aktivity žáka při výuce, formy vyjadřování a vystupování
- schopnost logické argumentace, vysvětlení pojmů a obhájení si názorů
- sebehodnocení žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Předmět Ochrana a podpora veřejného zdraví se podílí na rozvoji **komunikativních kompetencí** žáků, s tím souvisí i rozvoj **personálních a sociálních kompetencí**, tzn. žák se snaží uplatňovat logickou a věcnou argumentaci, rozebrat určitý problém, formulovat své myšlenky a interpretovat je ostatním žákům. Snaží se vhodně reagovat na měnící se životní a pracovní podmínky, uvědomovat si hodnoty věcí, aktivně rozvíjet svou osobnost, aktivně dbát o své zdraví a uvědomovat si negativa nesprávného životního stylu. Učí se pracovat v týmu, přijímat a odpovědně plnit úkoly a snažit se přispět práci týmu vlastními návrhy.

Dále přispívá k rozvoji **kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi**, tzn. vyhledávat informace týkající se základních pojmů z oblasti výchovy ke zdraví a efektivně s nimi pracovat.

Také se podílí na rozvoji **Kompetence k učení**, tzn. pěstovat pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu vzdělávání, používat techniky učení, práce s textem a využívat různé informační zdroje. Zpracovává jednoduché texty na běžná i odborná témata, dokáže zaznamenat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí.

Vyučovacím předmětem se prolínají průřezová témata:

K průřezovému tématu **Občan v demokratické společnosti** přispívá předmět tím, že vede žáky k sebe zodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, k uvědomění si významu osobní ochrany, hledání kompromisů mezi osobní svobodou a sociální odpovědností, dovednosti jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách.

K průřezovému tématu **Člověk a životní prostředí** přispívá předmět tím, že vede žáky k zásadám zdravého životního stylu a odpovědnosti za své zdraví.

Téma **Člověk a svět práce** se realizuje i zde tak, že žáci vnímají nutnost celoživotního vzdělávání a využívání nových poznatků.

Téma **Informační a komunikační technologie** – žáci využívají moderních prostředků výpočetní techniky pro vyhledávání informací a jejich následné zpracování (práce s internetem – což je mladé generaci velmi blízké).

B) Rozpis učiva a realizace kompetencí

1. ročník – 1 hodina týdně (37 hodin)

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žák: ▪ objasní pojem zdraví a nemoc ▪ vyjmenuje a charakterizuje determinanty zdraví ▪ popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí ▪ uvede nejčastější příčiny nemocí 	Zdraví a jeho determinanty, <ul style="list-style-type: none"> ▪ definice zdraví dle WHO a její výklad ▪ vnitřní a vnější determinanty zdraví ▪ odpovědnost jedince za zdraví ▪ životní prostředí a vliv na zdraví lidí 	3
<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje význam WHO a program Zdraví pro všechny v 21. století ▪ vysvětlí hlavní cíle programu Zdraví 21 WHO a způsob jeho aplikace v ČR ▪ Národní program zdraví ▪ vysvětlí rozdíl mezi primární, sekundární a terciální prevencí ▪ analyzuje vybrané programy prevence a podpory zdraví obyvatelstva 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Program pro zdraví ▪ WHO a program Zdraví pro všechny v 21. století ▪ Zdraví pro všechny v 21. století v ČR ▪ Národní program zdraví ▪ prevence – primární, sekundární, terciální ▪ preventivní programy v ČR 	2
<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní rozdíl mezi pojmy veřejné zdravotnictví, zdravotní péče, zdravotní služby ▪ vysvětlí význam zdravotní péče o zdraví obyvatelstva ▪ popíše systém poskytování zdravotní péče a služeb ▪ objasní principy řízení zdravotnictví 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Systém zdravotní péče v ČR ▪ veřejné zdravotnictví, ▪ financování zdravotnictví ▪ systém poskytování zdravotní péče v ČR 	10

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí způsob a zdroje financování zdravotnictví ▪ uvede základní kategorie pracovníků ve zdravotnictví ▪ vysvětlí postavení praktické sestry v systému zdravotní péče, její základní kompetence, práva a povinnosti, možnosti kariérního růstu ▪ vyhledá informace v základních právních normách týkajících se činnosti praktické sestry a poskytování zdravotních služeb ▪ uvede základní druhy zařízení léčebně preventivní péče ▪ charakterizuje hospicovou a paliativní péči včetně podmínek jejího poskytování ▪ vysvětlí funkci sociálních služeb, komu jsou poskytovány, kdo je poskytovatelem ▪ vysvětlí rozdíl mezi komunitní zdravotní péčí a terénní (domácí) sociální péčí ▪ uvede příklady sociálních služeb a sociálních zařízení, zejména pro osoby se zdravotním postižením, seniory a dlouhodobě nemocné ▪ vyhledá informace týkající se poskytnutí sociální péče ▪ objasní postavení nemocného/ klienta v oblasti zdravotních a sociálních služeb, jeho práva a povinnosti ▪ objasní možnosti uplatnění praktické sestry v sociálních službách ▪ uvede příklady profesních organizací sester a vysvětlí jejich funkci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kategorie pracovníků ve zdravotnictví ▪ postavení praktické sestry v systému zdravotní péče – její kompetence, práva a povinnosti, možnosti dalšího vzdělávání a kariérního růstu ▪ profesní organizace ▪ zdravotní služby ▪ komunitní zdravotní péče ▪ hospicová a paliativní péče ▪ zařízení léčebně preventivní péče ▪ sociální služby a zařízení terénní (domácí) sociální péče ▪ hrazení zdravotních výkonů a poskytování příspěvků pojišťoven občanům na péči o zdraví 	

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledá informace týkající se hrazení zdravotních výkonů a poskytování příspěvků pojišťoven občanům na péči o zdraví 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zdůvodní význam zdravého životního stylu ▪ vysvětlí pojem odpovědnost za svoje zdraví a to z pohledu jednání jedince v osobním životě, i z pohledu zdravotnického pracovníka v rámci zdravotní péče ▪ objasní zdravý způsob života s ohledem na jeho základní oblasti (životní rytmus, pohybový režim, duševní aktivita, zvládání náročných životních situací, životospráva) ▪ vysvětlí vhodný způsob péče o zdraví s ohledem na osobnostní charakteristiky (věk, zdravotní stav, životní styl atp.) jedince nebo skupiny (např. děti předškolního nebo mladšího školního věku, dospívající, mladí sportovci atp.) ▪ dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností ▪ dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu ▪ uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku ▪ používá zásady správné výživy a aplikuje je v jejich alternativních směrech ▪ dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zdravý životní styl a patologie ▪ biorytmus člověka ▪ význam pohybu, osobní návyky ▪ zdravá výživa a stravovací návyky ▪ význam zdravého životního stylu ▪ konfliktní, stresové a náročné životní situace ▪ péče o zdraví s přihlédnutím k osobním charakteristikám a věku jednotlivce ▪ duševní zdraví ▪ vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus ▪ poruchy příjmu potravy ▪ mentální anorexie, bulimie ▪ alternativní terapeutické metody ▪ mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklama 	10

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by kompenzoval nežádoucí účinky 		
<ul style="list-style-type: none"> diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu zdůvodní význam ochrany v sexuálním životě 	<ul style="list-style-type: none"> Sexuální vztahy a patologie partnerské vztahy antikoncepce interrupce péče o reprodukční zdraví 	1
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje jednotlivé druhy sociálně patologických závislostí, jejich negativní účinky na organismus a důsledky na osobní život jedince (zejména mladého člověka), rodiny a společnosti, osvojí si odborné znalosti a dovednosti nezbytné v prevenci nemocí a závislostí na návykových látkách, jak řešit šikanu a na koho se obrátit navrhne cíle, zásady, formy, metody a prostředky edukace zacílené na přijetí zdravého životního stylu k péči pro danou cílovou skupinu. 	<ul style="list-style-type: none"> Sociálně patologické jevy návykové látky a jejich vliv na člověka závislost, její progresse a důsledky kouření, alkoholismus drogy a specifika drogové závislosti patologické hráčství, sekty šikana, kyberšikana domácí násilí syndrom CAN, EAN 	10
<ul style="list-style-type: none"> Objasní úkoly zdravotnických pracovníků, postupy a předpisy k zajištění zdravotní péče a prevence za mimořádných situacích V souladu se standardy objasní a prakticky předvede postupy při poskytování první pomoci 	<ul style="list-style-type: none"> Mimořádné situace a úkoly zdravotnických pracovníků 	1

Mezipředmětové vztahy: Předmět navazuje na předměty a úzce s nimi souvisí: Ošetřovatelství, Somatologie, Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena, Biologie a ekologie, Občanská nauka, Psychologie a komunikace, První pomoc.

Učební osnova předmětu

PRVNÍ POMOC

Obor středního vzdělávání s maturitní zkouškou

Studijní obor: 53-41-M/03 Praktická sestra

Název ŠVP: Praktická sestra

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2025

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 74 (74-0-0-0)

A) Pojetí vyučovacého předmětu

Obecný cíl vyučovacého předmětu

Obecným cílem předmětu První pomoc je žáky seznámit s moderním pojetím první pomoci a fungováním jednotného záchranného systému a orientace v něm. Cílem je naučit žáky pohotově reagovat a správně postupovat v život zachraňujících situacích a při náhlých poruchách zdraví, a to v terénu bez pomůcek či s využitím všech dostupných pomůcek. Současně jsou žáci vedeni k osvojení etických aspektů první pomoci a zásad bezpečného chování při krizových situacích a k přijímání osobní odpovědnosti za provedení první pomoci.

Charakteristika učiva

Témata v předmětu se týkají podstaty poskytování první pomoci. Žáci jsou vedeni k osvojení nejen potřebných teoretických vědomostí, ale zejména ke zvládnutí praktických dovedností v předlékařské první pomoci a zásad bezpečného chování v situaci obecného ohrožení života.

Cíle v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení, akceptovali význam odborných vědomostí pro uplatnění v oboru. Žáci jsou dále vedeni k samostatnosti, odpovědnosti za svou práci, k motivaci ke zvyšování vzdělávání, k respektování etických zásad.

Pojetí výuky:

- skupinová výuka, frontální výuky
- metoda výkladu a nácviku,
- řešení modelových situací, názorné ukázky, řízené diskuze
- aktivizace a motivace žáků ve výuce

Kritéria hodnocení výsledků žáků:

- hodnocení klasifikační v souladu se školním řádem

- průběžné ústní i písemné zkoušení,
- praktické dovednosti,
- samostatné práce – referáty na probírané téma,
- hodnocení aktivity v hodinách.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Z hlediska klíčových kompetencí předmět První pomoc přispívá k tomu, aby byly rozvíjeny kompetence komunikativní (vyjadřovat se přiměřeně situaci, používat odbornou terminologii, účastnit se aktivně diskuze, vyjadřovat se v souladu se zásadami kultury projevu a chování), personální a sociální kompetence (pracovat v týmu, odpovědnost ke svému zdraví a zdraví ostatních, odpovědnost při splnění svěřených úkolů, spolupráce s jinými lidmi), kompetence k učení (mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, znát možnost dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání), kompetence k řešení problémů (volba vhodných prostředků a způsobů při poskytování první pomoci), práce s informacemi (vyhodnocení získaných informací a formulování priorit) a kompetence odborné (osvojení vědomostí a dovedností o zásadách poskytnutí první pomoci při náhlém ohrožení zdraví a života v co nejvyšší kvalitě, schopnost poskytnout neodkladnou resuscitaci podle aktuálně platných Guidelines).

Průřezové téma **Člověk a svět práce** přispívá k uvědomění si významu celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst, úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry, seznámení se s možnostmi dalšího vzdělávání v oboru a povolání, posilování pozitivního vztahu k učení a vzdělávání.

K průřezovému tématu **Občan v demokratické společnosti** přispívá předmět tím, že učí žáky respektovat práva a osobnost druhých, s aktivní tolerancí přistupovat k identitě druhých lidí (multikulturní soužití).

Téma **Člověk a životní prostředí** se realizuje tak, že se žáci učí jednat hospodárně a adekvátně uplatňovat ekonomická hlediska, dbát na ochranu a bezpečnost zdraví při práci, dbát na ochranu a bezpečnost zdraví při úniku nebezpečných látek, uvědomit si vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince i společnosti – průběžně při řešení modelových situací.

I na naplňování cílů tématu **Informační a komunikační technologie** se předmět podílí tak, že se žáci učí pracovat s informacemi (tištěné, elektronické, audiovizuální), jejich získávání pomocí moderní techniky apod. a průběžně při řešení modelových situací. Vyhledávání aktuálních poznatků v problematice první pomoci.

Komunikativní kompetence

- komunikace s odbornou i laickou veřejností, aktivní účast na diskusích,
- formulace a obhajoba vlastních názorů a postojů,
- vyjadřovat v souladu se zásadami kulturního projevu.

Personální a sociální kompetence

- uvědomování si potřeby pomáhat a poskytovat první pomoc v krizových situacích,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem,
- učit se pracovat v týmu a spoléhat jeden na druhého.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- ctít život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a životy druhých lidí,
- umět poskytnout pomoc v situacích ohrožujících zdraví a život.

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadanému úkolu,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností.

Kompetence k učení

- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy, pořizovat si poznámky,
- upevňovat si správné návyky k učení,
- rozvíjet svůj zájem o další studium a rozvíjet svou osobnost.

Odborné kompetence

- znát zásady poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázat první pomoc poskytnout,
- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i ostatních,
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany, zdraví při práci a požární prevence,
- usilovat o co nejvyšší kvalitu své práce,
- dodržovat stanovené normy (standardy),
- užívat odbornou terminologii.

B) Rozpis učiva a realizace kompetencí

1. ročník – 2 hodiny týdně (74 hodin)

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žák: ▪ definuje základní pojmy ▪ orientuje se ve složkách integrovaného záchranného systému (IZS), ▪ popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel 	<p>Úvod do předmětu první pomoci</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ význam, dělení první pomoci, definice základních pojmů ▪ integrovaný záchranný systém, základní složky, jejich kompetence, způsoby aktivace ▪ úloha státu a místní samosprávy 	1
<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše základní vybavení domácí lékárny a zásady manipulace s ní, ▪ vyjmenuje předepsané, aktualizované vybavení autolékárny, ▪ ví, kde se nachází školní lékárna. 	<p>Příruční lékárna</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ význam příruční lékárny ▪ základní vybavení a využití obsahu lékárny v domácnosti a na pracovišti ▪ autolékárna ▪ expirační doba pro jednotlivé složky 	1
<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní význam, zásady a účel obvazové techniky při PP ▪ názorně ukáže zhotovení a příkládání jednotlivých typů obvazů 	<p>Obvazová technika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zásady obvazové techniky, typy obvazových technik ▪ tlakový obvaz ▪ šátkové obvazy ▪ obinadlové obvazy 	6
<ul style="list-style-type: none"> ▪ získává základní informace o situaci a charakteru zranění a předává je IZS ▪ v souladu se standardy objasní a prakticky předvede postupy při poskytování první pomoci 	<p>Jednotný postup při poskytování první pomoci</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ orientace na místě nehody, ▪ posouzení závažnosti situace, třídění raněných zjišťování základních informací, jejich záznam a předávání ▪ nácvik postupu vyšetřování a předávání informací 	3

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjmenuje způsoby vyprošťování a přenášení postižených ▪ uloží nemocného do správné polohy pro vyšetření, ošetření a transport a volbu polohy zdůvodnit ▪ zvolí a správně použije vhodné odsunové prostředky ▪ dodržuje zásady BOZP 	<p>Polohování a transport zraněných</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ způsoby vyprošťování postižených ▪ základní polohy při vyšetřování a ošetřování zraněných, jejich indikace zásady odsunu zraněných ▪ odsunové prostředky, techniky odsunu a přenášení postižených jednou nebo více osobami ▪ nácvik modelových situací 	4
<ul style="list-style-type: none"> ▪ diferencuje jednotlivé typy ran, rozsah a závažnost ▪ zná postupy ošetřování jednotlivých typů ran ▪ využívá prostředky osobní ochrany ▪ dokáže použít improvizované pomůcky ▪ uloží do vhodné polohy dle stavu postiženého 	<p>Rány</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteristika, dělení, příčiny, příznaky ▪ cizí tělesa v ranách, v tělních otvorech, poranění zvířaty ▪ zásady ošetřování jednotlivých typů ran ▪ praktický nácvik ošetření 	4
<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá prostředky osobní ochrany ▪ poskytne první pomoc raněnému, zastaví krvácení ▪ vyhodnotí nutnost tepelného komfortu ▪ zná možná rizika změny stavu raněného a význam stálého dohledu 	<p>Krvácení</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zevní krvácení ▪ vnitřní krvácení ▪ krvácení z tělních otvorů ▪ protišokové opatření – tepelný komfort ▪ krvácení z tělních otvorů ▪ poskytování první pomoci, nácvik ošetření na modelových situacích 	4
<ul style="list-style-type: none"> ▪ definuje příznaky a stupně poruch vědomí ▪ provede vyšetření postiženého v bezvědomí, 	<p>Bezvědomí</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyšetření stavu vědomí, určení poruchy vědomí 	4

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<p>zhodnotí základní životní funkce,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poskytne první pomoc postiženému v bezvědomí ▪ uvědomuje si závažnost stavu a význam stálého dohledu u postižených v bezvědomí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyšetření postiženého v bezvědomí ▪ sledování stavu a záznam informací ▪ nácvik ošetření 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ definuje příčiny a faktory ovlivňující rozvoj šoku, ▪ rozpozná příznaky šoku ▪ dokáže použít vhodná preventivní protišoková opatření ▪ ošetří a sleduje postiženého v šoku ▪ vyjmenuje nebezpečí rozvoje šoku, význam preventivních opatření ▪ zná první pomoc při křečových stavech 	<p>Šok, křečové stavy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ druhy, příčiny a příznaky šoku a následné změny v organismu ▪ PP u šokových stavů, preventivní protišoková opatření, tepelný komfort, ▪ křeče – příčiny a příznaky ▪ PP při křečových stavech – epilepsie, tetanie, febrilní křeče ▪ nácvik modelové situace 	4
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vymezí základní pojmy ▪ rozpozná zástavu krevního oběhu a poruchy průchodnosti dýchacích cest ▪ vyjmenuje příčiny neprůchodnosti dýchacích cest, nedostatečného dýchání a zástavy dechu – zahájí kardiopulmonální resuscitaci (obnova dýchání a nepřímá srdeční masáž) ▪ postupuje při poskytování neodkladné resuscitace s ohledem na věk postiženého 	<p>Neodkladná resuscitace</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ etické aspekty neodkladné resuscitace ▪ pomůcky k osobní ochraně a k neodkladné resuscitaci ▪ poruchy průchodnosti dýchacích cest u dětí a dospělých (příčiny, diagnostika, první pomoc) ▪ zástava krevního oběhu u dětí a dospělých (diagnostika a první pomoc) ▪ praktický nácvik modelové situace ▪ ukončení kardiopulmonální resuscitace 	10

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ definuje rozdíly v poskytování KPR u dospělých a dětí ▪ používá vhodné pomůcky a osobní ochranné prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí význam správné resuscitace i nebezpečí nesprávně poskytnuté péče 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná druh, stupeň rozsah a závažnost poranění ▪ vysvětlí zásady první pomoci při popálení, poleptání, poranění el. proudem ▪ poskytne první pomoc při poranění teplem a chladem, při úpalu a úžehu ▪ dodržuje zásady BOZP při poskytování první pomoci ▪ vysvětlí význam prevence těchto úrazů 	<p>Poškození teplem, chladem a chemickými látkami</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ druhy a rozsah poškození a první pomoc ▪ BOZP při poskytování první pomoci při úrazu elektrickým proudem a chemickými látkami ▪ nácvik modelové situace 	4
<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní nejčastější příčiny a příznaky spojené s poraněním hlavy a CNS ▪ poskytne první pomoc při poranění hlavy a CNS ▪ uvědomuje si význam ochrany hlavy a CNS v různých situacích a komplikace spojené s poraněním ▪ věnuje pozornost sledování základních životních funkcí 	<p>Poranění hlavy a CNS</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poranění mozku a CNS – příčiny, dělení, příznaky ▪ zásady poskytování první pomoci ▪ praktický nácvik ošetření 	3
<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní nejčastější příčiny, příznaky a komplikace spojené s poraněním páteře a míchy ▪ poskytne první pomoc s využitím moderních i improvizovaných pomůcek 	<p>Poranění páteře a míchy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mechanismus vzniku poranění páteře a míchy ▪ příznaky a nejčastější komplikace poranění míchy a páteře 	3

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvědomuje si význam prevence úrazů páteře 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zásady poskytování první pomoci u poranění páteře ▪ nácvik ošetření 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní příčiny, příznaky a komplikace poranění hrudníku ▪ poskytne první pomoc při poranění hrudníku 	Poranění hrudníku <ul style="list-style-type: none"> ▪ příčiny, příznaky a rozdělení poranění hrudníku ▪ první pomoc při poranění hrudníku ▪ praktický nácvik ošetření 	3
<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní příčiny a příznaky poranění břicha a pánve a možné komplikace ▪ poskytne první pomoc při otevřených a uzavřených poraněních břicha a pánve ▪ předvídá komplikace spojené s poraněním břicha a pánve 	Poranění břicha a pánve <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozdělení a příznaky poranění břicha a pánve ▪ první pomoc při poranění břicha a pánve ▪ nácvik ošetření 	3
<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní příznaky a komplikace poranění kostí a kloubů na HK a DK ▪ poskytne první pomoc při poranění kostí a kloubů na HK a DK ▪ vyjmenuje dostupné prostředky a uvede alternativní prostředky při ošetření 	Poranění kostí a kloubů <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteristika, příčiny a rozdělení poranění kostí a kloubů ▪ první pomoc při poranění kostí a kloubů: zlomeniny pletence HK a volné HK, vymknutí kloubů na HK a DK ▪ nácvik ošetření 	3
<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní příznaky a komplikace při akutních stavech v těhotenství a gynekologii ▪ poskytne první pomoc při náhlých stavech v gynekologii a porodnictví, 	Překotný porod a akutní stavy v gynekologii <ul style="list-style-type: none"> ▪ krvácení, křeče, neočekávaný nebo překotný porod ▪ zásady první pomoci při náhlých stavech u těhotných 	3

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí vhodné prostředky pro ošetření rodičky a novorozence v mimořádných podmínkách 	žen v mimořádných podmínkách	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ podle příznaků rozliší běžné druhy otrav ▪ zvolí vhodný postup poskytování první pomoci u postižených při vědomí i v bezvědomí ▪ vysvětlí nebezpečí návykových látek ▪ vysvětlí význam prevence akutních otrav 	Akutní otravy <ul style="list-style-type: none"> ▪ nejčastější druhy otrav ▪ první pomoc při akutních otravách při zachovaném vědomí i s bezvědomí 	5
<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní úkoly zdravotnických pracovníků, postupy a předpisy k zajištění zdravotní péče a prevence při mimořádných situacích ▪ dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat ▪ popíše vybavení pohotovostního zavazadla ▪ vysvětlí používání prostředků ochrany osob ▪ objasní rizika spojená s mimořádnými událostmi 	Mimořádné události <ul style="list-style-type: none"> ▪ obecné zásady pro případ ohrožení ▪ varovné signály, pohotovostní zavazadlo, evakuace ▪ nezbytná opatření při havárii s únikem chemických a radioaktivních látek, při živelných pohromách, zásahu biologickými zbraněmi, válečného stavu, smogové situaci ▪ prostředky individuální ochrany osob při zasažení ▪ radioaktivními, chemickými a biologickými látkami ▪ problematika davové psychózy a agresivního chování 	6

Mezipředmětové vztahy:

Předmět navazuje na předměty Tělesná výchova, Ošetřovatelství, Ochrana a podpora veřejného zdraví, Somatologie.

Učební osnova předmětu

SOMATOLOGIE

Obor středního vzdělávání s maturitní zkouškou

Studijní obor: 53-41-M/03 Praktická sestra

Název ŠVP: Praktická sestra

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2025

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 148 (148-0-0-0)

A) Pojetí vyučovacého předmětu

Obecný cíl vyučovacého předmětu

Předmět somatologie se zabývá stavbou a funkcí lidského organismu za fyziologických podmínek. Poskytuje základní vědomosti z klinicky aplikované anatomie, fyziologie, histologie a biochemie.

Charakteristika učiva

Obsahem učiva jsou základní poznatky o složení a fungování jednotlivých soustav lidského organismu. Výuka směřuje k tomu, aby žák charakterizoval somatologii a její vztah k dalším vědním oborům. Aby se žák orientoval v topografii lidského těla, popsal stavbu a fyziologickou funkci jednotlivých orgánů v lidském těle, uměl vysvětlit funkci orgánových soustav a jejich vzájemné vztahy a užíval odbornou terminologii. Tematické celky odpovídají víceméně jednotlivým orgánovým soustavám člověka.

Cíle v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka tohoto předmětu směřuje k tomu, aby si žáci uvědomili význam zdravého těla pro kvalitu života, uvědomili si význam správného užívání medicínského názvosloví a nutnost znát hodnoty vybraných fyziologických funkcí těla, posuzovali organismus jako celek, jehož stavba a funkce je propojená, uvědomili si význam znalostí o jednotlivých orgánech a orgánových systémech pro zdravotnického pracovníka, chápali význam znalostí ze somatologie pro další studium oboru.

Pojetí výuky:

- hromadná výuka,
- výklad doplněn anatomickými modely a obrazy
- aktivizující a metody zaměřené na rozvoj kreativity žáka.
- samostatné a skupinové práce žáků
- práce s odbornou literaturou

Kritéria hodnocení výsledků žáků:

- průběžné ústní i písemné zkoušení,
- didaktické testy,
- samostatné práce,
- hodnocení klasifikační,
- hodnocení aktivity,
- hodnocení plnění zadaných úkolů v rámci domácí přípravy.
- vlastní sebehodnocení žáka,

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Předmět Somatologie rozvíjí komunikativní kompetence žáků: dovednost samostatně, souvisle, logicky a odborně správně se vyjadřovat, schematicky zobrazovat, vyvozovat souvislosti, používat odborné názvosloví. Výuka směřuje k rozvoji kompetencí k učení, aby žák byl schopen popsat stavbu lidského těla, prezentoval topografickou anatomii jednotlivých orgánů lidského těla, chápal význam předmětu a byl připraven osvojené poznatky aplikovat v dalším studiu ošetrovatelství. Předmět souvisí také s rozvojem kompetencí k řešení problémů – žák uplatňuje různé metody myšlení a myšlenkové operace, formuluje srozumitelně a souvisle své myšlenky, názory a postoje, v písemné podobě přehledně a používá odbornou terminologii, spolupracuje při řešení problémů. Dále matematické kompetence tzn., že žák čte s porozuměním různé grafy, tabulky, diagramy, schémata týkající se somatologie, např. vitální kapacita plic, krevní tlak, EKG, energetický metabolismus atd. A v neposlední řadě rozvíjí kompetence Informační a komunikační technologie tzn., že žák je v rámci předmětu somatologie schopen získávat informace z ověřených zdrojů, pracovat s internetem a získaná data pak využívat v hodinách, ale i v domácí přípravě.

K průřezovému tématu **Občan v demokratické společnosti** přispívá předmět tím, že se žák učí úctě k životu a každému jednotlivci, zodpovědnosti za ochranu zdraví vlastní i jiných.

Informační a komunikační technologie – žák získává základní poznatky ze všeobecné somatologie, jednotlivé systémy somatologie a přispívá k vyhledávání a třídění informací.

Průřezové téma **Člověk a životní prostředí** přispívá k odpovědnosti za životní prostředí při ochraně zdraví, dopad negativních vlivů životního prostředí na fyzickou i psychickou stránku člověka (imunitní systém, nádorová onemocnění, civilizační choroby).

Komunikativní kompetence

- samostatně, logicky, souvisle a odborně správně se vyjadřovat
- formulace a obhajoba vlastních názorů a postojů,
- vyjadřovat v souladu se zásadami kulturního projevu,

Kompetence k učení

- s porozuměním poslouchat mluvené projevy, pořizovat si poznámky
- využívat k učení různé informační zdroje
- využívat vlastní zkušenosti a zkušenosti jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení
- znát možnosti dalšího uplatnění somatologie v oboru

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolů
- v písemných pracích, v pracovních listech
- uplatnit různé metody myšlení a myšlenkové operace při řešení problémů
- spolupracovat při řešení problémů

Kompetence využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi

- pracovat s informacemi z různých zdrojů
- posuzovat věrohodnost zdrojů

Kompetence matematické

- správně používat běžné jednotky
- nacházet vztahy mezi anatomií a fyziologií
- aplikovat znalosti o tvarech, vzájemných polohách v rovině i prostoru
- schematicky znázorňovat, číst různé formy grafického znázornění

Vyučovacím předmětem se prolínají průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

- rozvoj funkční gramotnosti,
- úcta k materiálním i duchovním hodnotám,
- vhodná míra sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- dovednost jednat s lidmi, diskutovat s nimi a hledat kompromisní řešení.

Informační a komunikační technologie

- práce s internetem, vyhledávání potřebných informací,
- orientace v masových médiích,
- efektivní práce s informacemi a jejich kritické hodnocení.

Člověk a životní prostředí

- pochopit souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami
- chápat postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život
- osvojit si zásady životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

B) Rozpis učiva a realizace kompetencí

1. ročník – 4 hodiny týdně (148 hodin)

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žák: ▪ charakterizuje somatologii jako vědu sdružující poznatky z morfologických a funkčních oborů biologie člověka ▪ vztah somatologie k dalším vědním oborům	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Úvod do předmětu somatologie ▪ biologické a lékařské vědy ▪ bio-psycho-sociální vztahy	1
<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše vnitřní morfologii tkání ▪ rozlišuje typy tkání a jejich funkce ▪ užívá odbornou terminologii	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Funkční morfologie tkání ▪ stavba organismu ▪ tkáň – stavba a definice ▪ epitelová tkáň – dělení dle tvarů, vrstev, funkce ▪ pojivová tkáň – vazivo, chrupavka, kost ▪ svalová tkáň – dělení ▪ nervová tkáň ▪ parenchymatická tkáň ▪ regenerační schopnost tkání, hojení ▪ vnitřní a vnější prostředí	8
<ul style="list-style-type: none"> ▪ prezentuje topografické krajiny a oblasti těla včetně uložení orgánů a jejich vzájemných prostorových vztahů ▪ určí základní anatomické postavení lidského těla, základní roviny, směry a pohyby	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Základní orientace na lidském těle ▪ roviny a směry na lidském těle ▪ základní topografie orgánů	2

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše obecnou stavbu kosti ▪ je schopen vyjmenovat druhy kostí ▪ vysvětlí stavbu kloubů ▪ vyjmenuje pohyby v kloubech ▪ popíše stavbu a funkci svalů a šlach ▪ užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pohybový systém ▪ kostní tkáň, kostnatění, růst kosti ▪ stavba kosti – vrstvy, popis, dělení kostí ▪ kostra lidského těla ▪ kostra lebky ▪ páteř ▪ kostra hrudníku ▪ kostra horní a dolní končetiny ▪ spojení kostí – klouby ▪ přehled kloubů a jejich funkce ▪ svaly – stavba, funkce ▪ přehled svalových skupin ▪ svaly hlavy a krku ▪ svaly hrudníku ▪ svaly břicha a zad ▪ svaly horní a dolní končetiny 	21
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí funkci a složení krve ▪ popíše krevní elementy, jejich funkci a množství ▪ rozumí systému krevních skupin ▪ užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Krev ▪ stavba a funkce krve ▪ krevní plazma ▪ krevní elementy – erytrocyty ▪ leukocyty ▪ trombocyty ▪ hemostáza ▪ krevní skupiny a Rh faktor 	13
<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše obecnou stavbu a funkci cév ▪ popíše stavbu srdce ▪ vysvětlí funkci srdce, projevy a řízení srdeční činnosti ▪ popíše velký krevní oběh 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oběhový systém ▪ stavba a funkce cév – tepny, žíly, vlásečnice ▪ stavba srdce – dutiny srdeční, vrstvy srdce 	20

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí průtok krve játry, ▪ vysvětlí průtok krve srdcem ▪ definuje pojem míza, mízní uzliny, mízní cévy ▪ popíše stavbu a funkci mízních orgánů ▪ popíše stavbu a fyziologickou funkci jednotlivých orgánů v lidském těle ▪ rozumí funkci orgánových soustav a jejich vzájemnému vztahu ▪ užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ funkce srdce – převodní srdeční systém, tep, krevní tlak, srdeční objem, zevní projevy srdeční -EKG,ECHO, ozvy ▪ velký krevní oběh ▪ žilní krevní oběh ▪ krevní oběh mozkiem, vrátnicový oběh, koronární oběh, placentární oběh, krevní oběh plodu ▪ mízní oběhový systém ▪ slezina 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ definuje pojem zevní a vnitřní dýchání ▪ vysvětlí pojmy dechový objem, kapacita plic, tkáňové dýchání ▪ popíše stavbu a fyziologickou funkci jednotlivých orgánů v lidském těle ▪ rozumí funkci orgánových soustav a jejich vzájemnému vztahu ▪ užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dýchací systém ▪ stavba a funkce dýchací soustavy ▪ horní cesty dýchací ▪ plíce – stavba a funkce ▪ mechanika dýchání a řízení dýchání ▪ plicní objemy 	12
<ul style="list-style-type: none"> ▪ užívá odbornou terminologii ▪ je schopen vysvětlit základní funkci trávicího systému ▪ definuje pojmy trávení, vstřebávání, vylučování, metabolismus 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Trávicí systém ▪ stavba a funkce trávicího systému ▪ dutina ústní – stavba, funkce, zuby, jazyk, slinné žlázy ▪ hltan, jícn – stavba, funkce 	20

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše stavbu a funkci trávicí trubice ▪ popíše stavbu a funkci žaludku ▪ popíše stavbu a funkci tenkého a tlustého střeva ▪ popíše stavbu a funkci jater a žlučových cest ▪ popíše stavbu a funkci slinivky břišní ▪ rozlišuje zevní a vnitřní sekreci slinivky břišní ▪ popíše stavbu a fyziologickou funkci jednotlivých orgánů v lidském těle ▪ rozumí funkci orgánových soustav a jejich vzájemnému vztahu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ žaludek – stavba, funkce ▪ tenké střevo – stavba, funkce ▪ tlusté střevo – stavba, funkce ▪ játra – stavba, funkce žlučník a žlučové cesty ▪ slinivka břišní – stavba, funkce ▪ metabolismus tuku, cukru, bílkovin ▪ vitamíny ▪ složení potravy ▪ projekce orgánů dutiny břišní 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše stavbu a funkci ledvin ▪ popíše stavbu a funkci vývodných cest močových ▪ definuje pojem mikce, diuréza ▪ rozumí funkci orgánových soustav a jejich vzájemnému vztahu ▪ užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Močový a vylučovací systém ▪ význam vylučovacího systému pro organismus ▪ ledviny – stavba, funkce ▪ tvorba moči – řízení diurézy ▪ vývodné cesty močové – stavba, funkce 	14
<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše stavbu a funkci kůže ▪ vyjmenuje přídatné kožní orgány ▪ popíše stavbu a funkci mléčné žlázy ▪ užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kožní systém ▪ stavba a funkce kůže ▪ přídatné kožní orgány – vlasy, chlupy, nehty ▪ mléčná žláza ▪ laktace, význam kojení 	3

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše stavbu a funkci látkového systému ▪ užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Látkové řízení organismu ▪ látkové řízení organismu – hormony ▪ přehled žláz s vnitřní sekrecí ▪ hypotalamo – hypofyzární systém ▪ hypofýza – stavba, funkce ▪ štítná žláza – stavba, funkce ▪ příštítná tělíska ▪ nadledviny – stavba, funkce ▪ slinivka břišní – stavba, funkce ▪ varlata, vaječníky – stavba, funkce 	8
<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše stavbu a funkci nervové buňky ▪ definuje pojem nervový systém ▪ objasní pojem vzruch, reflex – vyjmenuje jednotlivé druhy nervových vláken – ▪ vysvětlí stavbu a funkci mozku, prodloužené míchy, hřbetní míchy ▪ popíše funkci míšních nervů ▪ uvede příklady hlavových nervů včetně jejich funkce ▪ užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nervové řízení organismu ▪ obecné zásady, stavba a funkce nervového systému ▪ neuron, synapse, reflexy, reflexní oblouk ▪ centrální nervový systém – stavba jednotlivých oddílů – centrální nervový systém – stavba jednotlivých oddílů – periferní nervový systém – vegetativní nervový systém – obaly CNS – bazální ganglia – míšní a hlavové nervy – termoregulace – komorový systém, liquor složený a tvorba – vyšší nervová činnost – spánek – význam a fáze 	16
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí pojem receptory a uvede příklady ▪ popíše stavbu a funkci jednotlivých částí zrakového ústrojí, vysvětlí princip 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Smyslové orgány ▪ Stavba a funkce jednotlivých orgánů, fyziologie smyslových orgánů ▪ receptory – dělení 	5

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<p>základních zrakových vad - dalekozrakost, krátkozrakost</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše stavbu a funkci jednotlivých částí sluchového a rovnovážného ústrojí ▪ popíše stavbu a funkci jednotlivých částí čichového a chuťového ústrojí ▪ vysvětlí pojem kožní cití, uvede příklady receptorů ▪ používá správně českou i latinskou odbornou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zrakové ústrojí ▪ sluchové ústrojí, ústrojí polohy a pohybu ▪ čichové a chuťové ústrojí 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše stavbu a funkci pohlavního ústrojí muže ▪ popíše stavbu a funkci pohlavního ústrojí ženy ▪ je schopen popsat základy fyziologie těhotenství a porodu ▪ užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pohlavní systém ▪ pohlavní systém muže – stavba, funkce ▪ pohlavní systém ženy – stavba, funkce ▪ menstruační cyklus ▪ fyziologické těhotenství, vývoj plodu ▪ porod, porodní fáze 	5

Mezipředmětové vztahy:

Předmět navazuje na předměty a úzce s nimi souvisí: Ošetřovatelství, Ošetřování nemocných, Klinická propedeutika, Odborná latinská terminologie, Biologie a ekologie, První pomoc, Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny.

Učební osnova předmětu

KLINICKÁ PROPEDEUTIKA

Obor středního vzdělávání s maturitní zkouškou

Studijní obor: 53-41-M/03 Praktická sestra

Název ŠVP: Praktická sestra

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2025

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 72 (0-72-0-0)

A) Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět Klinická propedeutika tvoří teoretický základ pro dovednosti a vědomosti, které má žák dále rozvíjet a prakticky aplikovat v předmětech Ošetřovatelství a Ošetřování nemocných. Cílem předmětu je žáky seznámit se základními pojmy jako je zdraví, nemoc, anamnéza, příčiny nemoci. Součástí předmětu je naučit žáky rozpoznat subjektivní a objektivní příznaky onemocnění, projevy regresivních a progresivních změn v organismu, orientovat se v problematice nádorů a seznámit je s vyšetřovacími metodami používanými při diagnostice. Nedílnou součástí předmětu je základní znalost obecné a speciální farmakologie.

Charakteristika učiva

Učivo v tomto předmětu vychází ze vzdělávací oblasti základ pro poskytování ošetřovatelské péče. Témata jsou do ročníku rozdělena dle náročnosti a s logickou návazností. Žáci se seznámí s postupy používanými při vyšetřování pacienta lékařem, tedy s lékařskou anamnézou, fyzikálním vyšetřením a vyšetřovacími metodami. Učivo má pomoci žákům, aby získali dovednost rozpoznávat základní chorobné příznaky, symptomatologii jednotlivých onemocnění.

Cíle v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby si žáci uvědomili význam zdraví a prevence nemocí, význam správné ošetřovatelské diagnostiky, svědomité přípravy pacienta na vyšetření a péče o něj po vyšetření. Žáci jsou vedeni k samostatnosti, odpovědnosti za svou práci, k motivaci ke zvyšování vzdělávání, k respektování morálních zásad.

Pojetí výuky:

- hromadná výuka, za použití vhodných didaktických pomůcek
- formou výkladu, práce s učebnicí a internetem,
- skupinové práce v hodinách.

Kritéria hodnocení výsledků žáků:

- průběžné ústní i písemné zkoušení,
- didaktické testy,
- samostatné práce, skupinové práce,
- hodnocení klasifikační,
- hodnocení aktivního přístupu žáka k výuce,
- sebehodnocení žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Předmět Klinická propedeutika se podílí na rozvoji kompetencí personálních a sociálních tím, že žáky vede k odpovědnému vztahu ke svému zdraví, žáci reálně posuzují své fyzické a duševní možnosti, odhadují důsledky svého jednání a chování v různých situacích, uvědomění si závažnosti příznaků vedoucích k onemocnění a vede tímto žáky k orientaci ve vybraných klinických oborech. Dále přispívá ke kompetenci komunikativní, díky níž se žáci učí vlastnímu ústnímu projevu, ke kompetenci k řešení problému, kdy žáci hledají možnosti, jaký postup zvolit při přípravě na daná vyšetření, při kompetenci využití ICT a práce s informacemi žáci vyhledávají aktuální informace k vybraným vyšetřením. Kompetencí využití pracovního uplatnění žáci rozlišují specifičnost jednotlivých klinických oborů. Díky kompetenci vedoucí k učení žáci vyhledávají a zpracovávají odborné informace, mají pozitivní vztah k učení a vzdělávání, upevňují si správné návyky k učení a rozvíjí svůj zájem o další studium. Předmět Klinická propedeutika vede k rozvoji odborných kompetencí – chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i ostatních.

K průřezovému tématu **Člověk a svět práce** přispívá předmět tím, že vede žáky k odpovědnosti za vlastní život a zdraví při vykonávání profese a jejich rizik. Téma je realizováno průběžně v jednotlivých tematických celcích a prolíná se do výuky všech odborných předmětů.

K průřezovému tématu **Občan v demokratické společnosti** přispívá předmět tím, že jsou žáci vedeni k tomu, aby respektovali práva a osobnost druhých, měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;

Téma **Člověk a životní prostředí** se realizuje tak, že žáky vede žáky k zásadám zdravého životního stylu a k principům šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí. Téma je realizováno průběžně v jednotlivých tematických celcích a prolíná se do výuky všech odborných předmětů.

I na naplňování cílů tématu **Informační a komunikační technologie** se předmět podílí, a to tak, že se žáci učí zpracovávat, prezentovat a využívat dostupné informační a komunikační technologie.

Komunikativní kompetence

- aktivní účast na diskusích,
- komunikace a diskuze na odborné úrovni
- vyjadřovat se v souladu se zásadami kulturního projevu,
- dodržovat jazykové a stylistické normy a odbornou terminologii v písemné i ústní formě

Personální a sociální kompetence

- efektivně se učit a pracovat,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, přijímat radu i kritiku,
- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti a odhadnout důsledky svého jednání a chování v různých situacích,

Kompetence k řešení problémů

- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- porozumět zadání úkolu nebo určit jeho jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosaženého výsledku,
- spolupracovat při řešení problému s ostatními,
- uplatňovat při řešení problému různé metody myšlení a myšlenkové operace

Kompetence k učení

- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- upevňovat si správně návyky k učení a rozvíjet svůj zájem o další studium,

Kompetence využívat prostředky informační a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě.

Odborné kompetence

- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i ostatních,
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence,
- usilovat o co nejvyšší kvalitu své práce.

Vyučovacím předmětem se prolínají průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

- rozvoj osobnosti a funkční gramotnosti,
- úcta k materiálním i duchovním hodnotám,
- rozvoj schopnosti vyhledávat informace a pracovat s nimi,
- dovednost jednat s lidmi,

Informační a komunikační technologie

- práce s informacemi a komunikačními technologiemi,
- rozvoj schopnosti vyhledávat potřebné informace a pracovat s nimi,

Člověk a životní prostředí

- osvojení si zásad zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví,

Člověk a svět práce

- vyhledávání a posuzování informací o profesních záležitostech,
- komunikace s potenciálními zaměstnavateli,
- odborná příprava k profesionálnímu a odbornému přístupu ve svém budoucím povolání,
- získat vzdělání pro své další profesní uplatnění.

B) Rozpis učiva a realizace kompetencí

2. ročník – 2 hodiny týdně (72 hodin)

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žák: ▪ charakterizuje obsah klinické propedeutiky a její postavení v kontextu lékařských oborů; ▪ vysvětlí pojem nemoc a obecné principy vzniku a vývoje nemoci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Úvod do předmětu ▪ Seznámení se základními pojmy, definice předmětu ▪ Pojmy zdraví/nemoc ▪ Příčiny nemoci ▪ Příčiny, druhy a podstata patologických změn 	4

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<p>uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu (regresivní a progresivní změny, záněty, nádory)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede ve správných souvislostech příčiny a příznaky zániku organismu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Souvislosti příčiny a příznaky zániku organismu 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše fáze diagnosticko-terapeutického procesu; ▪ vysvětlí rozdíl mezi lékařskou a ošetrovatelskou anamnézou ▪ popíše subjektivní a objektivní příznaky nemocí včetně podrobnějšího členění základního příznaku; ▪ na základě příznaků rozpozná změnu stavu nemocného ▪ stanoví život ohrožující příznaky a stavy; ▪ určí normální a patologické hodnoty fyziologických funkcí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Obecná symptomatologie ▪ Anamnéza: osobní, rodinná, sociální, pracovní ▪ Subjektivní a objektivní příznaky (včetně fyziologických funkcí) ▪ Fyziologické funkce 	10
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí podstatu, druhy, zásady uskutečňování fyzikálního vyšetření ▪ používá odbornou terminologii ▪ orientuje se na lidském těle, zná projekci hrudních a břišních orgánů na lidském těle – vysvětlí podstatu, druhy, zásady a postup uskutečňování fyzikálního vyšetření 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyšetřovací metody ▪ Fyzikální vyšetření: pohled, poklep, poslech, pohmat, per rectum ▪ Laboratorní – přístrojové – přehled ▪ RTG, ▪ CT, ▪ NMR, ▪ USG, ▪ radioizotopová vyšetření 	19

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí podstatu, druhy, podmínky a zásady uskutečňování standardních diagnostických metod (laboratorní, zobrazovací a funkční metody) ▪ popíše přípravu, průběh i péči o pacienta po vyšetření standardními metodami ▪ uvede základní indikace použití standardních vyšetřovacích metod – ▪ objasní využití rentgenového záření a radionuklidů v diagnostice a léčbě ▪ uvede možná zdravotní rizika spojená s vyšetřením či léčbou pomocí rentgenového záření a radionuklidů ▪ popíše základní principy a prostředky ochrany před ionizujícím zářením 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ endoskopie ▪ EKG, EEG, EMG 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí podstatu, druhy, podmínky a zásady uskutečňování standardních léčebných metod (konzervativní, operativní a doplňkové léčebné metody); ▪ ilustruje využití doplňkových léčebných metod; ▪ vysvětlí specifika konzervativní a operativní 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Druhy Terapie ▪ přehled konzervativních a operativních metod ▪ přehled doplňkových metod – dietoterapie, RHB, psychoterapie, alternativní metody (akupunktura, homeopatie atd.) ▪ chápe specifika léčby u vybraných skupin nemocných 	12

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
léčby u dětí, seniorů a osob s handicapem;	<ul style="list-style-type: none"> ▪ děti, senioři, osoby s hendikepem 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje účinky léků, reakce organismu na léky, ▪ popíše nežádoucí účinky léků, zvláště život ohrožující nežádoucí účinky u vybraných léků alergické reakce ▪ osvojí si základní lékové formy a lékové skupiny ▪ zařadí lék do lékové skupiny ▪ objasní účinky a způsoby podávání u základních lékových skupin ovlivňujících nervovou, oběhovou, dýchací, zažívací, vylučovací a endokrinní soustavu ▪ je si vědom právní odpovědnosti praktické sestry při podávání léků ▪ užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Farmakologie ▪ Obecná farmakologie: základní pojmy obecné farmakologie formy léků a způsoby jejich aplikace účinky léků nežádoucí účinky vybraných lékových skupin ▪ Speciální farmakologie: analgetika, léky ovlivňující CNS myorelaxancia, antiparkinsonika léky ovlivňující srdce a cévy léky ovlivňující dýchací ústrojí léky ovlivňující trávicí ústrojí léčba DM, hormony léky ovlivňující srážení krve antibiotika a ostatní skupiny působící na mikroorganismy léky ovlivňující vegetativní nervový systém léky ovlivňující CNS a duševní stav člověka léky působící na bolest rozdělení infuzních roztoků 	27

Mezipředmětové vztahy:

Předmět navazuje na a úzce s nimi souvisí: Somatologie, Ošetřovatelství, Ošetřování nemocných, Biologie a ekologie, Fyzika, Chemie, Odborná latinská terminologie.

Učební osnova předmětu

ODBORNÁ LATINSKÁ TERMINOLOGIE

Obor středního vzdělávání s maturitní zkouškou

Studijní obor: 53-41-M/03 Praktická sestra

Název ŠVP: Praktická sestra

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2025

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 37 (37-0-0-0)

A) Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Odborná latinská terminologie a latinský jazyk tvoří nezbytnou součást odborné výuky poskytující žákům jazykovou průpravu a orientaci v řecko-latinském názvosloví a odborné lékařské terminologii, s níž se žáci budou setkávat jak při studiu, tak ve svém povolání i během dalšího celoživotního vzdělávání v rámci svého profesního růstu. Obecným cílem předmětu je, aby žáci získali základy latinského jazyka potřebné pro studium odborných předmětů, pro porozumění odbornému textu a odbornou komunikaci včetně latinského a řeckého názvosloví. Znalost terminologie lékařských oborů vede k porozumění odbornému textu, k osvojení si nejdůležitější slovní zásoby. Předmět přispívá k integraci poznatků z dalších předmětů, především odborných předmětů a k celkovému rozhledu a obohacení žákovy osobnosti, k rozvoji jeho dovednosti zpracovávat a třídit informace a na jejich základě si vytvářet samostatný úsudek.

Charakteristika učiva

Latinská terminologie je zaměřena na upevnění znalostí v oblasti základní latinské gramatiky, ale také ke zprostředkování jednotlivých termínů z latinské terminologie. Odborné termíny se týkají základní orientace na lidském těle, orgánů a orgánových soustav, interní, chirurgické a pediatrické terapie, onemocnění orgánů a orgánových soustav. Žák porozumí významu latinské terminologie pro odborné vzdělávání i pro studium různých jazyků. Výuka sleduje použití přiměřeného rozsahu jazykových prostředků, tj. odborné terminologie, a gramatických prostředků (práce s deklinačním systémem jazyka, vytváření adjektiv od anatomických názvů, použití předložkových vazeb, prefixů a sufixů) při stavbě diagnóz a jejich porozumění. Odborná terminologie je zařazena do výuky 1. ročníku, v rozsahu 1 hodina týdně.

Cíle v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žáci jsou vedeni k samostatnosti, odpovědnosti za svou práci, k motivaci ke zvyšování vzdělávání. Žáci se učí logicky uvažovat, přesně se vyjadřovat, umět objektivně posuzovat své výkony a přijímat kritiku jako stimul pro další růst.

Pojetí výuky:

- frontální výuka, skupinová výuka,
- řízená diskuse
- práce s informačními zdroji (učebnice, slovník, pracovní listy apod.)
- samostatná práce žáka (překlady, referáty)

Kritéria hodnocení výsledků žáků:

- průběžné ústní i písemné zkoušení,
- didaktické testy,
- samostatné práce,
- hodnocení klasifikační,
- hodnocení aktivity,
- sebehodnocení žáka,
- zvládnutí slovní zásoby,
- dovednosti pracovat s odborným textem,

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V předmětu Latinská terminologie jsou rozvíjeny klíčové kompetence, a to především kompetence k učení (samostatné vyhledávání informací, jejich třídění a využívání, aplikace znalostí v ostatních vyučovacích předmětech). Dále kompetence k řešení problémů (provádění rozboru úlohy, vytvoření plánu jejího řešení, rozvíjení samostatného uvažování), kompetence komunikativní (přesné vyjadřování myšlenek v ústním a písemném projevu, rozvíjení komunikace, dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii; dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb oboru) a kompetence sociální a personální (práce ve skupinách, dodržování dohodnutých postupů, zodpovědnost za řešení problému). Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi (získávání a využití informací, být mediálně gramotný).

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv. Klade důraz na využití odborné latinsko-řecké terminologie v praxi, při výkonu povolání.

K průřezovému tématu Občan v demokratické společnosti přispívá předmět tím, že se žák orientuje v médiích, využívá je, dovede jednat s lidmi, při diskuzích na citlivé nebo kontroverzní téma se učí hledat kompromisní řešení. Je schopen odolávat myšlenkové manipulaci.

Průřezové téma Informační a komunikační technologie přispívá k tomu, že jsou žáci připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání, tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují.

Kompetence k učení

- racionálně se učit cizí jazyk v logické vazbě na ostatní jazykové a humanitní vzdělávání,
- pracovat efektivně s různými zdroji informací (slovníky, odbornými nebo jazykovými příručkami, internetem),
- získávat a písemně zpracovávat informace z textu,
- soustavně pracovat, logicky uvažovat a objektivně posuzovat a hodnotit své výkony.

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, vytýčit strategii řešení a její varianty,
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Komunikativní kompetence

- kultivovat jazykové vyjadřování a posílit komunikativní dovednosti,
- formulovat své myšlenky srozumitelně, souvisle a logicky,
- aktivně se účastnit diskusí,
- zaznamenávat podstatné údaje z textů za správného použití odborné terminologie,
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Personální a sociální kompetence

- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních činností,
- prezentovat svou osobnost i výsledky své práce,
- přijímat hodnocení svých výsledků, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,
- získávat informace z ověřených zdrojů, zejména s využitím celosvětové sítě,
- posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotný.

Vyučovacím předmětem se prolínají průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

- rozvoj schopnosti vyhledávat informace a pracovat s nimi,
- dovednost jednat s lidmi,
- orientace v masových médiích,
- rozvoj komunikativních a personálních kompetencí,
- schopnost odolávat myšlenkové manipulaci

Informační a komunikační technologie

- práce s prostředky informačních a komunikačních technologií,
- vyhledávání potřebných informací, z ověřených zdrojů,
- efektivní využití informací jak v průběhu studia, tak i při výkonu povolání.

Člověk a svět práce

- doplnění znalostí a dovedností související s uplatněním ve světě práce
- klade důraz na využití odborné latinsko-řecké terminologie v praxi, při výkonu povolání.

B) Rozpis učiva a realizace kompetencí

1. ročník – 1 hodina týdně (37 hodin)

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí odborným termínům lékařských oborů ▪ čte správně text ▪ rozumí odbornému textu v písemné i ústní podobě (diagnóza, anamnéza,	Řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> ▪ Receptivní:<ul style="list-style-type: none"> ▪ poslech s porozuměním ▪ čtení lékařské dokumentace s porozuměním ▪ Produktivní:<ul style="list-style-type: none"> ▪ mluvení	6

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<p>prognóza, receptura, anatomické termíny aj.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v textu tak, že rozezná hlavní a doplňující informace ▪ sestaví odborné termíny podle strukturálních vzorců ▪ užívá správně písemně i ústně odborné termíny a ustálené vazby užívané v odborné komunikaci ▪ přeloží jednoduchý text z latiny do češtiny a naopak 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ psaní ▪ Latinská odborná terminologie ▪ odborné texty, ▪ zdravotnická dokumentace, ▪ Atlas anatomie člověka. 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ píše latinská a řecká slova správně ▪ samostatně pracuje s odborným textem, čte s porozuměním latinsko-řecký text ▪ používá nejvíce frekventované lexikální jednotky s důrazem na slova, která dala základ internacionalismům a terminologii medicínských oborů ▪ prokazuje znalosti z uvedené slovní zásoby produktivně a receptivně ▪ uplatňuje běžně užívané latinské obraty v diagnózách a lékařské dokumentaci ▪ používá je v logicky přesném významu ▪ odvozuje význam slov podle znaků odvozování a skládání ▪ zdůvodní logicky význam slova na základě etymologie 	<p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ psaní, výslovnost, pravopis ▪ latinská abeceda ▪ slovní zásoba ▪ odborná terminologie; tvoření slov (odvozování a skládání z komponent latinských i řeckých, latinské a řecké prefixy a sufixy) ▪ principy tvoření složených slov ▪ obohacování latinského lexika přejímkami z řečtiny ▪ slova latinského a řeckého původu v češtině 	9

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ integruje poznatky z odborných předmětů do odborné latinské terminologie ▪ spojuje odborné výrazy ve správných pádech ▪ správně pojmenuje a zapíše zdravotnické termíny ▪ rozpozná slova latinského a řeckého původu v češtině ▪ uplatňuje znalost mluvnického systému při orientaci v textu a k pochopení gramatické struktury textu při čtení s porozuměním 	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ morfologie ▪ základní kategorie jmenné ▪ substantiva I. – V. deklinace ▪ substantiva řeckého původu ▪ adjektiva I., II. a III. deklinace ▪ genitiv přívlastkový, pořadí přívlastků v latině ▪ stupňování adjektiv pravidelné i nepravidelné a neúplné ▪ anatomická adjektiva ▪ předložkové pády, frekventované předložky a předpony v diagnózách ▪ číslovky ▪ řecká substantiva ▪ prefixy, sufixy, složeniny, hybridní tvary 	22

Mezipředmětové vztahy:

Předmět navazuje na předměty: Somatologie, Klinická propedeutika, Ošetřovatelství, Ošetřování nemocných, První pomoc, Patologie, Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny.

Učební osnova předmětu

OŠETŘOVATELSTVÍ

Obor středního vzdělávání s maturitní zkouškou

Studijní obor: 53-41-M/03 Praktická sestra

Název ŠVP: Praktická sestra

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2025

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 844 (148-144-320-232)

A) Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu Ošetřovatelství je poskytnout žákům ucelený přehled v oblasti ošetřovatelské péče. Svým obsahem se řadí mezi odborné předměty. Předmět ošetřovatelství vede žáky k získávání teoretických poznatků a praktických dovedností, potřebných k realizaci ošetřovatelských činností při poskytování komplexní ošetřovatelské péče v oblasti všeobecné ošetřovatelské péče, ošetřovatelské péče v klinických oborech i nemocných v komunitní péči. Vede žáky k uvědomění si důležitosti ochrany zdraví při práci a dodržování bezpečnosti. Žáci si osvojí odborné znalosti, které jsou potřebné pro poskytování komplexní ošetřovatelské péče v rámci ošetřovatelského procesu a pro práci kvalifikovaného zdravotnického pracovníka. Předmět vybavuje žáky dovednostmi v poskytování základní ošetřovatelské péče. Předmět vede žáky k uplatňování efektivních způsobů učení, k získávání a zpracování odborných informací z různých zdrojů. Součástí výuky je aplikace odborné terminologie. Důraz se klade na vytváření sociálních dovedností a postojů žáků vyplývajících z holistického pojetí osobnosti nemocného a z problematiky multikulturního přístupu k nemocnému. Výuka předmětu akceptuje práva a individuální potřeby pacientů.

Charakteristika učiva

Předmět Ošetřovatelství je zařazen do výuky všech ročníků. Svým zaměřením a obsahem se řadí mezi předměty odborné. Témata jsou rozdělena dle náročnosti a s logickou návazností. Předmět systémově vymezuje ošetřovatelství jako moderní vědní disciplínu. Seznamuje s vývojem ošetřovatelství u nás a ve světě, s hlavními úkoly a funkcemi ošetřovatelství ve společnosti. Objasňuje systém klinických oborů a zvláštnosti ošetřovatelské péče u pacientů na specifických odděleních klinických oborů (vnitřního lékařství, chirurgie, urologie, ortopedie, traumatologie, neurologie, onkologie, gerontologie, gynekologie a porodnictví, pediatrie, kožního, očního, otorinolaryngologie, stomatologie a infekčního lékařství).

Předmět poskytuje žákům praktické znalosti z ošetřovatelského procesu, organizaci práce ošetřovatelského týmu a své postavení v něm. Výuka směřuje k tomu, aby si žák osvojil vědomosti a dovednosti z ošetřovatelských postupů, dodržoval zásady hygieny, antiseptiky a asepse. Pracoval bezpečně a osvojil si bezpečné pracovní a byl schopen provádět potřebné ošetřovatelské intervence. Vhodně komunikoval s nemocnými, respektoval jejich osobnostní a kulturní specifika. Přijímal osobní odpovědnost při poskytování ošetřovatelské péče. Získal poznatky o ošetřovatelských problémech, poruchách a potřebách nemocných. Dokázal aplikovat poznatky získané studiem při řešení problémů v ošetřovatelské péči o nemocné. Orientoval se v ošetřovatelské dokumentaci a odborné terminologii.

Cíle v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka Ošetřovatelství vede žáky k samostatnosti, k dodržování zásad bezpečné ošetřovatelské péče, k respektování morálních zásad a celoživotnímu zvyšování vzdělání. Výuka Ošetřovatelství směřuje k tomu, aby žáci pracovali pečlivě, kvalitně, jednali odpovědně, přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání, projevovali empatii, jednali eticky správně, měli vhodnou míru sebevědomí a kriticky hodnotili výsledky své práce a dodržovali zásady a předpisy BOZP.

Pojetí výuky:

- motivační metody – brainstorming, myšlenková mapa, diskuse
- skupinová práce
- informativní metody
- metody tvořivého charakteru – příklady z praxe
- problémové vyučování,
- práce s textem
- samostatné práce žáků
- hraní rolí
- fixační metody – křížovky
- hodnotící metody – ano-ne, puzzle
- řešení modelových situací

Kritéria hodnocení výsledků žáků:

- průběžné písemné a ústní zkoušení,
- praktické dovednosti,
- klasifikační hodnocení,
- schopnost pracovat s informačními zdroji (odborná literatura, odborné časopisy, internet apod.);
- aktivita v hodině, spolupráce s učitelem a se spolužáky
- správnost používání odborné terminologie

- schopnost sebehodnocení
- samostatná práce v hodině
- domácí příprava na hodinu

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Předmět Ošetřovatelství se podílí na vytváření pozitivního vztahu k osvojení si poznatků a motivaci k dalšímu vzdělávání, ovládat techniky učení a využívat různé informační zdroje. Kompetence k řešení problémů tzn. uplatňovat medicínské znalosti při řešení problémů v ošetřovatelské péči, spolupracovat v rámci týmového řešení problémů. Uplatňovat rozdíly ošetřovatelské péče vzhledem k věku, národnostním rozdílům, handicapům. Komunikovat a diskutovat na odborné úrovni, formulovat a obhajovat své názory a postoje. Učit se správně komunikovat vzhledem k jednotlivým typům osobnosti, dbát na zvláštnosti změn stavu vzhledem k onemocnění. Vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování. Občanské kompetence a kulturní povědomí tzn. jednat odpovědně ve vlastním a veřejném zájmu v souladu s morálními principy a respektováním práv a osobnosti člověka, uznávat hodnotu života. Kompetence k pracovnímu uplatnění tzn. mít odpovědný postoj ke vzdělávání a vlastní profesní budoucnosti, mít přehled o možnostech uplatnění v medicínských oborech. Kompetence využívat prostředky informačních technologií a pracovat s informacemi.

K průřezovému tématu **Člověk a svět práce** přispívá předmět tím, že doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné oblasti vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce. Získané poznatky mu pomohou při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci. Při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv. Učí se písemné i verbální komunikaci při spolupráci s jednotlivými členy zdravotnického týmu. Žák si osvojuje postavení praktické sestry v hierarchii zdravotnického týmu. Je veden ke znalosti ošetřovatelských standardů jednotlivých pracovišť.

K průřezovému tématu **Občan v demokratické společnosti** přispívá předmět tím, že žák je veden především k respektování člověka jako svébytné osobnosti. Osobnost, která má v demokratické společnosti svá práva i povinnosti s ohledem na jeho socio-kulturní zvláštnosti. Využívá znalosti z okruhu multikulturního ošetřovatelství. Velký důraz je kladen na dodržování práv pacientů a na rozvoj komunikativních a personálních kompetencí.

Téma **Člověk a životní prostředí** se realizuje tak, že žáci provádějí v rámci výuky edukační činnost se zaměřením na zdravý životní styl a vědomí odpovědnosti za své zdraví. Informují o dodržování léčebného režimu. Provádějí třídění zdravotnického odpadu dle platných vyhlášek a standardů jednotlivých zdravotnických zařízení.

Hlavním cílem je, aby žáci pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů. Osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání. Dokázali esteticky vnímat své okolí a přírodní prostředí.

I na naplňování cílů tématu **Informační a komunikační** technologie se předmět podílí a to tak, že jsou žáci vedeni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání. Tak využívat informační technologie při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují. Žák je seznámen s konkrétním informačním systémem pracoviště. Žák umí pracovat se zdravotnickou dokumentací.

Komunikativní kompetence

- komunikovat a diskutovat na odborné úrovni
- formulovat a obhajovat své názory a postoje
- Učit se správně komunikovat vzhledem k jednotlivým typům osobnosti,
- dbát na zvláštnosti změn stavu vzhledem k onemocnění.
- Vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění praktické sestry
- porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě

Personální a sociální kompetence

- mít odpovědný vztah ke svému zdraví
- pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj
- být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- jednat odpovědně ve vlastním a veřejném zájmu v souladu s morálními principy
- respektováním práv a osobnosti člověka
- uznávat hodnotu života
- mít odpovědný postoj ke vzdělávání a vlastní profesní budoucnosti,
- mít přehled o možnostech uplatnění v medicínských oborech
- využívat prostředky informačních technologií a pracovat s informacemi.

Odborné kompetence

Poskytovat nebo zajišťovat bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem základní ošetrovatelskou péči a podílet se pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, dětské

sestry nebo porodní asistentky na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovatelské péče:

- poskytovat ošetrovatelskou péči v souladu s danými postupy, právními předpisy a standardy
- sledovat a zaznamenávat fyziologické funkce pacienta za použití zdravotnických prostředků, jeho fyzický a psychický stav a schopnost příjmu potravin
- provádět komplexní hygienickou péči, včetně prevence proleženin a opruzenin, sledovat poruchy celistvosti kůže
- rozdělovat stravu pacientům podle diet a dbát na jejich dodržování, dohlížet na dodržování pitného režimu, sledovat bilanci tekutin pečovat o vyprazdňování
- aplikovat zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury
- pečovat o zajištění psychické pohody pacienta, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu
- provádět ve spolupráci s fyzioterapeutem, ergoterapeutem, všeobecnou sestrou, dětskou sestrou a porodní asistentkou rehabilitační ošetrovatelství včetně metod bazální stimulace
- pečovat o močové katetry pacientů starších 3 let (péči o močové katetry se rozumí zejména hygiena genitálu, dezinfekce katetru, výměna močového sáčku)
- ošetřovat periferní žilní vstupy
- zajišťovat činnosti spojené s přijetím, přemísťováním a propuštěním pacientů
- poskytovat a zajišťovat psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým a po stanovení smrti lékařem zajišťovat péči o tělo zemřelého a činnosti spojené s úmrtím pacienta
- vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých prostředků a činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků vč. prádla, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajišťování jejich dostatečné zásoby
- při všech činnostech dbát na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu s právními předpisy

Vykonávat bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo zubního lékaře jednoduché výkony při poskytování zdravotní péče:

- podávat léčebné přípravky, s výjimkou radiofarmak, léčivé přípravky nemůže podávat formou nitrožilní injekce, infuzí nebo aplikací do epidurálních katetrů a dále u dětí do 3 let věku formou intramuskulární injekce;
- provádět odsávání sekretů z horních cest dýchacích u pacientů při vědomí starších 10 let a zajišťovat jejich průchodnost

- zavádět a udržovat inhalační a kyslíkovou terapii
- odebírat kapilární a žilní krev a jiný biologický materiál
- provádět vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve
- provádět ošetření nekomplikovaných chronických ran, ošetřovat stomie
- podávat potraviny pro zvláštní lékařské účely
- poskytovat pacientovi informace v souladu se svou odbornou způsobilostí a pokyny lékaře, dbát na ochranu osobních údajů
- motivovat a edukovat jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe
- při komunikaci s pacienty a dalšími osobami jednat v souladu se společenskými pravidly a profesní etikou, zohledňovat jejich osobnostní, sociální a kulturní specifika; zvládat základní komunikaci s pacienty v cizím jazyce
- pracovat jako člen zdravotnického týmu, dbát na dodržování pracovněprávních norem a interních předpisů zařízení

Pod odborným dohledem zubního lékaře zpracovávat dentální materiály v ordinaci a vykonávat činnost zubní instrumentářky.

Vyučovacím předmětem se prolínají průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

- respektování člověka jako svébytné osobnosti
- ohled na socio-kulturní zvláštnosti jedince
- znalosti z okruhu multikulturního ošetřovatelství
- dodržování práv pacientů
- rozvoj komunikativních dovedností
- personálních kompetencí
- dovednost jednat s lidmi, vyhledávat informace a pracovat s nimi

Informační a komunikační technologie

- práce s prostředky informačních a komunikačních technologií
- efektivnost využití informačních technologií v průběhu vzdělávání.
- využívat informační technologie při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují
- seznámení konkrétním informačním systémem pracoviště.
- pracovat se zdravotnickou dokumentací

Člověk a životní prostředí

- edukační činnost se zaměřením na zdravý životní styl a vědomí odpovědnosti za své zdraví
- edukace o dodržování léčebného režimu
- třídění zdravotnického odpadu dle platných vyhlášek a standardů jednotlivých zdravotnických zařízení.
- vlastní odpovědnost za své jednání a aktivně se podílet na řešení environmentálních problémů.
- základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání
- estetické vnímání své okolí a přírodního prostředí

Člověk a svět práce

- poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce
- profesní a vzdělávací orientace
- vstup na pracovní trh a uplatňování pracovních práv
- písemná i verbální komunikace při spolupráci s jednotlivými členy zdravotnického týmu
- postavení praktické sestry v hierarchii zdravotnického týmu
- znalost ošetrovatelských standardů jednotlivých pracovišť

B) Rozpis učiva a realizace kompetencí

1. ročník – 4 hodiny týdně (148 hodin)

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
Teorie (74hodin) Žák: <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje ošetrovatelství jako obor ▪ představení cíle koncepce současného ošetrovatelství ▪ vyzvedne význam koncepce současného ošetrovatelství ▪ orientuje se v rysech moderního ošetrovatelství ▪ respektuje zásady multikulturního ošetrovatelství 	Ošetrovatelství <ul style="list-style-type: none"> ▪ úvod do ošetrovatelství ▪ charakteristika oboru a základní rysy moderního ošetrovatelství ▪ multikulturní ošetrovatelství ošetrovatelství jako obor 	2

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ definuje pojmy dezinfekce, sterilizace a postupy prevence nozokomiálních nákaz ▪ charakterizuje správnou přípravu a používání dezinfekčních prostředků ▪ popíše přípravu pomůcek ke sterilizaci ▪ vysvětlí správné pracovní postupy při provádění dezinfekce a sterilizace ▪ dodržuje zásady zacházení se sterilním materiálem ▪ charakterizuje hygienicko-epidemiologických zásad ▪ uvede zásady hygieny rukou ▪ vysvětlí význam bariérové ošetrovatelské péče 	<p>Péče o pomůcky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní pojmy (kontaminace, dekontaminace, asepse, expirační doba, expoziční doba) ▪ dezinfekce druhy, způsoby, druhy dezinfekčních prostředků ▪ sterilizace, druhy, sterilizační přístroje ▪ příprava materiálu ke sterilizaci, druhy obalového materiálu ke sterilizaci ▪ zásady zacházení se sterilním materiálem ▪ prevence nozokomiálních nákaz ▪ zásady hygieny rukou ▪ bariérový způsob ošetrovatelské péče 	7
<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše vývoj ošetrovatelství historii, osobnosti, ▪ charakterizuje historický vývoj světového a českého ošetrovatelství; ▪ uvede významné osobnosti českého a světového ošetrovatelství; ▪ definuje ošetrovatelství jako vědní disciplínu ▪ uvede zásady etického kodexu zdravotnických pracovníků ▪ zná kategorie zdravotnických pracovníků a požadavky na jejich vzdělávání 	<p>Vývoj ošetrovatelství a vzdělávání zdravotnických pracovníků</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ historie ošetrovatelství a významné osobnosti ▪ vývoj českého ošetrovatelství ▪ historie vzdělávání v oboru ošetrovatelství ▪ osobnost praktické sestry ▪ etický kodex zdravotnických pracovníků a zdravotnická etika. ▪ systém vzdělávání zdravotnických pracovníků 	14

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede požadavky kladené na osobnost praktické sestry 		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede význam ochrany zdraví v práci praktické sestry a jeho zajištění ▪ vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP ▪ uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu ▪ zná kompetence praktické sestry ▪ vyjmenuje zásady ochrany zdraví ▪ vysvětlí základní pojmy ▪ vyhledá rizika, ▪ uplatňuje prevenci ▪ definuje doporučená opatření pro udržení zdraví ▪ vyjádří, jak postupovat při hrozbě nebo vzniku mimořádné situace <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ definuje jednotlivé organizační formy ošetrovatelské péče a určí jejich výhody a nevýhody ▪ charakterizuje náplň práce v jednotlivých službách ▪ zná odborné kompetence členů ošetrovatelského týmu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ochrana zdraví praktické sestry ▪ význam ochrany zdraví pro praktickou sestru ▪ multikulturní ošetrovatelství ▪ standardy, audit a měřící techniky ve zdravotnictví ▪ úkoly a povinnosti praktické sestry při BOZP a pracovním úrazu ▪ kompetence praktické sestry ▪ význam ochrany zdraví, životního a pracovního prostředí ▪ prevence nemoci ▪ péče o hygienu, zdravý životní styl <p>režim dne, pracovní zatížení, spánek, odpočinek a pohybová aktivita</p> <p>Organizace práce zdravotnického týmu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ organizace a řízení ošetrovatelské péče ▪ kategorie zdravotnických pracovníků ▪ organizační struktura zdravotnických zařízení ▪ náplň práce praktické sestry ▪ kompetence praktické sestry 	<p>2</p> <p>12</p>

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ pojmenuje základní práva nemocných ▪ zná význam týmové práce ve zdravotnictví ▪ vysvětlí význam auditu ve zdravotnictví ▪ uvede měřicí techniky ▪ vysvětlí význam standardů ▪ vysvětlí, jak je zajištěna ochrana osobních údajů ve zdravotnictví (zejm. pacientů a zaměstnanců) <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ definuje bio-psycho-sociální potřeby klienta ▪ určí Maslowovu hierarchii potřeb nemocných ▪ stanoví ošetřovatelský problém ▪ stanoví intervence uspokojování potřeb ▪ respektuje osobnost nemocného a jeho kulturní specifika <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ definuje ošetřovatelský proces 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ právní odpovědnost při výkonu profese ▪ přehled typů zdravotnických zařízení (specifikace jejich služeb) ▪ význam týmové práce ve zdravotnictví ▪ organizační formy ošetřovatelské péče ▪ časové rozpisy služeb, pracovní náplň zdravotnických pracovníků (práce s dokumentací) ▪ léčebný řád, práva pacientů ▪ akreditace zdravotnických zařízení, audit, měřicí techniky ▪ standardizace péče ▪ ochrana osobních údajů ve zdravotnictví <p>Ošetřovatelská péče zaměřená na potřeby dětí a dospělých</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hierarchie potřeb ▪ rozdělení potřeb u dětí a dospělých ▪ Maslowova hierarchie potřeb ▪ stanovení ošetřovatelských problémů vyplývajících z bio-psycho-sociálních potřeb klienta ▪ intervence k uspokojování potřeb klienta <p>Ošetřovatelský proces</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ definice ošetřovatelského procesu 	<p>4</p>

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní význam ošetřovatelského procesu v moderním ošetřovatelství ▪ uplatňuje holistické pojetí člověka ▪ uvede jednotlivé fáze ošetřovatelského procesu ▪ uvede postupy získávání informací o nemocném a jeho potřebách ▪ vyjmenuje zásady rozhovoru a pozorování ▪ určí rizika nesprávného sběru informací ▪ údaje zaznamenává do zdravotnické dokumentace <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše ošetřovací jednotku ▪ porovná typy ošetřovacích jednotek ▪ vyjmenuje základní vybavení ošetřovací jednotky ▪ specifikuje požadavky na hygienu prostředí a způsob jejich realizace ▪ vysvětlí pojmy vybavení, inventář, spotřební materiál <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše účel a význam vizity ▪ charakterizuje formy vizity ▪ uvede etické aspekty vizity ▪ popíše funkci lékařské a sesterské vizity ▪ popíše přípravu nemocného, dokumentace a pomůcek k vizitě 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ fáze ošetřovatelského procesu ▪ význam ošetřovatelského procesu ▪ realizace ošetřovatelských intervencí ▪ holistické pojetí v ošetřovatelství ▪ s ohledem na multikulturní specifika ▪ formy a způsoby získávání informací o nemocných ▪ nácvik komunikativních dovedností, zaměřený na získávání informací o nemocných <p>Ošetřovací jednotka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ typy ošetřovacích jednotek ▪ stavební uspořádání ▪ vybavení ošetřovacích jednotek ▪ inventář a spotřební materiál ▪ zásady práce na ošetřovací jednotce ▪ prádlo, udržování čistoty a pořádku na ošetřovací jednotce <p>Vizita</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ účel a význam vizity ▪ formy vizity ▪ etické aspekty vizity ▪ lékařské vyšetření při vizitě ▪ povinnosti praktické sestry ▪ záznam a plnění ordinací ▪ organizace práce po vizitě 	<p>14</p> <p>2</p>

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zaznamená potřebné informace do zdravotnické dokumentace ▪ vysvětlí pojmy: sanitární filtr, adaptace, maladaptace, hospitalizmus ▪ definuje sociokulturní a věková specifika <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše typy a charakter bolestí ▪ vyjmenuje faktory, které ovlivňují vnímání bolesti ▪ používá analogové vizuální škály ▪ analyzuje zvláštnosti potřeb spojených s prožíváním bolesti ▪ uvede postupy a prostředky pro zmírnění bolesti ▪ vyjmenuje techniky a prostředky k prevenci bolesti ▪ provádí záznamy bolesti do zdravotnické dokumentace ▪ respektuje zásady multikulturního přístupu v péči <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí význam spánku ▪ charakterizuje podmínky pro zajištění dostatečného spánku ▪ charakterizuje poruchy spánku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ počítačový program nemocnice ▪ nemocniční prostředí a jeho vliv na pacienta ▪ adaptace nemocného na hospitalizaci ▪ sociokulturní a věková specifika <p>Ošetřování nemocného s bolestí</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteristika, význam a druhy bolesti ▪ vnímání a prožívání bolesti, ▪ faktory ovlivňující bolest ▪ kulturní specifika prožívání bolesti ▪ mírnění bolesti a prevence ▪ aktivní ošetrovatelská péče při mírnění bolesti a její prevence <p>Péče o odpočinek a spánek</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteristika, potřeba a význam spánku ▪ fáze spánku ▪ základní poruchy a pojmy ▪ faktory ovlivňující kvalitu spánku ▪ hygiena spánku 	<p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">2</p>

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ navrhne opatření pro vytvoření vhodných podmínek pro spánek ▪ využívá formy aktivního odpočinku v práci s klienty 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ péče o spánek a odpočinek pacientů vybraných věkových skupin ▪ příprava nemocného ke spánku ▪ zajištění kvalitního spánku <p>potřeba odpočinku aktivní a pasivní odpočinek</p>	2
<p>Praktické cvičení (74 hodin)</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ definuje základní pojmy ▪ vysvětlí zásady při obvazování ▪ popíše účel obvazové techniky ▪ rozlišuje základní typy obvazového materiálu ▪ názorně předvede příkládání jednotlivých typů obvazů ▪ provede bandáž dolní končetiny ▪ popíše rizika nevhodně přiloženého obvazu 	<p>Obvazový materiál a obvazová technika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ význam obvazové techniky ▪ zásady obvazové techniky ▪ účel obvazové techniky ▪ druhy obvazového materiálu, jeho použití a význam • obvazové techniky na jednotlivé části těla • praktický nácvik: šátkové obvazy, náplastové obvazy, prakové obvazy, prubanové, obvazy obinadlové obvazy, bandáže dolních končetin • rizika spojená s nesprávným přiložením obvazu 	18

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje využití jednotlivých typů lůžek ▪ popíše základní vybavení lůžka ▪ provede úpravu lůžka bez nemocného ▪ provede úpravu lůžka s nemocným ▪ posoudí stupeň soběstačnosti nemocných ▪ vysvětlí rozdíl mezi léčebnými a vyšetřovacími polohami ▪ aktivně využívá léčebné i vyšetřovací polohy ▪ provede aktivizaci nemocných ▪ provede změnu polohy nemocného, jeho posouvání či přenášení a otáčení ▪ komunikuje s klientem 	<p>Lůžko a jeho úprava</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ typy lůžek pro dospělé a děti ▪ základní vybavení lůžka, pomůcky doplňující lůžko, pomocná zařízení ▪ úprava lůžka bez nemocného ▪ úprava lůžka s nemocným ▪ polohy nemocného na lůžku ▪ změny poloh, posouvání, přenášení nemocných ▪ posouzení stupně soběstačnosti ▪ rozdělení a charakteristika pohybového režim, nácvik sedu, stoje a chůze s nemocným ▪ nácvik komunikace při praktických výkonech 	22
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí význam hygienické péče ▪ provádí správně komplexní hygienickou péči u nemocných s různým stupněm sebepéče a soběstačnosti ▪ vyjmenuje zásady hygienické péče u dětí ▪ aktivně pečuje o vyprazdňování nemocných ▪ popíše zásady péče o vyprazdňování u dětí 	<p>Hygienická péče</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ význam hygienické péče ▪ hygienické návyky s přihlédnutím k věku nemocných ▪ specifika hygienické péče daná kulturními tradicemi ▪ nácvik péče o dutinu ústní, zvláštní péče o dutinu ústní ▪ ranní a večerní toaleta ▪ celková koupel nemocného na lůžku s využitím prvků bazální stimulace mytí vlasů, odlišování, péče o nehty ▪ hygienické vyprazdňování 	22

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ respektuje stud nemocných používáním vhodných pomůcek a komunikace ▪ zná zásady manipulace s ložním a osobním prádlem ▪ vede záznam o hygieně 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hygienická péče a péče o vyprazdňování u dětí ▪ mytí znečištěného nemocného ▪ osobní a ložní prádlo ▪ vedení záznamů o hygienické péči 	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dodržuje postupy při péči o kůži ▪ dodržuje postupy při ošetřování ran ▪ charakterizuje nehojící se rány ▪ charakterizuje dekubity, opruzeniny, inkontinenční dermatitidu (IAD) podle doporučených hodnotících škál ▪ orientuje se v mezinárodním systému klasifikace dekubitů podle mezinárodního doporučení NPUAP (The National Pressure Ulcer Advisory Panel) a EPUAP (European Pressure Ulcer Advisory Panel) ▪ používá vhodné zdravotnické prostředky a pomůcky ▪ používá vhodné postupy, zdravotnické prostředky 	<p>Postupy ošetřování ran</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ péče o kůži ▪ charakteristika dekubitů a opruzenin ▪ hodnotící škály ▪ zdravotnické pomůcky a prostředky ▪ postupy v prevenci dekubitů a opruzenin ▪ prostředky a pomůcky v prevenci dekubitů a opruzenin ▪ mezinárodní systém klasifikace dekubitů podle mezinárodního doporučení NPUAP a EPUAP 	<p>10</p>

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<p>a pomůcky při prevenci dekubitů a opruzenin</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ připraví pomůcky a prostředí k podávání stravy nesoběstačným nemocným ▪ připraví pomůcky k podávání stravy nazogastrickou sondou 	<p>Výživa</p> <p>podávání přípravků výživy nazogastrickou sondou krmení nesoběstačného a částečně soběstačného pacienta</p>	<p>2</p>

2. ročník – 4 hodiny týdně (144 hodin)

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ užívá správnou odbornou terminologii ▪ vyjmenuje základní subjektivní a objektivní příznaky patologie fyziologických funkcí ▪ sleduje a změří fyziologické funkce ▪ změří tělesné parametry ▪ vypočítá BMI index ▪ různými způsoby změří tělesnou teplotu ▪ rozlišuje různé druhy teploměrů ▪ změří hodnotu tlaku krve různými technikami ▪ změří hodnoty pulsu a dechu ▪ provádí záznam hodnot do zdravotnické dokumentace ▪ sleduje stav vědomí, rozliší kvalitativní a kvantitativní poruchy vědomí ▪ vysvětlí fyziologické a patologické hodnoty ▪ dodržuje aktuální standardy pro měření 	<p>Sledování fyziologických funkcí</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ záznam měření krevního tlaku, hodnocení, fyziologie, patologie, terminologie ▪ sledování hmotnosti a výšky, výpočet BMI indexu, měření obvodů těla ▪ měření tělesné teploty, místa měření, druhy teploměrů, patologie ▪ měření pulsu a dechu, hodnocení, záznam, patologie ▪ hodnocení stavu vědomí, patologie 	<p>20</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zhodnotí stav vyprazdňování močového měchýře a tlustého střeva ▪ hodnotí a zaznamenává stav vyprazdňování močového měchýře a tlustého střeva do dokumentace ▪ definuje důvody pro cévkování ▪ připraví pomůcky k cévkování 	<p>Péče o vyprazdňování moče a stolice</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyprazdňování močového měchýře: anatomie, fyziologie, patologie, terminologie, ▪ sledování vyprazdňování moči ▪ měření hustoty moči a diurézy ▪ záznam naměřených hodnot do dokumentace <p>cévkování močového měchýře- asistence</p>	<p>26</p>

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše přípravu nemocného před výkonem a sledování po výkonu ▪ pečuje o močové katetry nemocných starších 3 let (hygiena genitálu, dezinfekce katetru, výměna močového sáčku ▪ připraví pomůcky ke klyzmatu ▪ vysvětlí přípravu nemocného před výkonem a sledování po výkonu ▪ komunikuje s nemocným a respektuje jeho stud a sociokulturní specifika ▪ používá vhodné pomůcky pro inkontinentní nemocné ▪ aplikuje ve své činnosti algoritmy ošetrovatelského procesu ▪ používá odbornou latinskou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ péče o močové katetry nemocných starších 3 let ▪ vyprazdňování tlustého střeva: anatomie, fyziologie, patologie, terminologie ▪ záznam naměřených hodnot do dokumentace ▪ klyzma ▪ problematika inkontinence ▪ specifika ošetrovatelské péče ▪ aplikace ošetrovatelského procesu: problém cíl, intervence, realizace, hodnocení 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje jednotlivé formy léků a postupy podávání, jejich označení a uložení ▪ vysvětlí informace uvedené na obalu ▪ popíše formy a postupy podávání a aplikace léků, požadavky na BOZP a případná rizika ▪ uvede, které způsoby podávání léčivých látek nemůže praktická sestra podle vyhlášky 55/2011 Sb. provádět ▪ popíše požadavky na uložení a manipulaci léků a opiátů 	<p>Podávání a aplikace léků</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ formy léků, jejich označení a uložení ▪ objednávání léků, hospodaření s léky a opiáty ▪ způsoby aplikace léků ▪ problematika podávání léků dětem ▪ perorální podávání léků: zásady, dokumentace, komunikace ▪ místní aplikace léků (do oka, ucha, nosu, na kůži a per rectum) 	42

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí právní odpovědnost při zneužití léku ▪ správně provádí jednotlivé způsoby podávání léků ▪ správně pečuje o dýchací cesty nemocného ▪ zavádí a udržuje inhalační a kyslíkovou terapii ▪ dodržuje zásady bezpečnosti práce ▪ charakterizuje druhy infuzních roztoků a transfuzních přípravků ▪ ošetřuje periferní žilní vstupy ▪ uvede komplikace při podávání léků, infuzí a transfuzí ▪ připraví nemocného a pomůcky pro aplikaci infuzí a transfuzí a asistuje při jejich aplikaci ▪ demonstruje ošetřování před a po výkonu ▪ komunikuje s nemocným při podávání a aplikaci léků ▪ vyjadřuje se přesně a odborně správně českou a latinskou terminologií ▪ rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podávání léků do dýchacích cest, inhalace, aplikace kyslíku, oxygenoterapie: zásady, BOZP, dokumentace, komunikace ▪ příprava léků k aplikaci injekcí (zásady, dokumentace, komunikace) ▪ aplikace léků: do kůže, pod kůži, do svalů – příprava léku k aplikaci do žíly ▪ komplikace ředění antibiotik ▪ asistence při aplikaci léků do žíly ▪ asistence při kanylaci periferních žil ▪ techniky ošetření periferních žilních vstupů ▪ infuzní terapie: účel, způsob podání, druhy, komplikace ▪ transfuzní terapie: účel, druhy přípravků, potransfuzní reakce ▪ povinnosti praktické sestry při podávání infuze a transfuze: vyšetření, příprava nemocného, ošetření nemocného po výkonu, dokumentace 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v odborné terminologii ▪ vyjmenuje různé způsoby odběrů biologického materiálu ▪ vyjmenuje zásady prevence přenosu infekčních chorob při odběrech biologického materiálu 	<p>Odběr biologického materiálu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zásady při odběru biologického materiálu ▪ způsoby vyšetření biologického materiálu ▪ bezpečnost práce při odběrech biologického materiálu – ▪ prevence přenosu infekčních chorob 	40

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ interpretuje postupy odběru jednotlivých druhů biologického materiálu ▪ provádí odběry kapilární a žilní krve a neinvazivní odběry ▪ provádí vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve ▪ zdůvodní hygienické zásady a BOZ při odběru a manipulaci s biologickým materiálem ▪ edukuje nemocného před odběrem biologického materiálu – moč, stolice, sputum ▪ definuje přípravu nemocného před jednotlivými technikami odběru krve ▪ připraví pomůcky k odsávání sekretu z horních dýchacích cest ▪ provádí odsávání sekretů z horních cest dýchacích u nemocných při vědomí starších 10 let ▪ připraví pomůcky k jednotlivým technikám odběrů ▪ připraví pomůcky k výplachu žaludku ▪ asistuje při výplachu žaludku ▪ popíše druhy punkcí ▪ připraví pomůcky k punkci ▪ provádí záznam do zdravotnické dokumentace 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odběry moči, zásady sběru, druhy vyšetření ▪ orientační vyšetření moči ▪ odběry stolice, druhy vyšetření, techniky odběru ▪ odsávání sekretu z horních cest dýchacích u pacientů starších 10 let výtěry a stěry ▪ zásady odběru sputa ▪ odběry krve, technika odběru kapilární a venózní ▪ výplach žaludku ▪ punkce – druhy, účel, zásady OBP při punkcích, příprava na vyšetření, péče během a po vyšetření, punkce lumbální, sternální, břišní a hrudní ▪ vedení dokumentace 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje druhy ran ▪ popíše rozdíl mezi septickou a aseptickou ranou 	<p>Asistence při převazech ran</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ druhy ran 	8

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná základní chirurgické nástroje a materiál ▪ zná vybavení převazového vozíku ▪ pojmenuje typy drénů a charakterizuje typy drenáží ▪ připraví pomůcky k převazu rány a asistuje při převazu ▪ ošetřuje nekomplikované chronické rány ▪ dodržuje aseptické postupy při ošetřování ran a stomií ▪ připraví pomůcky k přikládání imobilizačního obvazu ▪ používá vhodné zdravotnické prostředky a pomůcky ▪ vyjadřuje se přesně a odborně správně českou a latinskou terminologií ▪ rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ základní chirurgické nástroje a převazový materiál ▪ vybavení převazového vozíku ▪ drény a drenáže ▪ asistence při převazech ran ▪ převaz nekomplikované chronické rány ▪ ošetřování stomií, praktický nácvik ošetření stomie ▪ moderní obvazový materiál pro vlhké hojení ran ▪ imobilizační obvazy – účel, druhy, zásady péče o nemocné ▪ přikládání imobilizačních obvazů 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje rehabilitační ošetřovatelství ▪ vysvětlí základní metody užívané v rehabilitačním ošetřovatelství ▪ popíše vliv imobilizace na jednotlivé systémy a vysvětlí prevenci vzniku imobilizačního syndromu ▪ popíše postup a správně provádí polohování, posazování, základní pasivní dechová a kondiční cvičení s cílem zvyšování soběstačnosti pacienta a metody bazální stimulace ▪ popíše balneologické procedury 	<p>Rehabilitační ošetřovatelství</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ význam pohybu, faktory ovlivňující pohyb ▪ metody a rozdělení rehabilitace ▪ pasivní rehabilitační ošetřovatelství ▪ imobilizační syndrom ▪ aktivní rehabilitační ošetřovatelství – kondiční cvičení, dechová rehabilitace, nácvik sedu, vertikalizace ▪ nácvik sebeobsluhy ▪ aplikace tepla a chladu ▪ polohování nemocných ▪ základy balneologie ▪ bazální stimulace 	4

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ aplikuje zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury ▪ aplikuje své činnosti algoritmy ošetrovatelského procesu (problém, cíl ošetrovatelské péče, intervence) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ aplikace zábalů, obkladů, léčivých koupelí ▪ kompenzační pomůcky ▪ hodnocení soběstačnosti ▪ balneologie 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v odborné terminologii ▪ uvede specifika péče o nemocné v terminálním stádiu ▪ popíše postup při péči o mrtvé tělo ▪ orientuje se v dokumentaci, která souvisí s úmrtím ▪ vysvětlí dodržování práv nemocných v terminálním stádiu a dodržování zdravotnické etiky ▪ definuje zásady hospicové péče 	<p>Ošetrovatelská péče o nemocné v terminálním stádiu, péče o mrtvé tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ošetrovatelská péče o nemocné v terminálním stádiu ▪ péče o mrtvé tělo ▪ dokumentace při úmrtí ▪ komunikace s pozůstalými, ▪ etická stránka umírání a smrti hospicová péče 	4

3. ročník – 10 hodin týdně (320 hodin)

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje pojem chirurgie ▪ popíše vývoj oboru chirurgie ▪ charakterizuje chirurgické obory 	Úvod do ošetrovatelství v chirurgických oborech <ul style="list-style-type: none"> ▪ pojem chirurgie, ▪ vývoj chirurgie ▪ přehled chirurgických oborů ▪ členění chirurgického oddělení ▪ vzdělávání pracovníků v oboru chirurgie 	1
<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše vývoj vnitřního lékařství v jednotlivých historických obdobích ▪ vyjmenuje důležité mezníky v rozvoji současné interny, vysvětlí jejich význam pro další rozvoj oboru ▪ uvede podobory 	Úvod do ošetrovatelství v interních oborech <ul style="list-style-type: none"> ▪ pojem vnitřní lékařství ▪ historie oboru ▪ podobory 	1
Žák: <ul style="list-style-type: none"> ▪ specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče na chirurgickém oddělení ▪ charakterizuje ošetrovatelskou péči na chirurgickém oddělení ▪ demonstruje přípravu klienta k vyšetřovacím metodám a ošetření po výkonu <ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže používat základní názvosloví v chirurgii ▪ vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii ▪ zná principy chirurgické léčby 	Vyšetřovací metody v chirurgii <ul style="list-style-type: none"> ▪ druhy vyšetřovacích metod ▪ indikace vyšetření ▪ ošetrovatelská péče u vybraných vyšetřovacích metod ▪ modelové situace na specifickou péči přípravy pacienta na vyšetření, péče Léčebné postupy u chirurgických onemocnění <ul style="list-style-type: none"> ▪ odborná terminologie v chirurgii, názvosloví ▪ principy chirurgické léčby ▪ konzervativní léčba ▪ chirurgická léčba 	6 10

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v konzervativní terapii v rámci chirurgických oborů ▪ charakterizuje chirurgické postupy léčby <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zná členění chirurgického oddělení ▪ definuje způsoby vzdělání chirurgických pracovníků ▪ uvede činnosti, které podle vyhlášky č.55/2011 Sb. nesmí praktická sestra vykonávat ▪ vykonává činnosti podle § 4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů ▪ zná psychologickou problematiku práce na chirurgickém oddělení ▪ definuje problematiku bolesti po chirurgickém výkonu 	<p>Ošetrovatelská péče o pacienty na chirurgickém oddělení</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ specifika práce praktické sestry na chirurgickém oddělení ▪ charakteristika ošetrovatelské péče na chirurgickém oddělení ▪ psychologická problematika práce na chirurgickém oddělení ▪ během vyšetření a péče o pacienta po vyšetření ▪ modelové situace příjmu, překlada a propuštění pacienta na chirurgickém oddělení 	6
<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše jednotlivé druhy vyšetřovacích metod významných pro interní diagnostiku ▪ objasní podstatu vybraných vyšetřovacích metod ▪ uvede příklad využití vybraných metod v interní diagnostice 	<p>Vyšetřovací metody u interních onemocnění</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ druhy a indikace vyšetřovacích metod ▪ účel vyšetřovacích metod u interních onemocnění 	6

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje ošetrovatelskou péči o pacienta s interním onemocněním ▪ uvede činnosti, které podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. nesmí praktická sestra vykonávat; ▪ specifikuje zvláštnosti ošetrovatelských ▪ intervencí, ošetrovatelských postupů ▪ a ošetrovatelské péče na interním oddělení ▪ popíše úseky práce sestry na interním oddělení ▪ asistuje u lékařské vizity ▪ popíše organizaci práce praktické sestry po vizitě ▪ orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění v interních oborech ▪ popíše jednotlivé vyšetřovací metody na interním oddělení ▪ určí základní postupy ošetrovatelské péče před a po dg.výkonech ▪ demonstruje přípravu klienta k vyšetřovacím metodám ve vnitřním lékařství a ošetření po výkonu ▪ popíše pracovní postupy při příjmu, překlada a propuštění pacienta ▪ charakterizuje vliv hospitalizace na psychiku nemocného 	<p>Ošetrovatelská péče o pacienty na interním oddělení</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ úseky práce, vybavení, režim, vyšetřovací metody ▪ diferenciacie ošetrovatelské péče ▪ specifika ošetrovatelské péče na jednotlivých odděleních oborů vnitřního lékařství ▪ asistence u lékařské vizity ▪ ošetrovatelská péče u nemocných před a po dg. výkonech na interním oddělení ▪ etiopatogeneze onemocnění, dg., léčba a prevence, specifika ošetrovatelské péče na jednotlivých interních odděleních ▪ modelové situace na specifickou péči přípravy pacienta na vyšetření, péče během vyšetření a péče o pacienta po vyšetření ▪ modelové situace příjmu, překlada a propuštění pacienta na interním oddělení ▪ adaptace nemocného na hospitalizaci na interním oddělení 	<p>10</p>

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí pojmům hospitalizace, adaptace, maladaptace, hospitalismus ▪ podílí se na prevenci hospitalismu 		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjmenuje a charakterizuje léčebné postupy ve vnitřním lékařství ▪ uvede příklady využití vybraných léčebných postupů ▪ popíše nežádoucí účinky a kontraindikace ve farmakologii ▪ vysvětlí druhy fyzikálních metod v rehabilitaci ▪ definuje pojem výživa, dietní systém, indikace enterální, parenterální výživy, sippingu ▪ vyjadřuje se přesně a odborně správně, používá latinskou terminologii <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede specifika práce na dětském oddělení ▪ uvede zásady péče o dítě ▪ popíše způsob respektování rodinného zázemí dítěte 	<p>Léčebné postupy u interních onemocnění</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ konzervativní metody – druhy a účel ▪ farmakologie (formy léků a jejich označení, uložení léků, zvláštnosti při práci s opiáty, perorální podávání léků, ▪ aplikace léků do dýchacích cest, inhalace kyslíku a oxygenoterapie, aplikace léků do podkoží, kůže a do svalu, příprava nemocného) ▪ rehabilitace (pasivní, polohování, aktivní – dechová rehabilitace, nácvik sedu, vertikalizace, aplikace obkladů, tepla a chladu) ▪ výživa (jednotný dietní systém, příprava nemocného ke stravování, podávání stravy nesoběstačným pacientům, vedení příjmu a výdeje tekutin a množství stravy). <p>Ošetrovatelská péče u klientek v gynekologii – porodnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ definice a náplň oboru ▪ úseky práce, vybavení, režim, diferenciacie ošetrovatelské péče 	<p>14</p> <p>30</p>

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná hlavní známky ohroženého a zanedbaného dítěte ▪ uvede základní povinné očkování aplikuje zásady péče o dítě ▪ doloží možný negativní vliv nerespektování rodinného zázemí dítěte ▪ analyzuje aplikaci práv dítěte při své práci <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede základní úseky, vybavení ▪ popíše režim a diferenciaci péče ▪ pojmenuje základní instrumentárium ▪ aplikuje znalosti ze somatologie ▪ vyjmenuje vyšetřovací metody v gynekologii ▪ orientuje se v základní farmakoterapii, etiopatogenezi onemocnění ▪ teoreticky popíše zásady péče o ženu v době operace ▪ popíše zásady péče v době porodu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ anatomie a fyziologie systému ▪ příznaky ▪ vyšetřovací metody ▪ etiopatogeneze jednotlivých onemocnění: diagnostika, terapie, prevence, ošetrovatelská péče ▪ předoperační a pooperační péče, komplikace po operaci ▪ ošetrovatelská péče u ženy před gynekologickými operacemi a po nich ▪ ošetrovatelská péče u ženy v těhotenství, před porodem, během a po porodu, v šestinedělí ▪ význam kojení 	

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zná hledisko operační zátěže ▪ rozumí pojmu indikace, kontraindikace k operačnímu výkonu ▪ charakterizuje dělení předoperační přípravy: dlouhodobé, krátkodobé, bezprostřední; speciální ▪ definuje možné komplikace ▪ rozlišuje a respektuje zvláštnosti předoperační přípravy poskytované dětem a seniorům 	<p>Předoperační příprava</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ operační zátěž ▪ indikace k operaci ▪ kontraindikace k operaci ▪ typy předoperační přípravy ▪ komplikace 	4
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše standardní schéma operačního traktu ▪ vyjmenuje základní vybavení ▪ zná členy operačního týmu ▪ orientuje se v operačním programu ▪ definuje pojem a význam anestézie ▪ charakterizuje typy anestezie ▪ dokáže vyjmenovat komplikace anestezie ▪ vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii 	<p>Operační blok, anestezie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ operační sál, druhy, jeho zařízení ▪ organizace práce na operačním sále ▪ anestezie – druhy, význam ▪ komplikace anestezie ▪ antisepse a asepse ▪ nozokomiální nákazy 	2
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zná postupy ošetrovatelské péče v rámci pooperační péče ▪ charakterizuje typy pooperační péče 	<p>Pooperační péče</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ povinnosti praktické sestry v pooperační péči ▪ typy pooperační péče ▪ pooperační komplikace 	4

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje časné a pozdní pooperační komplikace ▪ definuje význam jednotky intenzivní péče v chirurgii ▪ zná metody RHB v chirurgii ▪ respektuje zvláštnosti pooperační péče poskytované dětem a seniorům ▪ vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii <p>Žák:</p> <p>objasní změny ve stáří</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ definuje specifika péče o geriatrické pacienty ▪ rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetrovatelské péče poskytované seniorům ▪ definuje prevenci imobilizačního syndromu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ význam jednotky intenzivní péče v chirurgii ▪ RHB v chirurgii <p>Specifika ošetrovatelské péče poskytované seniorům</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteristika změn ve stáří ▪ pravidla a specifika pro ošetřování geriatrických pacientů ▪ imobilizační syndrom 	<p>12</p>

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče v komunitní péči ▪ orientuje se v úsecích a náplních práce v ambulantních zařízeních ▪ popíše postupy při poskytování ošetrovatelské péče nemocným v domácí péči ▪ popíše specifika práce v ústavních zařízeních ▪ užívá správně odbornou terminologii ▪ dokáže obhájit smysl sociálně právní ochrany dětí ▪ popíše typy náhradní rodinné péče ▪ uvede činnosti, které podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. nesmí praktická sestra vykonávat 	<p>Práce v terénu, v komunitních centrech, v léčebných ústavech, v dětských zařízeních a v sociálních službách</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ úseky a náplň práce v ambulanci, v komunitních centrech a v terénu, ▪ ošetrovatelská péče u dospělých v domácí péči – její výhody pro biopsychosociální jednotu nemocného ▪ specifika práce v léčebných ústavech a v sociálních službách ▪ specifika práce v dětských centrech, stacionářích, ozdravovnách, dětských domovech ▪ specifika práce v ústavech pro děti s různými formami handicapu ▪ náhradní rodinná výchova – osvojení, pěstounská péče zařízení ústavní a ochranné výchovy 	<p>12</p>

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě hepatitid, neuroinfekcí, lymfské boreliózy, průjmových onemocnění, infekční mononukleózy, infekčních exantémových onemocnění, AIDS ▪ specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče u těchto onemocnění – hepatitidy, neuroinfekce, lymfská borelióza, průjmová onemocnění, infekční mononukleóza, infekční exantémová onemocnění, AIDS 	<p>Ošetrovatelská péče o pacienty s infekčním onemocněním</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteristika onemocnění, příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba, ▪ ošetrovatelská péče u onemocnění – hepatitida, neuroinfekce, lymfská borelióza, průjmové onemocnění, infekční mononukleóza, infekční exantémové onemocnění, AIDS 	<p>10</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zná základní rozdělení ran podle příčin vzniku ▪ orientuje se ve způsobech ošetření a hojení ▪ dokáže vyjmenovat komplikace hojení ran ▪ zná termická poranění způsobená chladem a teplem ▪ dokáže pojmenovat stupně popálenin ▪ charakterizuje pojmy popáleninový šok a popáleninová nemoc ▪ respektuje zvláštnosti péče poskytované dětem a seniorům ▪ vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii ▪ zná příčiny, příznaky dekubitů 	<p>Rány, popáleniny, omrzliny, chirurgická léčba dekubitů</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mechanismus vzniku ▪ typy poranění ▪ etiopatogeneze poranění ▪ komplikace hojení ran ▪ charakteristika jednotlivých stupňů popálenin ▪ léčba, chirurgická péče o popálené plochy ▪ specifika u dětí a seniorů ▪ stupně dekubitů ▪ prevence ▪ léčba ▪ komplikace ▪ ošetrovatelská péče o imobilního klienta 	<p>22</p>

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže zhodnotit stupeň dekubitů ▪ popíše chirurgickou léčbu dekubitů ▪ dokáže vysvětlit zásady ošetrovatelské péče o imobilního klienta ▪ dokáže zhodnotit rizika možnosti vzniku dekubitů ▪ aplikuje preventivní opatření ▪ objasní komplikace dekubitů 		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě ischemické choroby srdeční, infarktu myokardu, hypertenze, akutního a chronického srdečního selhání, onemocnění periferních tepen a žil ▪ specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče u těchto onemocnění – ischemická choroba srdeční, infarkt myokardu, hypertenze, akutní a chronické srdeční selhání, onemocnění periferních tepen a žil ▪ doplní příklady komplikací onemocnění 	<p>Ošetrovatelská péče o pacienty s onemocněním oběhového systému</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteristika onemocnění, příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, ▪ léčba, ošetrovatelská péče u onemocnění ischemická choroba srdeční, infarkt myokardu, hypertenze, akutní a chronické srdeční selhání, onemocnění periferních tepen, onemocnění periferních žil 	19

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyvodí preventivní opatření vzniku onemocnění a jejich komplikací 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže charakterizovat předoperační a pooperační ošetrovatelskou péči u vybraných vrozených vad ▪ charakterizuje předoperační a pooperační ošetrovatelskou péči u vybraných získaných vad, objasní vznik možných komplikací 	Ošetrovatelská péče v kardiologii <ul style="list-style-type: none"> ▪ zásady ošetrovatelské péče u vrozených vad ▪ zásady ošetrovatelské péče u získaných vad ▪ zvláštnosti ošetrovatelské péče poskytované dětem a seniorům ▪ pooperační komplikace 	8
Žák: <ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v anatomii a fyziologii srdce a oběhového systému ▪ orientuje se v etiopatogenezi a diagnostice onemocnění srdce ▪ vyjmenuje a charakterizuje vybrané vrozené srdeční vady ▪ objasní podstatu léčebných postupů ▪ charakterizuje vybrané získané srdeční vady a jejich ▪ léčbu 		
Žák: <ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v anatomii a fyziologii cévního systému ▪ charakterizuje vybraná onemocnění tepen a žil ▪ objasní patofyziologii vzniku ▪ odvodí příznaky i možné komplikace ▪ uvede možnosti diagnostiky 	Ošetrovatelská péče při onemocnění cévního systému <ul style="list-style-type: none"> ▪ vybraná onemocnění tepen (ICHDK, arteriální aneurysma) ▪ možnosti chirurgické léčby ▪ vybraná onemocnění žil DK(varixy) ▪ cévní operace 	8

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní podstatu léčebných postupů ▪ zná cévní operace ▪ charakterizuje předoperační a pooperační ošetrovatelskou péči u vybraných onemocnění 		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ aplikuje znalosti o dýchacím systému z předmětu somatologie včetně odborné terminologie ▪ orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě zánětlivých onemocnění horních cest dýchacích, zánětlivých onemocnění dolních cest dýchacích, chronické obstrukční plicní nemoci, astma průdušek, tuberkulózy plic, ostatních onemocnění (dechová nedostatečnost) ▪ specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče u těchto onemocnění – zánětlivá onemocnění dýchacích cest, astma bronchiale, tuberkulóza plic a ostatní onemocnění ▪ vyvodí preventivní opatření vzniku onemocnění 	<p>Ošetrovatelská péče o pacienty s onemocněním dýchacího systému</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteristika onemocnění, příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba, ošetrovatelská péče u onemocnění – zánětlivá onemocnění horních cest dýchacích, zánětlivá onemocnění dolních cest dýchacích, chronická obstrukční plicní nemoc, astma průdušek, tuberkulóza plic a ostatní onemocnění – dechová nedostatečnost 	14
<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v anatomii a fyziologii štítné žlázy ▪ charakterizuje vývojové vady ▪ uvede příklady onemocnění štítné žlázy ▪ objasní pojmy tracheotomie/tracheostomie, uvede důvody indikace 	<p>Ošetrovatelská péče při operační léčbě nemocí štítné žlázy a jícnu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zvláštnosti ošetrovatelského procesu u onemocnění štítné žlázy a jícnu ▪ vývojové vady ▪ tracheotomie/tracheostomie ▪ specifika chirurgické léčby 	10

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje předoperační a pooperační ošetrovatelskou péči ▪ popíše chirurgické řešení nemocí štítné žlázy a jícnu ▪ objasní vznik možných komplikací <p>rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetrovatelské péče poskytované dětem a seniorům</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ postup ošetrovatelské péče o nemocné 	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě diabetu mellitu, onemocnění štítné žlázy, onemocnění nadledvin ▪ specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče u těchto onemocnění – diabetes mellitus, onemocnění štítné žlázy, onemocnění nadledvin 	<p>Ošetrovatelská péče o pacienty s onemocněním žláz s vnitřní sekrecí</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteristika onemocnění, příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba, ▪ ošetrovatelská péče u onemocnění pankreatu – diabetes mellitus, štítné žlázy, nadledvin 	14
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí příčiny hypohydratace a hyperhydratace a vysvětlí jejich důsledky ▪ pojmenuje poruchy ABR ▪ vysvětlí příčiny metabolické a respirační acidózy a alkalózy ▪ uvede možnosti léčby těchto poruch ▪ vyvodí preventivní ▪ opatření vzniku onemocnění a jejich komplikací 	<p>Onemocnění vnitřního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poruchy vodního a minerálního hospodářství ▪ poruchy metabolické a respirační acidózy a alkalózy 	4

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v anatomii a fyziologii mléčné žlázy ▪ objasní patofyziologii vzniku onemocnění ▪ uvede možnosti diagnostiky ▪ zná specifika chirurgického řešení ▪ charakterizuje zásady ošetrovatelské péče u mastitidy a fibrózní mastopatie ▪ zná ošetrovatelskou péči u karcinomu prsu ▪ objasní vznik možných komplikací 	<p>Ošetrovatelská péče u onemocnění mléčné žlázy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zásady ošetrovatelské péče u mastitidy a fibrózní mastopatie ▪ zásady ošetrovatelské péče u karcinomu prsu ▪ zvláštnosti ošetrovatelské péče poskytované seniorům a dětem ▪ pooperační komplikace 	6
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě vředové choroby žaludku a dvanácterníku, onemocnění jater – zánět, cirhóza, selhávání, onemocnění žlučníku a žlučových cest, pankreatitidy, zánětlivých onemocnění střev, průjmu, zácpy ▪ specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče u těchto onemocnění – vředová choroba ▪ žaludku a dvanácterníku, onemocnění jater – zánět, cirhóza, selhávání), onemocnění žlučníku a žlučových cest, pankreatitida, zánětlivá onemocnění střev, průjem, zácpa 	<p>Ošetrovatelská péče o pacienty s onemocněním trávicího systému</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteristika onemocnění, příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba, ▪ ošetrovatelská péče u onemocnění – vředová choroba žaludku a dvanácterníku; onemocnění jater – zánět, cirhóza, selhávání; onemocnění žlučníku a žlučových cest; pankreatitida; onemocnění střev – Crohnova choroba, ulcerózní kolitida, průjem, zácpa 	16

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ doplní příklady komplikací onemocnění ▪ vyvodí preventivní opatření vzniku onemocnění a jejich komplikací 		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vybere postupy pro předoperační přípravu K/P v břišní chirurgii ▪ popíše hlavní znaky pooperační péče v břišní chirurgii ▪ pojmenuje vybrané laparotomické přístupy ▪ respektuje zásady ošetrovatelské péče u onemocnění: kýly, vředová choroba, nádor jater, akutní pankreatitida, apendicitida, choledocholitíza, obstrukční ikterus, Crohnova choroba, ulcerózní kolitida ▪ rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetrovatelské péče poskytované seniorům ▪ vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii ▪ charakterizuje náhlé příhody břišní a zvláštnosti ošetrovatelské péče ▪ definuje psychologické zvláštnosti nemocných se stomií ▪ orientuje se v nabídce potřebných pomůcek – ▪ charakterizuje rizika průjmových onemocnění u dětí 	<p>Ošetrovatelská péče u klienta v břišní chirurgii</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ošetřování nemocných před a po operaci trávicího ústrojí ▪ ošetrovatelská péče u onemocnění kýly, specifika ošetrovatelská péče o nemocné, zvláštnosti ošetrovatelské péče poskytované dětem a seniorům ▪ ošetrovatelská péče u onemocnění: vředová choroba žaludku a dvanácterníku; onemocnění jater – nádor; onemocnění žlučníku a žlučových cest; pankreatitida; onemocnění střev – Crohnova choroba, ulcerózní kolitida), apendicitida ▪ ošetrovatelská péče u klienta se střevní neprůchodností ▪ péče o stomie ▪ ošetrovatelská péče při náhlých příhodách břišních, zvláštnosti ošetrovatelské péče poskytované seniorů ▪ onemocnění trávicího traktu u dětí, zvláštnosti výživy zdravého a nemocného dítěte 	<p>21</p>

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše OP u dětí s průjmovým onemocněním podle věku dítěte a typu onemocnění <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede specifika práce na dětském oddělení ▪ uvede zásady péče o dítě ▪ popíše způsob respektování rodinného zázemí dítěte ▪ rozpozná hlavní známky ohroženého a zanedbaného dítěte ▪ uvede základní povinné očkování aplikuje zásady péče o dítě ▪ doloží možný negativní vliv nerespektování rodinného zázemí dítěte ▪ analyzuje aplikaci práv dítěte při své práci 	<p>Ošetrovatelská péče o nemocné v pediatrii</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ úseky práce, vybavení, režim, diferenciacie péče ▪ zvláštnosti ošetrovatelské péče (OP) ▪ očkovací kalendář 	<p>14</p>

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede vybavení ošetrovací jednotky ▪ používá a rozumí odborné terminologii ▪ popíše specifika ošetrovatelské péče na dětském oddělení ▪ zná způsob přípravy dítěte na vyšetření a asistenci ▪ popíše charakter práce ▪ vyjmenuje práva hospitalizovaného dítěte ▪ aktivně využívá vhodné herní aktivity odpovídající věku dítěte 	<p>Specifika ošetrovatelské péče na dětském oddělení</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vybavení dětského oddělení ▪ odborná terminologie ▪ charakter práce, pracovní režim ▪ vyšetřovací metody ▪ léčebný režim ▪ Charta práv hospitalizovaných dětí ▪ herní aktivity ▪ ošetrovatelské péče na dětském oddělení ▪ výchovná činnost praktické sestry na dětském oddělení 	<p>14</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě artrózy, revmatoidní artritidy, Bechtěrevovy choroby, SLE, dna, osteoporózy ▪ specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče u těchto onemocnění – artróza, revmatoidní artritida, Bechtěrevova choroba, SLE, dna, osteoporóza ▪ doplní příklady komplikací onemocnění ▪ vyvodí preventivní opatření vzniku onemocnění a jejich 	<p>Ošetrovatelská péče o pacienty s onemocněním pohybového aparátu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Charakteristika onemocnění, příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba, ▪ ošetrovatelská péče u těchto onemocnění – artróza, revmatoidní artritida, Bechtěrevova choroba, systémový lupus erythematodes, dna, osteoporóza 	<p>12</p>

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše úseky práce a vybavení oddělení ▪ specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu na ortopedickém oddělení ▪ vysvětlí zásady ošetrovatelské péče u klienta s artrózou ▪ uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetrovatelství ▪ respektuje zásady multikulturního ošetrovatelství ▪ charakterizuje předoperační a pooperační ošetrovatelskou péči ▪ zná způsoby přikládání imobilizačních obvazů a ortéz ▪ zvolí vhodné rehabilitační postupy u pacienta po TEP kolene a kyčle ▪ rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetrovatelské péče poskytované dětem a seniorům ▪ vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii 	<p>Ošetrovatelská péče na ortopedickém oddělení</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ úseky a charakter práce, vybavení oddělení, vyšetřovací metody ▪ charakteristika ošetrovatelské péče na ortopedickém oddělení ▪ zásady ošetrovatelské péče u klienta s extenzí ▪ zásady přikládání sádrového obvazu ▪ ošetrovatelská péče o nemocné s artrózou, totální endoprotéza ▪ zvláštnosti ošetrovatelské péče poskytované dětem a seniorům 	10

4. ročník – 8 hodiny týdně (232 hodin)

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v problematice úrazové chirurgie ▪ charakterizovat předoperační a pooperační ošetrovatelskou péči ▪ charakterizuje ošetrovatelskou péči u poranění lebky 	<p>Ošetrovatelská péče v traumatologii</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ošetrování nemocných před a po operaci ▪ specifika ošetrovatelské péče u onemocnění: poranění mozku, poranění hrudníku a žeber, 	20

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<p>(zlomeniny), mozku (komoce, kontuze, komprese, krvácení), páteře (komoce, komprese, kontuze, zlomeniny) a přerušení míchy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje ošetrovatelskou péči u poranění hrudníku (zlomeniny žeber, hemotorax, pneumotorax, hydrotorax) ▪ charakterizuje ošetrovatelskou péči u poranění břicha ▪ orientuje se v ošetrovatelské, rehabilitační péči po amputaci a ve využití protetických pomůcek <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě anémie, krvácivých stavů, hemofilie ▪ specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče u těchto onemocnění – anémie, krvácivé stavy 	<p>poranění břicha, poranění páteře</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zásady ošetrovatelské péče po amputaci dolní končetiny, rehabilitace a protetika ▪ péče o klienta s poruchami vědomí ▪ zvláštnosti ošetrovatelské péče poskytované dětem, dospělým a seniorům <p>Ošetrovatelská péče o pacienty s onemocněním krve</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteristika onemocnění, příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba, ▪ ošetrovatelská péče u onemocnění – anémie, krvácivé stavy – DIC, hemofilie, leukémie 	16
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ definuje pojem transplantace ▪ objasní pojmy: autotransplantace, alotransplantace, xenotransplantace ▪ orientuje se v možnostech transplantační léčby ▪ objasní vybrané body transplantačního zákona, které 	<p>Transplantace</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní podmínky a předpoklady odběru a přijetí orgánů ▪ transplantační zákon 	12

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
vymezují podmínky odběru a příjmu orgánů		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v anatomii a fyziologii močového ústrojí ▪ charakterizuje vybraná onemocnění ledvin ▪ popíše příznaky ▪ uvede možnosti diagnostiky a léčby ▪ charakterizuje vybraná onemocnění močových cest a pohlavního ústrojí muže, ▪ popíše příznaky ▪ vysvětlí klasické i endoskopické léčebné postupy ▪ orientuje se v problematice urogynekologie a chirurgického řešení inkontinence ▪ u vybraných skupin nemocných vysvětlí ▪ zásady ošetrovatelské péče u nemocných s onemocněním ledvin a močových cest 	<p>Ošetrovatelská péče v urologii</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ úseky a charakter práce, vybavení oddělení ▪ ošetrovatelské péče poskytované seniorům ▪ zásady ošetrovatelské péče u vybraných onemocnění ledvin (VVV, urolitiáza, nádory, záněty, renální kolika) ▪ zásady ošetrovatelské péče u vybraných onemocnění močových cest a pohlavního ústrojí muže (VVV, hyperplazie prostaty, torze varlat) ▪ léčba, ošetrovatelská péče u onemocnění – zánětlivá onemocnění močových cest, selhávání ledvin, renální kolika 	16
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim ▪ charakterizuje ošetrovatelskou péči o onkologicky nemocné ▪ specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče na onkologickém oddělení ▪ popíše rozdíl mezi chemoterapií a radioterapií ▪ vysvětlí předepsané pracovní postupy a zásady BOZP při práci 	<p>Ošetrovatelská péče v onkologii</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ úseky a charakter práce, vybavení oddělení, ▪ BOZP při práci ▪ charakteristika ošetrovatelské péče o onkologicky nemocné ▪ zvláštnosti ošetrovatelské péče poskytované dětem a seniorům ▪ ošetrovatelská péče o nemocné v průběhu a po aktinoterapii s přihlédnutím k jeho základním i vyšším potřebám 	20

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
s cytostatiky	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prevence a terapie postradiačního syndromu ▪ ošetrovatelská péče o nemocné v průběhu chemoterapie ▪ ošetrovatelská péče o nemocné s nádorovým onemocněním plic a prsu 	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše zásady BOZP a předepsané standardy ošetrovatelské péče v kontaktu s onkologicky nemocným ▪ popíše nežádoucí účinky onkologické léčby ▪ charakterizuje ošetrovatelskou péči u onemocnění: bronchogenní karcinom, kolorektální karcinom, karcinom pankreatu, hepatocelulární karcinom, karcinom prsu, ledvin, prostaty a varlat; karcinom dělohy, děložního čípku a adnex ▪ objasní vznik možných komplikací ▪ charakterizuje předoperační a pooperační ošetrovatelskou péči 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ošetrovatelská péče o nemocné s nádorovým onemocněním GITu, močového ústrojí, pohlavního ústrojí 	

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě nádorového onemocnění prsu, plic, kolorektálního karcinomu, nádorového onemocnění kůže, zhoubných chorob krve, leukémie ▪ specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče u těchto onemocnění – nádorové onemocnění prsu, plic, kolorektální karcinom, nádorové onemocnění kůže, zhoubné nemoci krve, leukémie poskytuje a ▪ zajišťuje psychickou podporu 	<p>Ošetrovatelská péče o pacienta s onkologickým onemocněním (u konzervativní léčby)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ (charakteristika onemocnění, příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba, ▪ ošetrovatelská péče u těchto onemocnění – nádorové onemocnění prsu, nádorové onemocnění plic, kolorektální karcinom, onkologické onemocnění kůže, zhoubné ▪ choroby krve, leukémie 	20
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše oddělení a léčebný režim na ORL ▪ Definuje oblast foniatrie ▪ charakterizuje ošetrovatelskou péči u onemocnění – sinusitida, tonzilitida, otitis media, adenoidní vegetace, laryngitida ▪ umí vysvětlit zásady ošetrovatelské péče ▪ rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetrovatelské péče 	<p>Ošetrovatelská péče na ORL oddělení</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakter práce, vybavení oddělení, léčebný režim ▪ foniatrie ▪ ošetrovatelská péče o nemocné ▪ zvláštnosti ošetrovatelské péče poskytované dětem a seniorům ▪ ošetrovatelská péče u dětí a dospělých před a po adenotomii, tonzilektomii ▪ ošetrovatelská péče u dětí s otitis ▪ ošetrovatelská péče u nemocných s Menierovou chorobou 	12

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě epilepsie, roztroušené sklerózy, demence, cévní mozkové příhody ▪ specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče u těchto onemocnění – epilepsie, roztroušená skleróza, demence, cévní mozková příhoda 	<p>Ošetrovatelská péče o pacienty s neurologickým onemocněním</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteristika onemocnění, příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba, ošetrovatelská péče u onemocnění – epilepsie, roztroušená skleróza mozkomíšní, demence, cévní mozková příhoda 	20
<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim na očním oddělení ▪ rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetrovatelské péče dětem a dospělým ▪ popíše specifika ošetrovatelské péče o nemocné s onemocněním oka ▪ definuje kroky k prevenci poškození zraku ▪ popíše postup při úrazech a poleptání očí ▪ v ošetrovatelské praxi uplatňuje zásady přístupu ke zrakově postiženým ▪ vyjmenuje základní kompenzační pomůcky 	<p>Ošetrovatelská péče na očním oddělení</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakter práce, vybavení oddělení, léčebný režim ▪ ošetrovatelská péče o nemocného s kataraktou ▪ ošetrovatelská péče o nemocného s glaukomem ▪ ošetrovatelská péče o nemocného se zánětem ▪ problematika zrakově postižených ▪ kompenzační pomůcky ▪ prevence poškození zraku ▪ první pomoc při úrazech, popáleninách oka 	12
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě zánětlivých, alergických, mykotických a parazitárních onemocnění kůže, lupénky, onemocnění kožních adnex a venerologických onemocnění 	<p>Ošetrovatelská péče o pacienta s dermatovenerologickým onemocněním</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteristika onemocnění, příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba, ▪ ošetrovatelská péče u onemocnění – zánětlivá 	12

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče ▪ motivuje a edukuje klienty k přijetí zdravého životního stylu a prevence v oblasti venerologických onemocnění 	<p>onemocnění kůže, alergická onemocnění kůže – atopie, ekzém; mykotická a parazitární onemocnění kůže – plísňe, svrab, vši; lupénka; bércový vřed; venerologická onemocnění – prevence, zásady hygienické péče, péče o kůži</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim ▪ zná zásady ošetřovatelské péče v záchovné stomatologii ▪ orientuje se v práci praktické sestry v ordinaci zubního lékaře ▪ zná princip péče o chrup ▪ určí a pojmenuje základní a speciální pomůcky k ústní hygieně ▪ manipuluje s dentálním materiálem ▪ rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče u dětí ▪ pečuje o protetické náhrady u nemocných ▪ uvede hlavní body k edukaci v péči o chrup ▪ vysvětlí ošetřovatelskou péči u nemocných se stomatologickým onemocněním ▪ určí možné komplikace nedostatečné prevence a neodpovídající ošetřovatelské péče 	<p>Ošetřovatelská péče ve stomatologii</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ specifika organizace práce na stomatologickém oddělení ▪ úseky a charakter práce, vybavení, léčebný režim ▪ ošetřovatelská péče v záchovné stomatologii ▪ práce praktické sestry v ordinaci zubního lékaře ▪ prevence a péče o chrup ▪ základní a speciální pomůcky pro ústní hygienu ▪ protetické náhrady ▪ ošetřovatelská péče v pedostomatologii ▪ ošetřovatelská péče v čelistní ortopedii ▪ dentální materiály ▪ péče o nemocné s parodontitis ▪ péče o nemocné s nádorem spodiny ústní a jazyka ▪ péče o nemocné s poraněním čelistních kostí a zubů ▪ péče o nemocného po extrakci zubu ▪ zvláštnosti chirurgické léčby ve stomatologii 	12

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ aplikuje znalosti o vývoji člověka z předmětu biologie a o stavbě a funkci lidského těla z předmětu somatologie včetně odborné terminologie ▪ specifikuje změny ve stáří ▪ definuje nejčastější onemocnění ve stáří ▪ uvede odlišnosti v příčině, klinických příznacích, průběhu a léčbě chorob ve stáří ▪ vyvodí preventivní opatření vzniku onemocnění a jejich komplikací 	<p>Onemocnění u geriatrického pacienta</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ klasifikace stáří z pohledu ontogeneze ▪ psychické, fyzické a sociální zvláštnosti ve stáří ▪ příčiny, klinické příznaky chorob, průběh a léčba ve stáří (ateroskleróza, hypertenze, osteoporóza, osteoartróza, inkontinence, zácpa, hyperplazie prostaty, demence, deprese, cévní mozk. příhoda, poruchy spánku). 	30
<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní charakteristiku, příčiny, klinické příznaky, vyš. metody a léčbu vybraných onemocnění ▪ orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě afektivních poruch, duševních poruch vyvolaných účinky psychoaktivních látek, neuróz, schizofrenie ▪ specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče u těchto onemocnění – afektivní poruchy, duševní poruchy vyvolané účinky 	<p>Ošetrovatelská péče o pacienty s psychiatrickým onemocněním</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteristika onemocnění, příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba – demence, schizofrenie ▪ ošetrovatelská péče u onemocnění – afektivní poruchy: mánie, deprese; duševní poruchy vyvolané účinky psychoaktivních látek – alkoholismus, drogy; neuróza, schizofrenie; ▪ problematika dětské psychiatrie; ▪ ošetřování nemocných s mentálním postižením 	30

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
psychoaktivních látek, neurózy, schizofrenie <ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše specifika ošetřování klientů s mentální retardací ▪ charakterizuje oblast dětské psychiatrie 		

Mezipředmětové vztahy:

Předmět navazuje na předměty a úzce s nimi souvisí: Matematika, Somatologie, Ochrana a podpora veřejného zdraví, Klinická propedeutika, První pomoc, Odborná latinská terminologie, Psychologie a komunikace, Ošetřování nemocných, Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena.

Učební osnova předmětu

OŠETŘOVÁNÍ NEMOCNÝCH

Obor středního vzdělávání s maturitní zkouškou

Studijní obor: 53-41-M/03Praktická sestra

Název ŠVP: Praktická sestra

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2025

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 876 (0-144-384-348)

A) Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu je zprostředkovat žákům praktickou výuku v prostředí nemocnice, ambulance a sociálních zařízení. Připravit žáky na práci v prostředí se zvýšenými nároky na dodržování hygienických předpisů, na prevenci infekčních onemocnění, na spolupráci se zdravotnickým týmem. Profesionální příprava žáků k poskytování komplexní ošetrovatelské péče o děti, mládež a dospělé v rozsahu náplně práce praktické sestry. Cílem výuky předmětu je naučit žáky aplikovat ve zdravotnických zařízeních teoretické i praktické dovednosti a poznatky o obecné a odborné ošetrovatelské péči o děti a dospělé, které získali v předmětech odborných i všeobecně vzdělávacích v průběhu studia. Vést žáky k uspokojování biologických, psychických, sociálních a spirituálních potřeb nemocných na podkladě ošetrovatelské péče. Prohlubovat komunikativní dovednosti žáků, pěstovat u nich schopnost a dovednost navazovat sociální vztahy. Návuk odborných činností v přirozených podmínkách zdravotnických zařízení. Formování profesionálních vlastností budoucích zdravotnických asistentů. Podílet se na vedení ošetrovatelské dokumentace a dodržovat platné ošetrovatelské standardy.

Charakteristika učiva

Předmět se zaměřuje na návuk ošetrovatelských postupů, používání platných ošetrovatelských standardů a edukaci pacientů v rozsahu náplně praktické sestry. V předmětu se žáci učí aplikovat znalosti a dovednosti z předmětu ošetrovatelství, interního ošetrovatelství a chirurgického ošetrovatelství. Ošetřování nemocných je praktický předmět. Učivo vychází z rámce odborného vzdělávání, ze základu pro poskytování ošetrovatelské péče, který poskytuje znalosti z vybraných klinických oborů, lékařských věd, psychologie a komunitní péče. Předmět poskytuje žákům znalosti z okruhu ošetrovatelství a ošetřování nemocných. Z těchto předmětů využijí žáci praktické dovednosti ošetrovatelských postupů péče o pacienty. Klade důraz na rozvoj praktických dovedností, užívání odborné terminologie, dodržování pravidel

ochrany zdraví a bezpečnosti při práci, respektování práv nemocných a rozvoj komunikačních dovedností.

Osvojení tohoto předmětu je předpokladem pro výkon povolání praktická sestra.

Žáci budou, vykonává činnosti podle vyhlášky č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

Cíle v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žáci jsou vedeni k samostatnosti, odpovědnosti za svou práci, k motivaci ke zvyšování vzdělávání, k respektování morálních zásad. Žáci jsou vedeni k tomu, aby prováděli ošetrovatelskou péči, v co nevyšší kvalitě, aby pečovali o zdraví, předcházeli nemocem a navraceli zdraví. Učí žáky nést osobní odpovědnost za ošetrovatelskou péči. Motivuje žáky k udržování své kvalifikace na potřebné výši průběžným celoživotním studiem. Vede žáky k jednání v souladu se zásadami etiky, empatie

Pojetí výuky:

- výklad učitele
- dialog a řízená diskuse
- samostatná práce individuální i skupinová v rámci ošetrovatelského procesu a péče o nemocné
- skupinové vyučování
- aktivizující metody – instruktáž, napodobování, manipulování
- problémové vyučování.
- exkurze

Kritéria hodnocení výsledků žáků:

- ústní zkoušení teoretických znalostí souvisejících s nemocnými
- didaktické testy
- samostatné práce
- hodnocení klasifikační, slovní
- hodnocení aktivity
- sebehodnocení žáka
- hodnocení skupiny
- hodnocení praktických ošetrovatelských a odborných ošetrovatelských výkonů a různých forem písemného testování.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Předmět Ošetřování nemocných se podílí na rozvoji souvislostí mezi teoretickými znalostmi a praktickými dovednostmi. Umožňuje žákům využívat mezipředmětové vztahy. Žáci se učí sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení. Žáci jsou motivováni k dalšímu celoživotnímu vzdělávání potřebnému pro výkon povolání praktické sestry.

Žáci uplatňují ošetřovatelské znalosti při řešení problémů v ošetřovatelské péči. Žáci jsou schopni spolupráce v rámci zdravotnického týmu při řešení problémů. Orientují se v prostředcích a způsobech vhodných pro splnění jednotlivých ošetřovatelských aktivit. Žáci se učí komunikovat na odborné úrovni s nemocnými a zdravotnickým týmem, vyjadřují své názory a postoje, používají odbornou terminologii v písemné a ústní formě. Učí žáky přizpůsobovat se pracovnímu prostředí klinického pracoviště a začleňovat se do zdravotnického týmu. Jednat odpovědně v souladu s morálními principy. Umožňuje žákům osvojit si odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický a duševní rozvoj. Seznamuje žáky s tradicemi a hodnotami jednotlivých národních kultur a v souladu s nimi poskytuje ošetřovatelskou péči.

K průřezovému tématu **Člověk a svět práce** přispívá předmět tím, že žáci získávají znalosti a kompetence k úspěšnému uplatnění se na trhu práce. Žáci se seznamují s postavením praktické sestry v hierarchii zdravotnického týmu. Jsou vedeni ke znalosti ošetřovatelských standardů jednotlivých pracovišť. Učí se písemné i verbální komunikaci při spolupráci a jednotlivými členy zdravotnického týmu. Žáci získávají přehled o možnostech uplatnění v ošetřovatelských oborech a reálnou představu o pracovních podmínkách v oboru. Osvojí si schopnost vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli. Prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle. Seznamují se s obecnými právy a povinnostmi zaměstnavatelů a pracovníků. Orientovat se v možnostech celoživotního vzdělávání v oboru. Žáci jsou motivováni k aktivnímu pracovnímu životu.

K průřezovému tématu **Občan v demokratické společnosti** přispívá předmět tím, že vede žáky k respektování člověka jako svébytné osobnosti, která má v demokratické společnosti svá práva i povinnosti. Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku. Žáci jsou vedeni k respektování člověka. Dovedou jednat s lidmi a diskutovat o intimních otázkách. Žáci aplikují znalosti z okruhu multikulturního ošetřovatelství. Velký důraz je kladen na dodržování práv pacientů. Učí žáky vážít si duchovních hodnot, životního prostředí a snažit se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Téma **Člověk a životní prostředí** se realizuje tak, že žáci si osvojí vědomí odpovědnosti za své zdraví. Žáci provádějí v rámci výuky edukační činnost se

zaměřením na zdravý životní styl. Aktivně používá zásady třídění odpadu dle platných vyhlášek a standardů jednotlivých zdravotnických zařízení a v soukromí. Hlavním cílem je, aby žáci pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů. Chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život. Osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání. Dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí.

I na naplňování cílů tématu **Informační a komunikační technologie** se předmět podílí vedením žáků k práci s prostředky informačních a komunikačních technologií. Efektivně je využívat jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání. Učí žáky používat vhodné komunikační prostředky. Pracovat se získanými informacemi. Pracovat se zdravotnickou dokumentací a zdravotnickým softwarem používaným na daném pracovišti. Využívat informační technologie průběžně ve všech tematických celcích.

Komunikační kompetence

- aktivní účast na diskusích,
- formulace a obhajoba vlastních názorů a postojů,
- vyjadřovat se v souladu se zásadami kulturního projevu
- komunikace na odborné úrovni s nemocnými a zdravotnickým týmem
- vyjadřování svých názorů a postojů
- používání odborné terminologie v písemné a ústní formě
- zpracování administrativní písemnosti, pracovní dokumenty a souvislé texty
- jednání v souladu s morálními principy

Personální a sociální kompetence

- efektivně se učit a pracovat,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem,
- přizpůsobovat se pracovnímu prostředí klinického pracoviště
- začleňovat se do zdravotnického týmu
- poskytovat ošetrovatelskou péči
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví,
- pečovat o svůj fyzický a duševní rozvoj
- realizace společných pracovních a jiných činností

Odborné kompetence

Poskytovat nebo zajišťovat bez odborného dohledu a bez indikace, v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem základní ošetrovatelskou péči

a podílet se pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovatelské péče:

- poskytovat ošetrovatelskou péči v souladu s danými postupy, právními předpisy a standardy
- sledovat a zaznamenávat fyziologické funkce pacienta za použití zdravotnických prostředků, jeho fyzický a psychický stav a schopnost příjmu potravin
- provádět komplexní hygienickou péči, včetně prevence proleženin a opruzenin, sledovat poruchy celistvosti kůže
- rozdělovat stravu pacientům podle diet a dbát na jejich dodržování, dohlížet na dodržování pitného režimu, sledovat bilanci tekutin pečovat o vyprazdňování
- aplikovat zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury
- pečovat o zajištění psychické pohody pacienta, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu
- provádět ve spolupráci s fyzioterapeutem, ergoterapeutem, všeobecnou sestrou, dětskou sestrou a porodní asistentkou rehabilitační ošetrovatelství včetně metod bazální stimulace
- pečovat o močové katetry pacientů starších 3 let (péčí o močové katetry se rozumí zejména hygiena genitálu, dezinfekce katetru, výměna močového sáčku)
- ošetřovat periferní žilní vstupy
- zajišťovat činnosti spojené s přijetím, přemisťováním a propuštěním pacientů
- poskytovat a zajišťovat psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým a po stanovení smrti lékařem zajišťovat péči o tělo zemřelého a činnosti spojené s úmrtím pacienta
- vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých prostředků a činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků vč. prádla, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajišťování jejich dostatečné zásoby
- při všech činnostech dbát na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu s právními předpisy

Vykonávat bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo zubního lékaře jednoduché výkony při poskytování zdravotní péče:

- podávat léčebné přípravky, s výjimkou radiofarmak, léčivé přípravky nemůže podávat formou nitrožilní injekce, infuzí nebo aplikací do epidurálních katetrů a dále u dětí do 3 let věku formou intramuskulární injekce;

- provádět odsávání sekretů z horních cest dýchacích u pacientů při vědomí starších 10 let a zajišťovat jejich průchodnost
- zavádět a udržovat inhalační a kyslíkovou terapii
- odebírat kapilární a žilní krev a jiný biologický materiál
- provádět vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve
- provádět ošetření nekomplikovaných chronických ran, ošetřovat stomie
- podávat potraviny pro zvláštní lékařské účely
- poskytovat pacientovi informace v souladu se svou odbornou způsobilostí a pokyny lékaře, dbát na ochranu osobních údajů
- motivovat a edukovat jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe
- při komunikaci s pacienty a dalšími osobami jednat v souladu se společenskými pravidly a profesní etikou, zohledňovat jejich osobnostní, sociální a kulturní specifika; zvládat základní komunikaci s pacienty v cizím jazyce
- pracovat jako člen zdravotnického týmu, dbát na dodržování pracovněprávních norem a interních předpisů zařízení

Pod odborným dohledem zubního lékaře zpracovávat dentální materiály v ordinaci a vykonávat činnost zubní instrumentářky.

Vyučovacím předmětem se prolínají průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

- rozvoj funkční gramotnosti,
- úcta k materiálním i duchovním hodnotám,
- dovednost jednat s lidmi,
- orientace v masových médiích,
- rozvoj komunikativních a personálních kompetencí,
- respektování člověka jako svébytné osobnosti, která má v demokratické společnosti svá práva i povinnosti
- vhodná míra sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- dovednost diskutovat o intimních otázkách
- aplikace znalostí z okruhu multikulturního ošetřovatelství
- dodržování práv pacientů.
- úcta k životnímu prostředí

Informační a komunikační technologie

- práce s internetem, vyhledávání potřebných informací,
- práce s prostředky informačních a komunikačních technologií.

- využívat informační technologie v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání
- používat vhodné komunikační prostředky a kritické vyhodnocení informací
- pracovat se získanými informacemi
- pracovat se zdravotnickou dokumentací a zdravotnickým softwarem používaným na daném pracovišti.
- využívat informační technologie průběžně ve všech tematických celcích

Člověk a životní prostředí

- vědomí odpovědnosti za své zdraví
- edukační činnost se zaměřením na zdravý životní styl
- zásady třídění odpadu dle platných vyhlášek a standardů jednotlivých zdravotnických zařízení
- pochopit vlastní odpovědnost za své jednání a
- snažit se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů
- chápat postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví
- základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí
- esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí

Člověk a svět práce

- vyhledávání a posuzování informací o profesních záležitostech,
- verbální a neverbální komunikace při důležitých jednáních,
- komunikace s potencionálními zaměstnavateli,
- spoluvytváření obrazu firmy na veřejnosti,
- znalosti a kompetence k úspěšnému uplatnění se na trhu práce
- postavení praktické sestry v hierarchii zdravotnického týmu.
- znalost ošetrovatelských standardů jednotlivých pracovišť
- písemná i verbální komunikaci při spolupráci a jednotlivými členy zdravotnického týmu
- Žáci získávají přehled o možnostech uplatnění v ošetrovatelských oborech a reálnou představu o pracovních podmínkách v oboru.
- osvojit si schopnost vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli
- prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle
- možnosti celoživotního vzdělávání v oboru
- motivace k aktivnímu pracovnímu životu

Odborná praxe

Odborná praxe je nedílnou součástí vzdělávání praktické sestry. Vytváří podmínky pro práci žáků ve zdravotnickém zařízení. Obecným cílem odborné praxe je umožnit žákům aplikovat získané odborné vědomosti, dovednosti a návyky. Pracovat jako člen

ošetřovatelského týmu. Odborná praxe vede k získání základních dovedností organizace práce a k rozšiřování komunikativních dovedností. Odborná praxe plní funkci z hlediska mezipředmětových vztahů a připravuje žáky na výkon povolání praktická sestra v provozních podmínkách zařízení poskytujících především primární a sekundární ošetřovatelskou péči. Žáci vykonávají činnosti v rozsahu odborné způsobilosti stanovené vyhláškou MZ ČR.

B) Rozpis učiva a realizace kompetencí

2. ročník – 4 hodiny týdně (144 hodin)

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dodržuje interní předpisy týkající se BOZP, PO a krizových situací ▪ zná a dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti ▪ zná a respektuje práva nemocných ▪ zná a dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace ▪ zná pravidla pro zápis do zdravotnické dokumentace ▪ zná uložení resuscitačních pomůcek ▪ zná pravidla prevence, ošetření a evidenci drobných poranění ▪ dokáže poskytnout první pomoc při úrazu na pracovišti ▪ orientuje se v protiepidemiologických opatřeních ▪ používá osobní ochranné prostředky 	<p>Organizační a metodická příprava</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dodržování zásad BOZP při práci ▪ poučení o zásadách týkajících se zachování mlčenlivosti ▪ dodržování zákona o nezneužívání osobních dat, zneužívání léků zdravotnického materiálu, zdravotnických tiskopisů a dokumentace ▪ zápis do zdravotnické dokumentace a ostatní dokumentace ▪ seznámení s uložením resuscitačních pomůcek, jejich použití ▪ prevence, ošetření a evidence drobných poranění ▪ první pomoc při úrazech ▪ protiepidemiologická opatření, nozokomiální nákazy ▪ zákaz konání práce ženami ▪ poučení o ochraně člověka za mimořádných situací a její význam, signály obecného ohrožení, příprava obyvatel 	<p>28</p>

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zná pravidla týkající se ochrany člověka za mimořádných situací ▪ pracuje podle etického kodexu a dodržuje práva pacientů ▪ aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech ▪ dbá na estetickou úpravu zevnějšku a vystupování před nemocnými ▪ umí rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a je schopen zajistit odstranění závad a možných rizik 	<p>k evakuaci, evakuační zavazadlo</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zdůraznění nutnosti respektovat práva nemocných ▪ pravidla chování a vystupování 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše organizaci a harmonogram práce praktické sestry a celého zdravotnického týmu ▪ používá zdravotnickou dokumentaci a informační systémy pracoviště, dodržuje postupy pracoviště pro ochranu osobních údajů ▪ provádí zápis do zdravotnické dokumentace a další dokumentace ▪ spolupracuje se členy zdravotnického týmu ▪ používá platné ošetrovatelské standardy ▪ charakterizuje ošetrovatelskou péči na jednotlivých odděleních ▪ specifikuje zvláštnosti procesu a postupů 	<p>Management ošetrovatelské péče</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ seznámení se zdravotnickým zařízením ▪ seznámení s ošetrovací jednotkou ▪ seznámení s pracovníky ošetrovací jednotky ▪ uložení pomůcek ▪ seznámení se zdravotnickou dokumentací a informačním systémem pracoviště ▪ ošetrovatelská péče na oddělení ▪ seznámení s léčebným a organizačním řádem oddělení ▪ specifika jednotlivých oddělení ▪ péče o pomůcky, desinfekce a sterilizace 	12

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<p>ošetřovatelské péče na jednotlivých odděleních</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ provádí dezinfekci a dekontaminaci pomůcek ▪ vykonává činnosti při zajištění stálé připravenosti pracoviště ▪ vykonává činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci zdravotnických prostředků a prádla ▪ vykonává činnosti podle § 4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů uvede činnosti, které nesmí podle vyhlášky č.55/2011 Sb. praktická sestra vykonávat 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kontrola zdravotnických prostředků a prádla ▪ seznámení se standardy ošetřovatelské péče ▪ zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů na oddělení ▪ kompetence praktické sestry dle § 4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb. 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ aktivně vyhledává a saturuje psychické, fyzické a sociální potřeby nemocných ▪ komunikuje s nemocnými a objektivně hodnotí jejich potřeby ▪ podílí se na zjišťování anamnestických dat ▪ orientuje se v hodnotících škálách ▪ vede příslušnou dokumentaci 	<p>Bio-psycho-sociální potřeby nemocného</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ druhy potřeb ▪ Maslowova pyramida potřeb ▪ ošetřovatelská anamnéza ▪ hodnotící škály ▪ metody sběru informací 	8
<ul style="list-style-type: none"> ▪ pečuje o zajištění psychické pohody, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu ▪ orientuje se v poruchách spánku 	<p>Péče o psychickou pohodu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poruchy spánku 	4

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ dbá na zásady spánkové hygieny ▪ charakterizuje vhodné metody odpočinku ▪ provádí sociální aktivizace zejména v rámci péče o seniory 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vytváření vhodných podmínek pro odpočinek a spánek ▪ zajištění pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ komunikuje s nemocnými adekvátně jejich osobnosti a v souladu s etickými a společenskými zásadami, ▪ komunikuje s nemocnými a objektivně hodnotí jejich potřeby ▪ edukuje jednotlivce, rodiny, a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe ▪ vhodně používá odbornou terminologii 	<p>Komunikace s nemocným</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ druhy komunikace ▪ zásady správné komunikace ▪ herní aktivity 	4
<ul style="list-style-type: none"> ▪ pečuje o osobní hygienu klientů různého stupně, sebedpěče - zvládá praktické provedení úpravy lůžka - manipuluje s čistým a použitým prádlem ▪ dodržuje hygienické zásady při podávání stravy a manipulaci s jídlem - orientuje se v dietním systému ▪ sleduje, hodnotí a zaznamenává bilanci a frekvenci vyprazdňování 	<p>Realizace základní ošetrovatelské péče Hygienická péče, úprava lůžka, péče o pomůcky, prevence opruzenin a dekubitů, polohování nemocného</p> <p>Péče o výživu podávání jídla dietní systém, výživa a hydratace seniorů</p> <p>Péče o vyprazdňování – sledování odchodu moče a stolice, vedení záznamů v dokumentaci podávání</p>	64

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá základy rehabilitačního ošetřovatelství ▪ zajišťuje s ostatními zdravotnickými pracovníky polohování, základní pasivní, dechová a kondiční cvičení ▪ pečuje o pohodlí nemocného ▪ provádí nácvik sebeobsluhy ▪ předchází vzniku imobilizačního syndromu ▪ aplikuje postupy bazální stimulace ▪ dodržuje správné pracovní postupy ošetřovatelské péče ▪ používá správnou odbornou terminologii ▪ provádí sociální aktivizace zejména v rámci péče o seniory 	<p>klyzmatu a cévkování ženy, sledování diurézy, bilance tekutin</p> <p>Aktivizace pacientů</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hodnocení zdravotního stavu nemocného ▪ seznámení se základy rehabilitačního ošetřovatelství a bazální stimulace ▪ polohování a prevence dekubitů ▪ zvyšování soběstačnosti nemocných ▪ imobilizační syndrom a prevence vzniku imobilizačního syndromu ▪ pohodlí nemocného ▪ sociální aktivizace v péči o seniory 	<p>24</p>

3. ročník – 12 hodin týdně (384 hodin)

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá základy rehabilitačního ošetřovatelství ▪ zajišťuje s ostatními zdravotnickými pracovníky polohování, základní pasivní, dechová a kondiční cvičení ▪ pečuje o pohodlí nemocného ▪ provádí nácvik sebeobsluhy ▪ předchází vzniku imobilizačního syndromu ▪ dodržuje správné pracovní postupy ošetřovatelské péče ▪ používá správnou odbornou terminologii 	<p>Aktivizace pacientů</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hodnocení zdravotního stavu nemocného ▪ polohování a prevence dekubitů ▪ zvyšování soběstačnosti nemocných ▪ prevence vzniku imobilizačního syndromu 	12
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pečuje o osobní hygienu nemocného různého stupně sebepéče ▪ dokáže předcházet vzniku opruzenin 	<p>Péče o hygienu nemocného</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hygienická péče ▪ ošetřovatelská péče o opruzeniny ▪ prevence vzniku dekubitů ▪ úprava lůžka bez nemocného 	60

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ umí pečovat o hygienu u kojence a dětí starších 3 let ▪ Předchází vzniku dekubitů ▪ postup při úpravě lůžka s i bez nemocného ▪ orientuje se v pomůckách doplňujících lůžko ▪ vykonává činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení prádla 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ úprava lůžka s nemocným ▪ pomůcky doplňující lůžko 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ dodržuje hygienické zásady při rozdělování stravy na ošetrovací jednotce ▪ zná dietní systém ▪ podává stravu nemocným podle stupně jejich sebedpěče ▪ dohlíží na dodržování pitného režimu ▪ podává potraviny pro zvláštní lékařské účely ▪ sleduje, hodnotí a zaznamenává bilanci tekutin a vyprazdňování nemocného 	<p>Péče o výživu dospělých, batolat a dětí starších 3 let</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zásady stravování na ošetrovací jednotce ▪ dietní systém ▪ podávání stravy nemocným dle stupně sebedpěče ▪ dodržování pitného režimu nemocných ▪ vedení bilance tekutin ▪ podávání potravin pro zvláštní lékařské účely 	33
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pečuje o vyprazdňování nemocného ▪ sleduje pravidelnost vyprazdňování stolice ▪ zná pravidla prevence zácpy ▪ aktivně pečuje o inkontinentní nemocné ▪ aplikuje různé druhy klyzmatu ▪ sleduje pravidelnost vyprazdňování močového měchýře 	<p>Vyprazdňování</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ péče o vyprazdňování stolice ▪ prevence obstipace, ▪ péče o inkontinentního nemocného, ▪ nácvik defekace ▪ aplikace klyzma ▪ péče o vyprazdňování moči ▪ sledování diurézy ▪ péče o nemocné s inkontinencí moči, ▪ asistence u cévkování muže a ženy ▪ práce s dokumentací, zápis 	56

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ provede hygienu genitálu, dezinfekci katetru a výměnu močového sáčku ▪ přebaluje kojence a dbá na vytvoření hygienických návyků a batolat ▪ dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sleduje zdravotní stav nemocného ▪ přesně zjišťuje, měří a zaznamenává fyziologické funkce ▪ dokáže vyhodnotit patologické hodnoty ▪ popíše poruchy vědomí ▪ provádí ošetrovatelskou péči o nemocné s poruchami vědomí v rámci kompetencí praktické sestry 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zásady hygieny genitálu, dezinfekce a výměny močového sáčku ▪ hygienická péče u kojence <p>zásady vytváření hygienických návyků u batolat</p> <p>Fyziologické funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sledování fyziologických funkcí (tělesné teploty, pulsu, krevního tlaku, dechu) ▪ záznam do dokumentace ▪ rozdělení poruch vědomí ▪ ošetrovatelská péče o nemocného s poruchou vědomí 	60
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ spolupracuje při přijetí, přemisťování a propuštění nemocných ▪ pracuje s dokumentací ▪ poskytuje a zajišťuje psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým ▪ pečuje o tělo zemřelých a činnosti spojené s úmrtím nemocného ▪ aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech 	<p>Příjem, překlad, propuštění, úmrtí pacienta</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ příjem nemocného na oddělení, ▪ práce s dokumentací ▪ příprava nemocného na překlad ▪ příprava nemocného na propuštění, ▪ komunikace s nemocným ▪ zajištění psychické podpory umírajícím a jejich blízkým ▪ péče o tělo zemřelých, 	30

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče ▪ používá správnou odbornou terminologii <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nachystá pomůcky k převazu ran ▪ připraví nemocného k převazu ran ▪ asistuje při převazech akutních a chronických ran ▪ pečuje o stomii ▪ asistuje při převazech invazivních vstupů ▪ dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče ▪ používá správnou odbornou terminologii ▪ sleduje poruchy celistvosti kůže ▪ dodržuje předepsané pracovní postupy a zásady BOZP 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ práce s dokumentací, soupis cenností <p>Asistence u převazu ran</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ příprava pomůcek k převazu ▪ příprava nemocného k převazu ▪ asistence při převazech a ošetřování akutních a chronických ran ▪ péče o stomii ▪ péče o invazivní vstupy 	30
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dodržuje zásady BOZP při manipulaci s centrálním rozvodem kyslíku a kyslíkovou lahví ▪ provádí odsávání sekretů z horních cest dýchacích u nemocných při vědomí (starších 10 let) ▪ vykonává činnosti při zajištění stálé připravenosti pracoviště na oxygenoterapii 	<p>Péče o dýchací cesty</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ bezpečnostní opatření pro práci s kyslíkem ▪ oxygenoterapie ▪ použití centrálního rozvodu kyslíku ▪ manipulace s kyslíkovou lahví ▪ odsávání sekretů z horních cest dýchacích u nemocných 	6

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ dodržuje bezpečnostní zásady při odběru biologického materiálu ▪ informuje nemocného o odběru biologického materiálu ▪ dokáže provést různé druhy odběrů biologického materiálu ▪ provádí odběry kapilární a venózní krve, dodržuje bezpečnost práce ▪ dodržuje správné pracovní postupy ▪ dodržuje předepsané pracovní postupy a zásady BOZP <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ používá správně pomůcky k podávání léků ▪ sleduje a zaznamenává účinky léků na zdravotní stav nemocných ▪ aplikuje injekce pod kůži a do svalu u dospělých a dětí starších 3 let věku ▪ podává léky dýchacím a zažívacím ústrojím ▪ aplikuje léky na kůži a do dutin ▪ asistuje při přípravě a aplikaci infuzních a transfúzních přípravků ▪ sleduje a zaznamenává nežádoucí účinky léků 	<p>při vědomí (u dětí starších 10 let)</p> <p>Odběr biologického materiálu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dodržování bezpečnostních zásad při odběrech biologického materiálu ▪ příprava nemocných na odběr ▪ komunikuje s nemocným v souladu se společenskými zásadami ▪ zásady odběru kapilární a venózní krve ▪ odběr materiálu na hematologické, biochemické, mikrobiologické, imunologické, cytologické, bioptické a serologické vyšetření ▪ zápis do zdravotnické dokumentace <p>Aplikace léků</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zásady BOZP ▪ vhodné pomůcky pro podávání léků ▪ účinky léků na zdravotní stav nemocných ▪ podávání léků dýchacím a zažívacím ústrojím, ▪ aplikace léků na kůži a do dutin <p>aplikace pod kůži a do svalu u dospělých a dětí starších 3 let věku</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ aplikace inzulínu ▪ aplikace antikoagulancií 	<p style="text-align: center;">42</p> <p style="text-align: center;">42</p>

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vykonává činnosti přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků, zdravotnických prostředků <p>SOUVISLÁ ODBORNÁ PRAXE</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vykonává činnosti podle platné legislativy ▪ účastní se na zaměstnávání dětí, dospělých a na zdravotně výchovné práci s nemocnými pod vedením všeobecné sestry. ▪ komunikuje a spolupracuje se sestrou a lékařem ▪ hodnotí se sestrou stav nemocného ▪ uspokojuje biopsychosociální a spirituální potřeby nemocných ve spolupráci se členy zdravotnického týmu ▪ aktivně vyhledává a saturuje psychické, fyzické a sociální potřeby nemocných ▪ respektuje práva nemocných a handicapovaných ▪ vede příslušnou dokumentaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ asistence při aplikaci i.v. injekcí ▪ asistence při aplikaci infuzních přípravků ▪ asistence při aplikaci transfúzních přípravků ▪ sledování posttransfúzních reakcí ▪ hodnocení stavu nemocného <p>SOUVISLÁ ODBORNÁ PRAXE</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ individuální práce ve zdravotnickém týmu ▪ žák je zařazen na oddělení – interní, chirurgické (případně jiné oddělení dle možností zdravotnického zařízení) ▪ odborná praxe probíhá po celý týden (pondělí až pátek) tj. 30 hodin týdně - 6 hodin denně po 60 minutách (+ 30 minut přestávka). ▪ na jednom pracovišti 1 týden dle rozpisu. ▪ žák může být zařazen do služeb ranních a odpoledních ▪ 120 hodin za 4 týdny 	

4. ročník – 12 hodin týdně (348 hodin)

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje ošetrovatelskou péči na jednotlivých odděleních; ▪ uvede činnosti, které podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. nesmí praktická sestra vykonávat; ▪ orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění; ▪ specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče na jednotlivých odděleních; ▪ rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetrovatelské péče poskytované dětem a seniorům; ▪ vykonává činnosti podle § 4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ošetrovatelská péče u nemocných na odděleních interním, chirurgickém a ortopedickém, neurologickém, gynekologicko-porodnickém, dětském, v péči o staré lidi a gerontologii a v terminálním stádiu nemoci, v rehabilitační a stomatologii. ▪ v léčebných ústavech a dětských zařízeních, v sociálních službách. ▪ předpisy týkající se BOZP, PO a krizových situací ▪ úprava zdravotnického pracovníka podle předpisu BOZP 	2
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Respektuje řád praktického vyučování ▪ Používá ochranné pomůcky na praxi ▪ Dodržuje hygienické zásady a BOZP ▪ Poskytuje první pomoc při úrazech a respektuje postup o hlášení a záznamu úrazu 	<p>Bezpečnost a ochrana zdraví při práci:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Protipožární ochrana ▪ První pomoc při úrazech ▪ Hygiena pracovního prostředí ▪ Dodržování mlčenlivosti ▪ Poučení o zákazu zneužívání tiskopisů a dokumentace, o nutnosti dodržet postupy 	2

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dodržuje mlčenlivost o nemocných ▪ Dodržuje postupy pracoviště pro ochranu osobních údajů ▪ Je seznámen se zákazem zneužívání tiskopisů a dokumentace ▪ Orientuje se na trhu práce v místě svého bydliště ▪ Uvede činnosti, které podle platné legislativy nesmí praktická sestra vykonávat 	<p>pracoviště pro ochranu osobních údajů</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Možnosti uplatnění v různých typech zdravotnických zařízení ▪ Nabídky vedoucích pracovníků – mzdová politika, benefity, možnosti celoživotního vzdělávání ▪ Podání informací o kompetencích praktické sestry 	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše organizaci práce ▪ popíše a dodržuje platné zásady bezpečné práce ▪ komunikuje s nemocnými ▪ odebírá ošetrovatelskou anamnézu ▪ specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče na jednotlivých odděleních <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše anatomii a fyziologii dýchacího a oběhového systému ▪ orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění ▪ popíše a vysvětlí ošetrovatelskou péči u nemocných s chorobami dýchacích cest a oběhového systému ▪ účastní se na ošetrování nemocných s chorobami 	<p>INTERNÍ ODDĚLENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ seznámení s pracovištěm, s bezpečnostními předpisy, s organizací ošetrovatelského procesu u nemocných <p>1.Ošetrovatelská péče u nemocných s chorobami dýchacích cest a oběhového systému</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ aplikace kyslíku a inhalace ▪ sledování fyziologických funkcí 	<p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">30</p>

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<p>dýchacích cest a oběhového systému</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše a vysvětlí zvláštnosti podávání léků ▪ podává léky nemocným ▪ dodržuje zásady BOZP při manipulaci s centrálním rozvodem kyslíku a kyslíkovou lahví ▪ podává kyslík nemocným, popíše způsoby podávání kyslíku, komplikace při podávání kyslíku 		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše anatomii a fyziologii trávicího ústrojí ▪ orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění ▪ popíše a vysvětlí ošetrovatelskou péči u nemocných s chorobami trávicího ústrojí ▪ ošetřuje nemocné s chorobami trávicího ústrojí ▪ popíše a vysvětlí vyšetřovací metody při onemocnění trávicího ústrojí ▪ vysvětlí a provádí odběr materiálu na vyšetření 	<p>2.Ošetrovatelská péče u nemocného s chorobami zažívacího traktu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ opakování odběr biologického materiálu na vyšetření ▪ dietní systém 	<p>36</p>

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše anatomii a fyziologii vylučovacího ústrojí ▪ orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění ▪ popíše a vysvětlí oš. péči u nemocných s chorobami vylučovacího ústrojí ▪ ošetřuje nemocné s chorobami vylučovacího ústrojí ▪ popíše a vysvětlí vyšetřovací metody při onemocnění vylučovacího ústrojí ▪ popíše pomůcky a přípravu nemocného na cévkování ▪ asistuje při cévkování ženy ▪ připraví pomůcky a asistuje lékaři při cévkování muže 	<p>3.Ošetřovatelská péče u nemocného s chorobami vylučovacího ústrojí</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uroinfekce ▪ odběr moči na vyšetření 	<p>30</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše anatomii a fyziologii krvetvorného systému ▪ orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění ▪ popíše a vysvětlí ošetřovatelskou péči u nemocných s krevním onemocněním ▪ ošetřuje nemocné s krevním onemocněním ▪ popíše a vysvětlí vyšetřovací metody při onemocnění krve ▪ vysvětlí a popíše ošetřovatelskou péči u onkologicky nemocných ▪ popíše sternální punkci, vyjmenuje a připraví pomůcky ke sternální punkci, asistuje lékaři při sternální punkci 	<p>4.Ošetřovatelská péče u nemocných s krevním onemocněním</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sternální punkce ▪ anémie 	<p>30</p>

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše anatomii a fyziologii slinivky břišní ▪ popíše a účastní se ošetrovatelské péči u nemocných s diabetem ▪ orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění ▪ popíše vyšetřovací metody a léčbu u nemocných s diabetem ▪ vyjmenuje druhy inzulínů, aplikuje inzulín nemocným ▪ vyjmenuje zásady aplikace inzulínu 	<p>5. Ošetrovatelská péče u nemocných s onemocněním diabetes mellitus</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ druhy inzulínu, zásady aplikace, ▪ účast na edukaci nemocných: ▪ výživa, aplikace inzulínu, skladování inzulínu a pohybový režim nemocných 	36
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše a účastní se na ošetrovatelské péči u starých, dlouhodobě nemocných, tělesně, smyslově a mentálně hendikepovaných občanů ▪ vysvětlí stupně dekubitů, příčiny jejich vzniku, predilekční místa, léčbu, prevenci ▪ popíše příznaky, příčiny a prevenci 	<p>6. Ošetrovatelská péče u starých, dlouhodobě nemocných, tělesně, smyslově a mentálně hendikepovaných klientů</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ prevence dekubitů, hospitalismus ▪ komunikace s různými skupinami hendikepovaných klientů 	12
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ definuje pojem vědomí ▪ popíše stupně poruch vědomí ▪ účastní se na ošetrovatelské péči u nemocných s poruchou vědomí 	<p>7. Ošetrovatelská péče u nemocných s poruchou vědomí</p>	

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše organizaci práce ▪ popíše a respektuje bezpečnostní pravidla ▪ komunikuje s nemocnými adekvátně jejich osobnosti a v souladu s etickými a společenskými zásadami, vhodně používá odbornou terminologii ▪ odebírá ošetřovatelskou anamnézu 	<p>CHIRURGICKÉ ODDĚLENÍ</p> <p>- seznámení s pracovištěm, bezpečnostními a požárními předpisy, harmonogramem práce a s organizací ošetřovatelského procesu u nemocných</p>	2
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše anatomii a fyziologii lebky a CNS ▪ vysvětlí a účastní se na ošetřovatelské péči u nemocných s poraněním hlavy ▪ vysvětlí zásady první pomoci, kardiopulmonální resuscitace, ▪ vyjmenuje pomůcky pro KPR a stavění krvácení ▪ definuje pojem vědomí, stupně poruch vědomí. ▪ Účastní se na ošetřovatelské péči u nemocných s poruchami vědomí 		2
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše anatomii a fyziologii trávicího ústrojí, břicha, hrudníku ▪ popíše a účastní se na ošetřovatelské péči u nemocných s chirurgickým 		<p>1. Ošetřovatelská péče u nemocných po úraze, s poraněním hlavy.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zásady první pomoci. <p>2. Ošetřovatelská péče u nemocných s chirurgickým onemocněním trávicího ústrojí, břicha, hrudníku.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ příprava nemocného k operaci ▪ péče o nemocného po operaci

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<p>onemocněním trávicího ústrojí, břicha, hrudníku</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše a vysvětlí vyšetřovací metody a léčbu při chirurgickém onemocnění trávicího ústrojí, břicha, hrudníku ▪ popíše a provádí předoperační a pooperační péči u nemocných, popíše pooperační komplikace ▪ popíše a účastní se na ošetrovatelské péči u nemocného s náhlou příhodou břišní ▪ vyjmenuje endoskopická vyšetření ▪ provádí přípravu nemocného a péči po endoskopickém vyšetření <p>popíše a vysvětlí druhy drénů a drenáží</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ péče o nemocného s náhlou příhodou břišní. ▪ endoskopie ▪ druhy drénů, drenáže 	36
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše anatomii a fyziologii střev ▪ popíše a účastní se na ošetrovatelské péči u 	<p>3.Ošetrovatelská péče u nemocných s chirurgickým onemocněním střev</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ opakování - stomie 	36

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<p>nemocných s chirurgickým onemocněním střev popíše a vysvětlí vyšetřovací metody a léčbu při chirurgickém onemocnění střev</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše a vysvětlí druhy stomií ▪ pečuje o nemocného se stomií 		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše anatomii a fyziologii ledvin a močových cest, ▪ popíše a účastní se ošetrovatelské péči u nemocných s chirurgickým onemocněním ledvin a močových cest. ▪ popíše a vysvětlí vyšetřovací metody a léčbu při chirurgickém onemocnění ledvin a močových cest <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše traumatologické oddělení účastní se na ošetrovatelské u nemocných se zlomeninami, účastní se ošetrovatelské péče u nemocných s amputací, ▪ provádí ošetrovatelskou péči u nemocných s imobilizačním obvazem <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše anatomii a fyziologii oběhového systému. ▪ popíše a účastní se na ošetrovatelské péči u nemocných s chirurgickým onemocněním cév 	<p>4.Ošetrovatelská péče u nemocných s chirurgickým onemocněním ledvin a močových cest</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ opakování – vyšetření moč <p>5. Ošetrovatelská péče u nemocných na traumatologickém oddělení</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ošetrovatelská péče u nemocných s amputací ▪ ošetrovatelská péče u nemocných s extenzí - opakování ▪ imobilizační obvazy <p>6. Ošetrovatelská péče u nemocných s chirurgickým onemocněním cév</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ opakování – péče o invazivní vstupy 	<p>34</p> <p>22</p> <p>14</p>

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí zásady bezpečnosti práce na dětském oddělení ▪ sleduje psychomotorický vývoj dítěte, provádí záznam do dokumentace ▪ volí a provádí výchovná zaměstnání u dětí s ohledem na věk, psychomotorický vývoj a nemoc ▪ vhodně komunikuje s nemocnými i rodinnými příslušníky 	<p>DĚTSKÉ ODDĚLENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ seznámení s pracovištěm, organizací práce ▪ zásady bezpečné práce na oddělení větších dětí, kojenců a batolat ▪ výchovné zaměstnání u dítěte ▪ hra – význam, využití, druhy s ohledem na věk a zdravotní omezení ▪ sledování psychomotorického vývoje, záznam 	2

Mezipředmětové vztahy:

Předmět navazuje na předměty a úzce s nimi souvisí: Informační a komunikační technologie, Somatologie, Klinická propedeutika, Ošetrovatelství, První pomoc, Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena, Ochrana a podpora veřejného zdraví, Psychologie a komunikace, Biologie a ekologie, Matematika, Fyzika, Chemie, Odborná latinská terminologie.

Učební osnova předmětu

PSYCHOLOGIE A KOMUNIKACE

Obor středního vzdělávání s maturitní zkouškou

Studijní obor: 53-41-M/03 Praktická sestra

Název ŠVP: Praktická sestra

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2025

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 165 (0-72-64-29)

A) Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Psychologie a komunikace umožňuje žákům získat všeobecný přehled vědomostí a dovedností ze základních i aplikovaných oborů psychologie. Významně rozvíjí osobnost žáka, formuje jeho vztah k povolání a rozvíjí profesní kompetence, zejména vztah ke klientům/pacientům, vede k osvojení zásad týmové práce. Psychologie rozvíjí celoživotní zodpovědnost za bio-psycho-sociální zdraví člověka. Umožňuje rozlišovat a respektovat zvláštnosti jednotlivých vývojových období, pomáhá žákům poznávat svou osobnost, a zároveň rozlišovat různé typy osobností klientů. Podstatnou součástí předmětu je také rozvoj komunikativních a sociálních dovedností žáků.

Charakteristika učiva

Témata jsou sestavena vzhledem k profilu absolventa. Týkají se přípravy absolventa k výkonu povolání praktické sestry. Učivo zahrnuje poznatky z obecné psychologie, psychologie osobnosti, vývojové psychologie, sociální psychologie a zdravotnické psychologie. Předmět je zaměřen na osobnostní rozvoj, komunikační dovednosti a upevňování zásad společenského chování žáka. Psychologie a komunikace má pomoci žákům naučit se, jak jednat s lidmi, jak řešit problémy v mezilidských vztazích, jak pochopit motivy jednání druhých. Učí také žáka, jak poznávat sebe sama a jak rozvíjet vlastní osobnost. Výrazně se podílí na rozvoji komunikativních dovedností žáků a na jejich dovednosti řešit různé náročné životní situace. Výuka směřuje k tomu, aby žáci měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni reálného sebehodnocení, aby jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání. Jsou vedeni ke kritickému náhledu na výsledky svých činností. Je u nich rozvíjena schopnost vytvořit si vlastní úsudek, obhájit svůj názor, předat své vlastní zkušenosti a nenechat sebou manipulovat. Jsou posilovány jejich volní a charakterové vlastnosti, zejména vnitřní motivace a vůle, ohleduplnost k lidem.

Cíle v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka psychologie a komunikace směřuje k tomu, aby žáci měli vhodnou míru sebevědomí, byli schopni sebehodnocení a pěstovali pozitivní sebepojetí, jednali odpovědně a uplatňovali asertivní práva, byli schopni kritického myšlení, avšak tolerantní a solidární, oprostili se od stereotypů, předsudků a předsudečného jednání, zajímali se o etické otázky a hledali na ně odpověď, měli úctu k životu a zdraví.

Pojetí výuky:

- frontální výuka
- skupinová výuka
- metodou výkladu, diskuze, aktivizační metody, brainstorming,
- simulace běžných a problémových situací, jejich řešení a rozbor, hraní rolí
- samostatná práce

Kritéria hodnocení výsledků žáků:

- průběžné ústní i písemné zkoušení
- didaktické testy
- samostatné práce
- hodnocení klasifikační, slovní
- hodnocení aktivity, kreativity žáka
- schopnost aplikace poznatků při řešení problémů
- sebehodnocení žáka
- hodnocení třídy, skupiny

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Z hlediska klíčových kompetencí klade předmět Psychologie a komunikace důraz především na Kompetence komunikativní, tzn. žáci rozumí pravidlům efektivní a účelné komunikace, jsou připraveni vyjadřovat se přiměřeně komunikační situaci, respektovat názory druhých a naslouchat. Absolventi jsou schopni účastnit se aktivně diskusí, srozumitelně formulovat a obhajovat své myšlenky, názory a postoje, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Kompetence k učení – žáci mají pozitivní vztah k osvojování poznatků a motivaci k dalšímu (kontinuálnímu) vzdělávání, jsou schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky, reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, ovládat techniky učení a různé informační zdroje.

Kompetence k řešení problémů, tzn. žáci jsou schopni porozumět zadanému úkolu, problému a řešit jej samostatně i využívat týmovou spolupráci, jsou schopni řešit problémy v mezilidských vztazích, pracovní i mimopracovní problémy. Jsou schopni získávat informace potřebné k řešení problému, určit jádro problému, varianty řešení, uplatňovat různé metody myšlení, volit prostředky a způsoby vhodné pro řešení

problému. Absolventi jsou připraveni spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi, přijímat kompromisy.

Kompetence personální a sociální, tzn. žáci jsou připraveni posuzovat reálně své možnosti, odhadovat výsledky svého jednání a chování v různých situacích, stanovovat si přiměřené cíle osobního rozvoje podle svých možností. Absolventi jsou připraveni pracovat v týmu, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, k předcházení konfliktům a pečovat o své duševní zdraví.

Kompetence k pracovnímu uplatnění, tzn. žáci jsou připraveni zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze, uvědomují si význam celoživotního vzdělávání, mají přehled o možnostech uplatnění v ošetrovatelských oborech.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi znamená, že žák bude pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými i na různých mediích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

K průřezovému tématu **Člověk a svět práce** přispívá předmět tím, že žák získá znalosti a dovednosti k úspěšnému uplatnění na trhu práce, uvědomuje si zodpovědnost za vlastní život, aktivně se účastní kontinuálního vzdělávání v oboru, je motivován k aktivnímu pracovnímu životu a k společensky hodnotné zájmové činnosti.

K průřezovému tématu **Občan v demokratické společnosti** přispívá předmět tím, že žák respektuje principy demokratické společnosti, respektuje osobnost druhého člověka, žák má vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku.

Téma **Člověk a životní prostředí** se realizuje tak, že si žák uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, žák si osvojí odpovědnost za své zdraví, zásady zdravého životního stylu a duševní hygieny. Učí poznávat svět a lépe mu rozumět, respektovat život jako nejvyšší hodnotu, vytvářet úctu k živé i neživé přírodě, k ochraně a zlepšování životního a ostatního prostředí a k chápání globálních problémů světa.

I na naplňování cílů tématu **Informační a komunikační technologie** se předmět podílí, a to tak, že se žáci především učí pracovat s informacemi.

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje

- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Personální a sociální kompetence

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému,
- získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Kompetence k učení

- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých a jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s informacemi z různých zdrojů, a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií

Kompetence k pracovnímu uplatnění

- zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze,
- uvědomovat si význam celoživotního vzdělávání, mít přehled o možnostech uplatnění v ošetrovatelských oborech

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- ctít život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a životy druhých lidí,

- aktivně se podílet na ochraně životního prostředí,
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- znát vlastní práva i povinnosti.

Vyučovacím předmětem se prolínají průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

- úcta k materiálním i duchovním hodnotám,
- respektovat člověka jako svébytnou osobnost, která má v demokratické společnosti svá práva i povinnosti s ohledem na jeho socio-kulturní zvláštnosti,
- rozvoj schopnosti vyhledávat informace a pracovat s nimi,

Informační a komunikační technologie

- pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií,
- efektivně využívat informace jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání,
- orientace v masových médiích,

Člověk a životní prostředí

- rozvoj vytváření zásad zdravého životního stylu a odpovědnosti za své zdraví

Člověk a svět práce

- odpovědnost za vlastní život a zdraví při vykonávání profese a jejich rizik
- vyhledávání a posuzování informací o možnostech uplatnění na trhu práce.

B) Rozpis učiva a realizace kompetencí

2. ročník – 2 hodiny týdně (72 hodin)

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> ▪ definuje předmět psychologie ▪ popíše dělení psychologických disciplín ▪ vysvětlí význam psychologie a uplatnění v různých oblastech lidské činnosti ▪ vyjmenuje psychologické metody a využívá je v praxi 	Psychologie jako věda <ul style="list-style-type: none"> ▪ předmět psychologie ▪ odvětví psychologie ▪ využití psychologie v praxi ▪ historický vývoj psychologie ▪ významné osobnosti psychologie ▪ výzkumné metody a techniky ▪ biologická a sociální determinace lidské psychiky 	5

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše základní mezníky vývoje psychologie jako vědní disciplíny ▪ vysvětlí biologickou a sociální determinaci lidské psychiky 		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší základní psychické procesy a stavy člověka ▪ vysvětlí, jak probíhá proces poznávání ▪ popíše jednotlivé druhy a typy paměti ▪ charakterizuje učení a jeho typy ▪ rozliší základní druhy emocí ▪ objasní podstatu a význam představivosti a fantazie 	<p>Obecná psychologie</p> <p>psychické jevy procesy člověka:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vnímání, poznávání ▪ paměť ▪ učení ▪ pozornost ▪ emoce a jejich zvládání ▪ emoční inteligence ▪ inteligence (IQ) ▪ vyšší city člověka ▪ představivost a fantazie 	21
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje osobnost ▪ užívá techniky sebepoznání, sebevýchovy a učení k rozvoji vlastní osobnosti ▪ popíše a vytvoří na základě pozorování a rozhovoru jednoduchou charakteristiku člověka ▪ užívá dovednosti potřebné pro seberegulaci a sebehodnocení a pro zvládání náročných pracovních a životních situací ▪ ovládá jednoduché techniky na rozvoj a posilování psychických procesů a stavů 	<p>Psychologie osobnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteristika osobnosti ▪ determinace vývoje osobnosti ▪ motivační proces ▪ potřeby člověka, zájmy, návyky, postoje, schopnosti a dovednosti ▪ hodnotová orientace ▪ volní procesy ▪ rysy osobnosti, temperament ▪ typologie osobnosti, charakter ▪ řešení náročných životních situací ▪ stres a techniky jeho odbourávání ▪ bio-psycho-somatická jednota osobnosti 	22

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní na příkladech psychosomatickou jednotu lidského organismu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ požadavky na osobnost zdravotnického pracovníka 	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ definuje předmět a cíle sociální psychologie ▪ vysvětlí pojem socializace a fáze socializačního procesu ▪ vyjmenuje formy sociálního učení, a ty demonstruje na konkrétních příkladech ▪ vysvětlí pojem sociální vnímání a dokumentuje chyby, předsudky a stereotypy v posuzování osobnosti ▪ definuje pojem sociální interakce a objasní jednotlivé typy sociálních vztahů ▪ charakterizuje základní typy sociálních skupin, vymezí jejich znaky ▪ identifikuje vztahy mezi členy skupiny a tyto poznatky využívá pro práci v týmu ▪ uvede příznaky, příčiny a možné důsledky zátěžových situací jako je stres, frustrace, deprivace a umí na ně vhodným způsobem reagovat ▪ užívá dovednosti potřebné pro seberegulaci a sebehodnocení a pro zvládání náročných pracovních a životních situací 	<p>Základy sociální psychologie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ předmět a cíle sociální psychologie ▪ socializace člověka a její poruchy ▪ sociální inteligence ▪ sociální učení ▪ sociální vnímání ▪ chyby sociální percepce ▪ sociální adaptace a interakce ▪ sociální skupiny ▪ vztahy ve skupině ▪ mezilidské konflikty a jejich zvládání ▪ sociální pozice, status, role ▪ rodina jako sociální skupina ▪ funkce rodiny a její poruchy ▪ deprivace dítěte v rodině ▪ syndrom CAN, EAN ▪ domácí násilí ▪ základy etikety ▪ pravidla chování při různých společenských příležitostech 	<p>24</p>

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje v pracovních i mimopracovních vztazích znalosti sociální stránky psychiky člověka 		

3. ročník – 2 hodiny týdně (64 hodin)

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí pojem komunikace, rozdíl mezi verbální a neverbální ▪ předvede na modelových situacích předvede typy neverbální komunikace ▪ řeší vhodným způsobem modelové komunikační situace ▪ dodržuje zásady zdravotnické etiky a společenského chování ▪ dodržuje práva pacientů ▪ rozliší na příkladech projevy asertivního a neasertivního chování ▪ rozliší evalvační a devalvační chování, identifikuje prvky tohoto chování v komunikaci ▪ identifikuje direktivní a nedirektivní způsob chování ▪ komunikuje s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav a s vědomím respektování 	<p>Umění komunikace – nácvik komunikačních dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kultura a etiketa komunikace ▪ neverbální komunikace, první dojem ▪ mimika, haptika, gestika, proxemika, posturologie a kinezika ▪ paralingvistické jevy ▪ verbální komunikace, navazování kontaktu ▪ komunikační styly ▪ asertivita – nácvik asertivního chování ▪ komunikační techniky- direktivní, nedirektivní způsob chování praktické sestry ▪ evalvace, devalvace v komunikaci s klientem ▪ překážky v komunikaci ▪ diskuze, argumentace ▪ zvláštnosti komunikace s lidmi s handicapem ▪ zvláštnosti komunikace se seniory 	30

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<p>národnostních, náboženských, jazykových a jiných odlišností zejména vlivu sociokulturního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjmenuje zásady komunikace s nemocným dítětem, dospělým a rodinnými příslušníky ▪ předvede taktiku komunikace s agresivním nemocným ▪ popíše zvláštnosti komunikace u nemocných s psychickými obtížemi ▪ uplatňuje zásady komunikace se smyslově i tělesně handicapovanými ▪ volí vhodné formy komunikace a uplatňuje nedirektivní přístup k seniorům, nevyléčitelně nemocným a umírajícím ▪ vyjmenuje specifika komunikace s klienty s PAS a mentálním postižením ▪ objasní zásady komunikace s pacienty – cizinci, nebo s pacienty s nedostatečnou znalostí češtiny ▪ popíše zásady vedení rozhovoru 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ komunikace s nemocným dítětem a jeho rodinnými příslušníky ▪ komunikace s agresivním nemocným ▪ komunikace s klientem pod vlivem alkoholu a drog ▪ komunikace s klientem s psychickými problémy ▪ komunikace s nevyléčitelně nemocným a umírajícím ▪ komunikace s klienty s PAS (postižení autistického spektra) ▪ rozhovor, vedení rozhovoru 	
<p>Žák:</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prenatální období ▪ novorozenecké období ▪ kojenecké období 	<p>30</p>

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ specifikuje jednotlivé vývojové etapy v životě člověka ▪ charakterizuje a porovná tělesný, psychický a sociální vývoj v daném vývojovém období ▪ uvede potřeby člověka v jednotlivých vývojových stádiích ▪ vysvětlí, jak se do práce promítají specifika jednotlivých vývojových etap v životě člověka 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ batolecí období ▪ význam hry a hračky ▪ předškolní věk ▪ školní zralost, vstup do školy ▪ mladší školní věk ▪ období pubescence ▪ období adolescence ▪ dospívání ▪ dospělost ▪ stáří 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjmenuje a vysvětlí fáze procesu umírání ▪ charakterizuje empatický přístup zdravotnického pracovníka k umírajícímu nemocnému a pozůstalým 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zvláštnosti komunikace se seniory ▪ thanatologie ▪ fáze umírání ▪ hospicová péče 	4

4. ročník – 1 hodiny týdně (29 hodin)

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní pojmy klinická psychologie, zdravotnická psychologie, psychologie zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Psychologie nemocných ▪ vliv nemoci na psychiku člověka ▪ potřeby nemocného člověka ▪ postoj člověka k nemoci ▪ subjektivní prožívání nemoci 	18

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí změny chování nemocného v souvislosti s prožíváním bolesti, strachu a úzkosti ▪ popíše, jak se nemoc nebo zdravotní postižení může projevit v chování a jednání člověka (dítěte, dospělého, seniora a příbuzných pacienta) ▪ na příkladech rozezná různé postoje pacienta k nemoci ▪ vysvětlí pojmy hospitalismus a iatropatogenie ▪ vyjmenuje a objasní faktory ovlivňující psychiku nemocného ▪ diskutuje o etických tématech moderní medicíny 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prožívání nemoci v čase ▪ adaptace na nemoc ▪ problematika hospitalismu ▪ iatropatogenie ▪ psychologie bolesti, strachu a úzkosti ▪ psychosomatická a somatopsychická onemocnění ▪ uplatnění psychologie ve vnitřním lékařství a chirurgii ▪ uplatnění psychologie na pediatrii a gynekologii ▪ mentální defekty a jejich důsledek na psychický rozvoj člověka ▪ tělesné defekty, změna psychiky u tělesně postižených ▪ smyslové vady a jejich vliv na psychiku ▪ vady řeči a jejich vliv na psychiku 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjmenuje faktory, které mají vliv na psychický a fyzický stav zdravotnického pracovníka ▪ objasní příznaky syndromu vyhoření a účinné způsoby prevence vzniku syndromu ▪ popíše na příkladu individuální přístup k nemocným s respektováním jejich osobnosti, věku, potřeb, zdravotního znevýhodnění, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ specifika pomáhajících profesí ▪ psychické a fyzické zatížení zdravotnických pracovníků ▪ profesionální chování, profesní adaptace, deformace ▪ odolnost k zátěži, techniky vyrovnání se s náročnými životními situacemi ▪ syndrom vyhoření-příčiny, projevy, ▪ prevence vzniku ▪ psychohygiena zdravotnických pracovníků 	11

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
sociokulturních a jiných zvláštností <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší a zhodnotí na příkladech různé přístupy a postoje zdravotnického pracovníka k pacientům 		

Mezipředmětové vztahy:

Předmět navazuje na předměty a úzce s nimi souvisí: Ošetřovatelství, Ošetřování nemocných, Somatologie, Biologie a ekologie, Občanská nauka, Ochrana a podpora veřejného zdraví, První pomoc.

Učební osnova předmětu

ZÁKLADY MIKROBIOLOGIE, IMUNOLOGIE, EPIDEMIOLOGIE A HYGIENY

Obor středního vzdělávání s maturitní zkouškou

Studijní obor: 53-41-M/03 Praktická sestra

Název ŠVP: Praktická sestra

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2025

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 36(0-36-0-0)

A) Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu je zprostředkovat žákům vybrané poznatky z mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny, potřebné pro to, aby žáci lépe pochopili příčiny infekčního onemocnění, vliv mikroorganismů na zdraví a vztah člověka a prostředí. Žáci se seznámí s pojmy imunita, imunitní reakce, patologická imunita, prevence a očkování. Dalším cílem je připravit žáky na práci v prostředí se zvýšenými nároky (nozokomiální nákazy) na dodržování hygienických předpisů, zásady BOZP na rizikových pracovištích a prevenci infekčních onemocnění.

Charakteristika učiva

Předmět se vyučuje v celkovém rozsahu 32 hodin, tj. 1 hodina týdně a je zařazen v druhém ročníku. Tematické celky jsou řazeny od úvodu – základní pojmy mikrobiologie, epidemiologie a hygieny a vztahy mezi těmito obory po speciální – náplň jednotlivých oborů a jejich význam. Předmět umožňuje rozvíjet práci s informacemi, komunikativní dovednosti. Předmět je chápán jako teoretický, avšak prostřednictvím konkrétních příkladů, faktografických údajů, zaměřením žáků na práci s odbornými informacemi, práci s odbornou literaturou, učebními pomůckami i jejich znalostí z jiných předmětů jako je ošetrovatelství, klinická propedeutika, a ošetřování nemocných.

Cíle v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žáci jsou vedeni k samostatnosti, k dodržování zásad a předpisů BOZP, odpovědnosti za svou práci, za život, zdraví a dobré životní prostředí.

Pojetí výuky:

- frontální výuka,
- výklad doplněn využitím názorně demonstračních pomůcek, příklady z praxe

- samostatné a skupinové práce žáků
- exkurze na oddělení mikrobiologie, event. do laboratoří či ambulancí se zaměřením na problematiku diagnostických metod.

Kritéria hodnocení výsledků žáků:

- průběžné ústní i písemné zkoušení,
- didaktické testy,
- samostatné práce,
- hodnocení klasifikační,
- hodnocení aktivity,
- sebehodnocení žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Předmět Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny se podílí na rozvoji komunikativních kompetencí žáků, s tím souvisí i rozvoj personálních a sociálních kompetencí. Žák se vyjadřuje v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje. Stanovuje si cíle a priority podle svých osobních schopností. Předmět se podílí na rozvoji odborné kompetence – žák dbá na bezpečnost a ochranu svého zdraví i ostatních osob.

K průřezovému tématu **Člověk a svět práce** přispívá předmět tím, že si žák uvědomí, jaká je úloha státu při zajišťování zdravotních potřeb v podmínkách tržního hospodářství. **Informační a komunikační technologie** – žák získá dovednosti při vyhledávání zdrojů informací k výuce, kriticky přistupuje k informacím prezentovaným v médiích.

Téma **Člověk a životní prostředí** se realizuje tak, že žák získává znalosti o faktorech životního prostředí ovlivňujících zdraví člověka.

Komunikativní kompetence

- aktivní účast na diskusích,
- formulace a obhajoba vlastních názorů a postojů,
- vyjadřovat v souladu se zásadami kulturního projevu.

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- uplatňovat různé způsoby práce s textem, využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky.

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému,
- získat informace potřebné k řešení problému,
- navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení a zdůvodnit jej,
- vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické).

Personální a sociální kompetence

- efektivně se učit a pracovat,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- při skupinových pracích se učí pracovat v týmu
- učí se nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- učí se zpracovávat krátké prezentace v Power Pointu na dané téma.

Odborné kompetence

- dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci
- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem.

Vyučovacím předmětem se prolínají průřezová témata:

Informační a komunikační technologie

- práce s prostředky informačních a komunikačních technologií,
- práce s internetem, vyhledávání zdrojů potřebných informací.

Člověk a životní prostředí

- osvojení zásad zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví,
- efektivní práce s informacemi a jejich kritické hodnocení,
- chápat vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince i společnosti.

Člověk a svět práce

- získávání znalostí a kompetencí, které žákům pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry,
- rozvoj zodpovědnost za vlastní život, zejména význam vzdělání a celoživotního učení pro život,
- seznamují se s možnostmi svého dalšího vzdělávání,
- je posilován pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- vyhledávání a posuzování informací o profesních záležitostech.

B) Rozpis učiva a realizace kompetencí

2. ročník – 1 hodina týdně (36 hodin)

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí význam mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny, ▪ vysvětlí vztahy mezi těmito obory a jejich přínos pro péči o zdraví 	Úvod do studia <ul style="list-style-type: none"> ▪ vymezení obsahu a funkce předmětu ▪ vysvětlení základních pojmů 	1
<ul style="list-style-type: none"> ▪ klasifikuje a charakterizuje mikroorganismy, ▪ popíše mikrobiální osídlení zdravého člověka, charakterizuje patogenní mikroorganismy, ▪ uvede příklady diagnostiky nakažlivých chorob ▪ vysvětlí účinek ATB a chemoterapeutik ▪ popíše příčiny a důsledky rezistence mikroorganismů při léčbě infekčních onemocnění, ▪ správně používá odbornou terminologii. 	Mikrobiologie <ul style="list-style-type: none"> ▪ morfologie a fyziologie organismů ▪ mikrobiální osídlení člověka ▪ patogenita mikrobů ▪ možnosti diagnostiky nakažlivých chorob ▪ účinek ATB a chemoterapeutik ▪ rezistence mikroorganismů 	10
<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní pojem imunita a fungování imunitních mechanismů 	Imunologie <ul style="list-style-type: none"> ▪ pojem infekce, imunita 	8

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí rozdíl mezi specifickou a nespecifickou imunitou a uvede příklady, ▪ vysvětlí význam a fungování obranných mechanismů v organismu ▪ uvede a vysvětlí příklady patologické imunity (alergie, stavy imunitní nedostatečnosti, autoimunitní nemoci) ▪ charakterizuje přínos imunologie jako vědní disciplíny pro péči o zdraví dětí a dospělých 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podstata imunitních mechanismů ▪ specifická a nespecifická imunita, imunologické vyšetřovací metody – ▪ patologie imunity, imunomodulace ▪ současný rozvoj oboru, jeho přínos pro ostatní lékařské obory a pro zdravotnickou praxi 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní rozdíl mezi infekčním a neinfekčním onemocněním, ▪ specifikuje infekční onemocnění podle původu nákazy a způsobu přenosu a charakterizuje je z hlediska jejich projevů, ▪ vysvětlí zásady a základní prostředky prevence infekčních onemocnění a význam očkování ▪ objasní pojem nozokomiální nákazy, uvede jejich základní rozdělení, navrhne možnosti jejich prevence. 	<p>Epidemiologie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ infekční proces a onemocnění ▪ prevence infekčního onemocnění, protiepidemická opatření ▪ očkování, očkovací látky a techniky, ▪ definuje očkovací kalendář ▪ přehled infekčních chorob podle původu nákazy a cesty přenosu, ▪ nozokomiální nákazy – základní rozdělení, prevence, ▪ vybrané etnicky specifické nákazy a infekční onemocnění, ▪ infekční onemocnění související se sociálním prostředím, s migrací nebo cestovním ruchem. 	8

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje obor a význam hygieny v primární prevenci, ▪ objasní činnost orgánů hygienické služby, ▪ uvede předmět a úkoly komunální hygieny, ▪ vyhledá informace týkající se zajištění ochrany zdraví dětí a mladistvých (např. zotavovací akce, tábory, školy v přírodě apod.), ▪ vyhledá informace týkající se hygienických požadavků na provoz zdravotnických a sociálních zařízení, ▪ popíše způsob zajištění hygieny a bezpečnosti práce zaměstnanců ve zdravotnictví a sociálních službách, 	<p>Hygiena</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteristika oboru, úloha hygieny v primární péči ▪ orgány hygienické služby a jejich úkoly ▪ hygiena výživy: vliv výživy na zdraví a prevenci onemocnění, současné trendy ve výživě a stravování, hygienické požadavky na společné stravování a manipulaci s potravinami se zvláštním zaměřením na zabezpečení stravování na ošetrovací jednotce ▪ hygiena a bezpečnost práce ve zdravotnických zařízeních: prevence nozokomiálních nákaz, riziková pracoviště, ochrana pracovníků proti infekcím včetně zdravotních rizik souvisejících s výkonem povolání: povinnosti zaměstnavatele a zaměstnance, předpisy BOZP pro zdravotnické pracovníky 	<p>9</p>

Mezipředmětové vztahy:

Předmět navazuje na předměty a úzce s nimi souvisí: Somatologie, Biologie a ekologie, Chemie, Ošetřování nemocných, Ošetřovatelství, Klinická propedeutika, Odborná latinská terminologie.

Učební osnova předmětu

SEMINÁŘ Z PSYCHOLOGIE A KOMUNIKACE

Obor středního vzdělávání s maturitní zkouškou

Studijní obor: 53-41-M/03 Praktická sestra

Název ŠVP: Praktická sestra

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2025

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 29 (0-0-0-29)

A) Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět Seminář z psychologie a komunikace směřuje k upevnění všeobecného přehledu vědomostí a dovedností ze základních i aplikovaných oborů psychologie, z oblasti sociálních vztahů a komunikačních dovedností. Předmět učí studenty poznat svoji osobnost, rozlišovat různé typy osobností pacienta/klienta.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu Seminář z psychologie a komunikace vychází z rámcového vzdělávacího plánu, vzdělávací oblasti sociální vztahy a dovednosti. Svým obsahem se řadí mezi předměty odborné. V předmětu si žáci zopakují a prohloubí znalosti z oblasti obecné psychologie, vývojové psychologie, sociální a zdravotnické psychologie. Učivo umožňuje pochopit praktické využití psychologie v osobním životě, mezilidských vztazích a pracovním prostředí. Výrazné mezipředmětové vztahy jsou s předměty psychologie a komunikace, ošetřovatelství, ošetřování nemocných, které se vzájemně doplňují nebo na ně navazují. Vzdělávací obsah ve 4. ročníku je rozdělen dle jednotlivých okruhů: Obecná psychologie, Psychologie osobnosti, Sociální psychologie, Vývojová psychologie, Zdravotnická psychologie.

Cíle v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žáci jsou vedeni k samostatnosti, odpovědnosti za svou práci, k motivaci k formování aktivního a tvořivého postoje k problémům a vyhledávání řešení, k rozvoji dovedností a ke zvyšování vzdělávání. Výuka má podněcovat žáky k tomu, aby dokázali adekvátním způsobem vyjadřovat své myšlenky a názory. Výuka předmětu je teoreticko-praktická. Učivo si žák osvojuje na základě sociálně komunikativního učení, analýzy příkladů a modelových situací, činnostního učení a autodidaktických metod.

Pojetí výuky:

- hromadná výuka, rozhovor, diskuze, relaxační cvičení, sebereflexe
- uvádět souvislosti mezi již získanými vědomostmi a dovednostmi
- uvádět příklady z praxe, simulovat problémové a konfliktní situace z ošetrovatelské péče i z běžného života, hraní rolí
- využívat audio a video techniku k zpětné reflexi a sebereflexi
- výuku doplňovat využíváním názorně demonstračních pomůcek – tabule, zpětný projektor, audiovizuální technika, internet, PC a jiné.
- práce s učebnicí, práce s odborným textem
- samostatné práce, skupinové práce, brainstorming

Kritéria hodnocení výsledků žáků:

- ústní zkoušení a písemné testy,
- hodnocení klasifikační
- hodnocení aktivity,
- samostatné práce
- referáty a projekty ve dvojicích či skupinách
- dovednost práce s texty, samostatnost úsudku a schopnosti formulovat myšlenky, argumentovat, diskutovat
- sebehodnocení

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Předmět Seminář z psychologie a komunikace z hlediska klíčových kompetencí klade důraz především na následující kompetence: **Kompetence k učení** tzn. mít pozitivní vztah k učení a k dalšímu (kontinuálnímu) vzdělávání, ovládat techniky učení a využívat různé informační zdroje, s porozuměním poslouchat mluvené projevy a pořizovat si poznámky. **Kompetence komunikativní** tzn. komunikovat a diskutovat, formulovat a obhajovat své názory a postoje, dodržovat odbornou terminologii v písemné a ústní formě. **Kompetence k řešení problémů** tzn. porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu.

Přínosem předmětu k aplikaci průřezového tématu **Člověk a svět práce** je získání znalostí a kompetencí k úspěšnému uplatnění se na trhu práce, žák je motivován k aktivnímu pracovnímu životu.

Téma **Člověk a životní prostředí** se realizuje tak, že si žák uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, zodpovědnost za své zdraví. Vede žáky k ochraně a zlepšování životního a ostatního prostředí a k chápání globálních problémů světa.

I na naplňování cílů tématu **Informační a komunikační technologie** se předmět podílí, a to tak, že se žáci především učí pracovat s informacemi.

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace,
- mluvené projevy s porozuměním poslouchat, pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení,
- přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí

Komunikativní kompetence

- komunikace a diskuze na odborné úrovni
- aktivní účast na diskusích,
- formulace a obhajoba vlastních názorů a postojů,
- vyjadřovat se v souladu se zásadami kulturního projevu,

Kompetence k řešení problémů

- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení
- porozumět zadanému úkolu a určit jádro problému,
- získat informace potřebné k řešení problému, zdůvodnit postup řešení, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi

Vyučovacím předmětem se prolínají průřezová témata:

Informační a komunikační technologie

- rozvoj schopností vyhledávat informace a pracovat s nimi,

Člověk a životní prostředí

- žák si uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, zodpovědnost za své zdraví.

Člověk a svět práce

- žák získá znalosti a kompetence k úspěšnému uplatnění se na trhu práce,
- je motivován k aktivnímu pracovnímu životu

B) Rozpis učiva a realizace kompetencí

4. ročník – 1 hodina týdně (29 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ samostatně začlení psychologii do soustavy společenských věd ▪ vlastními slovy vysvětlí základní pojmy psychologie ▪ má přehled o základních psychologických metodách klasifikuje vývojová stádia	<p>Charakteristika předmětu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Psychologie jako obor, odvětví, metody používané v psychologii. ▪ Jednotlivá vývojová stádia – klasifikace	1
<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní psychické procesy a stavy jako funkci mozku charakteristickou pro osobnost ▪ zařadí psychické procesy a stavy do základních skupin a charakterizuje je	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Význam čítí a vnímání – charakteristika, vlastnosti, zvláštnosti, poruchy. ▪ Paměť – fyziologický základ, význam, fáze, druhy, poruchy paměti. ▪ Představy a fantazie – druhy, způsob vybavování představ. ▪ Myšlení – charakteristika, základní myšlenkové operace, druhy, poruchy. ▪ Řeč – druhy, poruchy, jednání s lidmi s poruchou řeči, vývoj řeči v průběhu života.	3
<ul style="list-style-type: none"> ▪ pohovoří o vývoji psychických procesů a stavů v souvislosti ontogenetickým vývojem	<ul style="list-style-type: none"> ▪ City jako aktivační psychické procesy – vlastnosti, projevy, druhy. ▪ Volní jednání – fáze, činitele, možnosti posilování vůle. Změny volního jednání v průběhu života člověka.	5

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí faktory, které se podílejí na utváření osobnosti člověka, rozdělí je, uvede příklady ▪ charakterizuje osobnost člověka ▪ na příkladech uvede faktory, které zkreslují poznání osobnosti ▪ vysvětlí termín psychoterapie, objasní její význam, charakterizuje muzikoterapii a arteterapii 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozornost jako psychický stav – druhy, činitele ovlivňující pozornost. ▪ Proces utváření osobnosti, činitele podílející se na utváření osobnosti. Vrozené vlastnosti osobnosti, typologie – temperament. ▪ Osobnost – charakteristika, poznávání osobnosti – význam, faktory zkreslující poznání. Získané vlastnosti osobnosti – charakter, schopnosti, zájmy. ▪ Psychoterapie – techniky, význam, charakteristika muzikoterapie, arteterapie. 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ začlení ontogenetickou psychologii do systému psychologických vědních disciplín ▪ vysvětlí základní pojmy ontogenetické psychologie a vývojové etapy člověka ▪ specifikuje jednotlivé vývojové etapy v životě člověka s jejich zvláštnostmi s aspektem na profesionální chování zdravotníka ▪ vysvětlí význam výchovného zaměstnání pacientů v uspokojování psychosociálních potřeb 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ontogeneze psychiky – činitele ovlivňující duševní vývoj, vývojové fáze, zákonitosti vývoje. ▪ Výchovné zaměstnání nemocných dětí a dospělých pacientů – význam, zásady. 	4
<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše proces socializace, uvede znaky a průběh - charakterizuje různé formy sociálního učení 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proces socializace, znaky, průběh, sociální učení. ▪ Změny v sociálních vztazích v průběhu života člověka. 	4

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ pohovoří o změnách v sociálních vztazích v průběhu života – orientuje se v problematice šikany, zná základní příčiny, projevy a možnosti řešení a odborné pomoci ▪ identifikuje vztahy mezi členy skupiny a tyto poznatky využívá pro práci v týmu ▪ charakterizuje sociální skupinu, určí rozdíly – vysvětlí termíny pozice, role, sociální status, dynamika pozic ve skupině ▪ charakterizuje konfliktní situace, určí příznaky, příčiny a možné důsledky konfliktních situací, zná vhodné způsoby jejich řešení ▪ objasní význam rodiny z hlediska zdravého vývoje a socializace jedince ▪ vysvětlí význam a úskalí náhradní výchovné péče 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Šikana – projevy, výskyt, prevence. ▪ Sociální skupina – druhy, znaky, role vůdce v sociální skupině. Sociální interakce. Konflikty a jejich řešení. ▪ Význam rodiny, sociální chování, poruchy socializace, týrání dětí – formy, diagnostika, prevence. 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí základní pojmy komunikace, popíše komunikační proces a podmínky efektivního fungování komunikace ▪ charakterizuje základní druhy sociální komunikace ▪ ovládá vhodné způsoby sociální komunikace ▪ dbá o kultivovaný projev při komunikaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Komunikace – složky, druhy, podmínky úspěšnosti, asertivní jednání. Komunikace s agresivním klientem. 	4

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ identifikuje významy neverbálních signálů a dokáže kontrolovat svůj neverbální projev ▪ charakterizuje znaky asertivního, agresivního a pasivního chování – ▪ uvede jednotlivé druhy rozhovorů, jejich fáze a zásady pro jejich vedení ▪ vysvětlí termín empatie ▪ objasní způsoby aktivního naslouchání, uvede konkrétní příklady ▪ charakterizuje komunikaci se smyslově i tělesně handicapovanými – zná způsoby využití canisterapie v péči o nemocné a handicapované ▪ vysvětlí psychologické aspekty bolesti, rozpozná projevy, monitoruje a pomáhá řešit bolest u dětí a dospělých ▪ uvede konkrétní možnosti ovlivnění bolesti psychologickými prostředky ▪ objasní psychologické, filozofické a etické aspekty umírání a smrti v přístupu k umírajícím a pozůstalým 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozhovor –druhy, zásady, fáze, předpoklady úspěšného rozhovoru. ▪ Empatie. ▪ Prostředky aktivního naslouchání ▪ Psychologický přístup k lidem s tělesným, smyslovým postižením. Využití canisterapie v péči o nemocné a handicapované ▪ Prožívání bolesti, reakce nemocného. Bolest u dětí, monitoring. ▪ Možnosti ovlivnění psychologickými prostředky. ▪ Psychologická problematika dlouhodobě nemocných a umírajících klientů 	4

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vlastními slovy vysvětlí pojem stres, popíše jednotlivé fáze, uvede konkrétní druhy stresorů, zná projevy stresu a vhodné způsoby zvládání stresu ▪ rozumí pojmu duševní hygiena ▪ uvede příčiny psychického a fyzického zatížení sestry a možné způsoby řešení ▪ pohovoří o syndromu vyhoření, uvede příčiny, příznaky, popíše jednotlivé fáze, zná způsoby prevence ▪ uvede konkrétní možnosti relaxačních technik ▪ vysvětlí pojem profesionální chování sestry, ▪ vysvětlí pojem a důsledky iatrogenie a srororigenie, samostatně uvede jednotlivé formy, zdroje a způsoby prevence ▪ uvede příklady produktivního chování sestry a evalvujícího přístupu ▪ vysvětlí pojem inteligence, objasní její druhy ▪ ovládá zásady péče o klienta s demencí a řídí se jimi v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stres v životě člověka – fáze, stresory, projevy, možnosti zvládání stresu, duševní hygiena. ▪ Psychické a fyzické zatížení sestry. ▪ Syndrom vyhoření – příznaky, fáze, prevence, intervence. Možnosti relaxačních technik. ▪ Profesionální chování sestry – zásady, faktory ovlivňující toto chování. ▪ Iatrogenie, srororigenie - formy, zdroje, prevence. ▪ Produktivní chování sestry, evalvující přístup. ▪ Inteligence, druhy a problematika měření IQ. ▪ Péče o klienta s demencí. 	4

Mezipředmětové vztahy:

Předmět navazuje na předměty Psychologie a komunikace, Ošetřovatelství, Ošetřování nemocných, Somatologie, Biologie a ekologie, Občanská nauka.

Učební osnova předmětu

SEMINÁŘ ZE SOMATOLOGIE

Obor středního vzdělávání s maturitní zkouškou

Studijní obor: 53-41-M/03 Praktická sestra

Název ŠVP: Praktická sestra

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2025

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 29 (0-0-0-29)

A) Pojetí vyučovacého předmětu

Obecný cíl vyučovacého předmětu

Předmět Seminář ze somatologie se zabývá stavbou a funkcí lidského organismu za fyziologických podmínek. V předmětu Seminář ze somatologie žák využívá znalostí ze somatologie a přírodovědných předmětů.

Charakteristika učiva

Seminář ze somatologie směřuje k tomu, aby byl žák schopen samostatně popsat stavbu lidského těla, prezentovat topografickou anatomii jednotlivých orgánů lidského těla a vysvětlil jejich funkci. Tematické celky odpovídají víceméně jednotlivým orgánovým soustavám člověka. Žák aktivně využívá mezipředmětové vztahy, správnou českou a latinskou odbornou terminologii a měl by umět aplikovat získané znalosti v ostatních odborných předmětech.

Cíle v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žáci jsou vedeni k samostatnosti, odpovědnosti za svou práci, k motivaci k formování aktivního a tvořivého postoje k problémům a vyhledávání řešení, k rozvoji dovedností a ke zvyšování vzdělávání.

Pojetí výuky:

- Výuka ve skupině
- využití dataprojektoru a PC
- práce s učebnicí, práce s odborným textem
- práce s různými učebními pomůckami – anatomické modely
- samostatné práce, aktivita žáků

Kritéria hodnocení výsledků žáků:

- ústní zkoušení a písemné testy,
- hodnocení klasifikační
- kvalita mluveného projevu, znalosti,
- hodnocení aktivity, zájem žáka
- samostatné práce
- prezentace výsledků práce
- sebehodnocení

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Předmět Seminář ze somatologie z hlediska klíčových kompetencí klade důraz především na následující kompetence: **Kompetence k učení** tzn. mít pozitivní vztah k učení a k dalšímu (kontinuálnímu) vzdělávání, ovládat techniky učení a využívat různé informační zdroje a pořizovat si poznámky z anatomie, histologie, biochemie i fyziologie člověka vztahující se k jednotlivým tematickým okruhům, obrázky z anatomie. **Kompetence komunikativní** tzn. komunikovat a diskutovat na odborné úrovni, formulovat a obhajovat své názory a postoje, dodržovat odbornou terminologii v písemné a ústní formě. **Kompetence k řešení problémů** tzn. porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu.

Přínosem předmětu k aplikaci průřezového tématu **Člověk a svět práce** je získání znalostí a kompetencí k úspěšnému uplatnění se na trhu práce, žák je motivován k aktivnímu pracovnímu životu.

Téma **Člověk a životní prostředí** se realizuje tak, že si žák uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, zodpovědnost za své zdraví.

I na naplňování cílů tématu **Informační a komunikační technologie** se předmět podílí, a to tak, že se žáci především učí pracovat s informacemi z ověřených zdrojů, pracovat s internetem a získaná data pak využívat v hodinách, ale i v domácí přípravě.

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace z ověřených zdrojů a z odborné literatury
- mluvené projevy s porozuměním poslouchat, pořizovat si poznámky
- pracovat s anatomickými modely a atlasy člověka

Komunikativní kompetence

- dodržovat odborné terminologie v písemné a ústní formě
- aktivní účast na diskusích, přijímat hodnocení od jiných lidí
- formulace a obhajoba vlastních názorů a postojů,
- vyjadřovat se v souladu se zásadami kulturního projevu.

Kompetence k řešení problémů

- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení
- porozumět zadanému úkolu a určit jádro problému,
- získat informace potřebné k řešení problému, zdůvodnit postup řešení, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu
- spolupracovat při řešení problémů.

Vyučovacím předmětem se prolínají průřezová témata:

Informační a komunikační technologie

- rozvoj schopností vyhledávat informace a pracovat s nimi.

Člověk a životní prostředí

- žák si uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, zodpovědnost za své zdraví.

Člověk a svět práce

- žák získá znalosti a kompetence k úspěšnému uplatnění se na trhu práce,
- je motivován k aktivnímu pracovnímu životu

B) Rozpis učiva a realizace kompetencí

4. ročník – 1 hodina týdně (29 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> ▪ schematicky znázorní buňku včetně organel, vysvětlí základní funkci buňky i jednotlivých organel ▪ vyjmenuje druhy tkání a uvede příklady	Charakteristika předmětu Funkční morfologie tkání <ul style="list-style-type: none"> ▪ buněčná teorie, základní charakteristika buňky ▪ tkáň výstelková, pojivová, svalová, nervová	1
<ul style="list-style-type: none"> ▪ prakticky prezentuje na modelu (osobě) základní	Základní orientace v lidském těle <ul style="list-style-type: none"> ▪ směry a roviny lidského těla	1

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ směry a roviny těla (česky a latinsky) ▪ předvede základní pohyby 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ základní pohyby (flexe, extenze, abdukce, addukce) 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ samostatně popíše obecnou stavbu kosti ▪ ukáže na modelu jednotlivé kosti, pojmenuje jednotlivé kosti česky a latinsky 	<p>Pohybový systém, kostra člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ obecná stavba kostí ▪ osový skelet (páteř, hrudník) ▪ lebka ▪ kostra horní a dolní končetiny ▪ kosti pánve 	2
<ul style="list-style-type: none"> ▪ schematicky znázorní kloub ▪ na modelu prezentuje hlavní klouby těla a popíše základní pohyby v kloubu 	<p>Klouby těla</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ obecná stavba kloubů, přehled hlavních kloubů těla 	2
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí funkci a stavbu kosterního svalu ▪ ukáže na modelu hlavní svaly těla a uvede jejich český a latinský název 	<p>Kosterní svalovina</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ obecná stavba svalů, přehled svalových skupin 	2
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí složení a funkci krve ▪ charakterizuje význam jednotlivých formovaných elementů ▪ vyjmenuje jednotlivé krevní skupiny, jejich procentuální zastoupení v evropské populaci ▪ vysvětlí princip srážení krve 	<p>Krev</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ obecná charakteristika a funkce krve ▪ krevní plazma, krevní elementy ▪ krevní skupiny, Rh faktor ▪ princip srážení krve, zástava krvácení 	2
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí pojem imunita, vyjmenuje hlavní složky ▪ specifické a nespecifické imunity a jejich funkci ▪ objasní princip očkování, rozlišuje aktivní a pasivní očkovací látky 	<p>Obranné mechanismy organismu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ imunitní systém ▪ význam imunity pro člověka ▪ očkování 	2

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí stavbu a funkci jednotlivých srdečních vrstev ▪ vyjmenuje části převodního systému srdečního ▪ vysvětlí pojmy systola/diastola ▪ schematicky znázorní malý a velký krevní oběh ▪ charakterizuje zevní projevy srdeční činnosti ▪ popíše obecnou stavbu cév, dělení cév ▪ ukáže na modelu jednotlivé tepny a žíly a pojmenuje je česky a latinsky ▪ popíše rozdíly v krevním oběhu plodu 	<p>Krevní oběh</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ stavba a funkce srdce, zevní projevy srdeční činnosti ▪ malý a velký krevní oběh, oběh plodu ▪ stavba a funkce cév, přehled hlavních tepen a žil 	2
<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše stavbu (včetně latinských názvů) a funkci jednotlivých oddílů dýchacích cest ▪ vysvětlí přenos kyslíku mezi krví a tkáněmi 	<p>Dýchací systém</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ stavba a funkce jednotlivých oddílů dýchacích cest ▪ přenos dýchacích plynů mezi krví a tkáněmi 	2
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ukáže na modelu jednotlivé části trávicího systému (popíše česky a latinsky), vysvětlí funkci jednotlivých částí ▪ schematicky znázorní jednotlivé části trávicího systému ▪ zakreslí zubní vzorec 	<p>Trávicí systém</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ obecná stavba a funkce trávicí trubice, funkce jednotlivých oddílů – ▪ dutina ústní, slinné žlázy, zuby – hltan-jícen – žaludek - tenké a tlusté střevo - játra 	2

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní oplození a vývoj zárodku, plodu ▪ popíše porodní doby ▪ uvede příklady antikoncepce ▪ vysvětlí pojem hormon ▪ objasní obecné schéma neurohumorálního řízení ▪ popíše na modelu jednotlivé žlázy s vnitřní sekrecí (česky a latinsky), vyjmenuje hormony, které tyto žlázy tvoří, včetně jejich hlavních funkcí ▪ vysvětlí princip regulace glykémie a kalcémie ▪ schematicky znázorní a popíše neuron ▪ ukáže na modelu jednotlivé části centrálního nervového systému (popíše česky a latinsky), vysvětlí jejich hlavní funkci ▪ popíše na modelu obaly CNS a komorový systém ▪ objasní pojem vzruch, reflex ▪ vyjmenuje jednotlivé druhy nervových vláken ▪ popíše páteřní míchu, stavbu a funkci míšních nervů ▪ uvede příklady hlavových nervů včetně jejich funkce 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ antikoncepce Endokrinní systém <ul style="list-style-type: none"> ▪ hormony ▪ žlázy s vnitřní sekrecí /hypotalamus, hypofýza, štítná žláza, nadledviny, regulace hladiny glukózy, regulace hladiny vápníku) Nervový systém <ul style="list-style-type: none"> ▪ nervová buňka ▪ obecná stavba a funkce nervového systému, vzruch ▪ stavba a funkce mozku ▪ komorový systém mozku ▪ obaly CNS ▪ stavba a funkce míchy ▪ druhy nervových vláken, reflexní oblouk ▪ míšní a hlavové nervy 	<p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">2</p>

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí pojem receptory a uvede příklady ▪ popíše stavbu a funkci jednotlivých částí zrakového ústrojí, vysvětlí princip základních zrakových vad ▪ dalekozrakost, krátkozrakost ▪ popíše stavbu a funkci jednotlivých částí sluchového a rovnovážného ústrojí ▪ popíše stavbu a funkci jednotlivých částí čichového a chuťového ústrojí ▪ vysvětlí pojem kožní cití, uvede příklady receptorů 	<p>Senzorické funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zrak ▪ sluch, rovnovážné ústrojí ▪ čich ▪ chuť ▪ kožní cití 	2

Mezipředmětové vztahy: Předmět navazuje na předměty a úzce s nimi souvisí: Somatologie, Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena, Biologie a ekologie, Odborná latinská terminologie, Klinická propedeutika, Ošetřovatelství, Ochrana a podpora veřejného zdraví.

7 Podmínky realizace ŠVP

Název:	Vyšší odborná škola a střední škola Boskovice, příspěvková organizace
Adresa:	Hybešova 53, 680 01 Boskovice
Identifikátor právnické osoby:	600 171 779, IČ: 62 073 516
Zřizovatel:	Jihomoravský kraj, Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno
Právní forma:	kraj, IČ: 70 888 337
Název ŠVP:	Praktická sestra
Kód a název oboru vzdělání:	53–41–M/03 Praktická sestra
Stupeň poskytovaného vzdělání:	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělávání:	4 roky denního studia
Platnost ŠVP:	od 1. září 2025 počínaje 1. a 2. ročníkem

7.1 Materiální a technické zabezpečení výuky

Pro výuku jsou zabezpečeny tyto prostory:

Učebny	Počet	Vybavení	Poznámky
Kmenové třídy		Standardní vybavení dataprojektory + notebooky + ozvučení	
Odborné učebny – výpočetní techniky	12	PC na velmi dobré HW i SW úrovni. Dataprojektor v každé učebně. Všechny PC jsou propojeny do školní počítačové sítě s přístupem na internet.	Jedna učebna VT vybavena zdravotnickým softwarem.
Odborné učebny ošetrovatelských postupů, diagnostiky a klinických oborů	2	Obě učebny jsou vybavené dataprojektorem s keramickou tabulí, tabletem a základními did. pomůckami. Jsou zde ošetrovatelské figuríny, resuscitační modely, systém pro přesun imobilních pacientů, ošetrovatelská lůžka s hrazdou. Lůžka používaná běžně na odděleních JIP a ARO.	Součástí je také odpovídající vybavení jako: monitorovací zařízení FF, kyslíkové rampy, odsávací přístroje, ... dále se zde nachází sada laryngoskopů, EKG osobní, simulátor nácvičku koniotomie, simulátor hemiplegie,

<i>Učebny</i>	<i>Počet</i>	<i>Vybavení</i>	<i>Poznámky</i>
			Holter krevního tlaku, apod.
Odborná učebna psychologie a komunikace	1	Sedačky, taburety, výpočetní technika, možnost neformálního uspořádání k nácviku specifických komunikačních situací	
Odborné učebny – jazykové		odborné pomůcky pro výuku jazyků, přehrávač, možnost využití učeben VT, kde jsou k dispozici sluchátka pro všechny žáky (CD/DVD).	Při využití učeben výpočetní techniky – sluchátka pro všechny žáky
Knihovna	1	Vybavena beletrií a odbornou literaturou, každoročně aktuálně doplňovanou	Wi-Fi
Studovna	1	12 volně přístupných PC s připojením na internet. Studijní materiály i v elektronické podobě, kopírka je součástí knihovny	
Tělocvična	1	Základní nářadí pro výuku TV, šatny, sprchy	
Školní jídelna	1	Modernizovaná kuchyň vybavená podle předpisů EU	
Domov mládeže	2	Dvě budovy v areálu školy na ulici Hybešova. Vybavené dvoulůžkové pokoje s vlastním sociálním zařízením, klubovna, kulturní místnost, studovna, knihovničky. Wi-Fi	

Žáci mají možnost mobilního bezdrátového připojení prostřednictvím notebooků do školní sítě v celém areálu školy.

Žáci mohou při výuce používat vlastní přenosné počítače, čímž jsou postupně vytvářeny podmínky pro vznik tzv. notebookových tříd.

7.2 Personální zabezpečení

Personální zajištění výuky je řešeno v souladu se zákonem č.536/2005 Sb. O pedagogických pracovnících a dalšími souvisejícími předpisy.

Složení pedagogického sboru je dlouhodobě stabilní. Výuku zajišťuje tým zkušených pedagogů. Tito zajišťují výuku všeobecně vzdělávacích předmětů, odborných předmětů, vedou odbornou praxi a odborný výcvik. Činnost pedagogických pracovníků vzhledem k šíři ŠVP oborů ve škole a rozmanitosti vyučovaných předmětů tvoří pestrou paletu umožňující realizovat na vysoké úrovni stanovené cíle RVP v plném souladu s cíli vzdělávání stanovenými legislativním rámcem výuky.

Výuka je zajištěna kvalifikovanými učiteli, kteří mají odborné znalosti a praktické zkušenosti. Na úseku celoživotního vzdělávání pedagogických pracovníků jsou v návaznosti na nabízené vzdělávací programy učitelé vysíláni na dlouhodobé a krátkodobé stáže a odborná školení. Touto soustavnou činností je zvyšována odborná připravenost pedagogů jako reakce na požadovaný růst úrovně výuky a rychlejšímu zavádění nejnovějších odborných poznatků do pedagogické praxe. V oblasti odborných předmětů u nás pracují kvalifikovaní učitelé s praxí nejen ve zdravotnických zařízeních, ale také ve školství.

Vzdělávání a doplňování znalostí učitelů probíhá nejen v oblasti odborné, ale i počítačové gramotnosti (ICDL), prevence sociálně patologických jevů, evaluace, účastí v projektech zaměřených na zkvalitňování procesu výuky a zaváděním moderních metod vyučování.

7.3 Organizační podmínky

Podmínky:

- studium je denní,
- výuka ve škole začíná v 8 hodin, v případě nultých hodin v 7,00 hod.
- výuka odborné praxe na smluvních pracovištích začíná od 6,00 hod.
- delší přestávky jsou čtyři (15minutová na svačinu a tři 30minutové na oběd),
- výuka převážně probíhá na pracovišti zdravotnických oborů Komenského 1, Hybešova 53, výuka odborných předmětů pna pracovišti Komenského 1,
- část praktického vyučování probíhá v odborných učebnách pracoviště Komenského 1, převážná část potom v Nemocnici Boskovice a částečně také na dalších smluvních pracovištích odborné praxe (MSSS Boskovice, Hemodialýza, Jihomoravské dětské léčebny, Nemocnice Letovice...)
- osvěta, výchova a vzdělávání v oblasti životního prostředí a výchovy ke zdraví jsou realizovány besedami, přednáškami a soutěžemi,
- ochrana životního prostředí je realizována v průřezovém tématu Člověk a prostředí,
- znalosti a dovednosti související s uplatněním žáků ve světě práce jsou realizovány ve spolupráci s úřadem práce, vysokými školami a odbornou praxí, dále exkurzemi a přednáškami,
- efektivní využívání výpočetní techniky při vzdělávání, v osobním i pracovním životě se žáci naučí při výuce výpočetní techniky, a při vytváření prací na PC, které byly zadány v jiných předmětech (průřezové téma IKT),
- na výuku školy navazují olympiády, SOČ, projekty zadávané v jednotlivých předmětech a prezentace školy na veletrzích vzdělávání a na základních školách,

- zásady BOZP jsou probírány v úvodních hodinách odborných předmětů a pravidelně probíhají nácviky požárního poplachu,
- žákům se specifickými vývojovými poruchami jsou tyto poruchy zohledněny ve výuce jazyků, případně ostatních předmětů na základě potvrzení z pedagogicko-psychologické poradny
- ochrana člověka za mimořádných situací prostupuje celým ŠVP. Realizuje se podle vzdělávacích modulů zpracovaných pro jednotlivé ročníky, které se zařazují do výuky v prosinci (u všech ročníků), v březnu (u prvních ročníků – téma První pomoc) a v červnu (u všech ročníků).

7.4 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při vzdělávací činnosti

Základním dokumentem upravujícím bezpečnost a ochranu zdraví při práci je Školní řád, Směrnice o bezpečnosti práce a pro ubytované na Domově mládeže platí Vnitřní řád domova mládeže a na něho navazující Provozní řád domova mládeže.

Tyto dokumenty stanovují nejdůležitější zásady chování žáků i pedagogických pracovníků, práva a povinnosti žáků. Žáci jsou s těmito dokumenty seznámeni na začátku školního roku. Zákonní zástupci žáků jsou pravidelně informováni, kde jsou tyto dokumenty k nahlédnutí.

Na takto stanovená základní pravidla chování navazují pravidelně opakovaná školení o zásadách bezpečného chování a plnění konkrétních norem k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární ochrany a zásadách poskytování první pomoci a chování při mimořádných událostech. Lektorskou činnost provádí pověření pracovníci. Technická zařízení školy jsou pravidelně kontrolována v rámci revizí tak, aby byla zajištěna bezpečnost výuky. Prostory školy a technická zařízení jsou označena v souladu s příslušnými normami.

V části Vzdělávání pro zdraví je učivo potřebné k ochraně člověka za mimořádných příležitostí. Tato oblast prostupuje celým ŠVP. Máme zpracované vzdělávací moduly pro jednotlivé ročníky, které se zařazují do výuky v prosinci (všechny ročníky), březen (první ročníky První pomoc), červen (všechny ročníky).

Zvláštní význam na úseku vytváření zdravého prostředí a podmínek podporujících zdraví má plnění Národního programu „Zdraví pro 21. století“. Jeho součástí je kontrola hygienických podmínek při přípravě a výdeji stravy, ubytování žáků a eliminace styku zaměstnanců i žáků se škodlivinami poškozujících zdraví, tímto je zajištěna bezpečnost žáků a zaměstnanců školy.

Školní akce jsou zabezpečovány dostatečným množstvím pedagogických pracovníků tak, aby bylo vyloučeno nestandardní chování vedoucí k možnosti vzniku

nežádoucích situací. Na přípravě plánovaných činností se podílí metodik prevence ve spolupráci s výchovnými poradci, školním psychologem a ostatními pedagogy.

Pokud škola koná v rámci výuky vícedenní akce (exkurze, sportovní akce) nebo činnosti za účasti veřejnosti, jsou předem na tyto akce zpracovány písemné zásady, mající za cíl redukovat nebezpečí vzniku rizikových situací.

Samostatnou kapitolou ochrany žáků před negativními jevy je nekompromisní boj proti alkoholismu, toxikomanii a šikaně. Vedení školy v součinnosti se školním psychologem, metodikem prevence, výchovnými poradci a třídními učiteli vysvětlují žákům zásady vzájemného soužití a signály o případných negativních jevech jsou soustavně monitorovány všemi vyučujícími. Případné poklesky žáků jsou v zárodku nekompromisně řešeny podle Školního řádu a příslušných předpisů.

Důraz je kladen na spolupráci s rodiči. Eliminace negativních jevů je probírána a konzultována na třídních schůzkách, případně se rodiče účastní pohovorů u výchovné komise. Správné zásady hygieny duševní práce jsou uplatňovány při tvorbě a sestavování školních rozvrhů pro jednotlivé třídy tak, aby nedocházelo ke kumulaci duševně náročných předmětů a výuka byla pestrá.

8 Spolupráce se sociálními partnery při realizaci ŠVP

<i>Název:</i>	Vyšší odborná škola a střední škola Boskovice, příspěvková organizace
<i>Adresa:</i>	Hybešova 53, 680 01 Boskovice
<i>Identifikátor právnické osoby:</i>	600 171 779, IČ: 62 073 516
<i>Zřizovatel:</i>	Jihomoravský kraj, Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno
<i>Právní forma:</i>	kraj, IČ: 70 888 337
<i>Název ŠVP:</i>	Praktická sestra
<i>Kód a název oboru vzdělání:</i>	53–41–M/03 Praktická sestra
<i>Stupeň poskytovaného vzdělání:</i>	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
<i>Délka a forma vzdělávání:</i>	4 roky denního studia
<i>Platnost ŠVP:</i>	od 1. září 2025 počínaje 1. a 2. ročníkem

Nedílnou součástí činnosti školy je úzká spolupráce se sociálními partnery.

Při tvorbě ŠVP bylo přihlíženo k názoru přirozených sociálních partnerů v regionu, jejich možnostem a potřebám.

Mimo rodin žáků jsou sociálními partnery úřady (úřady práce, finanční úřady), instituce státní správy a podnikatelské subjekty. S potřebami budoucích zaměstnavatelů se žáci setkávají v průběhu studia při výkonu odborné praxe. Získané praktické zkušenosti se projeví ve zvýšené aktivitě žáků, získané nové náměty se promítají do výuky při konfrontaci teorie a praxe.

Škola rovněž spolupracuje se základními školami – zdrojem nových žáků i se středními školami s důrazem na přebírání úspěšných programů, postupů a opatření a jejich využití v podmínkách školy.

S vysokými školami škola spolupracuje zejména s cílem zvýšení odbornosti a úspěšnosti svých absolventů a jejich zapojení do studia VŠ.

Škola je certifikované pracoviště (ICDL Certifikát). Umožňuje žákům přímo ve škole po absolvování testů počítačové gramotnosti získat doklad o dosažení mezinárodně uznávané kvalifikaci pro práci s počítačem. Tento certifikát je doporučen v rámci států Evropské unie a je používán jako standard základní počítačové vzdělanosti.

Všichni sociální partneři školy pomáhají vytvořit podklady pro co nejlepší naplnění hlavních vzdělávacích cílů, zejména tak, že zprostředkovávají nejnovější praktické

informace a zkušenosti pro učitele a pro žáky, zúčastňují se významných akcí školy, jsou přítomni u maturitních zkoušek, umožňují tematické exkurze v jednotlivých předmětech a spolupracují při odborné praxi žáků, které vytvářejí reálné zázemí.

Důležitým partnerem je i SRPŠ, které spolupracuje nejen při výchově a vzdělávání žáků, ale spolupracuje i při organizování školních akcí a sponzoruje všechny školní soutěže včetně SOČ.

Spolupráce se sociálními partnery je velmi důležitou součástí života školy. Žáci mají možnost se seznámit s pracovišti soc. partnerů v rámci odborných exkurzí, mohou u nich provádět odbornou praxi nebo provádět odbornou činnost v rámci roč. prací nebo SOČ. Právě na těchto pracovištích pak naši absolventi získávají uplatnění.

Škola spolupracuje s Nemocnicí Boskovice, s.r.o., s Nemocnicí Letovice p.o., s Městskou správou sociálních služeb Boskovice, také s Dětskou léčebnou Křetín a Ostrov u Macochy, Oblastní charitou Blansko, Sociálními službami Šebetov, Alzheimer Home Boskovice, nemocnicemi v Brně (VN, FN, MOÚ), v Prostějově, v Blansku, ve Svitavách, v Litomyšli a ve FN Olomouci, dále se ZŠ v Boskovicích.

Škola také spolupracuje s firmou HELAGO CZ, se SZŠ Brno Jaselská, CSZŠ Brno, Grohova, SZŠ Svitavy, VOŠ a SŠ Třebíč, SŠPHZ Uherské Hradiště.

Škola má navázanou spolupráci s Integrovaným záchranným systémem, spolupracuje s Hasičským záchranným sborem Jihomoravského kraje, územím odborem Blansko a Požární stanicí HZSJMK Boskovice a Rychlou záchrannou službou v Boskovicích. Škola spolupracuje při taktickém cvičení složek Integrovaného záchranného systému. Studenti simulují různá zranění a napomáhají tak navodit reálnou situaci při záchranných pracích.

Zpracovali:

Garantka oboru, zástupce ředitele pro zdravotnické obory a kolektiv pedagogických pracovníků pod vedením ředitele školy.